

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

**ІСТОРІЯ МІСТА КИЄВА
З НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ
ДО 2000 РОКУ**

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик
у виданнях від XVIIст. до 2000 року
у 3-х томах, 14-ти книгах

Том другий

МАТЕРІАЛЬНА ТА ДУХОВНА КУЛЬТУРА КИЄВА

Книга п'ята

ПАМ'ЯТКИ

Київ 2009

УДК 019.912: [94+908](477-25)

ББК 91.9:63.3(4УКР-2К)+63.3(4УКР-2К)я1

I-90

Редакційна колегія: *В.А. Смолій* (голова редколегії), *О.І. Гуржій*,
Л.Є. Дем'янова, *Н.А. Дехтярьова*, *С.В. Кульчицький*, *Л.Я. Муха*

Укладач: *Н.А. Дехтярьова*

Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року: Наук.-допом.
бібліогр. покажч. у виданнях ХУІІ ст.– 2000 р.: Т. II, Кн. 5. – К.: Інститут
історії АН України. – 2009. – 199 с.

ISBN 978-966-02-5214-1

978-966-02-5215-8

978-966-02-5218-9

Покажчик вміщує полімовні бібліографічні відомості про книжкові та періодичні видання, що вийшли на терені України і за її межами, та висвітлюють історію пам'яток м. Києва

Видання адресовано науковцям, релігіознавцям, служителям храмів різних конфесій, історикам, архітекторам, краєзнавцям, вчителям, студентам та усім, хто цікавиться проблемами історії та культури міста Києва.

УДК 019.912: [94+908](477-25)

ББК 91.9:63.3(4УКР-2К)+63.3(4УКР-2К)я1

ISBN 978-966-02-5214-1

978-966-02-5215-8

978-966-02-5218-9

@Інститут історії України, 2009

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCE OF UKRAINIAN
INSTITUTE OF HISTORY OF UKRAINE

**HISTORY OF KYIV
FROM ANCIENT TIMES
TO 2000 YEAR**

Scientific-auxiliary bibliograf index of the editions
since XVII century to 2000 year
in 3 volumes, 14 books

Vol. 2

MATERIAL AND SPIRITUAL KYIVAN CULTURE
Book 5

MEMORIALS

Kyiv 2009

UDK 019.912: [94+908](477-25)

LBK 91.9:63.3(4УКР-2К)+63.3(4УКР-2К)я I-90

Editorial board: V.A. *Smolyi* (chairman of the editorial board),
O.I. Hurzhyi, *L.Ye. Demyanova*, *N.A. Dehtyarova*,
S.V. Kulchitskyi, *L.Ya. Muha*

Compiler: *N.A. Dehtyarova*

History of Kyiv from ancient times to 2000 year: Scientific-auxiliary bibliographical index of the editions since XVII century to 2000year: Vol. II, book 5. – K.: Institute of History of Ukraine NASU, 2009 – 199 p.

ISBN 978-966-02-5214-1

978-966-02-5215-8

978-966-02-5218-9

The index contains polylingnal bibliograf informations about book's and periodical editions, which is published in Ukraine and abroad, throw light on history memorials in Kyiv.

The edition is adressed scientists, priests, historians, architects, students of local lore, teachers, students and other peoples, who is interested in history and culture of Kiev.

УДК 019.912: [94+908](477-25)

ББК 91.9:63.3(4УКР-2К)+63.3(4УКР-2К)я1

ISBN 978-966-02-5214-1
2009

978-966-02-5215-8

978-966-02-5218-9

@Institute of History of Ukraine,

Передмова

Пам'ятки – унікальні творіння матеріальної та духовної культури, свідки культурного, соціально-політичного, економічного, науково-технічного розвитку столиці України; розкривають багатовікову героїчну історію міста.

Стародавній Київ має величезну кількість пам'яток архітектури, містобудування, археології, монументального та садово-паркового мистецтва. У покажчику відзначені пам'ятки історії й культури усіх типологічних груп, які розташовані на території міста.

Створення п'ятої книги «Пам'ятки Києва» II-го тому посібника «Матеріальна та духовна культура Києва» було складною й надзвичайно відповідальною справою. Дуже важливим був вибір статей, матеріалів, що надають ширшу інформацію про ту чи іншу пам'ятку або про видатних майстрів мистецтва та містобудування. Суворо доводилось слідкувати, щоб анотації були лаконічними та чіткими.

Будова п'ятої книги посібника складається з передмови, списків скорочень, змісту (рубрикатор), головної частини, покажчиків авторів та назв книг і статей.

Зібрання першоджерел згруповано у семи розділах.

Перший розділ «Архітектура» містить перелік видань про найкращих архітекторів з часів Київської Русі – Милонєга П, ХУІІІ ст. – Григоровича-Барського І.Г., Ковніра С.Г.; ХІХ ст. – Беретті В.І., а також про відомих архітекторів нашого часу. Подається матеріал з будівництва та архітектури Києва Х–ХХ ст.

У загальному розділі «Пам'ятки Києва» наведено відомості про втрачені архітектурні пам'ятники, про охорону і реставрацію спадщини.

Розділ «Пам'ятники архітектури» повідомляє про різноманітні архітектурні стилі, різні види споруджень, які збудовані талановитими зодчими. Це княжі палаци, замки, військово-оборонні укріплення, гостинні двори, особняки, споруди промислового і цивільного призначення, неповторні архітектурні ансамблі міста.

Серед архітектурних малих форм відзначено фонтан «Самсон».

Документальні матеріали, в яких вміщено джерела про розташування і хронологічну характеристику пам'яток найдавніших часів на терені Києва, подано у розділі «Археологічні пам'ятки». Це городища, кургани, залишки давніх укріплень та архітектурних пам'ятників, ремісничого виробництва; давні місця поховань, стоянки первісних суспільств, торгово-ремісничий район (Поділ).

Розділ «Київські некрополі» зібраним джерел утверджує, що дбайливе відношення до київських некрополів, пам'ять і турбота про них необхідні, в першу чергу, живим. Особливе місце в розділі займають видання нашого сучасника – історика некрополезнавця Л.А. Проценко. З «біографії» Аскольдової могили зібрано публікації від початку ХІХ ст. до сьогодення.

Джерела з інформацією про пам'ятні місця Києва знаходяться в розділі «Пам'ятки історії». Дослідник знайде відомості про будинки, пам'ятні місця, пов'язані з визначними історичними подіями у житті міста та його його мешканців, а також про І. Мазепу, М. Грушевського, С. Петлюру, родину Булгакових та ін.

Публікації, що зібрані у розділі «Пам'ятки садово-паркового мистецтва» дають змогу детально простежити процес історії та розвитку садово-паркового мистецтва, дізнатися про використання природних ландшафтів, озеленення міста, про найкращі парки, сади, річки та озера .

Н. Дехтярьова

1. Архітектура Architecture

1.1. Загальні праці General works

1. **Архітектура** Києва: Сборник. – К.: КиевЗНИИЭП, 1982. – 114 с.: ил.
2. **Архітектура** міста// Веч. Київ. – 1980. – 23 верес.
3. **Архітектуру** Києва – на уровень новых задач // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 1. – С. 1–4.
4. **Архітектурне** обличчя Києва: [Збори архіт. громадськості Києва] // Веч. Київ. – 1985. – 22 лют.
5. **Асеев Ю.** Лицо города: [Киев и его архитектура] // Правда Украины. – 1987. – 20 марта.
6. **Асеев Ю.С.** Рідне місто моє ... : [Професор Київ. худож. ін-ту розповідає / Розмову вів М. Кагарлицький] // Літ. Україна. – 1981. – 14 серп.
7. **Асеев Ю.** Формула Києва: [Архіт.] // Веч. Київ. – 1988. – 1 жовт.
8. **Асеев Ю.** Чем интеллигенты отличаются от мамонтов?: [Из истории отечеств. архитектуры: Беседа с проф. Ю. Асеевым / Записал Д. Киянский] // Зеркало недели. – 2000. – 20–26 мая.
9. **Биковський М.** Претензія – 2: [Про архіт. вигляд Києва] // Прапор комунізму. – 1987. – 25 квіт.
10. **Василенко Л.Г.** Цвет и архитектура Троещины: [Киев] // Стр-во и архитектура. – 1987. – № 4. – С. 3.
11. **Власов О.** Новий Київ [архіт.] // Рад. мистецтво (К.). – 1945. – 10 серп.
12. **Водзинский Е.Е.** Историко-архитектурное наследие Киева и формирование облика города // Стр-во и архитектура. – 1977. – № 7. – С. 26–28.
13. **Гатненко А.** Деякі думки про “застиглу музику” // Літ. Україна. – 1980. – 3 жовт.
14. **Гладуш О.К.** Испытано практикой: Комплекс. программа полит., архитектур.-худож. оформ. и монум. пропаганды Киева // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 8. – С. 10–11.
15. **Гончаренко М.** Київ архітектурний // Веч. Київ. – 1985. – 16 берез.
16. **Грибов Р.** Сучасна архітектура Києва // Веч. Київ. – 1986. – 27 груд.
17. **Гусев М.О.** Удача // Молодь України. – 1982. – 28 трав.
18. **Дмитриев А.** Лабрадорит для столицы // Комсом. знамя. – 1982. – 10 февр.
19. **Дом**, в котором мы живем: [Разговор читателей об облике родных городов] // Совет. культура. – 1986. – 23 апр.
20. **Духовні** скарби народу // Веч. Київ. – 1980. – 25 жовт.

21. **Ежов В.И. и др.** Актуальные проблемы и перспективы развития [архитектуры] Киева / В.И. Ежов, Н.М. Демин, Е.Е. Лишанский // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 5. – С. 3–7.
22. **Єжов В.І.** Вселити живу душу: [Про архіт. Києва] // Київ. – 1986. – № 1. – С. 154–159.
23. **Єлізаров В.Д.** Мистецтво всіх мистецтв: [Про архіт. Києва] // Веч. Київ. – 1987. – 12 черв.
24. **Зорін В.** Музыка у камені: ... Розмірковують // Веч. Київ. – 1980. – 15 жовт.
25. **Ігнаткін І.О.** Київ архітектурний. – К.: Т-во “Знання” УРСР, 1981. – 23 с.
26. **Ігнаткін І.О.** Київська архітектура // Веч. Київ. – 1980. – 15 січ.
27. **Касаткін К.** За старими новими адресами // Веч. Київ. – 1985. – 23 лют.
28. **Кілессо С. К.** “... Обличчя виразом несхожим” // Веч. Київ. – 1984. – 2 листоп.
29. **Кілессо С., Діденко І.** Обличчя столиць: [Про архіт. Києва] // Літ. Україна. – 1972. – 30 трав.
30. **Коваль В.С. и др.** Архитектура Киева – новый качественный уровень / В.С. Коваль, В.М. Шарапов., Л.Х. Муляр. // Стр-во и архитектура. – 1978. – № 5. – С. 12–17.
31. **Кожевніков Р.** Фасад мого міста: [Київ] // Веч. Київ. – 1987. – 27 берез.
32. **Кожурин С.** Наше місто – наш спільний дім: [Архіт. обличчя голов. площ і магістралей Києва] // Веч. Київ. – 1986. – 5 черв.
33. **Коломиец Н.** Черты современного в архитектуре Киева // Стр-во и архитектура. – 1962. – № 5. – С. 24–27.
34. **Логвин В.** Молодій і розквітай // Веч. Київ. – 1980. – 18 листоп. – (Архіт. Києва).
35. **Малаков Д.** Кам’яний літопис міста: Звичай позначати фасади архіт. споруд символікою сягає в давнину // Прапор комунізму. – 1982. – 15 січ.
36. **Малаков Д.** Неповторимые черты города: [Архитектура Киева] // Правда Украины. – 1982. – 9 февр.
37. **Манучарова Н.Д.** Художня керамічна деталь: [Досвід роботи архітекторів м. Києва] // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1950. – № 2. – С. 20–25.
38. **Маринченко О.І.** Метал в архітектурі Києва / За ред. П.Ф. Альошина. – К.; Л.: Держтехвидав, 1948. – 84 с.: 12 л. іл. – (Акад. архіт. УРСР). – Бібліогр.: с. 84.
39. **Марченко Л., Петренко Г.** Ювілейні обнови // Прапор комунізму. – 1982. – 25 трав.
40. **Махрін В.Д.** Києва нев’януча краса // Веч. Київ. – 1985. – 5 черв.
41. **Махрін В.** Чи економна краса?: [Архіт. образи Києва] // Веч. Київ. – 1985. – 12 лип.
42. **Місто**, багате на пам’ятки // Прапор комунізму. – 1980. – 25 жовт.
43. **Могилевський В.** А чого воно стоїть? [Про знищення архіт. худож. металу з вулиць Києва] // Пам’ятки України. – 1988. – № 1. – С. 28–29.

44. **Могилевський В., Яковлев М.** Сучасний художній метал в архітектурі іст. міста // Сучасність. – 1997. – № 7–8. – С. 27–39.
45. **Мотлях П.** І кельмою, і пензлем: [Про пробл. поліпшення архіт.-худож. обличчя нашого міста] // Веч. Київ. – 1988. – 26 жовт.
46. **Мотлях П., Каневський Д.** Обнови міста // Веч. Київ. – 1982. – 31 груд.
47. **Одинец М.** Краски Києва: [Архитектур. обнови Києва] // Правда. – 1982. – 26 мая.
48. **Онищенко Г.** Балконные решетки Киева как история художественного металла // День. – 1998. – 20 нояб.
49. **От всего сердца:** [Об архитектур. облике Києва] // Радуга. – 1977. – № 5. – С. 32.
50. **Падалка І., Кулемза В.** Кам'яна окраса міста // Прапор комунізму. – 1981. – 11 верес.
51. **Падалка І.** Самоцвіти: [Буд. матеріали для пам'ятників Києва] // Рад. Україна. – 1982. – 18 квіт.
52. **Пам'ятки архітектури та містобудування України:** Довід. Держ. реєстру наук. культ. надбання. – К.: Техніка, 2000. – Блок 1. – 317 с.; Блок II – 311 с.
53. **Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР:** (Ил. справ.каталог). В 4 т. Т. 1: Киев, Киев. обл. – К.: Будівельник, 1983. – 157 с.
54. **Праці історії архітектури та буд. техніки України:** Зб. наук. праць. – К.: ДВЛБА УРСР, 1959. – 303 с.
55. **Позняк П.** Києву кийвське: [Архіт. традиції, звичаї, обряди] // Прапор комунізму. – 1988. – 27 берез.
56. **Пономаренко В.** Фасади і тили // Культура і життя. – 1984. – 15 квіт.
57. **Приймак Б.И.** Выступление главного архитектора Киева: [У съезд архитекторов Украины, Киев, сент.-окт. 1970 г.] // Стр-во и архитектура. – 1970. – № 12. – С. 23.
58. **Прима А.А.** Знать, беречь, творить: [Архитектура Києва] // Стр-во и архитектура. – 1987. – № 10. – С. 22–23.
59. **Природные камни Украины в архитектурных сооружениях Києва:** (Фотоочерк). – К.: Реклама, 1983. – 12 с.: ил.
60. **Рогинський М.** Старі й нові “пороги” міста // Наука і суспільство. – 1981. – № 10. – С. 16–18.
61. **Самойлов В.** Вічність у бронзі і граніті: [Про архіт. пам'ятники Києва] // Людина і світ. – 1982. – № 2. – С. 27–30.
62. **Седак И.** Древний и вечно юный: [Обзор современ. архитектур. облика города] // Архитектура СССР. – 1982. – № 6. – С. 36–39.
63. **Седак И.** Творить чудо: [Об архитектуре Києва] // Радуга. – 1977. – № 5. – С. 37–38.
64. **Седак І.** Душею живою місто обдаруй: Наоч. агітація і пропаганда в архітектурно-художньому середовищі // Культура і життя. – 1984. – № 23. – 3 черв.

65. **Сєдак І.** Колір міста // Культура і життя. – 1982. – 5 груд.
66. **Сєдак І.М.** Музика в камені // Веч. Київ. – 1985. – 19 квіт.
67. **Сєдак І.** Поверхи міста // Культура і життя. – 1982. – 28 берез.
68. **Сидоров К.А.** Художественный облик города // Стр-во и архитектура.– 1978.– № 5. – С. 21–25.
69. **Силецький О.П.** Обнови міста // Веч. Київ. – 1983. — 27 лип.
70. **Скибицкая Т.В.** Творцы многоэтажного Киева: Теория и история архитектуры // Стр-во и архитектура. – 1985. – № 9. – С. 25–27.
71. **Теодорович Ю.** Кам'яний “одяг” міста // Київ. правда. – 1981. – 13 груд.
72. **Тимошенко В.** Архитектурные премьеры Киева // Труд. – 1982. – 21 мая.
73. **Трегубова Т.А.** К истории развития [архитектуры] Печерска в Киеве // Стр-во и архитектура. – 1979. – № 6. – С. 25–27.
74. **Тронько П.Т.** Пам'ятки Києва // Укр. іст. журн. – 1982. – № 5. – С. 131–135.
75. **Фещенко О.** Неповторна краса старих споруд – це не тільки історія нашого міста, а й живе тепло каменю // Прапор комунізму. – 1983. – 7 квіт.
76. **Чирва А.** Архітектурні вертикалі // Веч. Київ. – 1982. – 16 груд.
77. **Чирва А.** Хмарочос у місті // Київ. правда. – 1982. – 12 груд.
78. **Шереметьєв Є.** Вікно у місто: [Пробл. худож. оформ. Києва] // Культура і життя. – 1978. – 2 лют.
79. **Щербань В.К.** Ландшафт и архитектура города. – К.: Будівельник, 1987. – 88 с.

1.2. Архітектори

Architects

1.2.1. Загальні праці

General works

80. **Биковський М.** Претензія: [киян до архітекторів і будівельників, до Головкивпроекту] // Прапор комунізму. – 1987. – 2 квіт.
81. **Головні та міські архітектори Києва 1799–1999:** Кат. вист. до 200-річчя введ. посади Голов. архітектора Києва / М.В. Виноградова, М.Б. Кальницький, Д.В. Малаков, А.О. Пучков, О.С. Червінський. – К.: НДІТІАМ, Головкивархіт., 1999. – 36 с.: іл.
82. **Дипломи кийвських зодчих:**Архіт. прем'єри // Наука і суспільство. – 1983. – № 10. – С. 32–33.
83. **Дубок В.Г.** Пошук ведуть зодчі: [Розповідає заступник голов. архітектора м. Києва В.Г. Дубок / Розмову вів А. Чирва] // Веч. Київ. – 1982. – 3 черв.; Молода гвардія. – 1982. – 28 трав.
84. **Дюмін В.** Вони будували Київ: (Із спогадів старого архітектора) // Хроніка 2000. – 1993. – С. 149–165: іл., портр.
85. **Ернст Ф.** Київські архітектори ХУШ в. – К.: Друкар, 1918. – 94 с.

86. **Ернст Ф.** Київські архітектори ХУШ в. – К.: Друк. вид. т-ва “Друкар”, 1918. – 23 с. – Окр. відб. в журн.: “Наше минуле” – Ч 1. – С. 98–118.
87. **Зодчі** – ювілею Києва // Прапор комунізму. – 1981. – 4 листоп.; Рад. Україна. – 1981. – 4 листоп.
88. **Игнаткин И.А.** Исторические связи украинских и русских зодчих ХУП–ХІХ вв. // Зодчество Украины: Сборник. – К.: Изд-во Акад. архитектуры УССР, 1954. – С. 159–180: ил.
89. **Ивашко Ю.** Главные архитекторы Киева // Недвижимость Киева. – 1998. – № 21. – С. 4.
90. **Ивашко Ю.** Киевские гор. архитекторы 1799–1917 гг. // Недвижимость Киева. – 1998. – № 19. – С. 6: ил.
91. **Ивашко Ю.** Постройки и судьбы киевских гор. архитекторов // Недвижимость Киева. – 1999. – № 7. – С. 6.
92. **Идеи**, поиски, проекты: [О творчестве киев. зодчих] // Стр-во и архитектура. – 1978. – № 5. – С. 26–27.
93. **Ігнаткін І.** Діяльність російських зодчих на Україні // Архіт. і буд-во. – 1954. – № 1. – С. 4–6.
94. **Козлов Б.** Під сріблястими пелюстками: У цьому колективі зодчих прагнуть поєднати фантазії митця, творч. пошук науковця і розрахунки інженера, щоб квартали новобудов не здавалися одноманіт. й монотон. // Прапор комунізму. – 1980. – 23 жовт.
95. **Леонтович В.Г.** Архитекторы, инженеры, скульпторы, работающие в Киеве в 1850–1925 гг. [Рукопись]. Вып. 1. – 1960. – Держ. арх. Києва, Ф. 163, оп. 431, спр. 5944; Арх. Держ. НДІТІАМ.
96. **Лукомский Г.К.** Памятники старинной архитектуры России. Ч. 1. Наша провинция. – Пг.:Шиповник, 1916. – 398 с.
Див.: Указ. личн. имен архитекторов, живописцев, скульпторов и Топогр.-предмет.: с. ХІУ.
97. **Малаков Д.** Київські архітектори – німці // Янус. Нерухомисть. – 1998. – № 21. – С. 2–13: іл.
98. **Махрин В.** Чувство современности в творчестве молодых архитекторов Киева // Стр-во и архитектура. – 1962. – № 9. – С. 5–8.
99. **Махрін В.** Сонячні квартали: [Чотири роботи київ. архітекторів, відзнач. на всесоюзн. огляді кращих нових творів рад. архітекторів] // Прапор комунізму. – 1985. – 7 жовт.
100. **Облога П.** Нагорода київським зодчим // Веч. Київ. — 1985. – 2 жовт.
101. **Пучков А.А. та ін.** Головні та міські архітектори Києва. 1799–1999: Кат. вист. Київ, 1999 // А.С.С. – 1999. – № 5.
102. **Тимофієнко В.** Зодчі України кінця ХУШ – початку ХХ ст.: Біогр. довід.. – К.: НДІТІАМ, 1999. – 477 с.
103. **Шило Л.** Київські архітектори // Волинь (Рівне). – 1942. – 1 січ.

1.2.2. Персоналії Personalities

Альошин П.Ф. (1881–1961) Aljoshin P.F.

104. **Альошин П.** Творчі шукання треба продовжити: (Пробл. нового Києва) // Рад. мистецтво. – 1947. – 9 квіт.
105. **Десятник Г.** Павло Федорович Альошин // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 8 – С. 16.
106. **Павло Федорович Альошин (1881–1961):** Бібліогр. покажч. ДНАББ ім. В.Г. Заболотного. – К.: Укрархбудінформ, 2000. – 33 с. – (Видат. зодчі України).
107. **Пучков А.А.** Проблема стиля в архітектурном творчестві П.Ф. Алешина: (На прикладі киев. построек) // Изв. вузов: Стр-во и архитектура (Новосибирск). – 1991. – № 9. – С. 50–55.
108. **Пучков А.А.** Стиль і майстерність.: 28 лют. – 110-а річниця з дня народж. акад. архіт. П.Ф. Альошина // За буд. кадри. – 1991. – жовт.
109. **Юрченко П.** Зодчий і педагог: (До 75-річчя від дня народж. П.Ф. Альошина) // Архіт. і буд-во. – 1956. – № 1. – С. 27: портр.
110. **Ясевич В.Е.** Павел Алешин // Архитектура СССР. – 1988. – № 1. – С. 96–101.
111. **Ясевич В.Е.** Творческое кредо зодчего [П. Алешина] // Стр-во и архитектура. – 1981. – № 3. – С. 26–28.
112. **Ясієвич В.Є.** Київський зодчий П.Ф. Альошин. – К.: Будівельник, 1966. – 67 с.: іл., портр. – (Видат. зодчі України).

Артинов М.Г. (1853–1913) Artinov M.G.

113. **Кальницький М.** Цивільний інженер [архітектор] Михайло Артинов: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1998. – С. 14–15: іл.

Бабушкін С.В. (1947- Babushkin S.W.

114. **Бабушкін С.** Сергій Бабушкін: “Демагогія з приводу мого службового становища – спроба зробити з мене слухняну людину”: [Бесіда з голов. архітектором Києва / Записали: В. Пустовойт та ін.] // День. – 1999. – 21 лип.
115. **Бабушкін С.** Сергій Бабушкін: “ Київ слід будувати сильно, сміливо, з баченням перспективи”: [Бесіда з голов. архітектором Києва / Записав Г. Пивоваров.] // Київ. правда. – 1998. – 4 черв.

116. **Бабушкин С.** Сергей Бабушкин: «Не боюсь, что меня снимут ...»: Лица и должности: Рассказывает глав. архитектор Киева С. Бабушкин / Разговор вела О. Северина // Киев. новости. – 1997. – 6 июня.
117. **Бабушкін С.** Шлях Сергія Бабушкіна на київський архітектурний Олімп розпочався у Свердловську: [Бесіда з голов. архітектором Києва / Записала О. Седик] // Хрещатик. – 1999. – 17 груд.
118. **Седик О.** Сергій Бабушкін: “Я впевнений у собі, тому і приймаю рішення” : Персона: [Головний архітектор Києва] // Хрещатик. – 1997. – 5 квіт.

Барановський П.Д. (1892–1984)
Baranovsky P.D.

119. **Асеев Ю.С.** Архитектор-реставратор Петр Дмитриевич Барановский // Стр-во и архитектура. – 1984. – № 11. – С. 23.
120. **Асеев Ю.** Реставратор [архітектор] Барановський // Пам'ятки України. – 1992. – № 3. – С. 52–54.
121. **Карнибіда А.** Залишив нам диво дивне: [Про архітектора-реставратора П.Д. Барановського (1892–1984)] // Деснян. правда. – 1999. – 16 берез.

Безмертний В.А. (1861–1940)
Bezsmertny V.A.

122. **Малаков Д.** Володимир Адріанович Безмертний: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 22. – С. 14–15: іл.

Бекетов О.М. (1863–1941)
Beketov O.M.

123. **Ігнаткін І.О.** Олексій Михайлович Бекетов (1863–1941). – К.: Вид-во Акад. архіт., 1949. – 42 с.
124. **Штейнберг Я.А.** Олексій Михайлович Бекетов // Архіт. Рад. України. – 1939. – № 6. – С. 10–14.
125. **Ясевич В.Е.** Мастер историзма и эклектизма: [К 125-летию со дня рождения А.М. Бекетова] // Стр-во и архитектура. – 1987. – № 12. – С. 25–27.

Беретті В.І. (1781–1842)
Beretty V.I.

126. **Бутник-Сіверський Б.С.** Архітектор В.І. Беретті в Києві. – К.;Л.: Держтехвидав, 1947. – 100 с. : іл., портр. і план. – (Акад. архіт. УРСР).
127. **Грицай Н.А.** Киевский период творчества В.И. Беретти: Автореф. дис. ... канд. ист. наук. / Акад. архитектуры УССР. НИИ истории и теории архитектуры. – К., 1951. – 16 с.

Беретті О.В. (1816–1895)

Beretty O.V.

128. **Алешин П.** К столетию со дня рождения А.В. Беретти // Архитектур.-худож. еженедельник. – 1916. – № 78.
129. **Альошин П.Ф.** Батько і син Беретті: (З архіт. спадщини) // Архіт. Рад. України. – 1938. – № 3. – С. 39–50: іл.
130. **Десятник Г.** Архітектори Беретті: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 23. – С. 14–15: іл.
131. **Крячок М.І.** Документи ЦДАМЛМ УРСР про діяльність архітекторів Беретті у Києві // Арх. України. – 1982. – № 1. – С. 70–72.
132. **Найкласичніший** класицизм: [Споруди архітектора Беретті] // Прапор комунізму. – 1987. – 6 трав.
133. **Позняк П.** Пам'ятка О.В. Беретті: Об'єктивний об'єктив // Прапор комунізму. – 1981. – 26 черв.
134. **Щітківський І.** Невідомий архітектурний твір акад. О.В. Беретті у Києві: (Акад. О.В. Беретті як будівничий трьох приміщень УАН) // Київ. зб. історії й археол., побуту й мистецтва. – К.: ВУАН, 1931. – Зб. 1– С. 377–382: 1 вкл. арк. іл.
135. **Я[ремич] С.** Строитель Киевской первой гимназии [А.В. Беретти] // Искусство, живопись, графика. – 1911. – № 8–9. – С. 387–388.

Бикова Р.П. (1928–

Bikova R.P.

136. **Шушуріна Л.** Прилітайте, ластівки:[Київ. реставратор Р.П. Бикова] // Рад. жінка. – 1981. – № 8. – С. 10-11.

Брадтман Е. (1856–1926)

Bradtman E.

137. **Малаков Д.** Едуард Брадтман: [Київ. архітектор] // Янус. Нерухомість. – 1998 – № 9. – С. 14–15: іл.

Вербицький Д.М.

Verbizky Д.М.

138. **Десятник Г.** Дмитро Матвійович Вербицький: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 9. – С. 17.

Вербицький О.М. (1875–1958)

Verbizky O.M.

139. **Грицай М., Ігнатов О.Н.** Олександр Матвійович Вербицький: (До 80-річчя від дня народж.) // Архіт. і буд-во. – 1955. – № 5. – С. 39: портр.

140. **Кохан С.В., Кілессо С.К.** О.М. Вербицький – архітектор і педагог. – К.: Будівельник, 1966. – 36 с.
141. **Методичний фонд ДержНДІТІАМ Ф. О.М. Вербицького.**
142. **Чепелик В.В.** А.М. Вербицький – мастер рационалистического модерна: К 100-летию со дня рождения // Стр-во и архитектура. – 1975. – № 9. – С. 33–37.

**Віг Я.Я. (1947–
Wyg J.J.)**

143. **Архітектор Янош Віг** // Пагирия В., Роглев Х. Закарпатці в Києві: Нариси про закарпатських “киян”. – Ужгород, 2000. – С. 129–131.

Архітектор, голова т-ва угорців Києва

144. **Віг Я.Я.** Храм, который задумал Виг: [Об архитектуре: Беседа с заслуж. архитектором / Записал Д. Киянский] // Зеркало недели. – 1999. – 17–23 июля.

**Власов О.В. (1900–1962)
Vlasov O.W.**

145. **Андреев П., Яралов Ю.** Александр Власов // Совет. архитектура: Сборник. – М., 1964. – Вып. 16. – С. 89–102.
146. **Київ недалекого майбутнього:** [На публіч. лекції голов. архітектора Києва О.В. Власова] // Київ. правда. – 1946. – 4 серп.

**Гнезділов В.Г. (1922–1999)
Gnesdilov V.G.**

147. **Іванченко М.** Архітекторові Гнезділову – 75: [Авт. проекту відтворення пам’ятника княгині Ользі в Києві] // Веч. Київ. – 1997. – 16 січ.

**Говденко М.М. (1918–
Govdenko M.M.)**

148. **Пляшко Л.А.** Твой современник [М.М. Говденко]: 40 лет, отдан. реставрации // Стр-во и архитектура. – 1988. – № 2. – С. 26–27.

**Голландський П.І. (1868–1939)
Gollandsky P.I.**

149. **Десятник Г.** Павло Голландський: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 6. – С. 13.

**Городецький В.В. (Лешек Дезидерій Владислав Владиславович) (1863–1930)
Gorodecky V.V.**

150. **А.Л. (А. Лазаревский)** Проект киевского музея древностей и искусств // Киев. старина. – 1898. – Т. 11, Июнь, отд. 2. – С. 89–92.
Архитектор Городецький.

151. **Абарбарчук С.** Візерунки його фантазії: [Про архітектора В. Городецького] // Київ. правда. – 1987. – 28 черв.
152. **Вонієcki А.** Herbarz polski. – Warszawa, 1904. – Cz. 1. T. 7. – S. 350.
- Боніцький А.** Гербовик польський.
Архітектор Городецький.
153. **Бурачек А.** Будинок ... без інтер'єру: [“Творч. внесок Городецького в архіт. обличчя Києва” – новий екскурс. маршрут] // Веч. Київ. – 1988. – 20 жовт.
154. **Василенко Л., Іванов Ф.** Фантазія архітектора: [В.В. Городецького] // Веч. Київ. – 1978. – 22 берез.
155. **Владимирська Г., Калашников В.** Архітектор нових форм [В.В. Городецький] // Молодь України. – 1982. – 30 трав.
156. **Владислав Городецький:** Бібліогр. покажч. / Редкол.: Г.А. Войцехівська (відп. ред.); ДНАББ Держбуду України. – К.: Укрархбудінформ, 1999. – 42 с. – (Видат. зодчі України).
157. **Городецький Владислав** // Енцикл. українознавства. – Л., 1993. – Т. 2. – С. 415.
158. **Городецький Владислав Владиславович** // Митці України: Енцикл. довід. – К., 1992. – С. 586.
159. **Городецький Владислав Владиславович** // Слов. художників України. – К., 1973. – С. 62–63.
160. **Городецький Владислав Владиславович** // УРЕ. – 1979. – Т. 3. – С. 117.
161. **Єрофалов Б.** Граду і миру: [Київ. архітектор В.В. Городецький] // Культура і життя. – 1983. – 19 черв.
162. **Єрофалов Б.** Зодчий і художник В. Городецький // Образотворче мистецтво. – 1984. – № 3. – С. 18–20.
163. **Історія українського мистецтва.** У 6 т. Т. 4. Мистецтво другої половини ХІХ–ХХ ст. – К.: Голов. ред. УРЕ, 1970. – 443 с.
Із змісту: [Про твори В. Городецького] – С. 19, 34, 35, 36, 82.
164. **К.Л.** Новый римско-католический храм (в Киеве) // Строитель. – 1899. – № 5–6. – С. 226–232.
Архітектор В. Городецький.
165. **Кальницький М.** Глянув в окно, генерал подумал: “Чтоб я провалился” // Киев. ведомости. – 1998. – 8 июня.
166. **Кальницький М.** Дом с химерами на Банковой: Старые легенды и новые факты // Киев. ведомости. – 1998. – 8 июля.
167. **Кальницький М.** Будинок з химерами: Уточнюємо дати // Веч. Київ. – 1986. – 28 лют.
168. **Кальницький М.** Загадка архітектора Городецького: Подорож у рідне місто // Прапор комунізму. – 1988. – 13 лип.
169. **Київ:** Архитектурно-исторический очерк / М.М. Шулькевич, Т.Д. Дмитренко. – К.: Будівельник, 1982. – 442 с.
Із змісту: [Про архітек. шедеври славет. зодчого В. Городецького]. – С. 106–107.

170. **Київ:** Дом-особняк архітектора В.В. Городецького // Строитель. – 1904. – № 1–2. – С. 66–74.
171. **Killeso S.** Władysław Horodecki: Przyczynek do twórczości w okresie Kijowskim architektury i urbanistyki: Teoria i historia // Kwartalnik – Warszawa: PWN, 1991. – Т. XXXVI, zeszyt 2. – С. 139–157.
- Кілессо С.** Городецький: Додатковий матеріал до творчості в київ. період.
172. **Кілессо С.** Дива архітектора Городецького // Україна. – 1982. – № 52. – С. 6–7. – (1500 років Києву).
173. **Кілессо С.** Легенда і життя: (Про архітектора В.В. Городецького) // Вітчизна. – 1982. – № 5. – С. 199–201.
174. **Кілессо С.** Творець архітектурної романтики: (Про архітектора В.В. Городецького) // Веч. Київ. – 1980. – 28 берез.
175. **Кілессо С.** Владислав Городецкий // Архитектура СССР. – 1989. – № 4. – С. 96–103.
176. **Ковалинский В.** «Дом с химерами»: легенды и быль // Рабочее слово. – 1991. – 1 март.: ил.
- Про творчість архітектора В.В. Городецького (1863–1930).*
177. **Ковалинский В.В.** Меценаты Киева: [архітектор В. Городецкий] – К.: Кий, 1998. – С. 219–220, 367–368, 403–406, 466.
178. **Кондаков С.Н.** Юбилейный справочник Императорской Академии художеств 1764–1914. – (Пг., 1914). – (Т. 2): Ч. биогр. – С. 319.
179. **Кончаковский А., Малаков Д.** Киев Михаила Булгакова: Фотоальбом. – К.: Мистецтво, 1990. – 284 с.
Із змісту: [Про будинок В. Городецького, фото]. – С. 170–171.
180. **Коростельова О.** І будинок із цементу може простояти 95 років, якщо його збудує талановитий архітектор В.В. Городецький // Робітн. газ. – 1998. – 4 черв.
181. **Костін В.** Фауни в бетоні й детектив модерну [В. Городецький] // Київ. – 1983. – № 9. – С. 162–164.
182. **Кудрявцев Л.** Класик київської архітектури [В. Городецький] // Демократ. Україна. – 2000. – 21 верес.
183. **Кудрявцев Л.** «Химеры» архитектора Владислава Городецкого // Независимость. – 1998. – 24 июня.
184. **Кузьмук В.** Київська “симфонія” архітектора Городецького // Культура і життя. – 1994. – 24 груд.
185. **Кухарчук М.** Будинок з химерами та його творець // Хрещатик. – 1997. – 26 черв.
186. **Кухарчук М.** Дім з химерами [фото початку ст.] // Наука і суспільство. – 1997. – № 11–12. – 32–36.
187. **Лобановская А.** Личность и творчество киевского архитектора Владислава Городецкого // Архитектура мира: Материалы конф. “Запад – Восток: Личность в истории архитектуры” – М., 1995. – Вып. 4. – С. 134–137.

188. **Łoza S.** Słownik architektów i budowniczych polaków. – Warszawa, 1930. – S. 133–134.
- Лоза С.** Словник поляків – архітекторів і будівельників.
189. **Майкут В., Соколовський В.** Київське сафарі архітектора Городецького // The Ukrainian (укр. та англ. мовами). – 1997. – Вид. 4. – С. 61–69.
190. **Малаков Д.** Автор київських химер [архіт. В. Городецький] // Старожитності. – 1993. – 3–4 берез. – С. 3, 23–24.
191. **Малаков Д.В.** Архітектор Городецький: Арх. розвідки. – К.: Кий, 1999. – 235, [3] с.: іл., портр. – (Б-ка музею історії м. Києва). – Рец.: Клейменова О. Містифікатор міських силуетів: [Про нову кн. Д. Малакова «Архітектор Городецький»] // Голос України. – 1999. – 23 листоп.; Пятериков С. Наш земляк [В.] Городецький: [О кн. Д. Малакова «Архітектор Городецький»] // Зеркало недели. – 1999. – 27 нояб. – 3 дек.; Никанорова О. «Архітектор Городецький»: [Про однойм. кн. Д. Малакова] // Уряд. кур'єр. – 1999. – 27 листоп.
192. **Малаков Д.** Джентельмен полювання: До 135-річчя від дня народж. мисливця й архітектора Владислава Городецького // Ліс. і мислив. журн. – 1998. – № 2. – С. 40–41.
193. **Малаков Д.** Киянин, вільний духом: [архітектор В. Городецький] // Київ. – 1993. – № 10. – С. 159–164.
194. **Малаков Д.** Киянин у джунглях Африки: [архітектор В. Городецький] // Ліс. і мислив. журн. – 1997. – № 2. – С. 40–42.
195. **Малаков Д.** Наш славетний Владислав Городецький // Веч. Київ. – 1995. – 1 лют.
196. **Малаков Д.** Скільки коштує будинок Городецького // Янус: Неформ. бюл. нерухомості. – 1997. – № 5. – С. 16–17.
197. **Малаков Д.** Творив шедеври легко і натхненно // Веч. Київ. – 1993. – 30 черв.
- Архітектор Городецький.*
198. **Малаков Д.** Чарівник архітектури // Веч. Київ. – 1994. – 3 серп.
199. **Мельницький К.Е., Ланге П.В.** Очерк истории 25-летия Киевского отдела Императорского О-ва правильной охоты: 1888–1913 / Сост. К.Е. Мельницький; Отд. «Тир» сост. П.В. Ланге. – К.: Тип. С.П. Яковлева, 1913. – С. 9, 19, 30, 111–113, 117–121.
- Архітектор Городецький.*
200. **Мистецтво України: Біогр. довід.** / За ред. А.В. Кудрицького. – К., 1997. – С. 169.
- Архітектор Городецький.*
201. **Моисеев В.** Дом Городецького // Капитал. – 1995. – № 4–5. – С. 28–30.
202. **Z żalobnej karty: S.P. Władysław Horodecki** // Łowiec Polski. – 1930. – N 5. – S. 93: portr.
- [Некролог]:** Владислав Городецький.

203. **Некрасов В.** Городские прогулки // Юность. – 1988. – С. 8–31.-
Із змісту: [Про В. Городецького]. – С. 15–16, 18.
204. **Никанорова О.** Останній притулок [київ. архітектора] Владислава
Городецького // Уряд. кур'єр. – 1998. – 21 лип.
Архітектор В. Городецький.
205. **Новое** здание Караимской синагоги в г. Киеве // Строитель. – 1902. – № 4.
– С. 121–130.
206. **Омельченко В.** Архітектурні казки Владислава Городецького // Укр. газ. –
1998. – 21 трав.
207. **Памятники** градостроительства и архитектуры Украинской ССР: Ил.
справ. Каталог. В 4 т. Т. 1. Киев; Киев. обл. – К., 1983. – 156 с.
Із змісту: [Житл. будинок В. Городецького]. – С. 38–39; [Музей старовини
і мистецтв]. – С. 91–92; [Миколаїв. костюл і будинок причту]. – С. 93.
208. **Паустовский К.Г.** Собрание сочинений. Т. 3. Повесть о жизни. – М.,
1957. – 789 с.
–Із змісту: [Про В. Городецького]. – С. 50.
209. **Позняк П.** Один з автобіографів Городецького // Прапор комунізму. –
1984. – 7 груд.
210. **Позняк П.** Силуети центру: [Про будинок В.В. Городецького, 1902–1903
рр.] // Прапор комунізму. – 1982. – 3 берез.
211. **Пучков А.А.** Химери над Києвом: [Дім з химерами В. Городецького] // За
буд. кадри. – 1990. – трав.
212. **Rzewuski A.** Władisław Horodecki: (wspomnienie pośmiertne) // Łowicz
polski. – 1930. – № 11. – S. 225–227.
- Ржевуський А.** Владислав Городецький.
213. **Romejko A.** Poezya w Budowach: 130-lecie urodzin Władisława Horodeckiego
/ Prezes Polskie Stowarzyszenia im. A. Mickiewicza // Dziennik Kijowski. –
1993. – sierpień.
- Ромейко А.** Поезія в будівлях: 130-річчя з дня народж. В. Городецького.
214. **Саніна Л.** Легенда одного життя: (Архітектор В.В. Городецький) // Сіл.
вісті. – 1980. – 9 квіт.
215. **Skibicka T.** Czarodziej architektury: O Władysławie Horodeckim // Dziennik
Kijowski. – 1994. – № 19. – S. 3–4.
- Скибицька Т.** Чародій архітектури: Владислав Городецький.
216. **Софронов В.** Знойный ветер Африки в гривах киевских львов:(К 135-
летию со дня рождения В.В. Городецкого) // Будмайстер. – 1998. – № 12. –
С. 84–90.
217. **Степовик Д.** Скарби України. – К.: Веселка, 1991. – С. 139–144.
Архітектор В. Городецький.
218. **Stefański K.** Twórczość Władisława Horodeckiego w niepodległej Polsce:
(1920–1928) // Kwartalnik architektury i urbanistyki. – Warszawa: PWN,
1991. – Т. 36, zesz. 2. – S. 159–165.
- Стефанський К.** Творчість В. Городецького в незалежній Польщі (1920–1928).

219. **Сургай Л.** Видатний архітектор і відомий мисливець [В.В. Городецький (1863–1930)] // День. – 2000. – 26 трав.
220. **Trybowski I.** Horodecki Władysław / Polski słownik biograficzny. – Wrocław; Warszawa; Kraków, 1962 (1962–1964). – Т. X/XI, zesz. 44. – S. 2.
- Трибовський І.** Городецький Владислав.
221. **Фролкін М.** Розсіяні по континентах // Розбудова держави. – 1996. – № 9. – С. 41–46. – Із змісту: [Іран. сторінки життя архітектора]. – С. 46.
222. **Szałacki S.** Kijów pamięta o tobie, pane Władysławie // Dziennik Kijowski. – 1995. – N 20. – S. 1, 6.
- Шалацький С.** Київ пам'ятає тебе, пане Владиславе.
223. **Шарлемань М.В.** Кияни в Африці: [Є вірш Б.С. Віккерса “Памяти зодчего и путешественника В.В.Городецкого”] (1969) // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 49, 1231 од. зб. (1918–1976).
224. **Янько Л.** Автор “будинку з химерами” // Демократ. Україна. – 1998. – 2 лип.
225. **Янько Л.** Архітектор – фантазер [В. Городецький] // Уряд. кур'єр. – 1998. – 9 черв.
226. **Ясевич В.Е.** Архитектура Украины на рубеже XIX–XX веков. – К.: Будівельник, 1988. – 184 с.: іл.
– Із змісту: [Про київ. архіт. споруди В. Городецького]. – С. 12-13, 16, 24, 25, 28, 30, 96, 131, 152, 158. – іл.: С. 27, 114, 132, 134.
227. **Яценко В.** З рушницею та вудкою по Африці / За ред. М. Шарлеманя. – Х.; К.: Держвидав України, 1930. – 106 с.: 2 с. іл.
Архітектор В. Городецький.

Григорович-Барський І.Г. (1713–1791)
Grigorovich-Barsky I.G.

228. **Абарбарчук С.** Архітектор Подолу [І.Г. Барський] // Київ. правда. – 1988. – 19 січ.
229. **Білоус П.** Майстер українського бароко: (З історії укр. архітектури: [І. Григорович-Барський в Києві (ХУШ ст.)] // Пам'ятники України. – 1981. – № 4. – С. 49. – (Київ – 1500).
230. **Десятник Г., Федорова Л.** Іван Григорович-Барський: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 15. – С. 17: іл.
231. **Эрнст Ф.** Иван Григорович-Барский. Киевский архитектор ХУШ в. // Куранты. (К). – 1918. – № 3. – С. 8–11.
232. **Заболотний В.** Український архітектор ХУШ ст. [Григорович-Барський] // Укр. література. – 1942. – № 5–6. – С. 235–240.
233. **Карамаш С.** Власний слід на Землі: До 280-річчя І.Г. Григоровича-Барського // Арсеналець. – 1993. – 6 трав.
234. **Кілессо Т.С.** Невідомі факти життя і творчості Івана Григоровича-Барського // Архіт. України. – 1992. – № 3. – С. 52–54.

235. **Кіржасва І.** Іван Григорович-Барський у Києві: Буклет. – К.: Держ. іст.-архіт. заповідник «Стародавн. Київ», 1996. – 2 с.
236. **Крощенко Л.М.** Гражданские постройки архитектора Ивана Григоровича-Барского // Стр-во и архитектура. – 1981. – № 1. – С. 29–30.
237. **Силин О.** Великий український зодчий [І. Григорович-Барський] // Пам'ятники України. – 1985. – № 3. – С. 41–44.
238. **Силин О.** Григорович-Барський: [Зодчий України ХУШ ст.] // Прапор комунізму. – 1989. – 7 лип.
239. **Силин О.П.** Перший головний архітектор Києва [І.Г. Григорович-Барський] // Укр. іст. журн. – 1974. – № 8. – С. 115–120.
240. **Трифоновна О.** Барокові шати [І.] Григоровича-Барського: [Про укр. архітектора ХУШ ст.] // Столиця. – 2000. – 15 лип.
241. **Холостенко Н.В.** Іван Григорович-Барський – зодчий Києва ХУШ в. // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 11. – С. 40–47.

Добровольський А.В. (1916–1988)
Dobrovolsky A.W.

242. **Манучарова Н.Д.** Архітектурна майстерня архітектора А.В. Добровольського // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1948. – № 3. – С. 13–20.
243. **Мезенцев И.В.** Архитектор Анатолий Владимирович Добровольский // Стр-во и архитектура. – 1976. – № 11. – С. 29–33.
244. **О присвоении** почетного звания заслуженного строителя УССР [А.В. Добровольскому]: Указ Верхов. Совета и Президиума УССР // Правда Украины. – 1960. – 13 авг.
245. **Памяти** Анатолия Владимировича Добровольского // Стр-во и архитектура. – 1988. – № 6. – С. 30–31.
246. **Чепелик В.** Майстер архітектури: [Архітектор А.В. Добровольський] // Веч. Київ. – 1980. – 19 трав.

Дяченко Д.М. (1887–1942)
Djachenko D.M.

247. **Асєєв Ю., Дяченко Б.** З плеяди великих архітекторів [Д.М. Дяченко] // Київ. старовина. – 1994. – № 4. – С. 92–94.
Архітектурний ансамбль комплексу споруд С.-г. академії у Голосієві (1926–1929 рр.).
248. **Асєєв Ю.С., Дяченко Б.М.** Украинский зодчий Дмитрий Дяченко // Стр-во и архитектура. – 1990. – № 5. – С. 22–24.
249. **Лебедев Г.О.** Видатний представник нац. стилю в архітектурі [Д.М. Дяченко] // Образотворче мистецтво. – 1994. – № 1. – С. 43–46.
250. **Лебедев Г.А.** Гражданский инженер Д.М. Дяченко // Стр-во и архитектура. – 1971. – № 1. – С.30–31.

251. **Чепелик В.** Зодчий ун-ту: [Про архіт. Нац. аграр. ун-ту] // Освіта. – 1996. – 28 серп.
252. **Чепелик В.** Творець українського необароко [Д.М. Дяченко] // Україна. – 1991. – № 1. – С. 10–12.
253. **Чепелик В.** Творець українського необароко: [Про Д.М. Дяченка, ректора Київ. архіт. ін-ту (1921–1931 рр.)] // Хроніка 2000. – 1997. – № 17–18. – С. 307–330.
254. **Чепелик В.В.** Триумф и трагедия зодчего [Д.М. Дяченко] // Стр-во и архитектура. – 1987. – № 11. – С. 18–22.

Ернст Ф. (1891–1942)

Ernst F.

255. **Білокінь С.** Федір Ернст // Пам'ятники України. – 1985. – № 2. – С. 32–33.

Єжов В.І. (1927–

Jezhov V.I.

256. **Валентин** Иванович Ежов: Библиогр. указ. построек, проектов, науч. тр. и рукоп. материалов: (К 70-летию со дня рождения) / Сост. А.А. Пучков. – К.:НИИГИАГ, 1997. – 64 с.
257. **Гассанова Н., Пучков А.** Зодчий и время: К 70-летию В.И. Ежова // Архитектура и престиж. – 1997. – № 1–2. – С. 28–30.
258. **Гассанова Н.** Надати реальності чарівної краси: (Нотатки з вист. В.І. Єжова) // Архіт. і буд-во: Газета КДТУБА. – 1993. – Берез. – № 13–14.
259. **Єжов** Валентин Иванович // Мистецтво України: Бібліогр. довід. – К.: Укр. енцикл. ім. М.П. Бажана, 1997. – С. 233.
260. **Єжов** Валентин Иванович // Митці України: Енцикл. слов. / За ред. А.В. Кудрицького.—К.: Укр. енцикл. ім. М.П. Бажана, 1992. – С. 238–239.
261. **Єжов** В.І. Не маю причин скаржитись на долю ...: [Бесіда з архітектором В.І. Єжовим / Записала Н. Абесінова] // Архіт. України. – 1993. – № 2. – С. 26–31.
262. **Ежов** Валентин Иванович // Укр. Совет. энцикл. слов.: В 3 т. – К.: Гл. ред. УСЭ, 1988. – Т. 1. – С. 590.
263. **Некрасов И.** Капитал Валентина Ежова // Архитектура: Прил. к «Строит. газ.» – 1987. – № 19. – 10 окт.
264. **Пучков А.** Ежову – семьдесят // А.С.С. – 1997. – № 3 (6). – С. 91.

Жежерін В.П. (1946–

Zhezherin V.P.

265. **Ковалинський В.** Вадим Жежерін: “Архіт. – це пристрасть, це любов, це саме життя” // Буд. газ. – 1997. – 3 лип.
Про кийв. архітекторів Жежеріних.

266. **Седик О.** Престиж – не тільки політика, а й архітектура: [В. Жежерін – президент Київ. орг. Спільки архітекторів] // Хрещатик. – 1997. – 13, 15 трав.

Жук Р. (XX ст.)

Zhuk R.

267. **Пригорницький Ю.** Львів – це Венеція, а Київ – Лондон: Кілька архіт. проектів незнищимості нації: [Про архітектора Р. Жука] // Неопалима купина. – 1995. – № 3–4. – С. 187–194.

Заболотний В.Г. (1898–1962)

Zabolotny V.G.

268. **Бабат М.** Архітектор В. Заболотний // Літ. газ. – 1941. – 28 берез.
269. **Борисов Б.** Владимир Игнатьевич Заболотный: Крат. биография // Красн. знамя. – 1951. – 3 февр.
270. **Владимир** Игнатьевич Заболотный: [Архитекторы – депутаты Верхов. Советов союз. респ.] // Архитектура и стр-во. – 1947. – № 3. – С. 3.
271. **Кілессо С.** 60-річна будівля Верховної Ради нагадує про 100-річний ювілей свого автора: [Архітектор В. Заболотний. Сторінки життя та спадщина] // Веч. Київ. – 1998. – 9 верес.
272. **Крячек М.І.** Документи архітектора В.Г. Заболотного у ЦДАМЛІМ УРСР: [До 90-річчя з дня народж.] // Архіт. України. – 1988. – № 5. – С. 48–57.
273. **Лебедєв Г.** Академік Володимир Заболотний // Київ. старовина. – 1999. – № 3. – С. 121–128: портр., іл.
274. **Линник В.** Найсвітліше творіння майстра: [До 100-річчя від дня народж. архітектора, вчен. В. Заболотного] // Робітн. газ. – 1998. – 12 серп.
275. **Мусієнко П.** Президент Академії архітектури [В.Г. Заболотний] // Рад. мистецтво. – 1945. – 13 листоп.
276. **Некрасов В., Гасовський П.** В.Г. Заболотний: [Творчий шлях архітектора]. – К.: Мистецтво, 1947. – 39 с. – (Майстри мистецтва України).
277. **Серпілін Л.** В.Г. Заболотний [архітектор] // Література і мистецтво. – 1944. – 22 серп.

Заваров О.І. (1917–2003)

Zavarov O.I.

278. **Зодчі:** [Заваров О.І.] // Веч. Київ. – 1957. – 23 груд.

Зекцер Й. (1867–1933)

Zekcer J.

279. **Десятник Г.** Йосип Зекцер: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 11. – С. 16.

280. **Кальницький М.** Архітектор Йосиф Зекцер // Возрождение-91. – 1992. – № 1.

Іваненко В.Д. (1940–1989)
Ivanenko V.D.

281. **Андрущенко Н.П.** Рисунки и акварели архітектора В.Д. Иваненко (1940–1989) // Стр-во и архитектура. – 1990. – № 11. – С. 32.
282. **Дорофієнко І.** Любив, творив, мріяв ...: [Про голов. архітектора укр. реставрац. упр. В. Иваненка] // Культура і життя. – 1989. – 14 трав.

Ігнащенко А. (1930–)
Ignachenko A.

283. **Немченко А.** Близьке далеке: [Архітектор А. Ігнащенко] // Культура і життя. – 1982. – 1 трав.

Казанський М. (XIX– поч. XX ст.)
Kazansky M.

284. **Кальницький М.** Архітектор Микола Казанський // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 14. – С. 14–15.

Каракіс Й.Ю. (1902–1988)
Karakis J.Ju.

285. **Йосип Юлієвич Каракіс:** Бібліогр. покажч. / Редкол.: Г.А. Войцехівська (відп. ред.) [та ін.]; ДНАББ ім. В.Г. Заболотного. – К.: Укрархбудінформ, 2002. – 52 с.: іл. – (Видач. зодчі України).

Катонін Є.І. (1889–1984)
Katonin Je.I.

286. **Шилов Е.** Архітектор, художник: [70-річчя проф. Є.І. Катоніна] // Веч. Київ. – 1959. – 14 квіт.

Кедрін І.С. (1777–1840)
Kedrin I.S.

287. **Дегтярьов М.** Ім'я його тепер відоме: [Гостин. двір на території Києво-Печер. лаври, архітектор І.С. Кедрін] // Київ. правда. – 1988. – 13 берез.

Кітнер І. (1839–1929)
Kitner I.

288. **Ковалинський В.** Архітектор і малював, і гроші рахував: [Про авт. будівель Київ. політехн. ін-ту Ієроніма Кітнера (1839–1929)] // Янус. Нерухомість. – 1998. – Верес. (№ 17). – С. 16.

Кобелев О.В. (1860–1942)
Kobelev O.V.

289. **Бабулевич С.П.** Архітектурні кадри Радянської України: Видат. зодчий Києва [О.В. Кобелев] // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 6. – С. 23–32.
290. **Дюмін В.** Три зустрічі з О.В. Кобелевим: [Із спогадів про київ. архітектора] // Прапор комунізму. – 1990. – 16 трав.

Ковнір С.Д. (1695–1786)
Kovnir S.D.

291. **Асєєв Ю.** Степан Ковнір: [Про укр. архітектора-кріпака С.Д. Ковніра, будівника Києво-Печер. лаври] // Образотворче мистецтво. – 1971. – № 1. – С. 10: іл.
292. **Кілессо Т.С.** Аспекти будівельної діяльності Степана Ковніра // Дослідниц. та наук.-метод. праці / Укр. акад. мистецтв. – 1999. – Вип. 6. – С. 131–137.
293. **Крицкий Б.А.** Народные мастера архитектуры ХУІІІ века на Украине. Степан Ковнир. Архитектурно-строит. деятельность // Рукопись. / Відділ рідкісної кн. та краєзнавства Держ. наук. архіт.-буд. б-ки ім. В.Г. Заболотного. – К., 1953
294. **Крицький Б.** Камінних справ майстер: [До 275-річчя від дня народж. С. Ковніра] // Пам'ятники України. – 1970. – № 3. – С. 59–61.
295. **Крицький Б.** Кам'яного діла майстер: [Про укр. зодчого, лавр. кріпака С. Ковніра, ХУІІІ ст.] // Вітчизна. – 1965. – № 1. – С. 199–204.
296. **Кудрявцев Л.** Архітектурний почерк Степана Ковніра // Демократ. Україна. – 1999. – 18 листоп.
297. **Мусієнко П.** Будівничий Степан Ковнір: До 275-річчя від дня народж. // Людина і світ. – 1970. – № 8. – С. 28–31.
298. **Федоренко М.** Степан Ковнір – головний будівничий Лаври: [Про укр. зодчого ХУІІІ ст.] // Київ. правда. – 1997. – 24 лип.
299. **Федоренко М.** У камені оспівана краса: [З біогр. київ. зодчого С. Ковніра] // Наука і суспільство. – 1980. – № 1. – С. 47–48.
300. **Холостенко М.** Степан Ковнір // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1947. – № 3. – С. 38–39.

Краусс А. (1875–1917)

Krauss A.

301. **Ивашко Ю.** Творческие успехи и неудачи архитектора Краусса // Недвижимость Киева. – 2000. – № 4. – С. 13: ил.

Леонтович В. (1881–1968)

Leontovich V.

302. **Кілессо Т.** Засновник української школи реставрації пам'яток архітектури [В. Леонтович] // Пам'ятки України. – 1992. – № 2–3. – С. 49–51.

Логвин Г.Н. (1910–2001)

Logvin G.N.

303. **Вечерский В.В.** Хранитель традиции: [Искусствовед в обл. архитектуры Г.Н. Логвин] // Стр-во и архитектура. – 1990. – № 7. – С. 24.

Максимович М.І. (1855–1928)

Maksimovich M.I.

304. **Кальницький М.** Інженер [архітектор-будівельник] Микола Максимович // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 8. – С. 18–19: іл.

Макушенко П.І. (1912–

Makushenko P.I.

305. **Рябініна В.** Де шумлять смереки: [Дослідник нар. дерев'яної архітектури Закарпаття, архітектор-худож. П.І. Макушенко] // Культура і життя. – 1969. – 24 лип.

Маринченко Є.О. (1916–

Marinchenko Ye.O.

306. **Козюра Г.** Архітектор Євгенія Александровна Маринченко // Стр-во и архитектура. – 1978. – № 12. – С. 27–29: портр.

Меленський А.І. (1766–1833)

Melensky A.I.

307. **Десятник Г., Федорова Л.** Андрій Меленський: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 16. – С. 13.
308. **Доліщинський П., Боровський Я.** Архітектор [А.І.] Меленський [та його роль в забудові Києва ХІХ ст.] // Знання та праця. – 1967. – № 10. – С. 18–19.

309. **Кузьмук В.** Гімн великому місту: [Про новий фільм В. Соколовського “Андрій Меленський”, студія “Укртелефільм”] // Культура і життя. – 1998. – 18 лип.
310. **Кулешова Т.** Діяльність першого міськ. архітектора А.І. Меленського в подільській частині Києва на початку XIX ст. // Надежность и стабильность. – 1997. – № 4. – С. 16–17: іл.
311. **Плотникова І.** Головний архітектор: [А.І. Меленський – авт. архіт. забудов м. Києва з 1799 р.] // Веч. Київ. – 1986. – 30 лип.
312. **Фісун О.** Андрій Меленський – головний архітектор Києва. – К.: Держ. іст.-архіт. заповідник “Стародавн. Київ”, 1996. – 2 с.
313. **Холостенко М.** Андрій Меленський: (До 180-річчя від дня народж.) // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1947. – № 1. – С. 41–42.

Милонег П. (XII–XIII ст.)
Miloneg P.

314. **Асєєв Ю.** Петро Милонег – видатний зодчий давньої Русі: [Про буд. діяльність зодчого та про споруду стіни у Видубицькому монастирі в 1200 р.] // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1950. – № 3. – С. 38.
315. **Богусевич В.А.** Споруда Петра Милонєга: [Про давньорус. зодчого XII ст. З дод. листа до ред. М. Фененка] // Знання та праця. – 1967. – № 1. – С. 16–17.

Мілецький А.М. (1918)
Milecky A.M.

316. **Зинченко А.П.** С чувством ответственности: [Об архитекторе А.М. Милецком] // Стр-во и архитектура. – 1984. – № 10. – С. 7–10.
317. **Милецкий А.М.** Наплывы памяти. – Иерусалим: Филибиблон, 1998. – 128 с., 90 с. откр: ил.
318. **Мілецький А.** Образ трагедії: [Бесіда з архітектором / Записав І. Зайонц] // Архіт. України. – 1993. – № 1. – С. 43.

Моргілевський І.В. (1889–1942)
Morgilevsky I.V.

319. **Асєєв Ю.** Ипполит Владиславович Моргилевский // Стр-во и архитектура. – 1980. – № 8. – С. 30.

Неєлов П.І. (?–XVIII ст.)
Nejelov P.I.

320. **Кілессо Т.С.** Стилистичні особливості творчості П. Неєлова в Києві // Архіт. спадщина України. – К., 1997. – Вип. 4. – С. 170–173.
321. **Холостенко М.В.** Зодчий П.І. Неєлов у Києві // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 2. – С. 30–34.

Ніколаєв В.М. (1847–1911)
Nikolajev V.M.

322. [Архітектор В.Н. Николаєв] // Києвлянин. – 1896. – № 306; 1900. – №№ 198, 284; 1901. – № 8; 1911. – № 313.
323. 25-летие деятельности В.Н. Николаева // Києвлянин. – 1896. – 5 нояб.
324. Десятник Г., Федорова Л. Володимир Миколайович Ніколаєв: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 17. – С. 14.
325. Ивашко Ю. Городской архитектор Владимир Николаев, его постройки и его заказчики // Недвижимость Киева. – 1998. – № 11. – С. 8: ил., портр.
326. К 25-летию художественно-архитектурной деятельности В.Н. Николаева // Жизнь и искусство. – 1896. – 5 нояб.
327. Кальницький М. Він був автором “Київського ренесансу”: [Архітектор В.М. Ніколаєв] // Прапор комунізму. – 1987. – 4 квіт.
328. Кудрявцев Л. Поміняв Неву на Дніпро: [З біогр. архітектора В.М. Ніколаєва (1847–1911)] // Демократ. Україна. – 2000. – 20 квіт.
329. Николаев В.Н. Строительное законоведение: Записки, читан. в Киев. Худож. Училище акад. архитектуры В.Н. Николаевым. – К.: Тип. А.М. Пономарева, 1911. – 30 с.
330. Рибаків М.О. Академія доброго смаку: [Про акад. архіт. В.М. Ніколаєва (1847–1911 рр.)] // М.О. Рибаків. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. – К., 1997. – С. 244.
331. Ясевич В.Е. Творчество киевского городского архитектора В.Н. Николаева (1847–1911 гг.) // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 11. – С. 28–29. – Библиогр.: 6 назв.

Ніколаєв І.В. (1870– після 1937 р.)
Nikolajev I.V.

332. Кальницький М. Архітектор Іполіт Ніколаєв // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 19. – С. 14–15: іл., порт.

Осьмак В.О. (1870–1941)
Osmak V.O.

333. Малаков Д. Василь Олександрович Осьмак: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 20. – С. 16–17: іл.

Повстенко О.
Povstenko O.

334. Одарченко П. О. Повстенко –архітектор і мистецтвознавець // Сучасність. – 1973. – № 9. – С. 27–32.

Растреллі В.В. (1700–1771)
Rastrelli V.V.

335. **Аркин А.** Растрелли. – М.: Госиздат лит. по стр-ву и архитектуре. – 1954. – 119 с.: ил., 2 л. ил.
336. **Ачкасова В.Н., Мироненко А.К.** Творчество В.В. Растрелли в Киеве: (К 275-летию со дня рождения выдающегося зодчего середины ХУШ в.) // Стр-во и архитектура. – 1975. – № 3. – С. 24–28.
337. **Матвеев А.** Растрелли. – Л.: Искусство, 1938.
Про Андріївську церкву – С. 18–19, 144–148, 172–175.
338. **Павлуцкий Г.Г.** Творчество Растрелли в области церковного зодчества. – К., 1912. – 14 с.: ил., 1 вкл. л. ил.– Відб.: Искусство. – 1912. – № 1–2.
339. **Холостенко М.В.** Растреллі і його школа на Україні: [Архіт. спадщина] // Архіт. Рад. України. – 1938. – № 7. – С. 23–29: іл.
Андріївська церква. Київський палац.
340. **Юрченко П.Г.** В.В. Растреллі: (До 175-річчя з дня смерті) // Вісн. Акад. архіт. – 1947. – № 1. – С. 40–41: іл., портр.

Риков В.І. (1874–1942)
Rikov V.I.

341. **Гіляров С.О., Наконечний Є.Й.** Архітектор – педагог – громадський діяч: [Київ. архітектор проф. В.І. Риков] // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 3. – С. 6–14.
342. **Десятник Г.** Валеріан Миколайович Риков: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1997. – С. 14: портр.
343. **Макушенко П.І.** Архітектор В.І. Риков. – К.: Будівельник, 1967. – 43 с.

Спарро П.І. (1814–?)
Sparro P.I.

344. **Ивашко Б.** Павел Иванович Спарро – киевский архитектор XIX века // Недвижимость Киева. – 2000. – № 6. – С. 29: ил.

Степанов М. ((нар. 1911)
Stepanov M.

345. **Рубан В.** Архітектор і художник Микола Степанов // Київ. старовина. – 1999. – № 3. – С. 128–145.

Таранушенко С.А. (1889–1976)
Taranushenko S.A.

346. **Вечерський В.** ... Дозволили померти в Києві: [Про д-ра мистецтвознавства проф. С. Таранушенка] // Пам'ятки України. – 1992. – № 2–3. – С. 55–56.

Тиманович Є.В. (1923)
Timanovich Ye.V.

347. **Евгений Васильевич Тиманович** – сорок лет в Ин-те // Теорія та історія архіт. і містобудування. – К., 1999. – Вип. 4. – На честь Є.В. Тимановича.

Толстой Є.О. (1854–1915)
Tolstoy E.O.

348. **Кальницький М.** Архітектор Палацу [Архітектор – завідувач палацу Є.О. Толстой] // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 11. – С. 13: іл., портр.
Царський (Маріїнський) палац

Тустановський П.Г. (1830– кін. XIX ст.)
Tustanovs'kyi P.G.

349. **Ивашко Ю.** Неизвестный киевский архитектор Петр Григорьевич Тустановский и его проекты // Недвижимость Киева. – 1998. – №. 14. – С. 7: ил.

Тутученко С.П. (1913–1994)
Tutuchenko S.P.

350. **Волинський С.** Звичайна біографія: [Про архітектора С.П. Тутученка] // Київ. правда. – 1967. – 5 груд.

Шедель І.Г. (1680–1752)
Shedel I.G.

351. **Горбенко Е.В.** Архитектор И.Г. Шедель: К 200-летию со дня рождения // Стр-во и архитектура. – 1981. – № 9. – С. 26–29: – Библиогр.: 14 назв.
352. **Десятник Г., Федорова Л.** Йоган-Готфрід Шедель // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 8. – С. 12.
353. **Килессо С.К.** Новое об архитекторе Шеделе // Декоратив. искусство. – 1959. – № 7. – С. 33–34.

Шіле О. (1830–1897)

Shile O.

354. **Десятник Г.** Олександр Шіле: Київ. зодчі // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 2. – С. 16.
355. **Кальницький М.** Будівник міськ. думи: [Споруди архітектора О. Шіле у Києві з 1869 року] // Прапор комунізму. – 1989. – 6 лип.

Шлейфер Г.П. (1855–1913)

Shleifer G.P.

356. **Г.П. Шлейфер** (некролог) // Києвлянин. – 1913. – 29 марта.
357. **Ковалинський В.** Дарунок з минулого: [Творчість київ. архітектора Георгія Шлейфера] // Хроніка 2000. – К., 1997. – Вип. 17–18. – С. 181–191: іл.
- Будівлі київ. архітекторів 2-ї половини XIX – початку XX ст., іл.*
358. **Позняк П.** Будували Шлейфер і Брадтман ...: [Споруди архітектора Г.П. Шлейфера та Є.П. Брадтмана] // Прапор комунізму. – 1988. – 11 листоп.
359. **Шандра В.** Маловідомі імена: [Архітектор Г.І. Шлейфер в Києві. Перша половина XIX ст.] // Веч. Київ. – 1985. – 26 лют.

Штейнберг Я.А. (1895–1981)

Shteinberg Ja.A.

360. **Лебедев Г.А.** Архітектор-художник Яков Абрамович Штейнберг // Стр-во и архитектура. – 1977. – № 5. – С. 26–31.

Юрасов (1810–1835)

Jurasov

361. **Тиманович Є.В.** Праці архітектора Юрасова у Києві // Праці історії архітектури і буд. техніки. – К., 1959. – С. 138–147.

Ясієвич Вл.Є. (1929–1992)

Jasievich V.Є.

362. **Памяти Вл. Ясієвича** / Сост.: А.А. Пучков, М.В. Тарасова // Самватас: Лит.-культурол. и филос. журн. – К., 1993–1994. – № 9. – С. 71–124.
363. **Пучков А.А., Тарасова М.В.** Основные печатные труды В.Е. Ясієвича // Самватас. – 1994. – № 9. – С. 114–124
364. **Пучков А.** Чарівна суб'єктивність архітектурної науки: До наук. портр. В. Ясієвича // Архіт. спадщина України. – К., 1996. – Вип. 3, ч. 1. – С. 238–242.

1.3. Архітектура і будівництво Architecture and construction

1.3.1. Загальні праці General works

365. **Андріанов П.** Київський плиткопад: [Керам. облицювання Києва] // Веч. Київ. – 1989. – 19 січ.
366. **Архитектура** жилых зданий. – К., 1954. – 218 с. – (Акад. Архитектуры УССР).
367. **Будівельні** прем'єри // Веч. Київ. – 1982. – 3 квіт.
368. **Будови** завтрашнього дня // Прапор комунізму. – 1986. – 11 лип.
369. **Величко В.А.** Объект проектируется и строится параллельно [Київ] // Стр-во и архитектура. – 1988. – № 1. – С. 19.
370. **Відвідання** новобудов Києва // Прапор комунізму. – 1983. – 19 квіт.
371. **Власов А.** Керамические конструкции и их применение в жилищно-гражданском строительстве Киева // Архитектура и стр-во. – 1950. – № 4. – С. 19–23.
372. **Власов А.В.** На стройках Киева: Беседа с глав. архитектором Киева А.В. Власовым // Огонек. – 1950. – № 20. – С. 25: портр.
373. **Гречина** Архітектурно-художнє оформлення міста [Києва] // Соціаліст. Київ. – 1933. – № 5–6. – С. 15–17.
374. **Гречко Б.** Місто будівничих // Сіл. вісті. – 1982. – 28 трав.
375. **Давидов О.** Це для вас, кияни: [Про буд-во в Києві] // Веч. Київ. – 1959. – 8 серп.
376. **Давыдов А.И.** Новые стройки столицы Украины: Беседа с пред. исполкома Киев. горсовета А.И. Давыдовым // Стр-во и архитектура. – 1958. – № 3. – С. 26–27.
377. **Добровольський А.** Завтра нашего міста // Веч. Київ. – 1953. – 5 листоп.
378. **Добровольський А.В.** Новобудови міста [Києва] // Веч. Київ. – 1953. – 10 січ.
379. **Добровольский А.В., Приймак Б.И.** Архитектура столицы Советской Украины // Зодчество Украины: Сборник. – К.: Изд-во Акад. архитектуры УССР. – С. 77–102: ил.
380. **Жилищное** стр-во в УССР: 1. О жилищном и культурно-бытовом стр-ве в УССР. 2. О жилищном и культурно-бытовом стр-ве в столице УССР – г. Киеве (24–28 июня 1959 г.). – К.: Акад. стр-ва и архитектуры УССР, 1959. – 29 с. – (Гос. ком. Совета Министров УССР по делам стр-ва).
381. **Заболотний В.** Житлове будівництво на Україні і завдання архітектурно-буд. науки // Архіт. і буд-во. – 1953. – № 4. – С. 1–3.

382. Заболотный В.И. Тридцать лет советской архитектуры на Украине: Докл. действ. члена Акад. архитекторы УССР, профессора, лауреата [Гос. премии]. – К., 1948. – 56 с. – (Акад. архитектуры УССР. Материалы к 1У сессии).

Є про архітектуру Києва.

383. Заваров А.И., Шимановский Я.Р. Первый малометражный дом [в Киеве] // Бюл. техн. информ. (Главкиевстрой). – 1957. – № 2. – С. 8–11.

384. Історичні й архітектурні скарби Києва: Фотогр. допис // Всесвіт. – 1928. – № 30. – С. 21–23.

385. Київ сьогодні: (Нове в архіт. міста). – К.: Будівельник, 1973. – 118 с.: іл.

386. Килессо С.К., Семенькова И.Д. Лучшие здания республики // Стр-во и архитектура. – 1979. – № 9. – С. 14–18.

387. Ковальчук В., Мотлях П. Примножувати здобутки // Веч. Київ. – 1981. – 20 трав. – (Києву – 1500. Будівничі Києву).

388. Ковтун А. Звільнення від догм: Суб'єкт. нотатки про Всесоюз. архіт. конкурс, який уперше відбувся в Києві // Робітн. газ. – 1990. – 18 серп.

389. Коломиец Н. Черты современного в архитектуре Киева // Стр-во и архитектура. – 1962. – № 5. – С. 24–27.

390. Комплексний розвиток міста // Веч. Київ. – 1985. – 22 лип.

391. Конкурсний проект експериментального житлового р-ну в Києві // Вісн. Акад. буд-ва і архіт. УРСР. – 1961. – № 1. – С. 9–18. – Авт.: С.М. Ванштейн, М.П. Євдокимов, А.Д. Иванова.

392. Костенко А.Я., Власова Т.Ю. Река и город. Традиции синтеза: [О конкурсе на силуэт Киева] // Стр-во и архитектура. – 1988. – № 2. – С. 14–17.

393. Лавров Ю. Крок через Дніпро: [Архіт. майбут. Києва] // Культура і життя. – 1974. – 28 квіт.

394. Лаврухін М. Головна прикмета – новобудови: Кращає столиця республіки // Робітн. газ. – 1982. – 8 квіт.

395. Лисенко М. Будинки з крупних блоків і панелей в Києві // Буд-во і архіт. – 1959. – № 6. – С. 31–33.

396. Литвинов О. Граніт в облицюванні нових будівель Києва // Архіт. і буд-во. – 1954. – № 6. – С. 24–25.

397. Максимально індустріалізувати і здешевити будівництво в Києві // Архіт. і буд-во. – 1955. – № 2. – С. 1–2.

398. Марченко И. Крупнопанельное домостроение в Киеве // Правда Украины. – 1952. – 13 дек.

399. Мещерякова Т. Будинок майбутнього // Прапор комунізму. — 1984. – 6 груд.

400. Михайлов В. Досвід великоблочного будівництва в Києві: [Головкивбуд] // Архіт. і буд-во. – 1956. – № 5. – С. 3–5.

401. Нові будови столиці України: Розмова з головою виконкому Київ. міськради О.Й. Давидовим // Буд-во і архіт. – 1958. – № 3. – С. 26–27.

402. **Новые** работы украинских архитекторов // Архитектура и стр-во. – 1946. – № 17–18. – С. 21.
403. **Новые** работы киевских архитекторов // Архитектура и стр-во. – 1947. – № 2. – С. 21.
404. **Обговорюємо** проблеми нового Києва: [Проекти В. Заболотного, П. Альошина, О. Власова та ін.] // Рад. мистецтво. – 1947. – 9 квіт.
405. **Облога П.** Обнови міста: [До святкування Дня Києва] // Веч. Київ. – 1987. – 20 трав.
406. **Обнови**, обнови ...: [Нові споруди в Києві] // Літ. Україна. – 1982. – 29 квіт. – (Київ: 1500).
407. **Обнови** ювілейного року: [Нові архіт. споруди в Києві] // Прапор комунізму. – 1982. – 7 листоп.
408. **Павленко Н.** Обнови столиці // Вісті з України. – 1982. – № 6, лют.
409. **Павліс Г. та ін.** Спорудження будинків з крупних блоків у Києві / Г. Павліс, В. Ткаченко, Ж. Кіртбая // Проектування і буд-во. – 1959. – № 1. – С. 34–36.
410. **Пастухов С.** Уніфікація архітектурної кераміки: [Про застосування кераміки в облицюванні будинків в Києві] // Архіт. і буд-во. – 1955. – № 4. – С. 14–16.
411. **Печенов А.** Каркасно-панельные здания в застройке Киева // Стр-во и архитектура. – 1965. – № 6. – С. 13–17.
412. **Піскун О.** Світлі поверхи щастя: [Новобудови Києва] // Молодь України. – 1982. – 28 трав.
413. **Позднов А.И.** Керамика в гор. строительстве: [Из опыта строителей Киева] // Гор. хоз-во Москвы. – 1954. – № 1. – С. 11–14.
414. **Позняк П.** Спасибі буд. лихоманці ...: [З історії архіт. Києва] // Київ. вісн. – 1992. – 5 верес.
415. **Приймак Б.** Вокруг Киева: [К проблеме создания городов-спутников вокруг больших городов: Беседа с глав. архитектором Киева Б. Приймаком] // Архитектура СССР. – 1956. – № 7. – С. 12.
416. **Приймак Б.І.** Київ у 1960 році: Розмова з голов. архітектором м. Києва, дійсн. членом Акад. буд-ва і архіт. УРСР Б.І. Приймаком // Київ. правда. – 1960. – 1 січ.
417. **Приймак Б.І.** Місто крокує в майбутнє. – К.: Обл. кн.-газ. вид-во, 1961. – 94 с.: іл.
418. **Приймак Б.И.** На новых рубежах: Беседа с глав. архит. Киева Б.И. Приймаком // Правда Украины. – 1957. – 5 сент.
419. **Приймак Б.** Новое строительство в Киеве // Совет. архитектура. – 1959. – № 11. – С. 50–54.
420. **Приймак Б.** Развитие жилищного строительства в Киеве // Архитектура СССР. – 1959. – № 6. – С. 27–32.
421. **Приймак Б.І.** Це буде завтра: Розповідає голов. архітектор Києва // Веч. Київ. – 1957. – 12 лип.

422. **Сборник** строит. постановлений для г. Киева / Сост. Ип. Николаев. – К.: [Изд. неофиц.], 1913. – 81 с.
423. **Скачков І.** Нові матеріали, конструкції й технології на будовах Києва // Архіт. і буд-во. – 1956. – № 5. – С. 5–7.
424. **П'ятериков С.** Архітектурні перлини Києва // Прапор комунізму. – 1989. – 24 верес., 19 листоп.
425. **Тиманович Є.В. та ін.** Пам'ятки архітектури та містобудування України: Довід. Держреєстру нац.-культ. надбання / Авт. колектив: В.В. Вечерський, О.М. Годованюк, Є.В. Тиманович та ін. – К.: Техніка, 2000. – ХІУ, 326, [3] с.: [1 с. іл.]. – Бібліогр.: с. 311–327.
426. **Ткаченко Г.К.** Берегти красу новобудов // Веч. Київ. – 1982. – 1 листоп.
427. **Фамінський В., Лабінов Д.** Домобудівний комбінат у Києві // Буд-во і архіт. – 1959. – № 2. – С. 8–9.
428. **Фильваров Г.** Настоящее и будущее Киева: Мифы и реальность: [Проблемы архитектуры Киева] // Зеркало недели. – 1999. – 4–10 сент.
429. **Чирва А.** Хмарочос у місті // Київ. правда. – 1982. – 12 груд.
430. **Шереметьєв Є.** Вікно у місто: [Пробл. худож. оформ. Києва] // Культура і життя. – 1978. – 2 лют.
431. **Штейнберг Я.** Проекты жилых домов для экспериментального жилого р-на в Дарнице // Стр-во и архитектура. – 1961. – № 2. – С. 15–19.
432. **Шуленко І.** Будівельна кераміка Києва кінця ХІХ – початку ХХ ст. // Архіт. України. – 1991. – № 4. – С. 48–50.
433. **Юрченко П.Г.** Дерев'яна архіт. України. – К.: Будівельник, 1970. – 190 с.
434. **Юрченко П.Г.** До праці про нац. особливості радянської архітектури України // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1948. – № 2. – С. 22–28: іл.
435. **Юрченко П.Г.** Монументально-декоративне мистецтво в сучасній архітектурі Києва // Укр. мистецтво. – 1968. – Вип. 2. – С. 38–48.

1.3.2. Київ Х–ХІІІ ст. Kiev of X–XIII century

436. **Архипова Є.І.** Монументальна пластика в зодчестві Києва ХІІ ст. // Археол. – 1997. – № 2. – С. 53–69. – Бібліогр. в прим. с. 67–69.
437. **Асеев Ю.С.** Архитектура Киевской Руси // Ю.С. Асеев. Стили в архитектуре Украины. – К., 1989. – С. 10–21: ил.
438. **Асеев Ю.С.** Архітектура Київської Русі. – К.: Будівельник, 1969. – 190 с.
439. **Асеев Ю.** Древний Киев (X–XIII вв.). – М.: Госстройиздат, 1956. – 109 с.
440. **Асеев Ю.С.** Зодчество древнего Киева X–XIII вв. в контексте мирового архитектурного процесса // Древнерус. город. – К., 1984. – С. 5–10.
441. **Асеев Ю.С.** Зодчество Приднепровской Руси конца XII – первой половины XIII века: Автореф. дис. ... д-ра ист. наук / Моск. архитектур. ин-т. – М., 1971. – 40 с.

442. **Асеев Ю.С.** О стилевых чертах архитектуры древнего Киева второй половины XI – начала XII в. // Древние славяне и Киевская Русь. – К., 1989. – С. 161–168.
443. **Асеев Ю.С.** Обрисы древнього Києва: Фотопутівник по іст. центру Києва X–XIII ст. – К.: Мистецтво, 1981. – 33 с. – (Києву – 1500 р.).
444. **Асеев Ю.С.** Розповіді про архітектурні скарби. – К.: Рад. шк., 1976. – Из змісту: Архіт. спадщина Стародавньої Русі. – С. 24–39.
445. **Афанасьев К.Н.** Построение архитектурной формы древнерусскими зодчими. – М.: Изд-во АН СССР, 1961. – 269 с.
446. **Афанасьев К.М.** Про пропорційність пам'ятників давньоруської архітектури XI–XII ст. // Архіт. пам'ятники. – К.: Вид-во Акад. архіт. УРСР, 1950. – С. 40–54.
447. **Богусевич В.А.** Про феодальні двори Києва XI–XIII ст. // Археол. – К.: Вид-во АН УРСР, 1957. – Т. 11. – С. 14–20.
448. **Ємченко Ю.** Камінні шоломи віків: Будівниче мистецтво Київ. Русі в стародав. літописах // Людина і світ. – 1981. – № 8. – С. 58–60. – (Києву – 1500 р.).
449. **Ионнисян О.М.** О киево-черниговской традиции в зодчестве Северо-Восточной Руси конца XII – начала XIII вв. // Ист.-археол. семинар «Чернигов и его округа IX–XIII вв.» (15–18 апр. 1985 г.): Тез. докл. – Чернигов, 1985. – С. 50–51.
450. **История русской архитектуры:** (Учебник для архитектур. вузов и фак.). – 2 изд., испр. и доп. – М.: Гостехиздат, 1986.
- Див. гл. 1, розд. II. Архитектура Киевской Руси (IX–XI вв.). – С. 15–32: ил.*
Про Київ див.: Указ. архитектур. памятников по месту их нахождения: с. 575–576.
451. **Івакін Г.Ю.** До праці про кам'яну архітектуру пізньосередньовічного Києва // Археол. Києва: Дослідження і матеріали. – К., 1979. – С. 108–115.
452. **Киевская земля:** Кат. памятников // П.А. Раппопорт. Русская архитектура X–XIII вв.: Кат. памятников. – Л., 1982. – С. 6–31.
453. **Київ:** Пам'ятки XI–XVIII с. – К.: Мистецтво, 1976. – Буклет.
454. **Київські зруби [IX–X ст.]** // Наука і суспільство. – 1972. – № 10. – С. 48.
455. **Комеч А.И.** Византийская архитектура IX–XII веков и архитектура Киева конца X – начала XII столетий: Автореф. дис. ... канд. искусствоведч. наук / Ин-т истории искусств. – М., 1971. – 20 с.
456. **Комеч А.И.** Древнерусское зодчество конца X – начала XIII в.: Византийское наследие и становление самостоятельной традиции. – М.: Наука, 1987. – 320 с.
457. **Коновалов Ю.В.** Русский княжий дом в середине X в. // Ист. генеология. – М., 1994. – Вып. 4. – С. 86–91.
458. **Коротич В.** Киев: Древнерусское ожерелье // Совет. женщина. – 1982. – № 4. – С. 10–12.
459. **Красовский И.С.** Некоторые особенности градостроит. структуры Киева середины XII в. // Архитектур. наследство. – 1976. – № 25. – С. 12–18.

460. **Кулешова Т.О.** Ландшафтно-композиційні особливості формування архітектурного образу Києва Х – початку ХХ століть: Автореферат дис. ... канд. архіт. / Акад. образотворч. мистецтва і архіт. – К., 1999. – 19, [2] с.: іл.
461. **Лашкарев П.** Киевская архитектура Х–ХІІ вв. // Церков.-археол. очерки, исслед. и реф. – К., 1898. – С. 140–141.
462. **Лашкарев П.А.** Киевская архитектура Х–ХІІІ вв. – К.: Тип. С.В. Кульженко, 1875. – 38 с.
463. **Логвин Г.Н.** К вопросу о монументальном зодчестве Киева конца ХІ – начала ХІІ вв. // Древнерус. город. – К., 1984. – С. 74–75.
464. **Логвин Г.Н.** К вопросу о строит. технике и формах архитектурных сооружений Киева Х – начала ХІІ в. // Тр. V междунар. конгр. славян. археологии, Киев, 18–25 сент. 1985 г. – М., 1987. – Т. 3, вып. 2а, секция б. – С. 169–177.
465. **Моторний М.** Руками древніх зодчих: Як будували за часів Ярослава // Сіл. вісті. – 1980. – 21 лют. – (Києву – 1500 р.).
466. **Некрасов А.И.** Очерки по истории древнерусского зодчества ХІ–ХУІІ века. – М.: Изд-во Всесоюз. Акад. архитектуры, 1936. – 400 с.: ил.
467. **Павлинов А.М.** История архитектуры в России: Домонгольский период // Рус. худож. арх. – 1892. – Вып. У–УІ. – С. 251–270.
468. **Павлуцкий Г.Г.** Эволюция византийских форм в Киево-Черниговской Руси // И. Грабарь. История русского искусства.– [М., 1910]. – Т. 1. – С. 155–162.
469. **Пекарська Л.** Слідами зниклих скарбів // Київ. старовина. – 1992. – № 2. – С. 83–85. – (Скарби Києва Х –ХІІІ ст.)
470. **Раппопорт П.А.** Зодчество Древней Руси. – Л.: Наука, 1986. – 158 с.
471. **Раппопорт П.А.** Из истории киево-черниговского зодчества ХІІ в. // Крат. сообщ. / Ин-т археологии АН СССР. – М., 1984. – № 179. – С. 59–63.
472. **Раппопорт П.А.** О взаимосвязи русских архитектурных школ в ХІІ в. // Тр. / Ин-т живописи, скульптуры и архитектуры им. И.Е. Репина. – Л., 1970. – Вып. 3. – С. 3–25.
473. **Раппопорт П.А.** О некоторых нерешенных вопросах истории древнего киевского зодчества: (Материалы Всесоюз. археол. конф., посвящ. 1500-летию города Киева) // Древнерус. город. – К., 1984. – С. 105–106.
474. **Самойловський І.** Міська брама Х ст. у Києві // Археол. – К.: Наук. думка, 1965. – Вип. 19. – С. 183–188.
475. **Сигалов А.** Будови минулих століть: [Пам'ятники Києва Х–ХІІ ст.] // Рад. Україна. – 1982. – 11 лют. – (Київ.1500).
476. **Сигалов А.** Строења старины глубокой ... // Ленин. знамя. – 1981. – 4 дек. – (Києву – 1500).
477. **Сидоренко О.** Як і що будували в Київській Русі // Наука і суспільство. – 1988. – № 12. – С. 40–43.
478. **Січинський В.** Архітектура старокнязівської доби (Х–ХІІ). – Прага: Укр. громад. вид. фонд, 1926. – 50 с.: 10 вкл. арк. іл. – Бібліогр.: с. 12–14.

479. **Стріленко Ю.М., Нестеренко Т.Е.** Дослідження буд. розчинів і плінф пам'яток архітектури стародавнього Києва Х–ХІІ ст. //Археол. Києва: Дослідження і матеріали. – К., 1979. – С. 124–129: іл.
480. **Суховєєв В.** Білокам'яний красень: [Про Київ часів Ярослава Мудрого] // Молода гвардія. – 1979. – 23 трав.
481. **Тутковский П.А.** Древнейшая добывающая промышленность на Волыни: (Разработка горных пород Овручского уезда в камен. веке и на заре рус. истории в IX–XI веках). – Житомир, 1915. – Відб. з: Тр. о-ва исслед. Волыни. – Т. 11, вып. 1. – С. 167–198.
- Праці, звідки завозили “червоний шифер” київ. будівель.*
482. **Харламов В.О.** Исследования каменной монументальной архитектуры Киева Х–ХІІІ вв. //Археол. исслед. Киева 1978–1983 гг.: Сб. науч. тр. – К., 1985. – С. 116–119.
483. **Чепелик В.** Так народжувались шедеври: Нар. традиції і високий фаховий рівень стародав. зодчих стали основою розквіту буд-ва Київ. Русі // Прапор комунізму. – 1980. – 30 жовт.

1.3.3. Київ ХІУ–ХУІІІ ст. Kiev of XIV–XVIII century

484. **Алферова Г.В., Харламов В.А.** Киев во II половине ХУІІ века: Ист.-архитектур. очерк. – К.: Наук. думка, 1982. – 159 с.
485. **Бессонов С., Тельтевский П.** Архитектура Украины ХІУ–ХІХ вв. // Всеобщ. история архитектуры: В 2 т. – М.: Госстройиздат, 1958– 1963. *Київ. –1963. – Т. 2. – С. 407–422.*
486. **Верговський С.В., Свирида Р.О.** Давня київська хата [ХУІІІ ст.] // Нар. творчість та етнографія. – 1982. – № 3. – С. 83–85.
487. **Всеобщая** история архитектуры. В 12 т. Т.6. Архитектура России, Украины и Белоруссии ХІУ – первой половины ХІХ вв. – М.: Стройиздат, 1968. – 568 с.
488. **Эрнст Ф.Л.** Архитектура Киева ХУІІ в. // Киев в фондах Центр. науч. б-ки АН УССР. – К., 1984. – С. 12–61.
489. **Эрнст Ф.Л.** Київська архітектура ХУІІ віку // Київ та його околиця в історії та пам'ятках / За ред. М. Грушевського.– К., 1926. – С. 125–165: іл.
490. **Ігнаткін І.** Невідомий проект планування Києва [ХУІІІ століття]: (З історії нашого міста) // Веч. Київ. – 1957. – 7 лют.
491. **Кілессо Т.С.** Формування архітектури Києва другої половини ХУІІ – 80-х років ХУІІІ століть: Автореф. дис. ... канд. архіт. / Укр. Акад. мистецтва. – К., 1996. – 19 с.
492. **Ляскоронский В.Г.** К вопросу о древнейшем плане города Киева, изданном в 1638 году Афанасием Кальнофойским. [Отдельный оттиск]. – М., 1916. – С. 204–205, 210, 212, 213.
493. **Макаров А.** Мазепа – будівничий: [Про вклад гетьмана в розквіт укр. архіт. ХУІІІ ст.] // Голос України. – 1991. – 4, 11 січ.

494. **Цапенко М.** Архитектура Левобережной Украины ХУП–ХУШ веков. – М.: Стройиздат, 1967. – 237 с.
495. **Щербина В.І.** Давні плани міста Києва (1638–1837) // Нові студії з історії Києва В.І. Щербини. – К.: Друкарня УАН, 1926. – С. 47.

1.3.4. Київ ХІХ ст. Kiev of XIX century

496. **Авраменко О., Могильовський В.** Зупинитися, озирнутися: [Про збереження і доціл. використ. іст. забудови Києва другої половини ХІХ – початку ХХ ст.] // Веч. Київ. – 1987. – 6 лют.
497. **Бошко В.** Архітектура старого Києва // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 5. – С. 36–37.
498. **Здание Бессарабского рынка появилось благодаря щедрости одного и находчивости другого** // Недвижимость Киева. – 1996. – № 13. – С. 2.
499. **Іванченко В.** День народження ... бруківки: [Київ 1824 р.] // Веч. Київ. – 1983. – 19 лют.
500. **Івашко Ю.** Купля – продаж земельних учасків в концe ХІХ – началe ХХ века // Недвижимость Киева. – 2000. – № 8. – С. 32: ил.
501. **Игнаткин И.А.** История планировки и застройки Киева в начале ХІХ века: Автореф. дис. ... канд. архитектуры / Акад. стр-ва и архитектуры Укр. ССР. Ин-т теории и истории архитектуры и строит. техники. – К., 1962. – 19 с. – Библиогр.: с. 19 (7 назв.).
502. **Мазер К.П.** Образи Києва середини ХІХ ст. – Нюстремс, 1999. – 64 с.
503. **Могильовський В.Ю.** Метал в архітектурі Києва кінця ХІХ – початку ХХ століття // Укр. мистецтво та архіт. кінця ХІХ – початку ХХ століття. – К., 2000. – С. 209–217.
504. **Нариси історії архітектури Укр. РСР:** (Дожовт. період). – К.: ДВЛБА УРСР, 1957. – 560 с.
505. **Пилявский В.И.** Из истории планировки и застройки Киева в начале ХІХ в. // Зодчество Украины: Сборник. – К.: Изд-во Акад. архитектуры УССР, 1954. – С. 197–212: ил., пл. – (Акад. архитектуры УССР, Ин-т истории архитектуры).
506. **Пучков А.О.** Металопластика в архітектурі Києва на зламі ХІХ–ХХ століть // Архіт. України. – 1992. – № 1. – С. 34–38.
507. **Рузинова Л.** Акорди кам'яної симфонії: [Київ: Архіт. ХІХ – початку ХХ ст.] // Веч. Київ. – 1987. – 11 жовт.
508. **Тимофеенко В.И.** Архитектура Киева в конце ХУШ – 1-й половине ХІХ в. // Архитектура Киева. – К., 1982. – С. 30–34.
509. **У старому Києві буд. катастрофи не були рідкістю** // Укр. інвестиц. газ. – 1997. – 24 лип.
510. **Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ – початку ХХ ст.** – К.: Наук. думка, 2000. – 240 с.

511. **Щербина Г.** Киев от середины XIX до начала XX вв. // Архитектура СССР. – 1982. – № 6. – С. 20–22.
512. **Щітківський І.** До історії забудування м. Києва на початку XIX століття // Київ. зб. історії й археол., побуту й мистецтва. – К.: ВУАН, 1931. – Зб. I. – С. 319–343.
513. **Ясевич В.Е.** Архитектура Киева на рубеже XIX и XX столетий // Стр-во и архитектура. – 1981. – № 10. – С. 22–27. – Библиогр.: 10 назв.
514. **Ясевич В.Е.** Архитектура Киева на рубеже XIX и XX веков. – К.: Будівельник. 1988. – 184 с.

1.3.5. Київ XX ст. Kiev of XX century

515. **Актуальные** проблемы и перспективы развития Киева // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 5. – С. 3–7.
516. **Архітектура** нового Києва // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 5–6. – С. 13: іл.
517. **Архітектура** Радянської України за 40 років. – К., 1957. – 288 с. – (Акад. буд-ва і архіт. УРСР. Ін-т історії архіт. і буд. техніки).
518. **Бобров М.** Казка міста: [Майбут. Київ. (Макет міста)] // Київ. правда. – 1947. – 4 берез.
519. **Власов О.В.** Майбутнє Києва // Україна. – 1949. – № 3. – С. 22–23.
520. **Геврик Т.** Проектування і реконструкція Києва в 1930-х роках та їхні наслідки // Сучасність. – 1984. – № 7–8. – С. 48–54.
521. **Гіляров С.О.** Архітектура Києва передвоєнної доби // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 4. – С. 36–40: іл.
522. **Дахно В.** Архитектурная драма «подсоветского» Киева // Зеркало недели. – 1996. – 27 июля – 2 авг.
523. **Довженко О.** Про архітектурне обличчя нового Києва / 3 промови орденоносця – кінореж. О. Довженка [на першому з'їзді архітекторів] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 6. – С. 13–20.
524. **Ернст Ф.** Контракты і контрактовий будинок у Києві. – К., 1923 (на обкл. 1924) – 96, ІУ с.: 15 табл.
525. **Єжов В.І.** Київ завтрашнього дня // Веч. Київ. – 1986. – 5 берез.
526. **Єжов В.В., Пучков А.О.** Сучасна архітектура радянської доби (1917–1991 рр.): Рекомендації та бібліогр. довід. для студентів архіт. факультету / Київ. держ. техн. ун-т буд-ва і архіт. – К.: КДТУ, 1998. – 31 с.
527. **Жариков Н.** Не стереть бы любимые черты древнего Киева // Киев. новости. – 1997. – 28 нояб.
528. **Захаркевич С.** За фасадом майстерності: У творчих спілках і т-вах: [Сучас. архіт. Києва] // Культура і життя. – 1980. – 16 жовт.
529. **Захарова Т.** Кулуарна архітектура: [Про стиль роботи голов. архітектора Києва М.Л. Жарикова] // Робітн. газ. – 1990. – 15 берез.

530. **Ивашко Ю.** Киев в новом тысячелетии или архитекторы и строители о дне вчерашнем и дне завтрашнем: Рассказывают В.И. Ежов, Н.М. Демин, А.М. Ливинский, Н.И. Орлейко /Беседу провела Ю. Ивашко // Недвижимость Киева. – 2000. – № 1. – С. 10–11: ил., портр.
531. **Київська** будіндустрія: Перспективи розвитку до 2000 року // Веч. Київ. – 1989. – 4 серп.
532. **Килессо С.** Проектирование центра Киева в предвоенный период // Архитектура Киева. – К., 1982. – С. 53–54.
533. **Кілессо С.К.** Архітектура Києва радянської доби // Нар. творчість та етнографія. – 1981. – № 5. – С. 11–22.
534. **Кілессо С.К.** Київ архітектурний. – К.: Будівельник. – 1987. – 160 с.
535. **Ковалинський В.** Нездійсні проекти: [Розробка у 1930-і роки проектів уряд. центру] // Андріїв. узвіз. – 1991. – Листопад.
536. **Ковалинський В.** Новому тисячоліттю – оновлений Київ // Янус. Нерухомість. – 1998. – Лип.
537. **Костенко А.Я., Власова Т.Ю.** Река и город. Традиции синтеза: [О конкурсе на силуэт Киева] // Стр-во и архитектура. – 1988. – № 2. – С. 14–17.
538. **Лавров Б.** Крок через Дніпро: [Архіт. майбут. Києва] // Культура і життя. – 1974. – 28 квіт.
539. **Лукомский Г.** Новое строительство Киева, Одессы и Харькова // В мире искусств. – 1910. – № 1–3. – С. 33–36.
Про Київ – С. 33–35.
540. **Лукомский Г.** О новом и старом Киеве // Зодчий. – 1913. – № 48. – С. 491–498: ил.
541. **Лукомский Г.** О новом строительстве в Киеве // Аполлон. – 1913. – № 8. – С. 75–76.
542. **Малаков Д.** Думки в голос: [Відгуки читачів на ст. “Чому відстає архіт. розвиток Києва”] // Прапор комунізму. – 1987. – 4, 5 квіт.
543. **Махрін В.Д.** Оновлене обличчя міста: (Архіт. зміни Києва) // Культура і життя. – 1981. – 5 лют.
544. **Моисеенко В.П.** Архитектурное наследие Киева первых лет строительства социализма // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 1. – С. 3–8.
545. **Про новий і старий Київ:** [Забудова Києва на початку ХХ ст.] // Зодчий. – 1913. – № 48. – С. 491–498.
546. **Проблемы** формирования Киева // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 6. – С. 18–20.
547. **Риков В.М.** Завдання радянської архітектури // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 5–6. – С. 23–30.
548. **Шашевський С.** Станіслав Шашевський: «Уже й Європа позаздрити може»: [Про буд-во в Києві: Бесіда з першим заст. голови Київ. міськ. держадмін. / Записала Г. Кулага] // Столиця. – 2000. – 12 серп.
549. **Хаустов П.** Архітектурне майбутнє Києва // Глобус. – 1934. – № 8–9. – С. 16–17: ил.

550. **Хаустов П.П.** Київ дворянський і Київ соціалістичний // Архіт. Рад. України. – 1938. – № 10–11. – С. 13–17: іл.
551. **Чепелик В.** Будинки народного стилю: Архітектура: [Київ 1909–1922 рр.] // Веч. Київ. – 1980. – 14 листоп.
552. **Чепелик В.В.** Народні традиції в архітектурі Києва 1920–1940-х років // Нар. творчість та етнографія. – 1982. – № 2. – С. 28–36.
553. **Чепелик В.** Предковичнє і новє в архітектурі центру Києва – столиці України // Нар. творчість та етнографія. – 1998. – № 5–6. – С. 41–51. – Бібліогр.: с. 51.
554. **Щиголь Г.П.** Магістралі, віадуки, переходи: Що потрібно “Київдержбуду” для прискорення підряд. робіт: [Бєсїда з начальником трєсту Г.П. Щиголєм / Записав І. Коваль] // Прапор комунізму. – 1990. – 26 черв.

1.4. Містобудування та благоустрій City-building and public welfare

555. **Благоустроєм міста займєтьсє “Благоустрїй”** / Підгот. Н. Матвєєва // Веч. Київ. – 1997. – 1 берєз.
- Про створєння держ.-комунального підприємства “Благоустрїй” в Шевченківському р-ні м. Києва.*
556. **Варганов Г.** Подорожуючи Києвом: [Про перспективи розвитку міста] // Уряд. кур’єр. – 1999. – 20 лип.
557. **Водзинский Е.Е.** Историко-архитектурное наследие Киева и формирование облика города // Стр-во и архитектура. – 1977. – № 7. – С. 26–28.
558. **Галл А.** На будівництві набережної // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 12. – С. 11–14: іл.
559. **Гопкало В.** Высотные здания и застройки Киева // Стр-во и архитектура. – 1974. – № 11. – С. 11–12.
560. **Гордєєв І.** Вони створили обличчя Києва: [60 років одному з провід. наук. ін-тів столиці АТ “Київпроект”: Розповідає голова правління АТ “Київпроект”, заслуж. будівельник України І. Гордєєв / Записав В. Деркач] // Веч. Київ. – 1997. – 20 листоп.
561. **Гордєєв І.П.** На землі – хмарочоси, під землею – багатопверхові супермаркети: [Про столич. новобудови: Бєсїда з головою АТ “Київпроект” І.П. Гордєєвим / Записала Л. Нечипорєнко] // Хрєщатик. – 1999. – 14 трав.
562. **Градостроительные проблемы развития Киева:** Сб. науч. тр. // Зап. науч.-исслед. и проект. ин-та типового и эксперим. проектирования жилых и обществ. зданий. – К., 1982. – 108 с.: ил.
563. **Добровольський А.В. та ін.** Лауреати [Держ.] премії: Премія присуджена за архіт. житл. будинку в м. Києві по Володимирській вул. / А.В. Добровольський, В.І. Гопкало, А.Я. Косєнко // Україна. – 1951. – № 6. – С. 32: портр.

564. **Документи ЦДІА УРСР у м. Києві про екон. розвиток і благоустрій міста у XIX і на початку XX ст.** // Арх. України. – 1981. – № 3. – С. 67–81.
565. **Драбкін І., Алгазінов К.** Кілометр підпірної стінки // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 2. – С. 23–24: іл.
566. **Дубок В.Г.** Як розвиватися Києву: Заст. начальника голов. упр. по архіт. і містобудуванню В.Г. Дубок відповідає на листи читачів / Розмову вели: В. Григоренко, І. Сіренко // Веч. Київ. – 1988. – 17 листоп.
567. **Ежов В.** Проблемы формирования Киева // Архитектура СССР. – 1982. – № 6. – С. 42–45.
568. **Єлізаров В.** Проектування цивільних споруд з великорозмірних елементів // Архіт. і буд-во. – 1955. – № 2. – С. 3–8.
569. **Загорулько І.** Реконструкція базарів // Рад. Київ. – 1938. – № 8. – С. 16.
570. **Заєць О.** Відродимо столицю – зміцніє держава: [Пробл. оновлення Києва] // Уряд. кур'єр. – 1998. – 8 серп.
571. **Из справки** главного архитектора г. Киева А. Власова для Совета Министров УССР «О генеральном плане реконструкции г. Киева» [1950 г.] // Центр. держ. арх. громад. об'єднань України, Ф. 1, оп. 24, спр. 171, арк. 1, 6–7.
572. **Київ** строится: (Сб. ст. из опыта проектирования застройки и благоустройство гор. Киева). – К., 1959. – 48 с.: фото, черт. – (Исполком Киев. гор. Совета депутатов трудящихся. Гос. ин-т «Киевпроект»).
573. **Коваль В.** Талант архітектора і краса Києва: Пробл. містобудування // Веч. Київ. – 1981. – 21 квіт.
574. **Компан С., Лобода А.** Комунальне впорядкування лівого берега // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 12. – С. 19–22.
575. **Красовский И.С.** Некоторые особенности градостроит. структуры Киева середины ХІІ в. // Архитектур. наследство. – 1976. – № 25. – С. 12–18.
576. **Кухаренко Р.И.** Киев: Основные направления сохранения историко-культурного наследия: Рассказывает начальник упр. охраны памятников истории, культуры и ист. среды / Беседу провела Ю. Ивашко // Недвижимость Киева. – 1998. – № 23. – С. 10–11.
577. **Лапоногов С.И.** На Юго-Востоке Киева: [Вопр. градостр-ва] // Стр-во и архитектура. – 1990. – № 7. – С. 2–4.
578. **Лекарь Б.Г.** Ночной облик Киева: [Архитектур.-градостроит. схема подсвета города] // Стр-во и архитектура. – 1970. – № 10. – С. 33–35.
579. **Лишанский Е.Е.** Киев: взгляд в завтрашний день: Рассказывает зам. начальника упр. «Киевпроект», заслуженный архитектор Украины Е.Е. Лишанский / Беседу провела Ю. Ивашко // Недвижимость Киева. – 1998. – № 16. – С. 2–3: ил., портр. – Город, где мы живем.
580. **Махрин В.Д.** Преемственность – в развитии: [Задачи архитектур.-градостроит. развития Киева] // Стр-во и архитектура. – 1988. – № 4. – С. 14–17.
581. **Омельченко В., Сіренко І.** Дерев'яне мереживо: Цікава сторінка розвитку містобудування: [Дерев'яна архіт. Києва] // Веч. Київ. – 1978. – 19 черв.

582. **Петров Я.** Город Киев и его будущие жилые исторические местности // Недвижимость Киева. – 1998. – № 18. – С. 2–7.
- Історія ген. планів Києва.*
583. **Постанова** Президії Київської Міськради від 22 травня 1935 року, № 127/949-б: [Про стан впорядкування та санітарії міста] // Вісн. Обов'язк. постанов Київ. Міськради. – 1935. – № 9. – С. 6–9; № 10. – С. 5–7.
584. **Приймак В.В.** Архитектурно-пространственное развитие общегор. центра крупнейшего города (на примере Киева) // Стр-во и архитектура. – 1983. – № 19. – С. 30–32.
585. **Приймак Б.** Пять шагов в завтра: [Перспективы градостр-ва в Киеве] // Правда Украины. – 1966. – 31 дек.
586. **Про впорядкування і санітарне утримання вулиць, майданів, базарів, садиб і входів до будинків.**: Обов'язкова постанова Київської Міськради, 29 березня 1934 року, № 590 // Вісн. Обов'язк. постанов Київ. Міськради. – 1934. – № 7. – С. 1–5.
587. **Проекти** забудови і благоустрою столиці України // Веч. Київ. – 1954. – 4 листоп.
588. **Прожогіна А.** Будинок з видом на майбутнє: [Проект незвичайн. будинку розробили архітектори Київ. зонального н.-д. і проєкт. ін-ту типового і експерим. проєктування] // Веч. Київ. – 1989. – 28 лют.
589. **Рапорт О.** Технополіс з ознаками екополіса: [Бесіда з голов. архітектором “Київпроєкту”] // Хрещатик. – 1992. – 5 серп.
590. **Ромінський Е., Компан С.** Дніпро в бетон або граніт // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 7–8. – С. 8–10.
591. **Сташевський С.** “Місто живе, доки розвивається”: [Бесіда з першим заст. голови міськдержадмін. С. Сташевським / Записав А. Краслянський] // Голос України. – 1999. – 28 трав.
592. **Терпугов М.** Граніт, зелень і вода: Буд-во набережної Дніпра [у Києві] // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 9. – С. 19–22: іл.
593. **Фильваров Г.** Что угрожает Киеву?: [Проблемы благоустройства города] // Зеркало недели. – 1997. – 13–19 сент.
594. **Фільваров Г.Й.** Проблеми розвитку Києва як столиці держави // Містобудування. – 1998. – Вип. 46. – С. 71–75.
595. **Цельтнер Є.** На що не зважали архітектори // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 12. – С. 21–22.
596. **Шевцов И.** Благоустройство столицы Украины // Совет. Украина. – 1941. – 5 июня.
597. **Ярмольник И.** Каким будет Киев в XXI веке ? // Недвижимость Киева. – 2000. – № 10. – С. 17: ил.

1.5. Архітектурні ансамблі. Планування і забудова. Реконструкція

Architecture ensembles. Designing and building. Reconstruction

598. **Александровський О.** Київ через чотири роки: [Про проєкти забудови столиці Рад. України] // Веч. Київ. – 1954. – 10 берез.

599. **Андрушак Ю.Н. и др.** Развитие капитального строительства Киева / Ю.Н. Андрушак, В.И. Нежиборец, Т.Б. Гаппу // Орг. и планир. отраслей нар. хоз-ва. – 1982. – Вып. 68. – С. 85–90.
600. **Аристов Н.Л.** Киев как архитектурно-художественный город // Киев. гор. изв. – 1918. – № 7. – С. 15–34.
601. **Асеев Ю.С.** Возрождающийся ансамбль: [Об истории архитектур. памятников Красн. площади] // Стр-во и архитектура. – 1985. – № 2. – С. 12–14.
602. **Блинова Г.Н.** Архитектурно-пространственная композиция новых жилых р-нов Киева // Стр-во и архитектура. – 1981. – № 8. – С. 8–11.
603. **Боровик Ф.И.** Что по плечу мастерской: [Беседа с начальником архитектур.-планировоч. мастер. № 1 КиевЗНИИЭПа Ф.И. Боровиком / Записал А.И. Бакун] // Стр-во и архитектура. – 1990. – № 6. – С. 13–21.
604. **Брайчевський М.** Стиль київських підрядчиків: [Про міськ. архіт. фольклор] // Архіт. України. – 1991. – № 5. – С. 31–32.
605. **Вербицький О.** Строкатість композиції: (Пробл. нового Києва) // Рад. мистецтво. – 1947. – 9 квіт.
606. **Власов А.В.** Завтрашний облик столиці // Комсом. знамя. – 1949. – 9 окт.
607. **Власов А.В.** Киев завтра: (Генпл. реконструкции города) // Совет. Украина. – 1949. – Кн. 3. – С. 101–105.
608. **Все місто** – буд. майданчик // Прапор комунізму. – 1986. – 11 лип.
609. **Гартман С.** Инвестиционные проекты строительства и реконструкции Киева // Недвижимость Киева. – 1999. – № 8. – С. 5.
610. **Гербов К.** Перший етап: [Про закінчення склад. генплану розвитку м. Києва] // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 1. – С. 3–4.
611. **Гопкало В.** Высотные здания и застройки Киева // Стр-во и архитектура. – 1974. – № 11. – С. 11–12.
612. **Гордеев И., Терпило В.** Под силу ли Гордееву развязать «гордиев узел» Московской площади?: [О реконструкции: Беседа с пред. АО «Киев-проект» И. Гордеевым и начальником трансп. отд. Киев. горадминистрации В. Терпило / Записала И. Бондаренко] // Всеукр. Ведомости. – 1996. – 8 окт.
613. **Гуппал А.** Генплан Киева-2000: “Камо грядеши?” // Недвижимость Киева. – 1999. – № 7. – С. 4.
614. **Гусев В.** Вічно молодий: [Про забудову Києва: Ст. із зб. “Київ-79”] // Друг читача. – 1979. – 21 черв.
615. **Даміловський Н.** Архітектура і будівельні матеріали: [Про реконструкцію м. Києва] // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 6. – С. 26–29.
616. **Дибовський Н.** Економічні передумови генплану м. Києва // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 1. – С. 5–6.
617. **Дибовський Н.** Про перепланування міста // Соціаліст. Київ. – 1933. – № 3. – С. 6–7.
618. **Добровольський А.** Киев: [Ген. пл. реконструкции] // Веч. Москва. – 1954. – 11 янв.

619. **Добровольский А.** Киев завтра: [Реконструкция Киева] // Правда Украины. – 1952. – 23 нояб.
620. **Добровольский А.В.** Реконструкция Киева // Гор. хоз-во Москвы. – 1954. – № 4. – С. 6–8.
621. **Добровольський А.В.** Праці планівовки і забудови Києва у світлі сучасних завдань радянського містобудівництва // Вісн. Акад. буд-ва і архіт. УРСР. – 1961. – № 1. – С. 3–6.
622. **Ежов В.И., Лишанский Е.Е.** Киев: Новые рубежи: [О генпл. застройки города] // Стр-во и архитектура. – 1987. – № 5. – С. 8–10.
623. **Ежов В.** Правила застройки города Киева / ГлавАПУ. – К.: Исполком Киев. гор. Совета нар. депутатов, 1987. – 32 с.
624. **Ежов В.** Проблемы формирования Киева // Архитектура СССР. — 1982. – № 6. – С. 42–45.
625. **Єжов В.І.** Неповторно, оригінально: [Про перспективи архіт. розвитку Києва] // Наука і суспільство. – 1987. – № 2. – С. 42–45.
626. **Єжов В.І.** Третя сходинка: Розповідаємо про новий генеральний план розвитку Києва // Робітн. газ. – 1986. – 28 берез.
627. **Желтовский В.В.** Заместитель главного архитектора Генерального плана развития города Киева на период до 2020 года рассказывает: "Киев в "Манхетен на Днепре" превращать не будем" / Беседу вела Е. Талаева // Недвижимость Киева. – 2000. – № 17. – С. 19: ил.
628. **Заваров А.** Киев сегодня и завтра: [Восстановление и реконструкция города: Заметки архитектора] // Техника – молодежи. – 1954. – № 5. – С. 3–7.
629. **Заваров и др.** Черты нового в застройке Киева / А. Заваров, Н.А. Фельбейн, И. Бронштейн // Архитектура СССР. – 1956. – № 7. – С. 27–29.
630. **Иванов И.Н., Махрин В.Д.** Генеральный план в действии; Коваль В.С., Шаратов В.М., Муляр Л.Х. Архитектура Киева – новый качественный уровень; Комаровский А.В. Главная площадь республики; Сидоров К.А. Художественный облик города; Бильский Э.А. Художественная пластика в детских садах Виноградаря; Абесинова Н. Перспективы развития зон отдыха; Раенко В.Х. Слагаемые успеха; Омельченко А.А. Домостроительный конвейер // Стр-во и архитектура. – 1978. – № 5. – С. 8–39.
631. **Ивашко Ю.** Киев будущего глазами молодых архитекторов: [Проекты реконструкции старой застройки и нового стр-ва] // Недвижимость Киева. – 1999. – № 16. – С. 11: ил.
632. **Игнаткин И.А.** История планировки и застройки Киева в начале XIX века: Автореф. дис. ... канд. архитектуры / Акад. стр-ва и архитектуры Укр. ССР. Науч.-исслед. ин-т теории и истории архитектуры и строит. техники. – К., 1962. – 19 с. – Библиогр.: с. 19 (7 назв.).
633. **Ігнаткін І.** Історичні етапи забудови Києва // Пам'ятники України. – 1980. – № 4. – С. 49–53.

634. **Касьянов О.** Проблема реконструкції і забудови площ Києва // Архіт. і буд-во. – 1953. – № 5. – С. 8–12.
635. **Касьянов О.** Реконструкція центрів п'яти міст України: [В тому числі і м. Києві] // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1952. – № 2. – С. 10–16.
636. **Килессо С.К., Семенькова И.Д.** Лучшие здания республики // Стр-во и архитектура. – 1979. – № 9. – С. 14–18.
637. **Киянский Д.** Киев, век XXI: [По материалам беседы с архитектором Е. Лишанским] // Зеркало недели. – 1999. – 26 июня.
638. **Коваль І.** Сім ревів відмірявши ...: [Пробл. спорудження шлях. розв'язки на Моск. площі, Київ] // Хрещатик. – 1992. – 19 лют.
639. **Кожурин С.** Наше місто – наш спільний дім: [Про архіт. обличчя голов. площ і магістралей Києва] // Веч. Київ. – 1986. – 5 черв.
640. **Колесникова Э.П. и др.** Комплексная оценка реконструктивных мероприятий на участке проспекта Победы г. Киева / Э.П. Колесникова, Т.А. Шилова, В.А. Либегга // Наука и техника. – 1988.—Вып. 67. – С. 63–67.
641. **Комаровский А.В.** Если музы дружат с технологией: [О застройке центра Киева: Беседа с действ. чл. Укр. акад. архитектуры А.В. Комаровским / Записал Д. Киянский] // Зеркало недели. – 2000. – 18–24 марта.
642. **Контуры** будущего Киева: Общественное обсуждение проектов реконструкции и застройки столицы Украины // Правда Украины. – 1946. – 27 февр.
643. **Кравчук Я.П.** Європа такого ще не бачила: [Про плани реконструкції центра міста: Беседа з голов. архітектором ін-ту Київжилпроект Я.П. Кравчуком / Записала Г. Іваненко] // Столиця. – 2000. – 28 жовт.
644. **Криворучко Д.** Називатися ансамблем: [Нові архіт. пам'ятки Києва] // Культура і життя. – 1984. – 12 лют.
645. **Косенко А.** Площади Киева: Некоторые вопросы реконструкции // Стр-во и архитектура. – 1965. – № 5. – С. 1–5.
646. **Куц О.Н.** Функционально-планировочная организация групп пригородных поселений в структуре крупной городской агломерации: (На примере Киев. гор. агломерации): Автореф. дис. ... канд. архитектуры / Киев. инженер.-строит. ин-т. – К., 1989. – 24 с.: ил.
647. **Ляхович Т.** Місто майбутнього очима молодих архітекторів: [Про участь київ. архітекторів В. Заплатнікова і Л. Меркулової у проекті реконструкції Подола] // Хрещатик. – 2000. – 28 січ.
648. **Матишевич А.А.** Центр Киева в архитектурно-планировочной организации города: (Архитектур.-планировоч. анализ): Дис. ... канд. архитектуры / Ин-т градостр-ва. – К., 1956. – 238 с. (Машинопись): ил., фото. Альбом ил. 22 л. (95 фото, 1 калька).
649. **Махрин В.Д.** Формирование общегородского центра Киева // Формирование центра большого города. – К., 1975. – С. 59–66.
650. **Махрін В.Д.** Ансамблі Києва // Веч. Київ. – 1982. – 15 груд.

651. **Махрін В.Д.** Вулиця, квартал, масив: Архіт.-худож. оформлення міста – турбота не тільки зодчих // Прапор комунізму. – 1984. – 20 трав.
652. **Махрін В.Д.** Реконструкція площ: Факт і коментар // Веч. Київ. – 1981. – 22 груд.
653. **Науменко Г.** Будинки, виповнені сонцем: [Про забудову Києва] // Наука і суспільство. – 1987. – № 12. – С. 20—21.
654. **Объемно-пространственная композиция [Киева]** // Стр-во и архитектура. – 1967. – № 11. – С. 17–21.
655. **Омельченко О.** Рецепти для України пишуться в Києві?: [Про новобудови й реконструкції міста: Бесіда з мером столиці О. Омельченком / Записав Д. Лиховій] // Україна молода. – 1998. – 17 верес.
656. **Паскевич Ю.** Реконструкция и развитие центра Киева // Стр-во и архитектура. – 1974. — № 11. – С. 9–10.
657. **Пилипенко Д.** Архітектурні ансамблі [Рад.] р-ну // Веч. Київ. – 1954. – 10 груд.
658. **Пилявский В.И.** Из истории планировки и застройки Киева в начале XIX в. // Зодчество Украины: Сборник. – К.: Изд-во Акад. архитектуры УССР, 1954. – С. 197–212: ил., пл.
659. **Пленум Київської Міськ. Ради.** Реконструкція столиці // Більшовик. – 1935. – 27 трав.
660. **Пляшко Л.А., Съедин А.В.** Сохранить исторический облик Киева: [Проблемы реконструкции] // Стр-во и архитектура. – 1969. – № 5. – С. 29–30.
661. **Подключников В.** Древний Киев // Архитектура СССР. – 1939. – № 4. – С. 59–64: ил.

Планування і забудова. Архітектурні ансамблі.

662. **Позняк П.** На площі, перед стадіоном: [Про іст. забудови міста Києва] // Прапор комунізму. – 1986. – 23 трав.
663. **Позняк П.** Перший житловий масив?: [Забудова території уздовж Васильків. шляху в Києві] // Київ. вісн. – 1992. – 15 серп.
664. **Приймак Б.** Возрожденный город-герой: [О застройке и реконструкции г. Киева: К 20-летию освобождения от нем.-фашист. захватчиков] // Стр-во и архитектура. – 1963. – № 11. – С. 3–6.
665. **Приймак Б.** Київ у семиріччі: [Про планує. і буд-во міста] // Буд-во і архіт. – 1959. – № 6. – С. 3–6.
666. **Реконструкція Києва** – столиці квітучої Радянської України // Комуніст. – 1938. – 30 груд.
667. **Реконструкція столиці Радянської України:** [Ген. план на 15 років]: Розмова з голов. архітектором м. Києва, дійсн. чл. Акад. архіт. УРСР О.В. Власовим // Рад. Україна. – 1946. – 2 серп.
668. **Романчак О.** Як ми будували те, що потребує реконструкції: [Про післявоєн. плани розбудови Києва] // Укр. інвестиц. газ. – 1998. – 14 лип.

669. **Рута Л.** Шлях Києва до Європи: [Про плани містобуд. ради при голов. архітекторові Києва щодо реконструкції укр. столиці] // Демократ. Україна. – 1999. – 24 черв.
670. **Сазонов В.** Нові обрії нашого міста: [Про ген. план розвитку Києва] // Прапор комунізму. – 1979. – 28 лип.
671. **Сельцер Н.** Ансамблі майбутнього Києва // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 1. – С. 17–20: іл.
672. **Силин О.** Київські “дива”: [Про особливості архіт. забудівель Києва] // Уряд. кур’єр. – 2000. – 15 січ.
673. **Сімзен-Сичевський О.М.** Історія забудови і планування Києва в дореволюційний період // Архіт. Рад. України. – 1938. – № 4–5. – С. 11–23: іл., план.
674. **Скибицька Т., Кальницький М.** Полемічні нотатки про “стиль київських підрядчиків”: [Про забудову старого Києва] // Архіт. України. – 1992. – № 2. – С. 55–56.
675. **Третяк К.О.** Історія забудови та архітектури Києва наприкінці ХІХ – початку ХХ століть: Автореф. дис. ... канд. іст. наук / Ін-т історії України НАН України. – К., 1999. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (6 назв).
676. **Тютин Н.А.** Реконструкция кварталов многоэтажной застройки в крупных городах Украинской ССР: (По материалам проектирования и стр-во гг. Киева и Харькова). – К., 1955. – 17 с. – (Акад. архитектуры УССР; Ин-т архитектур. сооружений).
677. **Устенко Т.В.** Архітектурно-планувальне формування столиці: (Сучас. пробл. та світ. досвід) // Містобудування. – 1998. – Вип. 46. – С. 75–86.
678. **Фомин И.** Новые испытания старого Киева: [Про стр-во и реконструкцию старого Киева] // Зеркало недели. – 1997. – 29 нояб. – С. 23.
679. **Хаустов П.П.** Контури генерального плану Києва // Буд-во. – 1934. – № 5–6. – С. 5–7: іл.; № 7–8. – С. 3–7: іл.
680. **Хаустов П.** Контури майбутнього Києва: До праці про розробку ген. плану міста // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 3–4. – С. 12–17: іл.
681. **Хаустов П.** Майбутній Київ: [Про ген. реконструкцію Києва] // Комсомолец-активіст. – 1935. – № 7–8. – С. 80–85.
682. **Хаустов П.П.** Генеральный план реконструкции Киева и его реализация // Социалист. город. 1936. – № 12. – С. 19–24.
683. **Хуторянський М.** Технічні Проблеми реконструкції Києва: [Про пересування будинків] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 12. – С. 32–35: іл.
684. **Холостенко Н.** Архитектурная реконструкция Киева // Архитектура СССР. – 1934. – № 12. – С. 19–24.
685. **“Центральная** площадь независимой Украины должна иметь подземный и надземный уровни”, – считает главн. архитектор Киева Сергей Бабушкин // Факты. – 2000. – 3 окт.

Пропонується спорудити надземну скляну арку над Майданом Незалежності між Головоштамтом та Будинком профспілок.

686. **Шапоровський Г.** Місцеві буд. правила, що регулюють забудування Києва: (В минулому й сучас.). – К.: ВУАН, 1929. – 23 с.
687. **Шилок К.** Киев – сегодня. Киев – завтра: Диалог журналиста и архитектора / Беседу вел А. Алинин // Радуга. – 1968. – № 11. – С. 108–123.
688. **Шульга Ю.** Зодчі, а не Герострати: [Ген. план розвитку Києва до 2005 р.] // Веч. Київ. – 1988. – 18 черв.
689. **Щербина Г.Я.** Особенности развития планировочной композиции центра Киева во второй четверти XIX в. // Исслед. и охрана архитектур. наследия Украины. – К., 1980. – С. 33–40.
690. **Яблонський Д.** До праці про забудову центру Києва: (За матеріалами конкурсу на концепцію забудови центр. частини) // Вісн. Ін-ту “Укрзахідпроектреставрація” – 1996. – Число 5. – С. 27–30.
691. **Яловий В.** Київ: столичне місто з європейською долею: [Перспективи оновлення іст. центру міста: Бесіда з заст. голови Київ. міськ. держадмін. В. Яловим / Записала О. Приймак] // Уряд. кур’єр. – 1997. – 16 січ.
692. **Ярмолюк І.** Сергей Бабушкин: “Наш самый главный козырь – динамика”: [Новый генплан Киева] // Недвижимость Киева. – 1999. – № 10. – С. 7.
693. **Ярмолюк І.** Збудують Київ за новим генеральним планом? // Веч. Київ. – 1997. – 30 лип.

1.6. Діяльність творчих спілок, товариств Activity of creative associations, companies

694. **Брайчевський М.Ю.** Плекаймо кївську старовину // Час/ Time. – 1995. – 27 черв.
695. **Кремень В.** Коментар до Указу [Президента України “Про Положення про Всеукр. фонд відтворення видат. пам’яток іст.-архіт. спадщини ім. О. Гончара”] // Уряд. кур’єр. – 1996. – 8 серп.
696. **Під знаком** принципової критики: [Письмен. орг. Києва] // Літ. Україна. – 1964. – 13 листоп.
697. **Положення** про Всеукраїнський фонд відтворення видатних пам’яток іст.-архіт. спадщини ім. О. Гончара // Уряд. кур’єр. – 1996. – 8 серп.
698. **Сизальнев М.Л.** В Киевском отделении Союза архитекторов Украины // Стр-во и архитектура. – 1969. – № 11. – С. 29.
699. **Слово** – душа наша: [Історія Київ. Спілки журналістів / Голов. ред. та упоряд. І.І. Заседа]. – К.: Преса України, 1999. – 317, [2] с.: [10] арк. іл., портр. – Текст укр., рос.
700. **Тронько П.** Відродимо святині України: [Про сучасн. пробл. відродження пам’яток України: Бесіда з головою коміс. з питань відтворення видатних пам’яток історії та культури при Президентові України, акад. НАН України П. Троньком / Записав В. Левченко] // Уряд. кур’єр. – 1999. – 3 лип.

701. **Фонд**, який стане фундаментом відродження нац. пам'яток-святинь: [Презентація Всеукр. фонду відтворення видат. пам'яток іст.-архіт. спадщини ім. Олесья Гончара] // Веч. Київ. – 1997. – 22 квіт.
702. **Шеремет Г.** Тягар давніх проблем: [Київ. орг. Співки художників України] // Веч. Київ. – 1988. – 28 жовт.

1.7. Українське товариство охорони пам'яток історії та культури Ukrainian society of history and culture memorials

703. **Бараневич Л.** Зв'язок часів: [Конф. міськ. орг. т-ва охорони пам'яток та культури] // Прапор комунізму. – 1986. – 24 жовт.
704. **Берднік С.Д.** Граніт і бронза: Наші інтерв'ю: Розповідає заст. голови правл. Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури С.Д. Берднік / Розмову записав К. Михайленко // Прапор комунізму. – 1981. – 29 жовт.
705. **Гирич І.** Київське т-во охорони пам'яток старовини і мистецтва [1910] // Пам'ятки України. – 1988. – № 3. – С. 58–59.
706. **Деятельность** Киевского о-ва охраны памятников старины и искусства // Воен.-ист. вестн. – 1910. – № 9–10, отд. 1У. – С. 1–10; № 11–12, отд. Ш. – С. 1–32; 1912. – № 1, отд. V. – С. 1–30; № 3, отд. V. – С. 1–32; 1913. – № 3, отд. П. – С. 1–24; № 4, отд. П. – С. 1–7.
707. **Докучаєва Я.** Основа – первинна організація: [Т-во охорони пам'яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1988. – 9 лип.
708. **Завгородній В.** Наші історичні цінності: У Жовт. Палаці культури відбулася Х звітно-вибор. конф. Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам'ятників історії та культури // Молода гвардія. – 1989. – 18 квіт.
709. **Зам'ятин О.** Внесок ентузіастів: Сторінки історії: [Київ. т-во охорони пам'яток створено в 1910 р.] // Веч. Київ. – 1981. – 24 груд.
710. **Кобець О.** Зберегти на віки: [II пленум правл. т-ва охорони пам'яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1984. – 11 груд.
711. **Кот С.** Іполіт Зборовський – музезознавець і дослідник української старовини // Київ. старовина. – 1996. – № 6. – С. 82–86.
- Дійсний член Центр. ком. охорони пам'яток старовини й мистецтва в Україні входив до складу ред. газ. “Нова Рада”. Київ, 1917.*
712. **Неживий О.** Одержимий: [Про одного з фундаторів і почес. чл. Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури, єдиного в Києві, нагородж. за їх охорону – Л.П. Силина] // Україна. – 1989. – № 35. – С. 6–7.
713. **Осадчук Т.** Перевелись подвижники?: [Про роботу Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури] // Соціаліст. культура. – 1987. – № 6. – С. 26.
714. **Пам'ять** безсмертна: [Конф. Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури, присвяч. 40-річчю визволення м. Києва] // Прапор комунізму. – 1983. – 27 жовт.

715. **Плекаймо** неповторність міста: [Прес-конф. “Збереження своєрідності Києва”] правл. Київ. міськ орг. т-ва охорони пам’яток історії та культури // Пам’ятники України. – 1987. – № 3. – С. 36–38.
716. **Погорелов В., Байраківський А.** Героїчним традиціям жити: [З досвіду роботи первин. орг. т-ва охорони пам’яток історії та культури Печер. р-ну Києва] // Пам’ятники України. – 1977. – № 3. – С. 44–46.
717. **Рудник В.** Священні реліквії: [Пленум Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури] // Прапор комунізму. – 1984. – 15 груд.
718. **УІІ пленум** правління Українського т-ва охорони пам’яток історії та культури: [Участь Київ. міськ. орг. в підготовці до відзначення 1500-річчя заснування м. Києва] // Пам’ятники України. – 1981. – № 1. – С. 2–10.
719. **Список** пам’яток, спорудження, ремонт і реставрацію яких було проведено у 80-ті роки за пайовою участю Київської міськ. організації Українського т-ва охорони пам’яток історії та культури // Веч. Київ. – 1988. – 20 трав.
720. **Стодоля Ю.** Пам’ятки минулого і героїчного сучасного: [Пленум Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1981. – 29 квіт.
721. **Сулема В.** Однотумці: [Традиц. суботники з ініціативи Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1985. – 14 жовт.
722. **Стрельський В.І.** Про діяльність і завдання Київської міськ. організації Українського т-ва охорони пам’яток історії та культури // Укр. іст. журн. – 1974. – № 2. – С. 111–117.
723. **Цюпа Ю.** Незгасний вогонь подвигу: [Пленум Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1983. – 13 черв.
724. **Цюпа Ю.** Охороняти і примножувати: [УІІ міськ. конф. Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1981. – 24 жовт.
725. **Цюпа Ю.** Сповна використовувати духовні цінності: [Пленум правл. Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1982. – 2 лип.
726. **Червона** книга культурної спадщини України: [Укр. т-во охорони пам’яток історії та культури створило Червону кн. культ. спадщини] // Веч. Київ. – 1997. – 4 берез.
727. **Шандра В.** Перше пам’яткоохоронне т-во у Києві: [Тимчас. ком. для дослідження старожитностей, 1835 р.] // Пам’ятки України. – 1989. – № 2. – С. 36–37.
728. **Шульга Ю.А.** В ім’я майбутнього: [ІІ пленум правл. Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1984. – 28 груд.
729. **Шульга Ю.** Шторми дискусії і проза справ: [Про київ. орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1989. – 31 берез.

730. **Щербина Г.** І пісні звук, і статуї краса: [Про охорону пам'яток історії, культури на сес. міськ. Ради нар. депутатів] // Прапор комунізму. – 1988. – 18 черв.
731. **Юрченко Н.** До наступної суботи: [Робота Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури] // Робітн. газ. – 1985. – 10 груд.

2. Пам'ятки Києва Kiev's monuments

2.1. Загальні праці General works

732. **Бодяк В.** Відгомін минулого: [Пам'ятки історії та культури Києва на сторінках 8-томної "Історії Укр. РСР"] // Пам'ятники України. – 1981. – № 3. – С. 22–24.
733. **Брайчевський М.** Протиріччя пристосування: [Пробл. використан. пам'яток архіт. Києва] // Пам'ятники України. – 1987. – № 2. – С. 51–52.
734. **Гамрецький М.** Величезні монументи: [Іст. пам'ятки Києва] // Київ. правда. – 1945. – 13 листоп.
735. **Грищенко А.П.** Памятники истории и культуры Печерского р-на: Метод. разработка. – К.: Печер. район. орг. Укр. о-ва охорони пам'яток історії та культури, 1980. – 39 с. – (Навстречу 1500-летию со дня основания Киева),
736. **Гусев О.** Киев готовится : Памятники: (К 1500-летию) // Правда. – 1980. – 8 апр.
737. **Довженок В.** З давнини у прийдешність: [Про пам'ятки історії і культури Києва] // Літ. Україна. – 1966. – 28 черв.
738. **Докучасва Я.П.** Чудове поєднання: [Пам'ятники Києва] // Веч. Київ. – 1982. – 28 квіт.
739. **Ларіонова Л.** Пам'ятки – історія народу // Прапор комунізму. – 1984. – 7 квіт.
740. **Логвин Г.** Киев: По архитектурным памятникам Киева. – М.: Искусство, 1982. – 336 с.
741. **Лугова О.І., Шевченко Л.В.** Пам'ятки науки і техніки Києва та Київської обл. // Нариси з історії природознавства і техніки. – 1986.—Вип. 2. – С. 56–61.
742. **Могильовський В.** Флюгери на вежах: [Пам'ятники Києва] // Молода гвардія. – 1982. – 13 верес.
743. **Пам'ятки часу** // Літ. Україна. – 1981. – 11 груд.
744. **П'ятериков С.** Архітектурні перлини Києва // Прапор комунізму. – 1989. – 12 листоп.

Будинок колишн. Волзько-Камського банку (Хрещатик, 10).

730. **Щербина Г.** І пісні звук, і статуї краса: [Про охорону пам'яток історії, культури на сес. міськ. Ради нар. депутатів] // Прапор комунізму. – 1988. – 18 черв.
731. **Юрченко Н.** До наступної суботи: [Робота Київ. міськ. орг. Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури] // Робітн. газ. – 1985. – 10 груд.

2. Пам'ятки Києва Kiev's monuments

2.1. Загальні праці General works

732. **Бодяк В.** Відгомін минулого: [Пам'ятки історії та культури Києва на сторінках 8-томної "Історії Укр. РСР"] // Пам'ятники України. – 1981. – № 3. – С. 22–24.
733. **Брайчевський М.** Протиріччя пристосування: [Пробл. використан. пам'яток архіт. Києва] // Пам'ятники України. – 1987. – № 2. – С. 51–52.
734. **Гамрецький М.** Величезні монументи: [Іст. пам'ятки Києва] // Київ. правда. – 1945. – 13 листоп.
735. **Грищенко А.П.** Памятники истории и культуры Печерского р-на: Метод. разработка. – К.: Печер. район. орг. Укр. о-ва охорони пам'яток історії та культури, 1980. – 39 с. – (Навстречу 1500-летию со дня основания Киева),
736. **Гусев О.** Киев готовится : Памятники: (К 1500-летию) // Правда. – 1980. – 8 апр.
737. **Довженок В.** З давнини у прийдешність: [Про пам'ятки історії і культури Києва] // Літ. Україна. – 1966. – 28 черв.
738. **Докучасва Я.П.** Чудове поєднання: [Пам'ятники Києва] // Веч. Київ. – 1982. – 28 квіт.
739. **Ларіонова Л.** Пам'ятки – історія народу // Прапор комунізму. – 1984. – 7 квіт.
740. **Логвин Г.** Киев: По архитектурным памятникам Киева. – М.: Искусство, 1982. – 336 с.
741. **Лугова О.І., Шевченко Л.В.** Пам'ятки науки і техніки Києва та Київської обл. // Нариси з історії природознавства і техніки. – 1986.—Вип. 2. – С. 56–61.
742. **Могильовський В.** Флюгери на вежах: [Пам'ятники Києва] // Молода гвардія. – 1982. – 13 верес.
743. **Пам'ятки часу** // Літ. Україна. – 1981. – 11 груд.
744. **П'ятериков С.** Архітектурні перлини Києва // Прапор комунізму. – 1989. – 12 листоп.

Будинок колишн. Волзько-Камського банку (Хрещатик, 10).

745. **Рыбаков М.А.** Источники для историко-краеведческого изучения: (На опыте анализа источников по истории Киева): Автореф. дис. ... канд. ист. наук / Киев. гос. ун-т им. Т.Г. Шевченко. – К., 1982. – 26 с.
746. **Сидоренко В.** Опис іст.-культурних пам'яток м. Києва // Укр. іст. журн. – 1964. – № 3. – С. 156.
747. **Тарапыгин Ф.А., Судаков В.Е.** Замечательные исторические сооружения. Храмы, дворцы, памятники в Москве, С.-Петербурге, Киеве, Костроме, Смоленске и др. городах. – Изд. 2-е, испр. и знач. доп.—Спб., 1913.

Київ – С. 114–130.

748. **Юрченко П.Г.** Реконструкция Киева и памятники архитектуры // Стр-во и архитектура. – 1969. – № 2. – С. 5–9.

2.2. Охорона і реставрація пам'яток історії та культури **Guarding and restoration of history and culture memorials**

749. **Альошин В.** Будьмо уважними слухачами!: Ставимо питання: [Охорона пам'яток] // Культура і життя. – 1980. – 7 верес.
750. **Альошин В., Глазовий А.** Пам'ятка – не статист // Веч. Київ. – 1987. – 28 листоп.
751. **Бараневич Л.** Красу в оренду?: [Про необхідність розробити перспект. прогр. ремонту, реставрації пам'яток історії та культури Печер. р-ну] // Прапор комунізму. – 1989. – 14 квіт.
752. **Белоконь И.** Утро творения: К 1500-летию Киева: [Ист. очерк] // Москва. – 1982. – № 3. – С. 141–166.
753. **Білокінь С.** Розмови 1918 року про повернення українських пам'яток // Укр. культура. – 1997. – № 7. – С. 32–33.
754. **Блюміна І.** Повернені імена: [Про діяльність Нац. коміс. з питань повернення в Україну культ. цінностей] // Культура і життя. – 1996. – 11 груд.
755. **В объеме всей истории** (Читатель продолжает разговор): [Обзор писем по поводу охраны памятников истории и культуры: Отклики на ст. И. Белоконь «Утро творения» в журн. «Москва». – 1982. – № 3.] // Москва. – 1983. – № 10. – С. 164–172.
756. **Вечерський В.** Державна політика в сфері охорони іст.-культурної спадщини // Хроніка 2000. – К., 1998. – Вип. 27–28. – С. 590–600.
757. **Гончар І.М.** Оберігати перлини народного генія: [Засл. діяч мистецтв УРСР І.М. Гончар – про іст. споруди] // Нар. творчість та етнографія. – 1989. – № 3. – С. 41–48.
758. **Дегтярьов М.Г.** Використання архівних джерел при реставрації пам'яток архітектури м. Києва // Арх. України. – 1982. – № 2. – С. 52–55.

759. **До старовини** – з повагою і турботою: [Мітинг, що відбувся біля Республік. стадіону “Збережімо стародав. Київ”] // Прапор комунізму. – 1989. – 2 берез.
760. **Докучаєва Я.** Кому дороге минуле та майбутнє міста: (Рахунок на охорону пам’яток Києва) // Прапор комунізму. – 1989. – 5 січ.
761. **Докучаєва Я.П.** Потрібна комплексність: [Реставрація пам’ятників в Києві] // Культура і життя. – 1982. – 16 листоп.
762. **Докучаєва Я.** Торкнутися історії // Веч. Київ. – 1986. – 28 лют.
763. **Доля пам’ятки сьогодні і завтра: Слідами наших виступів** // Культура і життя. – 1980. – 6 жовт.
764. **Ернст Ф.** Справа охорони пам’яток мистецтва й старовини у Києві: Хроніка // 36. секції мистецтв Укр. наук. т-ва в Києві. – К., 1921. – Вип. 1. – С. 148–152.
765. **Євреїнов Ю., Трикаш Н.** Нетлінні скарби міста // Наука і культура. Україна. 1981. – К., 1982. – С. 264–271.
766. **Жариков М.Л.** Любов і біль наш – старий Київ: Розмова з голов. архітектором міста М.Л. Жариковим / Розмову вів П. Мотлях // Веч. Київ. – 1989. – 16 серп.
767. **Заботливо** охраняють исторические памятники: (Письмо в ред.): [О состоянии памятников Великой .Отечеств. войны в окрестностях Киева]. // Правда Украины. – 1953. – 12 сент.
768. **Застройка** Киева и охрана архитектурных памятников: [В порядке обсуждения / Авт. В.И. Гопкало, А.В. Добровольский, А.Н. Лобода и др.] // Стр-во и архитектура. – 1969. – № 2. – С. 3–4.
769. **Зорин А.Д. и др.** О воссоздании облика древнего Киева / А.Д. Зорин, А.И. Кутовой, В.А.Розенберг // Стр-во и архитектура. – 1971. – № 6. – С. 16–19.
770. **Зубенко Б.** Майбутнє давнини: [Про дбайл. ставлення до давн. споруд при буд-ві міста] // Культура і життя. – 1980. – 28 лют.
771. **Івакін Г.** Заповідні та охоронні зони Києва // Пам’ятники України. – 1982. – № 2. – С. 58–60.
772. **Іваненко В.** Реставруються пам’ятники старовини // Вісті з України. – 1982. – № 10, берез.
773. **Іванюта І.М.** Щосуботи – на роботу: [Про участь трудівників Поділ. р-ну у відбудові іст. пам’яток]: Розповідає старший геофізик вироб. геол. об-ня Укргеофізика І.М. Іванюта / Розмову вів П. Остапенко // Веч. Київ. – 1986. – 28 листоп.
774. **Ігнаткін І.** Де ж ви, “Батьки міста”? [Про містобудування з порушенням законодавства про охорону пам’яток] // Культура і життя. – 1988. – 19 черв.
775. **Ілляш І.** Після оновлення: [Реставрація будинків] // Прапор комунізму. – 1985. – 1 лют.
776. **Київ 1500:** [Художники-реставратори до ювілею] // Рад. Україна. – 1981. – 25 серп.

777. **Кузьменко В.** З варягів у греки: [Про реставрацію та використ. пам'яток архіт., археол., історії і культури] // Веч. Київ. – 1988. – 28 трав.
778. **Кузьменко В.** Чи бути т-ву небайдужих людей: [26 лют. біля Центр. стадіону відбувся багатолюд. мітинг “Збережімо стародав. Київ”] // Веч. Київ. – 1989. – 1 берез.
779. **Кузьменко В.** “Швейцарія” в колекторі: [Праці про збереження та використ. пам'яток старовини – на сесію міськради] // Веч. Київ. – 1988. – 18 черв.
780. **Кухаренко Р.І.** Європейська столиця чи провінційний Манхеттен?: [Бесіда з начальником упр. охорони пам'яток історії, культури та іст. середовища Р.І. Кухаренком / Записав С. Петрик] // Столиця. – 2000. – 1 серп.
781. **Кухаренко Р.І.** Руслан Кухаренко: “Домогтися незалежності – це ще не все. Про неї треба дбати, наповнюючи художнім, естетичним і патріотичним змістом”: [Пробл. і досягнення Києва у відродженні пам'яток культури і архіт.: Бесіда з начальником профіл. міськ. упр. / Записав В. Дончак] // Столиця. – 1999. – 2 листоп.
782. **Кухаренко Р.** Що буде з центром Києва: Повний “фарш” із хмарочосів? ... : Хаотичній забудові в центрі міста треба покласти край, вважає головний охоронець пам'яток культури Києва Руслан Кухаренко / Бесіду вела А. Мойсеєва // Недвижимість Києва. – 2000. – № 15. – С. 17: портр.
783. **Кучеренко В.** Реставратори // Молода гвардія. – 1982. – 30 жовт.
784. **Левада О.** Чи шануємо ми, кияни, своїх предків?: [Праці побудови й збереження пам'ятників і пам'ят. місць Києва] // Веч. Київ. – 1987. – 1 черв.
785. **Литвиненко Ю.** Храмова архітектура житиме у віках: [Щодо Прогр. міжнар. сприяння збереженню шедеврів храм. архіт.] // Уряд. кур'єр. – 2000. – 22 лип.
786. **Логвин Г.Н.** Сохранить градостроит. наследие Киева // Стр-во и архитектура. – 1983. – № 12. – С. 24–27.
787. **Малаков Д.** Думки вголос // Прапор комунізму. – 1987. – 8 квіт.
788. **Малаков Д.** Пам'ятники слави: [Праці збереження та увічнення пам'яток оборони Києва в роки ВВВ] // Культура і життя. – 1971. – 22 лип.
789. **Маринченко Є. та ін.** Навіщо переглядати межі [Іст.-культ. заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури] / Є. Маринченко, Є. Стецюк, С. Кролівець, Г. Коцюра // Прапор комунізму. – 1988. – 18 черв.
790. **Микитенко О.** Відродимося щасливо у храмах та вірі: [Про відбудову у Києві зруйн. іст.-культ. і духовн. пам'яток] // Столиця. – 2000. – 28 груд.
791. **Михайленко М.** Кам’яна симфонія: Відродження реліквії // Веч. Київ. – 1980. – 25 верес.
792. **Могильовський В.** Збережемо кращі зразки: Все цінне під охорону // Веч. Київ. – 1981. – 10 лип.
793. **Настенко Л.Д.** Добре ім'я киянина // Веч. Київ. – 1985. – 28 січ.

794. **Нельговський Ю.** Місто заповідне // Пам'ятники України. – 1982. – № 1. – С. 33–35.
795. **Нечипоренко Л.** Чотири – п'ять пам'яток щороку з'являються у місті: [Пробл. охорони пам'яток історії і культури] // Хрещатик. – 1999. – 22 жовт.
796. **Нечитайло І.** Нове життя пам'яток // Пам'ятники України. – 1982. – № 4. – С. 57–58.
797. **Никипелов В.** Проспекты на ладони: Службы большого города: [Бюро техн. инвентаризации памятников] // Правда Украины. – 1982. – 23 марта.
798. **Оберігається народом** // Вісті з України. – 1985. – № 49, груд.
799. **Орленко Н.И.** Киев в новом тысячелетии: Построим и отреставрируем: Ответ на вопросы президента корпорации «Укрреставрация», заслуженного строителя Украины Н.И. Орленко / Беседу вела Ю. Ивашко // Недвижимость Киева. – 2000. – № 16. – С. 21: портр.
800. **Осипова Л.** Новая жизнь старых зданий или современный интерьер в старинном обрамлении: [Реставрация] // Недвижимость Киева. – 1999. – № 10. – С. 6–7: ил..
801. **Петрова Л.** Дім одержує паспорт: У розпалі комплексні роботи по реставруванню та фарбуванню фасадів будинків до 1500-річчя Києва // Прапор комунізму. – 1982. – 14 січ.
802. **Піскун Ю.** Уроки суботників: [Реставрація пам'ятників Києва] // Веч. Київ. – 1985. – 22 серп.
803. **Плотнікова І.** Образи старого Києва: [З історії міста і його пам'яток] // Правда України. – 1992. – 30 трав.
804. **Пляшко Л. та ін.** Сторінки історії: [Про реставрацію і охорону пам'ятників архіт. Києва] / Л. Пляшко, І. Савицький, Я. Сичевський // Ранок. – 1967. – № 12. – С. 10–11.
805. **Поляченко В.** Судьба старых домов: [«Киевметрострой»] // Правда Украины. – 1987. – 6 дек.
806. **Пономаренко В.** На цьому місці ... Збережемо для нащадків // Культура і життя. – 1985. – 15 груд.
807. **Приворотський Ян.** Байдужих не буде: [Про встановлення сейфів-скарбничок на реставрацію пам'яток у місцях проведення масових заходів під час святкування Дня Києва] // Веч. Київ. – 1988. – 30 квіт.
808. **Про заснування комісії по охороні пам'ятників архітектури м. Києва (жовт. 1917 р.)** // Центр. держ арх. вищ. органів влади і упр. України (ЦДАВОВУ), Ф. 2581, оп. 1, спр. 210, арк. 3.
Склад комісії: Д. Антонович, М. Біляшівський, М. Лубківський, І. Янішевський, В. Ульянов.
809. **Ременников В.** Що охороняємо?: [Реставрац. діяльність у Києві] // Прапор комунізму. – 1986. – 13 жовт.
810. **Салій І.М.** “Минулим вигостривши зір”: [Про відновлення пам'яток архіт. Києва] // Соціаліст. культура. – 1987. – № 11. – С. 16–18.

811. **Самойленко М.** “Золота” професія Круковських: [Про позолотників] // Наука і суспільство. – 1993. – № 7–8. – С. 46–48.
812. **Сидорова Е.И.** Сберець архитектурную пластику Києва кінця ХІХ – початку ХХ в. // Стр-во і архітектура. – 1988. – № 11. – С. 6–9.
813. **Силин О.** Рятуймо нац.-духовну спадщину: [Щодо збереження пам’яток архіт. та містобудування] // Слово Просвіти. – 2000. – Лип. – (Число 7).
814. **Сингаївський М.** Спадщина: (Ставлення киян до іст. культ. спадщини) // Прапор комунізму. – 1987. – 5 лип.
815. **Сіренко І.** З минулого століття: Охороняється державою // Веч. Київ. – 1981. – 7 верес.
816. **Слово** до земляків-киян: Громадськість Ленінгр. р-ну пропонує спіл. силами допомагати у збереженні і відновленні пам’яток історії та культури Подолу // Прапор комунізму. – 1989. – 23 берез.
817. **Статус** історико-культурних заповідників і зон охорони пам’яток історії та культури на території м. Києва: Додаток до рішення виконкому Київ. міськ. Ради нар. депутатів № 920 16 лип. 1979 р. // Діючі нормат. акти Київ. міськ. Ради нар. депутатів і її виконкому: систематиз. довід. посібник 1970–1987. – К., 1987. – С. 714–715.
818. **Стецюк К.** Берегти красу Києва: [Праці збереження пам’ятників історії та культури] // Культура і життя. – 1971. – 19 серп.
819. **Стецюк К.І.** Дбайливо охороняти іст. пам’ятники столиці України // Укр. іст. журн. – 1969. – № 8. – С. 111–116.
820. **Стецюк К.И.** История и современный город: [По поводу ст. В.И. Гопкало, А.В. Добровольского, А.Н. Лободы и др. «Застройка Киева и охрана архитектур. памятников» в журн. «Стр-во и архитектура». – 1969. – № 7] // Стр-во и архитектура. – 1969. – № 7. – С. 15.
821. **Тертичний О.** Зберігаючи обличчя міста: [Київрембуд реставрує пам’ятники] // Веч. Київ. – 1984. – 8 жовт.
822. **Толочко П.** В чому увічніть себе душа: [Про збереження іст.-культ. пам’яток]: Бесіда з чл.-кор. АН УРСР, дир. Ін-ту археол. АН УРСР П. Толочком / Записала О. Устюжанна // Людина і світ. – 1988. – № 5. – С. 28–34.
823. **Толочко П.** Історична пам’ять Києва: Що ми робимо для того, щоб зберегти її // Веч. Київ. – 1987. – 3 черв.
824. **Толочко П.** Не мітингами єдиними ...: [Про мітинг 27 лют. «Збережімо стародав. Київ»] // Прапор комунізму. – 1989. – 11 берез.
825. **Толочко П.** Охороняти чи зберігати?: [Роздуми про справу збереження іст.-культ. спадщини Києва] // Літ. Україна. – 1987. – 12 берез.
826. **Трубайчук А.** Повернути будинкам минуле: [Багато іст. споруд у Києві використ. не за призначенням] // Прапор комунізму. – 1988. – 21 листоп.
827. **Туркєня А.** Літописці історії: [Праці збереження пам’ятників історії та культури Києва] // Робітн. газ. – 1969. – 16 серп.
828. **Тютюнник Т.** Його вулиця: [Відновлення старих споруд Києва будівельниками] // Прапор комунізму. – 1985. – 21 груд.

829. **Хінкулов Л.** Шануючи славетних: [Охорона іст. місць у Києві] // Вітчизна. – 1969. – № 11. – С. 170–179.
830. **Хмара С.** Під охороною держави // Сіл. вісті. – 1981. – 9 груд.
831. **Цапенко М.** Изучать и умножать культурное наследие: [Застройка Киева и охрана архитектур. памятников] // Стр-во и архитектура. – 1969. – № 6. – С. 13–16.
832. **Шевчук О.М.** Конференція дослідників іст. пам'яток Печерська: [м. Київ] // Укр. іст. журн. – 1971. – № 6. – С. 151.
833. **Шульга Ю.А.** Зберегти і відновити [архіт. пам'ятки] / Розмову вела Л. Бараневич // Прапор комунізму. – 1987. – 13 листоп.
834. **Шульга Ю.** Зберегти і примножити: [Київ. міська орг. Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури] // Веч. Київ. – 1985. – 26 лют.
835. **Шульга Ю., Докучаєва Я.** Здобутки і прорахунки: [Про пробл. у справі охорони пам'яток Києва] // Пам'ятники України. – 1986. – № 4. – С. 13–15.
836. **Шульга Ю.** Київські суботники [по реставрації пам'яток] // Пам'ятники України. – 1986. – № 2. – С. 64.
837. **Шульга Ю.А.** Пам'ятки – історія народу: Розповідає Ю.А. Шульга / Розмову вів К. Касаткін // Веч. Київ. – 1985. – 23 листоп.
838. **Шульга Ю.** Розрахунки і прорахунки: [Про реставрацію київ. пам'яток] // Веч. Київ. – 1986. – 30 черв.
839. **Шульга Ю.** Чорнороби культури: [Про участь громадськості в реставрації київ. пам'яток] // Веч. Київ. – 1988. – 4 квіт.
840. **Щеткина Е.** Трудно быть памятником?: [О восстановлении и создании памятников в нашей стране] // Зеркало недели. – 1998. – 25 апр. – 6 мая.

2.3. Втрачені архітектурні пам'ятки Києва

Lost architectural memorials of Kiev

841. **Андрієнко Ю.** Велика Руїна: [Про знищення пам'ятників Києва в 30-і роки] // Наступ (Прага). – 1942. – 4.8 (133). – 28 лют.; 4.9 (134). – 1 берез.
842. **Асєєв Ю.** Київ в облозі: [Як іст. забудови несуть важкі втрати] // Правда Украины. – 1993. – 18 трав.
843. **Білодід О., Киркевич В.** По Рембрандту фугасом // Україна. – 1991. – № 26. – С. 12–14.
- Київ 1918 р., великі збитки української культури та іст. території міста.*
844. **Більшовизм** – це смертельний ворог всякої культури: [Нищення у Києві та на Київщині релігійних споруд] // Промінь (Нікополь). – 1943. – 28 квіт.
845. **Відбудування** пам'ятників історії в Києві // Рад. Волинь (Луцьк). – 1945. – 15 серп.
846. **Втрачені** пам'ятки Києва: [20–30-ті роки] // Арх. України. – 1991. – № 2. – С. 67–70.
847. **Галабудський М.** Руйнування, вчинені німцями в Лаврі // Київ. правда. – 1944. – 1 берез.

848. **Hewryk Titus D.** The lost architecture of Kiev. – New York: Ukrainer Museum, 1982. – 64 p. – Exhibition catalog.

Геврик Т. Втрачені архітектурні пам'ятки Києва.

849. **Геврик Т.** Втрачені архітектурні пам'ятки Києва. – 2-е вид. – Нью-Йорк: Укр. музей, 1987. – 64 с. – Рец.: Тойма С. Повернена правда про втрачені шедеври: [Книга-альбом “Втрачені архітектурні пам'ятки Києва”, випущений Укр. музеєм Нью-Йорка] // Веч. Київ. – 1989. – 8 лип.

850. **Геврик Т.** Втрачені архітектурні пам'ятки Києва // Пам'ятки України. – 1990. – № 2, 3. – Вкладка. – Передрук кат., вид. у Нью-Йорку.

851. **Геврик Т.** Втрачені архітектурні пам'ятки Києва. – 4-е вид. – Нью-Йорк: Укр. музей; К.: Пам'ятки України, 1991. – 64 с.

852. **Геть** буржуазні пам'ятники [у Києві] // Більшовик. – 1919. – 19 квіт.

853. **Гирич І.** Архів-музей переходною доби про руйнацію київських пам'яток у 1918–1942 роках // Старожитності. – 1992. – № 1. – С. 5.

854. **Гіляров С.** Архітектурні втрати Києва // Київ. правда. – 1944. – 5 берез.

855. **Голіцинський** Бульдозери на Щекавиці // Веч. Київ. – 1987. – 29 квіт.

856. **Гребля** Нищення більшовиками культурно-іст. пам'яток у Києві // Укр. самостійник (Мюнхен). – 1959. – Ч. 4 (414). – С. 9–14 (передрук.: Календар “Рідна нива” на звичайн. рік 1961: Екклезія, берез. – С. 107–114.

857. **Дегтярьов М.** Танці на кістках?: [Як врятувати київ. святині] // Демократ. Україна. – 1994. – 9 лип.

858. **Деревянко О.** Як німці Лавру руйнували // Київ. правда. – 1993. – 20 листоп.

859. **Дехтярьова Н.** Чорні хрести на карті міста: Болить! // Молода гвардія. – 1989. – 28 груд.

860. **Ернст Ф.** Художні скарби Києва, що постраждали у 1918 р. // Куранти. – 1918. – № 7.

861. **Эрнст Ф.** Художественные сокровища Киева, пострадавшие в 1918 году / Фот. «Отд. охраны памятников старины и искусства при Глав. упр. искусств и нац. культуры». – К.: Гуро, 1918. – 22 с.: ил.

862. **Ернст Ф.** Художні скарби Києва, що постраждали у 1918 р.: Пер. з рос. // Хрещатик. – 1992. – 25, 26 берез.

863. **Жила В.** На руїнах Києво-Печерської лаври // Укр. вісн. (Берлін). – 1943. – 27 черв.

864. **Ивашко Ю.** Осталось только имя: История с географией // Горожанин. – 1998. – № 7 (18). – С. 11: ил. – Еженедельник.

Цитата сторінки: «Лишь надписи на табличках улиц и переулков напоминают о несохранившихся храмах».

865. **Івакін Г.Б.** Про причини руйнування давньоруських кам'яних храмів // Галич і Галиц. земля. – Київ–Галич, 1998. – С. 54–59.

866. **Килимник С.** Зруйнування київських святинь // Віра й культура (Winnipeg) – 1957. – Листоп., Ч. 1. (49). – С. 10–12; 1958. – Січ., Ч. 3 (51). – С. 17–20.

867. **Кипнис Г.** Из дневников Александра Довженко: [1942–1954]: [О разруш. киев. памятниках] // Лит. газ. – 1989. – 15 февр.
868. **Коваленко В.** Київ: іст. місто чи осучаснена безликість?: [Про знищення більшовиками іст.-архіт. пам'яток] // Час / Time. – 1996. – 6 груд.
869. **Король В.** Втрачені назавжди: [З історії киев. храмів] // Голос України. – 1992. – 16, 29 верес.
870. **Король В.** Втрачені назавжди: [Про пам'ятки культури Поділ. р-ну Києва] // Київ. правда. – 1991. – 13 серп.
871. **Кузьмин Е.М.** Несколько соображений по поводу уничтоженных и уцелевших памятников в Киево-Печерской лавре // Искусство и худож. пром-сть. – 1900. – № 17. – С. 23.
872. **Логвин Г.Н.** Знищені шедеври: [Про укр. пам'ятки історії та культури] // Вісн. Нац. банку України. – 1996. – № 4. – С. 63–68.
873. **Мазепа Н.** Руйнування за “генеральним планом”: [Сувер. держава повинна мати свою справжню столицю ...] // Культура і життя. – 1992. – 22 серп.
874. **Мартиролог** утраченных культовых сооружений православной церкви в г. Киеве в годы борьбы против религии // А. Анисимов. Скорбное бесчувствие: На добрую память о Киеве, или грустные прогулки по городу, которого нет. – К., 1992. – С. 223–241.
875. **Микорський Б.** Руйнування культурно-іст. пам'ятників у Києві в 1934–1936 роках // Укр. православ. календар на 1956 рік. [St/ Bound Brook, N.Y., 1955] – С. 121–126.
876. **Миллер М.** Уничтожение большевиками памятников истории, культуры и искусства в СССР // Вестн. Ин-та по изучению истории и культуры СССР (Мюнхен). – 1952. – Дек. – С. 94–105.
877. **Орест Михайло** Разрушение культурно-исторических памятников в Киеве в 1934–1936 годах. – Мюнхен, 1951. – 21 с.: 6 вкл. Підп.: Б. Микорский.
878. **Пачовський В.** Розвал храмів у Києві // Життя і знання (Львів). – 1938. – Рік XI, ч. 4 (127). – С. 116–118.
879. **Положення** про Нац. коміс. з питань повернення в Україну культурних цінностей: Затверджене Указом Президента України від 16 січ. 1998 р. № 21/98 // Культ. спадщина України: Правові засади збереження, відтворення та охорони культ.-іст. середовища: Зб. офіційн. док. – К., 2002. – С. 77–80.
880. **Портнова Л.** Злочин геростратів: [Про пам'ятки Києва, зруйновані у 20–30-ті роки] // Друг читача. – 1991. – 30 січ.
881. **Пріцак О.** Чергове вандальство Москви: (Руйнування Успен. собору в Києві) // Наступ (Прага). – 1942. – 15 берез.
882. **Рогоза Б.** Вандали приходили вночі ... І назавжди замовкали дзвони кийвських храмів // Хрещатик. – 1997. – 18 лют.
883. **Розграбування** Київської Печерської Лаври більшовиками // Летічів. Вісті. – 1943. – 29 груд.

884. **Семенюк С.** Нишила Москва. Коли ж бодай вибачиться?: [Про знищення реліг. пам'яток культури в Україні у 20 ст.] // Нар. трибуна. – 1995. – 4 серп.
885. **Синкевич Л.** Заплановане марнотратство: З точки зору архітектора: [Руйнування будинків під час “реставрації”] // Веч. Київ. – 1989. – 27 жовт.
886. **Форостівський Л.** Київ під ворожими окупаціями [30-ті роки] // Буенос-Айрес. – 1952. – С. 12–19.
887. **Хвалін Ю.В.** До праці про час і причини руйнування давньокиївських кам'яних споруд // Укр. іст. журн. – 1993. – № 9. – С. 110–113.

3. Пам'ятники архітектури Memorials of architecture

3.1. Київські архітектурні стилі Kiev's architectural styles

888. **Асеев Ю.С.** Стили в архитектуре Украины. – К.: Будівельник, 1989. – 102, [2] с.: [12 ил.].
889. **Бароко** в архітектурі України: Бібліогр. покажч. / Держкоммістобудування України. Держ. наук. архіт.-буд. б-ка. [Бібліограф-уклад. Т.Ф. Лисенко]. – К.: Укрархбудінформ, 1995. – 32 с.
890. **Бартенев И.А., Батажкова В.Н.** Очерки истории архитектурных стилей. – М.: Изобр. искусство, 1983. – 263 с.: ил.
891. **Дегтярьов М.** Колір в бароко: [Київ. храми] // Веч. Київ. – 1997. – 18 жовт.
892. **Дегтярьов М.** Кольори бароко: [В архіт. будівель Києва] // Веч. Київ. – 1986. – 29 верес.
893. **Дегтярьов М.** У стилі романтизму // Київ. правда. – 1981. – 25 жовт.
894. **Ивашко Ю.** Стили в архитектуре Киева // Недвижимость Киева. – 1999. – № 2. – С. 9: ил.
895. **Кальницький М.** Рельєфні композиції на київських фасадах // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 23. – С. 18–19: іл.
896. **Карпаччо І.** Портрет: [Історія укр. бароко] // Зелена лампа. – 1996. – № 1. – С. 45–46.
897. **Кілессо Т.С.** Київська архітектурна школа українського бароко // Архіт. спадщина України. – К.: НДІПІАМ, 1995. – Вип. 2: Нац. особливості архіт. народу України / За ред. В. Тимофієнка. – С. 202–206.
898. **Лебедєв Г.** Український архітектурний стиль (середина ХІХ – 80-ті роки ХХ ст.) // Київ. старовина. – 2000. – № 5. – С. 82–84.
899. **Лобановская А.** Символ Изида на улицах Киева: Как воплощение стиля модерн // День. – 1997. – 22 февр.
900. **Логвин Г.** Бароко в архітектурі Києва ХУІІ–ХУІІІ ст. // Хроніка 2000. – 1997. – Вип. 17–18. – С. 45–61.

884. **Семенюк С.** Нишила Москва. Коли ж бодай вибачиться?: [Про знищення реліг. пам'яток культури в Україні у 20 ст.] // Нар. трибуна. – 1995. – 4 серп.
885. **Синкевич Л.** Заплановане марнотратство: З точки зору архітектора: [Руйнування будинків під час “реставрації”] // Веч. Київ. – 1989. – 27 жовт.
886. **Форостівський Л.** Київ під ворожими окупаціями [30-ті роки] // Буенос-Айрес. – 1952. – С. 12–19.
887. **Хвалін Ю.В.** До праці про час і причини руйнування давньокиївських кам'яних споруд // Укр. іст. журн. – 1993. – № 9. – С. 110–113.

3. Пам'ятники архітектури Memorials of architecture

3.1. Київські архітектурні стилі Kiev's architectural styles

888. **Асеев Ю.С.** Стили в архитектуре Украины. – К.: Будівельник, 1989. – 102, [2] с.: [12 ил.].
889. **Бароко** в архітектурі України: Бібліогр. покажч. / Держкоммістобудування України. Держ. наук. архіт.-буд. б-ка. [Бібліограф-уклад. Т.Ф. Лисенко]. – К.: Укрархбудінформ, 1995. – 32 с.
890. **Бартенев И.А., Батажкова В.Н.** Очерки истории архитектурных стилей. – М.: Изобр. искусство, 1983. – 263 с.: ил.
891. **Дегтярьов М.** Колір в бароко: [Київ. храми] // Веч. Київ. – 1997. – 18 жовт.
892. **Дегтярьов М.** Кольори бароко: [В архіт. будівель Києва] // Веч. Київ. – 1986. – 29 верес.
893. **Дегтярьов М.** У стилі романтизму // Київ. правда. – 1981. – 25 жовт.
894. **Ивашко Ю.** Стили в архитектуре Киева // Недвижимость Киева. – 1999. – № 2. – С. 9: ил.
895. **Кальницький М.** Рельєфні композиції на київських фасадах // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 23. – С. 18–19: іл.
896. **Карпаччо І.** Портрет: [Історія укр. бароко] // Зелена лампа. – 1996. – № 1. – С. 45–46.
897. **Кілессо Т.С.** Київська архітектурна школа українського бароко // Архіт. спадщина України. – К.: НДІПІАМ, 1995. – Вип. 2: Нац. особливості архіт. народу України / За ред. В. Тимофієнка. – С. 202–206.
898. **Лебедєв Г.** Український архітектурний стиль (середина ХІХ – 80-ті роки ХХ ст.) // Київ. старовина. – 2000. – № 5. – С. 82–84.
899. **Лобановская А.** Символ Изида на улицах Киева: Как воплощение стиля модерн // День. – 1997. – 22 февр.
900. **Логвин Г.** Бароко в архітектурі Києва ХУІІ–ХУІІІ ст. // Хроніка 2000. – 1997. – Вип. 17–18. – С. 45–61.

901. **Лукомский Г.К.** Киев. Церковная архитектура XI–XIX века. Византийское зодчество. Украинское барокко. – Мюнхен: Орхис, 1923. – 54 с.
902. **Лукомский Г.К. (1884–1952)** Киев. Церковная архитектура XI–XIX века. Византийское зодчество. Украинское барокко. – Репринт. воспр. изд. 1923 г. – К.: Техніка, 1999. – 123, [11] с.: іл., портр. – Вых. дан. ориг.: Мюнхен: Орхис. – Часть текста: укр. – Библиогр. в подстроч. примеч.
903. **Лукомский Г.** Украинское барокко // Аполлон. – 1911. – № 2. – С. 5–13.
904. “Малороссийское барокко» // Киевлянин. – 1916. – 6 сент.
905. **Миляева Л.С.** Иконография и красноречие украинского барокко (росписи надвorn. церкви Киево-Печер. Лавры) // Восточнохристиан. храм. Литургия и искусство. – Спб., 1994. – С. 308–316.
906. **Могильовський В.** Легенди твоєї вулиці: [Кован. метал. та чувун. литво в архіт. Києва] // Ранок. – 1986. – № 6. – С. 3. обкл.
907. **Повстенко О.І.** Стильові особливості бароко на Україні в ХУІІ–ХУІІІ ст. // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 10. – С. 12–19.
908. **Татаренко С.А.** Українське бароко // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 8. – С. 27–33.
909. **Товстенко Т.Д.** Силевые черты сложившейся застройки Киева // Стр-во и архитектура. – 1979. – № 9. – С. 30–33: ил.
910. **Чепелик В.В.** Київське бароко // За буд. кадри. – 1982. – 23 січ.
911. **Чепелик В.В.** Тріумф і трагедія Київського бароко // Укр. культура. – 1994. – № 1. – С. 8–10.
912. **Чепелик В.** Український архітектурний модерн. – К.: КНУБА, 2000. – 378 с.
913. **Ясіевич В.Є.** Модерн в архітектурі України: (Генезис та вплив на інші стильові напрямки) // Укр. мистецтво та архіт. кінця ХІХ – початку ХХ ст. – К., 2000. – С. 183–198.

3.2. Адміністративні споруди Administrative buildings

914. **Альошин П.Ф.** Будинок Верховної Ради УРСР в Києві // Архіт. Рад. України. – 1939. – № 11. – С.3–16: іл.
915. **Архітектурні перлини Києва:** [Будинок Держбанку УРСР] // Прапор комунізму. – 1988. – 23 жовт.
916. **Архітектурні перлини Києва:** [“Рос. банк” по вул. Хрещатик] // Прапор комунізму. – 1989. – 3 груд.
917. **Владимиров Л.** Реконструкція будівлі ВУЦВК // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 3–4. – С. 17–18: іл.
918. **Власов О.В.** Будинок Київської Міськради і МК КП(б)У на Хрещатику // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1949. – № 1. – С. 40.
919. **Водоп’янов А.** Будівництво будинку Уряду // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 1. – С. 20–21: план.

920. **Голубятников** Пояснительная записка к проекту зданий для штаба Киевского военного окр. со службами и квартирами для служащих в городе Киеве. – К., 1899. – 56 с.: 6 вкл. л.
921. **Гречина М.І.** Будинок Уряду УРСР // Архіт. Рад. України. – 1938. – № 8. – С. 5–12.
922. **Жежерин В.** Комплекс делового центра на площади Толстого [г. Киева] // Архитектура и престиж. – 1997. – № 1–2. – С. 6–9.
923. **Заболотний В.** Будинок Верховної Ради УРСР // Архіт. Рад. України. – 1938. – № 1. – С. 15–21.
924. **Заболотный В.И.** Проект здания Верховного Совета УССР в Киеве // Архитектура СССР. – 1941. – № 3. – С. 8–9.
925. **Здание** Гос. банка в городе Киеве. 1902–1905. – К.: Изд. членов Учебного ком. киев. конторы Гос. банка, 1906. – [2], 12 с.: 23 вкл. л.
926. **Кальницький М.** “Присутствені місця” // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 13. – С. 14–15: іл.
927. **Кіашко М.** Будівництво Держбанку: [Надбудова двох поверхів над будинком Держбанку] // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 7–8. – С. 30–31.
928. **Ковалинський В.** Земський дом– Дворец труда– КГБ // Рабочее слово. – 1990. – 2 нояб.
- Історія будинку по вул. Володимирській, 33.*
929. **Ковалинський В.** Земський будинок // Андріїв. узвіз. – 1991. – (№ 3), черв. – С. 6: іл.
- Історія будинку по вул. Володимирській, 33 (СБУ).*
930. **Ковалинський В.К.** Київські тюрми // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 11. – С. 15–16: іл.
- Перший острог існував з 1740-х років.*
931. **Ковалинський В.** “Найвищий” будинок Києва: [Будинок Земської управи] // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 10. – С. 15: ил.
- Сучасний будинок Служби безпеки України по вул. Володимирській, 33.*
932. **Козинський В.** Зал засідань ЦВК УРСР // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 7–8. – С. 8–11.
933. **Краткий** очерк постройки здания Киевской конторы Гос. банка. – К., 1909. – [2], 16 с.
934. **Краткий** очерк постройки земского дома. 1911–1916. – К.: Киев. губерн. земство, 1916. – 16 с.: ил.
935. **Крохмалюк Д.** Архітектурна перлина столиці: [Про будинок Нац. банку України] // Вісн. Нац. банку України. – 1996. – № 1. – С. 68–75; № 5. – С. 60–67.
936. **Кудрявцев Л.** Мріяв розписати Київську Думу: [Про укр. живописця О.О. Мурашка (1875–1919)] // Демократ. Україна. – 2000. – 31 серп.
937. **Кулініч В.** Київський тюремний замок, 1812–1917 // Звід пам’яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 441–442.

938. **Лангбард І.** Будинок Уряду в Києві // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 11. – С. 15–18: іл.
939. **Лович М.** Палац республіканських установ // Соціаліст. Київ. – 1938. – № 5. – С. 24–26: іл.
940. **Лякіна Р.** Останній російський посланець при останньому кримському хані: [Дерев'ян. будинок на Москов. вулиці, XVIII ст.] // Веч. Київ. – 1989. – 29 квіт.
941. **Моїсєнко В.П.** Будинок Верховної Ради Української РСР. – К.: Держбудвидав УРСР, 1960. – 17 с.: іл. – (Укр. РСР).
942. **Молокин А.Г.** Проектирование правительственного центра УССР в Киеве // Архитектура СССР. – 1935. – № 9. – С. 11–28.
943. **Нельговський Ю.П.** Будинок Ради Міністрів УРСР. – К.: Держбудвидав УРСР, 1961. – 13 с.: іл. – (Пам'ятники архіт. Укр. РСР).
944. **Нові** проекти жилих і адміністративних будинків для Києва // Архіт. і буд-во. – 1954. – № 2. – С. 31.
945. **Павленко М.** Кловський палац у Києві // Глобус. – 1927. – № 2. – С. 31.
946. **Пляшко Л.** Шедевр радянського зодчого: [Про будинок Верховної Ради УРСР, споруджен. за проектом архітектора В.Г. Заболотного] // Людина і світ. – 1975. – № 12. – С. 8–11.
947. **Позняк П.** Де був перший Радянський український уряд: [Будинок № 19 по Володимир. вул.] // Прапор комунізму. – 1988. – 19 січ.
948. **Пучков А.А.** Втрачені пам'ятки Києва: [Вступ до рубр.]. Будинок Міськ. думи // За буд. кадри. – 1990. – 23 лют.; Веч. Киев. – 1990. – 4 дек.
949. **Реп'ях В., Юровський В.** Конструкції будівлі Київської міськради // Архіт. і буд-во. – 1953. – № 6. – С. 21–23.
950. **Смик О.М.** Архітектура будинку ЦК КП(б)У // Архіт. Рад. України. – 1938. – № 7. – С. 4–8.
951. **Сосфенов И.** Дом Совнаркома УССР в Киеве // Архитектура СССР. – 1938. – № 9. – С. 54–58.
952. **Спорудження** будинку Київської Ради // Рад. Україна. – 1953. – 29 берез.
953. **Талабан В.** Хто врятує пам'ятку?: [Дерев'ян. будинок по вул. Москов.] // Прапор комунізму. – 1987. – 4 квіт.
954. **Тембель Є.** Дім, де народжуються закони нашої держави: [З історії проектування і буд-ва будинку Верховної Ради України] // Голос України. – 1999. – 23 листоп.
955. **Тихоненко В.** Самотній дім на вулиці Московській: [Про реставрацію пам'ятки архіт. у Києві] // Київ. вісн. – 1993. – 3 серп.
956. **Хаустов П.** Проектування урядового центру УРСР у Києві // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 9–10. – С. 11–17: іл.
957. **Ясієвич В., Білик І.** Симфонія з каменю: [Про споруду Верхов. Ради УРСР] // Робітн. газ. – 1962. – 27 черв.

3.2.1. Княжі палаци, замки Prince's palace

958. Вестерфельд А. Замок у Києві на Кисилівці, 1651 // Визвол. шлях. – 1999. – Число 3. – С. 318.
959. Годованюк Е. Киевский замок на горе Киселевке // Архитектура Киева. – К.: КиевНИИТИ, 1982. – С. 71–76.
960. Гошкевич В. Замок князя Симеона Олельковича и летописный Городец под Киевом. – К., 1890. – [2], 28 с. – Відб. з: Тр. Киев. духовн. акад. – 1890. – № 2.
961. Каманин И. Сообщение послов Киевской земли королю Сигизмунду I о Киевской земле и киевском замке около 1520 г. // Сб. ст. и материалов по истории Юго-Зап. России, изд. комис. для разработки древн. актов.– К., 1916. – Вып. 2. – С. 1–9.
962. Каргер М.К. Княжеские дворцы древнего Киева // Уч. зап. Ленингр. гос. ун-та. – 1955. – № 193. Сер. ист. наук; Вып. 22: История искусств. – С. 67–102.
963. Максимович М.А. Литовский замок в Киеве // М.А. Максимович. Собр. соч.– К., 1877. – Т. 2. – С. 155–157.
964. Моця О.П. Замки Київської Русі як соціальний тип поселень // Україна в Центр.-Схід. Європі. – К., 2000. – С. 22–37.
965. Описание Киевского замка 1562 года, февраль – март // Арх. Юго-Зап. России. – 1886. – Т. 1, ч.7. – С. 106–122.
966. Писарев А.А. Киевские древние памятники. 2. Историческая выписка о дворцах княжеских в Киеве бывших, о которых в летописях упоминается. – М., 1916. – 38 с.: ил.
967. Пономаренко Л.А. Де був замок Либеді // Трибуна січнівця. – 1976. – 28 черв.
968. Про Київський замок. З королівської люстрації 1570 р. // НБУ НАНУ ІР. Ф. 81, спр. 12, арк. 10–12 (копія ХІХ ст.).
969. Rawita-Gawroński F. Zamek Kijowski // Rawita-Gawroński F. Kijów. Legendy, podania, dzieje. – Kijów-Warszawa, 1915. – (Studia i szkice historyczne. Ser. III.). – S. 115–143.
– Теж у кн.: Gawroński F. Z różnych sfer. Historja. Szkice z podróży. – Lwów, 1911. – S. 73–93.
- Передрук. з: Przewodnik naukowy i literacki. – 1907. – S. 113–206.*
- Равіта-Гавронський Е. Київський замок.
970. Савенко А.И. Древнейший киевский «город» и остатки дворцов великокняжеской эпохи // Ист. вестн. – 1909. – № 3. – С. 1176–1185.
971. Стрельцова Т.Е., Харламов В.А. Каким был Киевский замок: Памятники архитектуры // Стр-во и архитектура. – 1983. – № 5. – С. 26–27.
972. Стрельцова Т., Харламов В. Київський замок // Пам'ятники України. – 1983. – № 3. – С. 51.

973. **Хостновский И.А.** Раскопки великокняжеского двора древнего града Киева, произведенные весной 1892 г. – К., 1893. – [4], 82 с.: 20 вкл. л. ил.
974. **Цвірко М.** Таємниці “загубленого” замку: [Київ. вчені виявили в столиці кам’яницю] // Веч. Київ. – 1991. – 12 серп.
975. **Яковенко Н.М.** Нове джерело про Київський замок // Арх. України. – 1980. – № 2. – С. 65–68. – (До 1500-річчя Києва).

3.2.1.1. Маріїнський палац Mariinsky palace

976. **Владиміров В.** Реконструкція будівлі ВУЦВК (Маріїн. палацу) // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 3–4. – С. 17–18.
977. **Деркач В.** Сползаючий склон возле Мариинского дворца в Киеве «пришьют» к материковым грунтам // Факты. – 1999. – 5 окт.
978. **Жукова М.** Тріщина крадеться і до Маріїнського [палацу]: Фахівці стверджують, що зупинити зсув ще можна // Україна молода. – 1998. – 30 верес.
979. **Закладка** Императорского дворца в Киеве // Киевлянин. – 1868. – № 103.
980. **Императорский дворец** в Киеве // Изв. императ. археол. комис. Прибав. к вып. 44. – Спб., 1912. – С. 99. – Передрук з: Рус. чтение. – 1911. – № 187.
981. **Императорский дворец** в Киеве // Киевлянин. – 1871. – № 30.
982. **Карамаш С.** Перлина над Дніпром: До 200-річчя Маріїнського палацу // Арсеналець. – 1996. – 18 жовт.
983. **Карпов Н.** Тайны Мариинского дворца // Правда Украины. – 1990. – 28 июня.
984. **Ковалинский В.** Мариинский дворец // Рабочее слово. – 1992. – 11 апр.
Історія Маріїнського палацу в Києві.
985. **Крутенко Н.** Перлина на схилах Дніпра: Цікаво знати // Рад. Україна. – 1980. – 2 жовт.
986. **Маріїнський палац:** Пам’ятка архіт. ХУІІІ ст. у Києві – столиці Рад. України: [Фотонарис]. – К.: Мистецтво, 1972. – [23] с.: іл.
987. **Маріїнський палац** у Києві. – Mariinsky palace in Kiev, 1994–1995: [Настін. календар / Фото С.С. Крячка, В.В. Соловського; Авт. тексту В.Д. Віроцький]. – К.: Фірма “Довіра”, 1993. – [16] с. – Текст і підписи парал: укр., англ.
988. **Наточій І.** Блакитне диво в парку над Дніпром, або маленькі таємниці царського палацу // Україна. – 1989. – № 40. – С. 12–13.
989. **Новаковская Н.П.** Дворцовый ансамбль в Киеве. – К.: Госстройиздат УССР, 1959. – 13 с.
990. **Новаковська Н.П.** Палацовий ансамбль у Києві: (Пам’ятник архіт. ХУІІІ–ХІХ ст.). – К.: Держбудвидав УРСР, 1959. – 13 с.: іл. – Укр., рос.
991. **Новаковська Н.П.** Палацовий ансамбль у Києві: (Пам’ятник архіт. ХУІІІ–ХІХ ст.). – К.: Держбудвидав УРСР, 1960. – 15 с.: іл. – Франц.
992. **Новый дворец** в Киеве // Всемирн. ил. – 1871. – № 112. – С. 127; № 118. – С. 218–219.

993. **Освящение** вновь отстроенного Императорского дворца // Киевлянин. – 1870. – № 136.
994. **П-ва** Новый дворец в Киеве // Нива. – 1871. – № 13. – С. 205.
995. **Ралле І.В.** Сторінка з історії Маріїнського палацу в Києві // Укр. іст. журн. – 1990. – № 4. – С. 120–121.
996. **Сірий Я.** Цікава колекція // Рад. Київ. – 1940. – № 19–20. – С. 35: іл.
Стаття директора Центр. арх. давніх актів про колекцію “Комиссии строения Киев. Царского дворца”.
997. **Сургай О.** Маріїнський палац // Арсеналець. – 1994. – 1 лип.: іл. – Мандруючи рідним містом.
998. **Тевлін Р.** Палац для всіх // Веч. Київ. – 1988. – 18 черв.
999. **Шамраєва А.** По проекту Растреллі: Памятники архитектуры // Правда Украины. – 1980. – 30 мая.
1000. **Шамраєва А.** Київський автограф Растреллі // Наука і суспільство. – 1984. – № 1. – С. 30–31.
1001. **Шамраєва А.** Таємниці Маріїнського палацу: [Чому після реставрації Маріїнського палацу на парковому фасаді будівлі з'явилась нова дата – 1757 рік] // Веч. Київ. – 1989. – 13 лют.

3.3. Бібліотечні споруди

Library buildings

1002. **Головна** наукова б-ка республіки: [Про спорудж. в Києві нового приміщення ЦНБ АН УРСР] // Культура і життя. – 1979. – 20 верес.
1003. **Заключення** журі по рассмотренню проектів крытого рынка и публичной б-ки в г. Киеве // Изв. Киев. Гор. думы. – 1908. – № 5. – С. 1–8; № 6–7. – С. 66–68.
1004. **Любомудрова Н.А.** Первый шаг к б-ке нового типа: [Об архитектур.-планировоч. решении здания ЦНБ АН УССР] // Стр-во и архитектура. – 1990. – № 5. – С. 13–16.
1005. **Проект** здания для б-ки Императорского ун-та святого Владимира // Киевлянин. – 1911. – 2 окт.
1006. **Тимофієнко В.** Будівля першої в Україні публічної б-ки // Бібл. вісн. – 1995. – № 3. – С. 12–15.

3.4. Військово-оборонні укріплення

Military defenses forts

1007. **Акимов Н.** Работы по съемкам и снимкам исторических мест, произведенные летом 1908 года членами Киевского отдела [Рус. воен.-ист. о-ва] // Воен.-ист. вестн. – 1909. – № 1–2. – С. 108–111.
1008. **Алферова Г.В., Харламов В.А.** Крепостные укрепления Киева во второй половине ХУІІ века // Вопр. истории. – 1979. – № 7. – С. 61–75.

1009. **Асєєв Ю.С., Богусевич В.А.** Воєнно-оборонні стіни XII віку в Києво-Печерській лаврі // Вісн. АН УРСР. – 1951. – № 4. – С. 40–43.
1010. **Асєєв Ю.** Нові дослідження староруського будівництва // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1952. – № 4. – С. 33.

Оборонні укріплення Києва X–XI ст.

1011. **Багатюк С., Малаховський Є.** Найстаріші ворота: (Софійські ворота) // Прапор комунізму. – 1980. – 9 лип. – (До 1500-річчя Києва).
1012. **Багатюк С., Малаховський Є.** Софійські ворота // Пам'ятники України. – 1981. – № 1. – С. 21–22.
1013. **Богусевич В.** Київська фортеця Ярослава Мудрого: [За матеріалами археол. розкопок 1952 р.] // Знання та праця. – 1963. – № 9. – С. 16.
1014. **Болотова Г.** Коли зводились фортеці // Веч. Київ. – 1979. – 25 груд. – (1500. Сторінки історії).
1015. **Болотова Г.** Місто-фортеця: Укріплення Києва наприкінці ХУІІ століття // Пам'ятники України. – 1982. – № 3. – С. 47.
1016. **Васильєв М.Г.** З історії будівництва Печерської фортеці // Укр. іст. журн. – 1995. – № 1. – С. 109–115.
1017. **Воронин Н.Н.** Крепостные сооружения // История культуры Древней Руси. – М.; Л., 1948. – Т. 1. – С. 439–470.
1018. **Галайба В.** У минулому сторіччі розвитку Києва вельми заважали фортеці // Укр. інвестиц. газ. – 1998. – 20 трав.
1019. **Глаголев А.** Краткое обозрение древних русских зданий и других отечественных памятников. Ч. 1. Памятники собственно-русские. А. Крепости // Материалы по статистике Рос. империи. – Спб., 1839. – С. 86–87.

Фортеці стродавнього Києва.

1020. **Голованов О.** Інженерна підготовка міста Києва до оборони напередодні та під час війни 1812 року // Київ. старовина. – 2000. – № 4. – С. 23–32.
1021. **Грушевська О.О.** Київська форпостна лінія // Іст.-геогр. зб. – К.: УАН, 1927. – Т. 1. – С. 135–144.
1022. **Дзюбко І.С., Ситенко Л.Г.** До праці про оборонні споруди Київської Русі // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. іст. – 1965. – Вип. 3. – С. 100–110.
1023. **Добровольский Л.П.** К вопросу о древних укреплениях в окрестностях Киева. – К., 1912. – 20 с. – Відб. з: Воєн.-ист. вестн. – 1912. – Кн. 1.
1024. **Добровольский Л.П.** Летописный Дорогожич: К вопросу о давнейших киевских пригородных укреплениях. – К.: Киев. отд. императ. Рус. воен.-ист. о-ва, 1914. – [2], 26 с.: 1 вкл. л. пл. – Відб. з: Воєн.-ист. вестн. – 1913. – Кн. 4.
1025. **Довженок В.Й.** Будова міськ. укріплень в Київській Русі // Вісн. АН УРСР, – 1947. – № 7. – С. 47–58.
1026. **Євсєєв Є.** Друга молодість давньої фортеці: [Розпорядження голови міськ. держадмін. О. Омельченка “Про орг. робіт по реконструкції та музеєфікації Госпітал. укріплення Київ. фортеці”] // Веч. Київ. – 1997. – 13 верес.

1027. **Єфіменко П.П., Богусевич В.А.** Кріпость Ярослава Мудрого в Києві // Вісн. АН УРСР. – 1952. – № 12. – С. 36–46.
1028. **Заварова Е.В., Заболотный В.И.** Использование памятников оборонительного зодчества [в градостр-ве] // Стр-во и архитектура. – 1983. – № 1. – С. 28–29.
1029. **Кальницький М.** Міські казарми // Янус. Нерухомість. – 2000. – № 7 (квіт.).
1030. **Колесниченко Ю.** Київський Кремль: Історія // Молодь України. – 1965. – 25 черв.
1031. **Крепости** (по Н. Закревскому и Фундуклею) // Воен.-ист. вестн. – 1909. – № 1–2. – С. 83–89.
1032. **Кулініч В., Мельник В.В.** Таємниці “загубленого” замку: Київські вчені виявили в столиці давно забуту кам’яницю, в казематах якої колись гноїли українство // Веч. Київ. – 1997. – 12 серп.
- Біля музею “Київська фортеця”. 1817 р.*
1033. **Малаков Д.** Лиса Гора: [Лисогор. форт] // Прапор комунізму. – 1983. – 6 січ.
1034. **Малаков Д.** Твердиня над Дніпром: [Про Москов. ворота] // Україна. – 1981. – № 26. – С. 5.
1035. **Мезенцев В.** Фортеці над Дніпром: Залишки оборон. споруд стародав. Києва дбайливо зберігаються і досліджуються // Прапор комунізму. – 1980. – 20 серп. – (До 1500-річчя Києва).
1036. **Мовчан И.И.** Новый форпост на западной околице древнего Киева // Археол. открытия 1982 г. – К., 1984. – С. 30.
1037. **Новые** городские военные помещения // Киевлянин. – 1900. – 5 окт.
1038. **Новые** казармы // Киев. слово. – 1896. – 14 авг.
1039. **Петров Н.И.** Фасад старокиевской крепости и нижнего города Киево-Подола второй половины ХУШ века // Искусство. – 1911. – № 10. – С. 429–435.
- Публікація малюнку Мих. Ражена.*
1040. **Позняк П.** Микільські ворота // Прапор комунізму. – 1986. – 11 квіт.
1041. **Позняк П.** Московські ворота // Прапор комунізму. – 1985. – 22 берез.
1042. **Постройка** казарм для войсковых частей // Киевлянин. – 1912. – 14 февр.
1043. **Раппорт П.А.** К вопросу о системе обороны Киевской земли: По материалам работ разведоч.-маршрут. отд. экспедиции «Большой Киев» // Кратк. сообщ. Ин-та археологии АН УССР. – 1954. – Вып. 3. – С. 21–26.
1044. **Раппорт П.А.** Оборонительные сооружения Древней Руси // Вопр. истории. – 1970. – № 11. – С. 56–64.
1045. **Раппорт П.А.** Очерки по истории русского военного зодчества X–XIII в. – М.;Л.: АН СССР, 1956. – 184 с.: 3 л. ил. и карт. – (Материалы и исслед. по археологии СССР. Материалы и исслед. по археологии древнерус. городов; Т. 5).

1046. **Рыбаков Б.А.** Государственная оборонительная система Киевской Руси // Становление раннефеодал. славян. государств. – К., 1972. – С. 17–18.
1047. **Сагайдак М.А.** Исследования оборонительных сооружений древнего Киева: [Об остатках и следах вала Копырева конца] // Археол. открытия 1980 г. – М., 1981. – С. 309.
1048. **Сагайдак М.А.** К вопросу о Лядских воротах древнего Киева // Древнерус. город. – К., 1984. – С. 110–114.
1049. **Сагайдак М.** Ключ до Лядських воріт: [Археол. дослідження в Києві] // Ранок. – 1981. – № 6. – С. 22.
1050. **Силин О.П.** Стародавні укріплення і фортеці Києва // Укр. іст. журн. – 1975. – № 9. – С. 114–124.
1051. **Ситкарьова О.В.** Військовий інженер Дебоскет // Укр. іст. журн. – 1998. – № 1. – С. 132.
1052. **Ситкарьова О.В.** З історії будівництва оборонних споруд в Україні військовим інженером Д. Дебоскетом у середині ХУШ ст.: [Про роботу інженера впродовж 1732–1758 рр. по буд-ву Укр. оборон. ліній, реконструкції прикордон. фортець та виконання сер. планів полк. міст і містечок України] // Укр. іст. журн. – 1998. – № 1. – С. 132–137.
1053. **Тимошенко В.** Побратим Білгорода: [Про оборонний форпост давн. Києва] // Рад. Україна. – 1981. – 2 лип.
1054. **Тинченко Я. та ін.** Казарма військових кантоністів, 1835–1839 / Тинченко Я., Трегубова Т., Юрченко В. // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 447–448.
1055. **Тинченко Я., Трегубова Т.** Казарма військово-сирітського відділення, 1812–14 // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 436–437.
1056. **Трегубова Т.** Звіриньцьке укріплення, 1810–1812 // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 438.
1057. **Трегубова Т.** Казарма на перешийку з Микільською брамою фортеці, 1846–1850 // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 448–449.
1058. **Харламов В.** Фортечні укріплення Києва: З глибин віків [друга половина ХУП ст.] // Веч. Київ. – 1981. – 16 жовт.

3.4.1. Києво-Печерська фортеця Kiev-Pechersky for

1059. **Асєєв Ю.С., Богусевич В.А.** Воєнно-оборонні стіни XII віку в Києво-Печерській Лаврі: (Архіт.-археол. дослідження 1951 р.) // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1951. – № 4. – С. 40–43: іл.
1060. **Васильєв М.Г.** З історії будівництва Печерської фортеці // Укр. іст. журн. – 1995. – № 1. – С. 109–115.

1061. **Васильєв М.Г.** Пам'ятка фортифікації: [Києво-Печер. фортеця] // Прапор комунізму. – 1987. – 19 трав.
1062. **Волинський С.** Стара Печерська фортеця: (З історії нашого міста) // Веч. Київ. – 1956. – 15 верес.
1063. **Дегтярьов М.** Дебоскетірський льох: [Києво-Печер. фортеця] // Пам'ятки України. – 1988. – № 3. – С. 36–37.
1064. **Дегтярьов М.** Куполи і амбразури: [Відновлення фортеч. стіни Ниж. лаври] // Веч. Київ. – 1987. – 13 берез.
1065. **Дегтярьов М.Г.** Про одну фортифікаційну споруду Києво-Печерської Лаври: [Малярна вежа] // Нар. творчість та етнографія. – 1989. – № 4. – С. 34–37.
1066. **Дегтярев М.Г.** Уникальная военно-инженерная постройка Киево-Печерской крепости // Стр-во и архитектура. – 1988. – № 9. – С. 27–28. – Библиогр.: 6 назв.
1067. **Ернст Ф.** До історії Києво-Печерської фортеці // Київ та його околиця в історії і пам'ятках. – К., 1926. – С. 265–274: іл.
1068. **Зубар В.** За проектом М.І. Кутузова: [Порох. погріб Олексіїв. бастіону] // Пам'ятники України. – 1983. – № 1. – С. 42–43.
1069. **Куроленко Н.** Є на Печерську фортеця ... // Прапор комунізму. – 1989. – 3 жовт.
1070. **Ленченко В.** Рідкісна панорама фортеці // Україна. – 1980. – № 43. – С. 22. – (1500 років Києву).
1071. **Малакова І.** Знахідка на Печерську: [Олексіїв. бастіон] // Прапор комунізму. – 1981. – 29 берез.
1072. **Меньшов Д.Н.** Старо-Киевская и Печерская крепости. – К.: Тип. Окруж. штаба, 1913. – 20 с.
1073. **Меньшов Д.Н.** Старо-Киевская и Печерская крепости // Воен.-ист. вестн. – 1914. – № 1. – С. 19–22.
1074. **Позняк П.** Малярна башта: [Києво-Печер. лавра] // Прапор комунізму. – 1989. – 19 трав.
1075. **Послание к Василию, архимандриту Печерскому XII столетия** // Прибав. к изд. творений святых отцов. – М., 1861. – Ч. 10.
- Про будову фортеці навколо Печер. монастиря. – С. 348–349.*
1076. **Рибаков М.О.** До історії Київської Ново-Печерської фортеці, або фортеця, яка ніколи не стріляла // Рибаков М.О. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. – К., 1997. – С. 96–114.
1077. **Савенко А.И.** 200-летие основания Киево-Печерской крепости // Изв. императ. Археол. комис. – Вып. 37, прибав. археол., хронол. и библиогр. – 1910. – Вып. 18. – С. 149–152. – Передрук. з: Киевлянин. – 1910. – № 112.
1078. **Сагайдак М. та ін.** Південні ворота / М. Сагайдак, В. Харламов, В. Ленченко // Знання та праця. – 1982. – № 2. – С. 18–19. – (До 1500-річчя Києва).

- 1079. Ситкарева О.В.** Киево-Печерская крепость ХУІІІ– ХІХ вв. // Вопр. исслед. и реставрации памятников архитектуры. – К.: Довіра, 1992. – С. 15–64.
- 1080. Ситкарева О.В.** Киевская крепость ХУІІІ–ХІХ вв.: [История проектирования и стр-ва Киево-Печер. крепости]. – К.: Нац. Киево-Печер. культур. заповедник, 1997. – 194, [5] с.: ил. – Библиогр. в примеч.: с. 160–170.
- 1081. Ситкарьова О.В.** Архітектура Києво-Печерської фортеці: (Історія проектування та буд-ва комплексу у ХУІІІ–ХІХ ст.) / М-во культури і мистецтв України, Укр. акад. мистецтв. – К., 1997. – 24, [1]с. – Бібліогр.: с. 23–24 (12 назв).
- 1082. Ситкарьова О., Трегубова Т.** Київська фортеця, 18–19 ст. // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 430–432.

Києво-Печерська фортеця.

- 1083. Ситкарьова О. та ін.** Мистецтво фортифікації : [Печерська фортеця] / О.Ситкарьова, М. Дегтярьов, В. Харламов // Прапор комунізму. – 1989. – 14 квіт.
- 1084. Ситкарьова О., Трегубова Т.** Стара Києво-Печерська фортеця (цитадель) // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 432–434.

3.4.2. Печерські ворота Pechersky gates

- 1085. Гусев О.** Нам от той старины ...: Города и годы // Правда. – 1981. – 27 марта.
- 1086. Захаркевич С.** Пам'ятка під площею // Культура і життя. – 1981. – 19 берез. – (Київ–1500).
- 1087. Зубков А.** Ворота в таємницю: У Києві знайдено залишки Печерської брами – визначної іст. пам'ятки ХУІІІ ст. // Молодь України. – 1981. – 15 берез.
- 1088. Івакін І.** Слідами найновіших знахідок // Вісті з України. – 1982. – № 14, квіт.
- 1089. Ковальчук І.** Знахідка з підземелля // Вісті з України. – 1981. – № 15, квіт.
- 1090. Овчаренко В.** Печерские ворота Киева: Находки // Труд. – 1981. – 8 апр.
- 1091. Парійський Є.** По Хрещатику в ... ХУІІІ століття // Веч. Київ. – 1982. – 24 лип.
- 1092. Петренко В.** Нашлись ворота: Факт и коммент. // Правда Украины. – 1981. – 20 марта.
- 1093. Петренко В.** Ступеньки в историю // Правда Украины.– 1982. – 3 авг.
- 1094. Позняк П.** Де були Печерські ворота // Прапор комунізму. – 1985. – 12 квіт.

- 1095.** Сагайдак М.А. Ворота дружби: [Інтерв'ю на прохання читачів з наук. співробітником Київ. експедиції Ін-ту археол. АН УРСР М.М. Сагайдак / Інтерв'ю вели: Н. Розанова, І. Сіренко] // Веч. Київ. – 1981. – 21 трав.
- 1096.** Силин О. Брама богатирської застави: [З історії фортифікації Києва] // Пам'ятки України. – 1988. – № 3. – С. 34–36.
- 1097.** Ситкарьова О. Bastіони повертаються // Веч. Київ. – 1988. – 10 трав.
- 1098.** Тимошенко В. Печерські ворота: Цікаво знати // Рад. Україна. – 1981. – 15 берез.

3.5. Житлова архітектура

Housing architecture

- 1099.** Архітектурні перлини Києва: [Вул. Пушкін., будинок № 33] // Прапор комунізму. – 1989. – 4 черв.
- 1100.** Бабат М. Житлове будівництво з-ду “Більшовик” // Рад. Київ. – 1940. – № 11. – С. 13–14: іл.
- 1101.** Барабаш Л.Д. Друга черга “Роліту”: (Житл. буд-во Києва) // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 4. – С. 5–8.

Будинок працівників літератури.

- 1102.** Бахтинський [Сенгалеви́ч] Ф. З старих карток Києва: [Колиш. садиба Мерінга (вул. К. Маркса)] // Глобус. – 1932. – № 10. – С. 3: іл.
- 1103.** Бахтинський Ф. Червонопрапорна вулиця: [Єврейська оселя на Печерську в I половині XIX ст.] // Соціаліст. Київ. – 1933. – № 5–6. – С. 48–49.
- 1104.** [Брайчевський М.Ю.] Рядовий міщанський будинок XI–XIII ст. // Київ. старовина. – 1972. – С. 24–54.

Вилучення цензурою імені автора.

- 1105.** Булава М., Луфер М. Столиця будується: План житло-адмін. буд-ва Києва // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 3–4. – С. 5–6.
- 1106.** Верговський С.В., Свирида Р.О. Давня київська хата [XVIII ст.] // Нар. творчість та етнографія. – 1982. – № 3. – С. 83–85.
- 1107.** Владимиров Л. Будівництво житлового будинку “Комуніст” // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 7–8. – С. 11–12: іл.
- 1108.** Гарін В. Нові житла для вчених: Будинок академіків // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 1. – С. 21–22: іл.
- 1109.** Грабар С. Будинок на перехресті: [Про історію будинку по вул. Володимир.] // Пам'ять століть. – 1998. – № 3. – С. 156–157.
- 1110.** Грищенко О.М. Житловий будинок на вул. Челюскінців // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 4. – С. 8–10.
- 1111.** Гулеватий С. Соціалістичне селище верстатобуду: [Про буд-во селища для робітників Київ. з-ду] // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 11–12. – С. 16–19.
- 1112.** Діла і турботи молодіжного: [Про спорудження молодіж. житл. комплексу в Ленінгр. р-ні] // Прапор комунізму. – 1987. – 18 лют.

1113. **Добровольський А., Ручко М.** Будинок робітників з-ду “Більшовик” // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 9. – С. 30: іл.
1114. **Добровольський А.В., Благодатний Г.А.** Житловий будинок на Хрещатику № 29 // Архіт. Рад. України. – 1941. – № 1. – С. 12–14.
1115. **Дронніков А.** Нове в техніці надбудов: [Про надбудову жилих будинків у Києву] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 2. – С. 37–38.
1116. **Житловий комплекс “Молодіжний”:** [Південна Борщагівка] // Веч. Київ. – 1986. – 2 серп.
1117. **Ивашко Ю.** Жилая застройка Киева в XIX и XX веках // Недвижимость Киева. – 2000. – № 12. – С. 21: ил.
1118. **Ивашко Ю.** Занимающиеся самостроем фирмы возможно будут штрафовать, или взгляд главного архитектора на проблемы «хрущовок» и мансард // Недвижимость Киева. – 1999. – № 7. – С. 4.
1119. **Иноземцева А.С.** Актуальные проблемы архитектуры массового жилища в Киеве // Стр-во и архитектура. – 1984. – № 8. – С. 10–12.
1120. **Иноземцева А.С.** Новый массив по Харьковскому шоссе в Киеве: [Архитектур. проект] // Стр-во и архитектура. – 1985. – № 2. – С. 6–7.
1121. **Кальницкий М.** «Дом Мороза» и его строитель // Дом. – 1997. – № 3 (9) март.
1122. **Каракіс Й.** Жилий квартал над Дніпром // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 4. – С. 11–14: іл.
1123. **Каргер М.К.** Древний Киев // По следам древней культуры. Древн. Русь. – М., 1953. – С. 37–74.

Житло – майстерня киян XII–XIII ст.

1124. **Каргер М.К.** Землянка – мастерская киевского художника XIII века // Кратк. сообщ. Ин-та истории материал. культуры. – 1945. – Вып. 11. – С. 5–15: ил.
1125. **Каргер М.К.** Новые данные к истории древнерусского жилища // Кратк. сообщ. Ин-та истории материал. культуры. – 1951. – Вып. 38. – С. 3–11: ил.

Матеріали Київ. археол. експедиції 1949 р. Землянка XIII ст.

1126. **Київські зруби [IX–X ст.]** // Наука і суспільство. – 1972. – № 10. – С. 48.
1127. **Коваленко Г.** Як виселяють з центру Києва // Недвижимость Киева. – 2000. – № 16. – С. 18–19: ил.
1128. **Ковалинський В.** Житловий будинок по Андріївському узвозу, 34 // Звід пам’яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. Кн. 1, ч. 1. А–Л.– К., 1999. – С. 165–166: іл.
1129. **Коваль І.** Ювілейна полуда: [Про реставрацію хати на Пріорці. Київ] // Хрещатик. – 1992. – 31 берез.
1130. **Кодомська М., Отченашко В.** Будинки ХУІІІ ст. на вул. Притиско-Микільській у Києві // З історії укр. реставрації. – К., 1996. – С. 30–35.
1131. **Козюра Г.** Роль общественных зданий в застройке жилых р-нов (на примере Киева 1945–1973 гг.). – К., 1974. – 17 с.

1132. **Кравцов С.** Архітектурне непорозуміння: [Будинок письменників і літераторів “Роліт”] // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 9. – С.26–27.
1133. **Криворучко Д.М.** Досвід одного житлового будівництва [в Києві. Проект архітектора Й.Ю. Каракіса] // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 8. – С. 14–16.
- Про жилий будинок Експерим. з-ду по вул Німецькій.*
1134. **Крыжицкий С.** О реконструкции старого жилого фонда Киева // Стр-во и архитектура. – 1963. – № 3. – С. 33–34.
1135. **Ливинский А.М.** Новые концепции модернизации «хрущовок» и утепления фасадов, или взгляд специалиста на стр-во в Украине [Киеве]: Своим видением делится вице-президент Акад. стр-ва Украины А.М. Ливинский / Беседу вела Ю. Ивашко // Недвижимость Киева. – 1999. – № 8. – С. 7.
1136. **Машков І.І.** Проект житлового будинку з-ду «Більшовик» // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 6. – С. 9–12.
1137. **Омельченко В.** Києва нев’януча краса: Нотатки з наради, присвяч. шляхам дальшого вдосконалення архіт. житл.-цивіл. буд-ва в столиці України // Веч. Київ. – 1984. – 6 серп.
1138. **Осипова Л.** “Новая элита” столицы: [«Новозлит. жилье»] // Недвижимость Киева. – 2000. – № 5. – С. 25: ил.
1139. **П’ятериков С.** Архітектурні перлини Києва: [Фасад будинку № 6 на Хрещатику, 1911 р.] // Прапор комунізму. – 1989. – 24 груд.
1140. **Рамов А.** Великий житловий будинок у Києві: [На Прозорівський вул.] // Архіт. Рад. України. – 1938. – № 4–5. – С. 69.
1141. **Реутов А.** Споруда раннього класицизму: [Про старовин. житл. будинок у Києві на Подолі] // Пам’ятники України. – 1987. – № 4. – С. 24–28.
1142. **Руссаковський М.Ю.** Первісток розправляє плечі: [Про експерим. будинки в р-ні Оболонь]: Розповідає керівник групи архітекторів М.Ю. Руссаковський / Бесіду вів П. Мотлях // Веч. Київ. – 1984. – 2 черв.
1143. **Рядовий** міщанський будинок у Києві XI–XII ст. // Київ. старовина.– 1972. – С. 26–54.
1144. **Сакович Л.Т.** Жилая застройка Киева первой половины XIX в.: Автореф. дис. ... канд. архитектуры / Акад. архитектуры УССР. – К., 1955. – 19 с.
1145. **Скибицкий Н.** Архитектура новых жилых р-нов (г. Киева) // Стр-во и архитектура. – 1974. – № 11. – С. 13–16.
1146. **Скибицкий Н.М.** Районы жилой застройки [Киева: Архитектур. решения] // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 5. – С. 8–11.
1147. **Скляренко Г.Я.** Поиски образа жилого р-на [Киева] // Стр-во и архитектура. – 1986. – № 9. – С. 10–11. – Библиогр.: 5 назв.
1148. **Смик А.** Жилий будинок «Радянський архітектор» // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 10. – С. 33–34: ил.
1149. **Смик О.М.** Житловий квартал в Звіринецькому р-ні Києва // Архіт. Рад. України. – 1939. – № 7. – С. 7–11: ил.

1150. **Харламов В.О.** Київська садиба Х ст.: (За матеріалами розкопок Подолу) // Археол. – 1977. – № 24. – С. 37–46.
1151. **Харламов В.А.** Реконструкція киевської усадьби Х века // Стр-во и архитектура. – 1976. – № 11. – С. 34–35.
1152. **Холостенко М., Юрченко П.** Сонячне місто: Житловий комбінат у Дарниці // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 12. – С. 16–18: іл.
1153. **Черкаський О.** Від землянок до сонячного міста: [Про житл. буд-во в Дарниц. р-ні Києва] // Рад. Україна. – 1968. – 3 листоп.
1154. **Шлаканий Г.В.** Новий житловий будинок у Липках // Архіт. Рад. України. – 1941. – № 2. – С. 29–32.

3.5.1. Особняки Private residences

1155. **Алешин В.Э., Малакова И.М.** Особняк Ковалевського [автор проєкта П. Алешин] в Києве // Памятники архитектуры Украины (новые исслед.). – К.. 1986. – С. 218–221.
1156. **Будзинський О.** Садиба М. Грушевського // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 12. – С. 14–15: іл., портр.
1157. **Дегтярьов М.** За клопотанням активістів: [Особняк Штейнгеля, кінець ХІХ ст.] // Пам'ятники України. – 1982. – № 3. – С. 51–52.
1158. **Документи з історії НКВС УРСР.** 3. Протокол допиту Леоніда Генадійовича Словинського, 1937. УІІ. 7. [Начальник Фін. відділу НКВС УРСР] // Наше минуле. – 1993. – № 1. – С. 44–46.

Утримання особняка В.А. Балицького, Наркома внутр. справ УРСР.

1159. **Друг О.** Будинок з каріатидами // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 24. – С. 14–15.

У 1911–1912 рр. зведено на замовлення інженера шляхів сполучення В.Я. Демченка.

1160. **Друг О.** До історії мебльованих кімнат в Києві кінця ХІХ – початку ХХ століття // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 7. – С. 12–13: іл.
1161. **Друг О.** Історія будинку по вул. Пушкінській, 34 // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 21. – С. 16–17: іл., портр.

Особняк проф. Київ. ун-ту Святого Володимира Ф.М. Гарнич-Гарницького.

1162. **Друг О.** На розі Банкової і Інститутської // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 3. – С. 14–15: іл.

Особняк С.І. Лібермана – магната “цукрової династії”.

1163. **Друг О.** Особняк по В. Житомирській, 28 // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 9. – С. 12–13: іл.

1164. **Друг О.** Особняки вулиці Липської // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 9. – С. 13: іл.

Особняки цукрових магнатів: М. Закса, Л. Бродського, Х. Бунге, Т. Івенсена та ін.

1165. **Друг О.** Особняки вулиці Липської // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 13. – С. 14–15: іл.
Особняки А.В. Гудим-Левковича, М.О. Леопардова, палац цивільного губернатора.
1166. **Друг О.** Особняки вулиці Шовковичної // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 1. – С. 16.
1167. **Друг О.** Особняки родини Терещенків // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 4. – С. 14–15: іл.:
1168. **Друг О.** Особняки цукропромисловців на вулиці Шовковичній // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 4. – С. 12–13: іл.
Будинки В.А. Рубинштейна – банкіра, М.Б. Гальперіна – цукропромисловця, М.І. Зайцева – цукропромисловця.
1169. **Друг О.** Особняки цукропромисловців у Києві // Арсеналець. – 1995. – 18 серп. – Свідчать арх.
1170. **Ивашко Ю.** Дома купеческого рода Снежко в Киеве // Недвижимость Киева. – 1999. – № 6. – С. 6: ил.
1171. **Ивашко Ю.** Загадочный особняк на улице Мало-Владимирской: [Особняк Н.И. Яскевича, архитектора] // Недвижимость Киева. – 1998. – № 2. – С. 7: ил.
1172. **Ивашко Ю.** Из истории одной усадьбы на ул. Владимирской [81 а, 81 б] // Недвижимость Киева. – 1998. – № 19. – С. 7: ил.
1173. **Ивашко Ю.** Именитый барон [Икскуль-Гильденбанд] и его киевский дом // Недвижимость Киева. – 2000. – № 23. – С. 28: ил.
1174. **Ивашко Ю.** Киевский замок барона Штейнгеля [ул. Бульварно-Кудрявская, теперь ул. Воровского] // Недвижимость Киева. – 2000. – № 19. – С. 26: ил.
1175. **Ивашко Ю.** Купеческие усадьбы на Подоле // Недвижимость Киева. – 2000. – № 18. – С. 25: ил.
1176. **Ивашко Ю.** Малоизвестные факты из истории киевских домов [особняков] // Недвижимость Киева. – 1998. – № 17. – С. 9: ил.
1177. **Ивашко Ю.** Портреты, дома и судьбы помещиков рода Тамара // Недвижимость Киева. – 1999. – № 4. – С. 10.
1178. **Ивашко Ю.** Профессорский дом «В английском стиле» [ул. О. Гончара] // Недвижимость Киева. – 2000. – № 17. – С. 28: ил.
1179. **Ивашко Ю.** Романтическая неоготика в усадьбе прусского подданного Л.М. Нитцкого [ул. Верхний Вал, 4] // Недвижимость Киева. – 1998. – № 15. – С. 10.
1180. **Ивашко Ю.** Старинная усадьба в современном обрамлении: [Дом связан с именем поэта С.Я. Надсона] // Недвижимость Киева. – 2000. – № 3. – С. 9: ил.
1181. **Ивашко Ю.** Стиль модерн в киевских особняках // Недвижимость Киева. – 1998. – № 20. – С. 4: ил.
1182. **Ивашко Ю.** Старинные купеческие фамилии, их дома и усадьбы [Киев] // Недвижимость Киева. – 1998. – № 24. – С. 6. – Город, где мы живем.

- 1183. Івашко Ю.** Уголок Парижа на Ярославовому Валі: [Дом-замок барона М.В. Штейнгеля, усадьба барона Р.В. Штейнгеля (ул. Бульварно-Кудряв., 27)] // Недвижимість Києва. – 1998. – № 8. – С. 4–5. – Город, где мы живем.
- 1184. Івашко Ю.** Усадьби інженера Яскевича и его семьи // Недвижимість Києва. – 1999. – № 20. – С. 7: ил.
- 1185. Івашко Ю.** Факты из истории киевских усадеб и домов // Недвижимість Києва. – 1999. – № 10. – С. 10: ил.
- 1186. Кальницький М.** Знаменитий підрядчик Лев Гінзбург:[Будинок Гінзбурга] // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 24. – С. 12–13: іл., портр.
- 1187. Кальницький М.** Міський голова Густав Ейсман // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 12. – С. 12–13: іл.
- Особняки Г. Ейсмана.*
- 1188. Кальницький М.** Таємниці “замку” на Ярославовому Валі // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 5. – С. 12–13: іл.
- Власник садиби – поміщик-шляхтич Міхал Подгорський.*
- 1189. Кальницький М.** Троїцький народний будинок // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 7. – С. 12–13.
- 1190. Кальницький М.** Улюбленці муз серед київських домовласників // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 23. – С. 14–15: іл., портр.
- Будинки М. Глібової (Федорової) та О. Каміонського.*
- 1191. Кальницький М.** Фрідріх Міхельсон – володар “міста в місті”: [Домовласник промислових підприємств, готелів, шкіл, гімназій, контор, магазинів, лазні] // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 20. – С. 14–15: іл.
- 1192. Київ:** Дом-особняк архітектора В.В. Городецького // Строитель. – 1904. – № 1–2. – С. 66–74.
- 1193. Ковалинський В.** Меринговский сад // Рабочее слово. – 1991. – 14 июня. *Садиба проф. Федора Мерінга (1822–1887) в центрі Києва.*
- 1194. Ковалинський В.** Будинок Назарія Сухоти [київ. купця на Подолі]: З історії Києва // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 24. – С. 14–15: іл.
- 1195. Ковалинський В.** Кроки сторіччя: З історії Києва // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 2. – С. 12–13.
- Особняк Ц. Верле, Й. Зайцева, Д. Агрєєва-Слов'янського.*
- 1196. Л.П. [Похилевич]** Где находился киевский дом Савы Туптала, сотника? [ХУІ–ХУІІ ст.] // Киев. старина. – 1887. – Т. ХУІ. – С. 383–384.
- 1197. Малаков Д.** Артема, 46 (колишня Львівська, 44) // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 10. – С. 13: іл.
- Особняк О.Є. Корнійчука, Ванди Василевської. Архітектор А.В. Добровольський.*
- 1198. Малаков Д.** Київські адреси родини Симиренків // Родовід. – 1996. – Ч. 10. – С. 77–86.
- 1199. Малаков Д.** Колишній особняк командуючого [М.І. Драгомирова] // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 16. – С. 16: іл., портр.
- 1200. Малаков Д.** Кричевські в Києві // Родовід. – 1997. – С. 15. – С. 67–79.

- 1201.** Малаков Д. Модерн на вулиці Олесея Гончара, 33 б // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 3. – С. 12–13.
Особняк-лікарня лікаря П. Качковського, потім хірургічна лікарня братів Маковських.
- 1202.** Малаков Д. Особняк на Павлівській, 9 // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 9. – С. 15.
Будинок проф. Київ. мед. ін-ту В.В. Удовенка.
- 1203.** Малаков Д. Особняки на Бульварно-Кудрявській вулиці // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 18. – С. 15–16: іл.
Особняки М.В. Штейнгеля, В.І. Сербулова.
- 1204.** Малаков Д. Особняки по вул. Герцена (кол. Осіївська), 14 // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 15. – С. 13: іл.
Особняк Наркому внутр. справ УРС держ. безпеки В.А. Балицького, з 1943 р. – особняк М.С. Хрущова.
- 1205.** Малаков Д. Скільки коштує будинок Городецького // Янус: Інформ. бюл. Недвижимости. – 1997. – № 5. – С. 16–17.
- 1206.** Малакова І.М. Нове життя особняка Ханенків // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 14. – С. 12–13: іл.
- 1207.** Никанорова О. Особняк на вулиці Грушевського: [З історії Києва] // Кур'єр. – 2000. – 28 жовт.
- 1208.** Особняк В.Ф. Чернецкого [домовладельця] // Столиця и усадьба. – 1916. – № 66. – С. 21.
- 1209.** Резник А. «Немые» площі Києва // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 9. – С. 14.
- 1210.** Рибак М. Дім на Десятинній, 10: [Будинок родини Луначарських] // Вітчизна. – 1981. – № 3. – С. 184–190.
- 1211.** Сердюк О., Мокроусова О. Монументальний живопис в інтер'єрах київських особняків та прибуткових будинків доби еkleктики та модерну // Родовід. – 1994. – Ч. 9. – С. 80–82.
- 1212.** Симиренко Т. Очима пам'яті // Родовід. – 1996. – Ч. 10. – С. 10–30.
- 1213.** Синякова С. Дім з примарами, або окрема квартира для члена політбюро // Веч. Київ. – 1992. – 12 берез.
- 1214.** Шевченко О. Родина Симиренків і розвиток цукрової промисловості в Україні // Родовід. – 1996. – Ч. 10. – С. 31–38.
- 1215.** Шуневич В. Чи потрібні яблуні на Марсі? // Прапор комунізму. – 1989. – 3 груд.
- Садиба “Світлана” – пам'ятник архіт. початку ХХ ст. (вул. Пугачова, 6).*

3.5.2. Готелі Hotels

- 1216.** Абарбарчук С. Готель “Континенталь”: [Про готель, створений на рубежі ХІХ–ХХ ст., який стояв на місці теперіш. консерваторії] // Веч. Київ. – 1987. – 28 листоп.

1217. **Бабат М.** Готель на 500 номерів: [Буд-во готелю у Києві] // Рад. Київ. – 1939. – № 1. – С. 22–23: іл.
1218. **Бабушкин С.** Война академиков со столичной мафией: [О конфликте при стр-ве гостиницы «Театральная» между чл. НАН Украины и гор. администрацией: Беседа с гл. архитектором Киева С. Бабушкиным / Записал А. Рожен] // Зеркало недели. – 1997. – 20–26 сент.
1219. **Відбудова** та реконструкція готелів // Київ. правда. – 1945. – 11 квіт.
1220. **Геркін Я.** Києву – зразкові готелі // Рад. Київ. – 1940. – № 2. – С. 18–19: іл.
1221. **Гречина М.І.** Урядова площа в Києві і проект нового готелю // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 6. – С. 3–8.
1222. **Григор'єв С.І., Машков І.І.** Всесоюзний конкурс на проект готелю в Києві // Архіт. Рад. України. – 1939. – № 4. – С. 6–22.
1223. **Дегтярев М.** Вокруг “Хилтона”: Заметки о том, как обсуждался приобретающий все более скандал. известность проект на заседании Киев. градостроит. совета // Киев. новости. – 1997. – 8 авг.
1224. **Євсєєв Є.** Що для Києва більше важить: Пам'ятки архітектури чи сучасний готель? // Веч. Київ. – 1997. – 26 черв.
1225. **Ковалинский В.** «Гранд-Отель» и другие // Рабочее слово. – 1990. – 12 окт.
- Київські готелі у минулому.*
1226. **Конюка Л.** Про київські готелі // Рад. Київ. – 1938. – № 18. – С. 19.
1227. **Лінецький А.** Реконструкція Гранд-отелю // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 12. – С. 27–28: іл.
1228. **Микитюк Л.** “Щоби зробити сервіс для іноземців, необов'язково деформувати Київ”: [Про перспективи буд-ва готел. комплексу в столиці] // Голос України. – 1997. – 12 лип.
1229. **Малиненко А.** Посчастливится ли 13-этажному «Хилтону» обосноваться на Владимирской?: [Эскизы гостинич. комплекса] // Киев. новости. – 1997. – 4 апр.
1230. **Рожен А.** Подайте 800 тысяч долларов на гор. инфраструктуру ...: [Проблема стр-ва гостиницы «Хилтон»: По материалам беседы с советником премьер-министра Украины И. Салием, депутатом Верхов. Рады В. Бондаренко, депутатом Киевсовета А. Сергиенко и др.] // Зеркало недели. – 1997. – 2–8 авг.
1231. **Седик О.** Насильно милим ... будеш: Уже вкотре киян ставлять перед фактом: [Розгляд на відкритій містобуд. раді в Київпроекті проекту готелю “Хілтон” на вул. Володимирській 47–49]: Пробл. міста // Хрещатик. – 1997. – 6 берез.
1232. **Софія** проти п'ятизіркового готелю // Веч. Київ. – 1997. – 26 черв.
1233. **Сущенко О.** П'ятизірковим стане “Театральний”: [Про реконструкцію київ. готелю] // Час/Time. – 1997. – 21–27 серп.
1234. **Тимошков В.** Новий великий готель у Києві // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 12. – С. 29.

1235. **Фрумін Г.** Новому Києву – зразкові готелі // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 5–6. – С. 44–46: іл.
1236. **Шевелев В.П.** От коттеджа до пятизвездочного отеля: [Беседа с директором КиевЗНИИЭП (Киев. зонал. науч.-исслед. ин-т эксперим. проектирования)] / Записала И. Свичколат // Правда Украины. – 1995. – 17 янв.
1237. **Шпарик М.** Столична індустрія гостинності: [Беседа з начальником упр. з питань готел. госп-ва, туризму та екскурсій Київ. міськдержадмін. М. Шпариком / Записала Н. Бородюк] // Уряд. кур'єр. – 2000. – 21 верес.

3.5.3. Доходні будинки Commerce buildings

1238. **Доходный** дом в Киеве по ул. Костельной, 7: Фрагм. фасада, 1913 г. // Архитектура и престиж. – 1998. – № 1. – С. 35.
1239. **Ивашко Ю.** История дома, которой не знают даже жильцы: [Доход. «дом с котами» в усадьбе Ф. Ягимовского] // Недвижимость Киева. – 2000. – № 15. – С. 26: ил..
1240. **Ивашко Ю.** Таинственный дом с котами на улице Гоголевской: [Доход. дом] // Недвижимость Киева. – 2000. – № 16. – С. 25: ил.
1241. **Малаков Д.** Київський прибутковий будинок // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 17. – С. 13–15: іл.

Друга половина XIX ст.

1242. **Мышковский Я.** Доходный дом разных эпох // Недвижимость Киева. – 1997. – № 17. – С. 3. – Город, где мы живем.
1243. **Серкиз О.** Доходные дома: прошлое и настоящее // Недвижимость Киева. – 2000. – № 13. – С. 25: ил.
1244. **Ясневич В.Е.** Доходные жилые дома Киева и Харькова и особенности их использования как памятников архитектуры // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 18. – С. 5–11.

3.5.3.1. Замок Річарда – Левове серце Richard Lion's heart castle

1245. **Дід Мороз і ...чорна кішка: “Замок Річарда”** // Веч. Київ. – 1988. – 30 січ.
1246. **Єрофалов Б.** Будинок, зігрітий турботою: [Про долю : “Замку Річарда – Левове серце”] // Веч. Київ. – 1987. – 24 квіт.
1247. **“Замок Річарда” в небезпеці:** [“Замок Річарда” на Андріїв. узвозі] // Культура і життя. – 1987. – 31 трав.
1248. **“Замок Річарда” в небезпеці / І. Козловський, І. Луначарська, Л. Танюк, І. Драч** // Культура і життя. – 1987. – 30 квіт. – Збережемо для нащадків.
1249. **“Замок Річарда” в небезпеці:** Слідами наших виступів // Культура і життя. – 1987. – 5 лип.

1250. **Ивашко Ю.** Дом, где разбиваются сердца: Самое таинственное здание Андреевского спуска: [«Замок Ричарда»] // Недвижимость Киева. – 2000. – № 14. – С. 34: ил.
1251. **Історична пам'ять стародавнього міста:** [Пробл. “Замку Річарда – Левове серце”] // Веч. Київ. – 1987. – 24 квіт.
1252. **Катуніна Т., Липських С.** Той же “Замок Річарда”: Доки дискутуємо // Веч. Київ. – 1987. – 28 листоп.
1253. **Киселев С.** О старинном замке и сегодняшней гласности // Лит. газ. – 1987. – 23 сент.
1254. **Клименко В.** Суэта навколо “Замку” // Молодь України. – 1987. – 4 квіт.
1255. **Коломієць В., Шульга Ю.** Дім на Андріївському узвозі: [Пам'ятка архіт. ХІХ ст. “Замок Річарда – Левове серце”] // Веч. Київ. – 1987. – 21 берез.
1256. **Кузьменко В.** В боргу перед Подолом: [Гостин. двір, будинок Річарда на Андріїв. узвозі] // Веч. Київ. – 1986. – 14 листоп.
1257. **Кузьменко В.** Навздогін і не до ладу: [Про “Замок Річарда”] // Веч. Київ. – 1987. – 4 трав.
1258. **Кузьменко В.** Перлина під мікроскопом: [Обговорення майбут. “Замку Річарда – Левове серце”] // Веч. Київ. – 1987. – 29 трав.
1259. **Кузьменко В.** Чи сурмитеме ріг?: Огляд листів, присвяч. майбут. використ. “Замку Річарда – Левове серце” // Веч. Київ. – 1987. – 17 квіт.
1260. **Кузьменко В.** Якщо турнір – то рицарський: [Про майбут. “Замку Річарда – Левове серце” на Андріїв. узвозі] // Веч. Київ. – 1987. – 31 лип.
1261. **Лашук В., Нечипорук В.** Экскаватором по инициативе ударил Киевский исполком: [О судьбе «Замка Ричарда – Львиное сердце»] // Комсом. правда. – 1987. – 18 марта.
1262. **Пам'ятати і берегти:** Відкритий лист діячів літератури, культури й архіт. та громадськості столиці республіки: [Про майбут. “Замку Річарда – Левове серце”] / О. Гончар, Ю. Мушкетик, О. Лопухов, Д. Гнатюк, Б. Олійник, І. Седак, Ю. Кондуфор // Літ. Україна. – 1987. – 25 черв.
1263. **Святненко Т.** Пам'ятка має бути доступною: [“Замок Річарда – Левове серце”] // Культура і життя. – 1987. – 21 черв.
1264. **Служити мистецтву:** [“Замок Річарда – Левове серце”] // Культура і життя. – 1987. – 21 черв.
1265. **Сокол А.** Что скажут киевляне: О затянувшейся истории с обновлением «Замка Ричарда» // Правда Украины. – 1987. – 13 июня.

3.6. Зв'язкові установи Communication establishment

1266. **Андрієвський С.** “Алло! Ви нас чуєте? [Про недоліки буд-ва АТС у Києві] // Робітн. газ. – 1970. – 12 лют.
1267. **Будинок зв'язку в Києві** / Авт. проекту: Київ. архітектори Б.І. Приймак, В.О. Ладний та співавт. З.Г. Хлебнікова // Веч. Київ. – 1951. – 27 серп.

1268. Дегтярьов М. Кольори часу: Завершується худож. розпис операційн. залу поштамту // Прапор комунізму. – 1980. – 2 груд.
1269. Дригалкін В. Особняк на Поштовій площі: [Про історію пошти в Києві] // Робітн. газ. – 1977. – 29 верес.
1270. Мащенко І. Три киевских теледома // Зеркало недели. – 2000. – 25 нояб. – 1 дек.
1271. Путро О. Пам'ятка української пошти ХУІІІ ст. // Київ. старовина. – 1996. – № 6. – С. 42–56.
1272. Соченко В.И., Лишанский Е.Е. Предприятия связи в планировочной структуре Киева // Стр-во и архитектура. – 1990. – № 4. – С. 16–19.

3.7. Культурно-освітні споруди

Culture-elucidative buildings

1273. Абарбарчук С. Замок квітів: [Кафешантан “Шато де флер” на місці тепериш. стадіону “Динамо”. ХУІІІ ст.] // Київ. правда. – 1989. – 8 січ.
1274. [Александровский В.] Народный дом Киевского о-ва грамотности в г. Киеве: Крат. очерк истории сооружения нар. дома. – К., 1902. – 48 с.: 5 табл., ил., пл.
1275. Альошин П.Ф. Музей В.І. Леніна у Києві // Архіт. Рад. України. – 1939. – № 1. – С. 4.
1276. Беляєва Т. «Юності» – 10 років: [Концерт.-танцювал. зал] // Прапор комунізму. – 1984. – 12 груд.
1277. Будинок кіно в Києві // Літ. газ. – 1947. – 30 берез.
1278. Будівництво концертного залу музичної школи: [Архітектор Й. Каракіс] // Більшовик. – 1936. – 26 жовт.
1279. Відкрито Будинок кіно // Веч. Київ. – 1959. – 10 груд.
1280. Гарбер Є. Пам'ятка кінобудівництва Києва: [План буд-ва кінотеатрів] // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 3. – С. 27–28.
1281. Гербов К. Підсумки архітектурної дискусії: [Проект євр. театру в Києві архітектора Й. Каракіса] // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 3. – С. 34–36.
1282. Гордєєв С. Чудовий палац: [Буд-во Палацу культури в Дарниці] // Київ. правда. – 1950. – 12 серп.
1283. Грачова Л. Жовтневий палац культури у Києві: [Пам'ятка архіт. ХІХ ст.] // Пам'ятники України. – 1971. – № 1. – С. 31.
1284. Грицай М.О. Будинок культури Червонопрапорного з-ду в Києві // Архіт. Рад. України. – 1941. – № 4. – С. 5–12.
1285. Грицай М.О. Жовтневий палац культури в Києві. – К.: Держбудвидав УРСР, 1960. – 20 с.: іл. – (Пам'ятники архіт. Укр. РСР).
1286. Дубов В. Перша українська студія кінохроніки: [Про початок буд-ва] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 5. – С. 24–25.
1287. Дусавицький Г. Театр юного глядача: [Реконструкція ТЮЗу] // Глобус. – 1935. – № 5. – С. 23: іл.
1288. Жуков В.А. Новое здание цирка в Киеве // Огонек. – 1950. – № 37. – С. 13.

1289. **Закінчено** будівництво концертного залу [Архітектор Й. Каракіс] // Більшовик. – 1936. – 12 груд.
1290. **Засєда Л.** 3 новосіллям, колеги! : [Приміщення РАТАУ] // Прапор комунізму. – 1986. – 8 лип.
1291. **Засєда Л.** Поверхи газетного: Зводиться новий комплекс офсет. друку у вид-ві “Рад. Україна” // Прапор комунізму. – 1984. – 8 лют.
1292. **Иванов И.** Восстановление здания оперного театра // Оперн. театр. – 1922–1923. – № 1. – С. 2.
1293. **Ігнаткін І.** Проект будівлі Київської консерваторії // Архіт. і буд-во. – 1953. – № 5. – С. 13–15.
1294. **Ігнатов О.Н.** Будинок музею В.І. Леніна в Києві: – К.: Держбудвидав УРСР, 1960. – 17 с.: іл. – (Пам’ятники архіт. Укр. РСР).
1295. **Казнін В.** Палац, який відроджувала вся країна: [Про відновлення голов. палацу держави – Палацу “Україна”] // Зодчий. – 1996. – № 10.
1296. **Каплан Н.Р.** Новый комбинат печати в Киеве // Полигр. пр-во. – 1949. – № 5. – С. 14–17.
1297. **Київський** палац дітей та юнацтва. – Kiev palace of children and young. – Kiewer Kinder- und Jugendpalast: [Рекл. просп.]. – К: Ін-т “Укрспецмонтажпроект”, 1994. – 23 с.
1298. **Кінотеатр «Київ»:** [Авт. проекту – архітектор В.І. Чуприна] // Веч. Київ. – 1952. – 1 жовт.
1299. **Кінотеатр “Київ”** // Україна. – 1952. – № 12. – С. 13: іл.
1300. **Ковтанюк Н., Шовкопляс Г.** Скарбниця іст. пам’яті України: Нац. музею історії України – 100 років: [Будинок музею зведено за проектом В. Городецького] // Київ. старовина. – 1999. – № 4. – С. 64–65.
1301. **Коднер Є.** Реконструкція театру російської драми // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 5. – С. 11–14.
1302. **Король Л.** Палац Жовтневої культури: Минуле і сучасне // Прапор комунізму. – 1989. – 15 верес.
1303. **Клуб і парк** [Жовтн. р-ну Києва] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 6. – С. 38–39.
1304. **Клуб культури з-ду “Більшовик** // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 4. – С. 25–27.
1305. **Лебедєв Г.** Архітектура кінотеатру “Київ” // Архіт. і буд-во. – 1953. – № 4. – С. 14–15.
1306. **Лебедєв Г.** Архітектура палацу культури ДВРЗ // Архіт. і буд-во. – 1954. – № 1. – С. 13–16: іл., план.
1307. **Марченко І.** Кінотеатр “Київ” // Рад. жінка. – 1952. – № 9. – С. 28.
1308. **Немировский А.** Первое здание киевского театра // Art line. – 1995. – № 1. – С. 34.
1309. **Нове місто:** [Про буд-во євр. театру. Архітектор Й. Каракіс] // Соціаліст. Київ. – 1933. – № 1–2. – С. 28.
1310. **Новий** концертний зал: [За проектом архітектора Й. Каракіса] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 12. – С. 40.

1311. **Пекарь Л.** Метаморфозы одной проблемы: Похоже, новый современ. выставоч. центр в Украине все-таки будет // Киев. новости. – 1997. – 26 сент.
1312. **Подлужный А.** День рождения дворца: [История Окт. дворца] // Зеркало недели. – 1997. – 20 дек.
1313. **Позняк П.** 3 Володимирської гірки: [Будинок філармонії] // Прапор комунізму. – 1989. – 15 верес.
1314. **Поліщук В.** Споруджується кінотеатр // Прапор комунізму. – 1985. – 7 лют.
1315. **Постройка** зданий Музея древностей и искусств в Киеве // Киев. старина. – 1899. – № 7, док. – С. 140–141.
1316. **Рамов А.** Реконструкція дитячого кінотеатру ім. С.В. Косіора // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 11. – С. 36.
1317. **Реконструкція** Держ. ордена Леніна Академічного театру опери та балету: 1. Конкурс на проект реконструкції фасадів театру. 2. Учасники конкурсу про свої проекти. Архітектори: М. Шехонін, Я. Штейнберг, А. Лінецький // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 7–8. – С. 8–11.
1318. **Репях В.И.** Конструкции Октябрьского Дворца культуры в г. Киеве // Сб. сообщ. [Киевпроекта]. – 1958. – № 3. – С. 9–18: 23 рис.
1319. **Роздобудько А.** Лук'янівський Народний дім: [Про архіт. пам'ятники Києва] // Хрещатик. – 1992. – 3 черв.
1320. **Савицкая О.** Дом на Лукьяновской площади: [100 лет Лукьянов. нар. дома] // Столич. новости. – 2000. – 18 марта – 3 апр.: ил.
1321. **Силін О.** Будинок мистецької гармонії: Архіт. перлина: [Філармонія] // Веч. Київ. – 1982. – 28 квіт.
1322. **Федорчук В.** Друге народження Нац. Філармонії: [Про урочисте відкриття після реконструкції Колон. залу ім. М.В. Лисенка Нац. філармонії України] // Київ. правда. – 1996. – 3 груд.
1323. **Холостенко М.** Проект кинотеатра [Киев] // Совет. архитектура. – 1928. – № 3. – С. 90.
1324. **Холостенко М.** Столичный театр і кіно для дітей // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 4. – С. 14: іл.
1325. **Цветков П.** Культурно-побутове будівництво авіамістечка [у Києві] // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 7–8. – С. 31–32: іл.
1326. **Цівірко М.** 15 років тому у Києві зводились не тільки “монументи” Чурила Пленковича: [Кінотеатр “Київська Русь”] // Веч. Київ. – 1997. – 20 трав.
1327. **Черкаський А., Реп'ях В.** Жовтневий палац в Києві // Буд-во і архіт. – 1958. – № 4. – С. 13–15.
1328. **Черкаский А.И.** Октябрьский Дворец культуры в Киеве // Сб. сообщ. [Киевпроекта]. – 1958. – № 3. – С. 3–8.
1329. **Шарварко Б.** “Корнегі-хол” у Києві, або За “рибу” – гроші: [Пробл. Палацу культури “Україна”] // Культура і життя. – 1992. – 22 лют.

1330. **Шифман А., Байбарза А.** Тут буде експозиція // Молода гвардія. – 1982. – 17 квіт. – (Києв 1500).
1331. **Щербаківський Д.** Перший театральний будинок у Києві та його садиба. – К.: ВУАН, 1925. – 27 с.
1332. **Щербаківський Д.** Перший театральний будинок у Києві та його садиба // Київ та його околиця в історії і пам'ятках. – К., 1926. – С. 309–334: іл.
1333. **Щітківський І.** До історії першого театального будинку в Києві // Київ. зб. історії й археол., побуту й мистецтва.. – К.: ВУАН, 1931. – Зб. 1–С. 315–317.

3.8. Медичні споруди

Medical buildings

1334. **Брайчевський М.Ю.** Перша патентована аптека // Веч. Київ. – 1971. – 15 верес.
1335. **Городская** больница Цесаревича Александра // Весь Киев на 1906 год. Адрес. и справ. кн. – К., 1913. – С. 1115.
1336. **Кальницький М.** Вырублено топором // Евр. вести. – 1998. – № 3–4. *Єврейська лікарня (обл. лікарня) збудована на пожертвування родини Бродських.*
1337. **Київська** старовина: Сторінка про Київ і про киян: [Матеріали] // Київ. вісник. – 1991. – 15 січ.
– Із змісту: Слобожанин М. Місце було іст.: [Про буд-во лікарні для вчених].
1338. **Левін Б.** Новий корпус ортопедичного ін-ту // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 5–6. – С. 46.
1339. **О постройке** Александровской больницы // Киевлянин. – 1875. – 7 янв.
1340. **Рузінова Л.** До циркульника ... на лікування: [Перша приват. аптека у Києві 1728 р.] // Київ. правда. – 1987. – 10 квіт.
1341. **Силін О.** Стародавні аптеки Києва: Маловідомі адреси // Веч. Київ. – 1980. – 14 листоп.

3.9. Промислові споруди

Industrial buildings

1342. **Борисов І.** Комбінат буд. матеріалів: [Про буд-во у Києві в 1935 р. вапн.-випал. комбінату] // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 11–12. – С. 6–7.
1343. **Борок М.** Суха штукатурка: [Про буд-во з-ду сухої штукатурки] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 4. – С. 34.
1344. **Будинок** по Брест-Литовському шосе, № 37: [Будинок з-ду “Точприлад”] // Архіт. Рад. України. – 1941. – № 1. – С. 16–18.
1345. **Галайба В.** Млин Лазаря Бродського // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 20. – С. 13.
1346. **Даніловський М.О., Моргилевська Є.О.** На будівництві журнальної ф-ки в Києві // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 3. – С. 25–28.

1347. **Зусман М.** За масове виробництво друкарських машинок // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 3. – С. 27–28: іл.
1348. **Ліпкес І.** Новий гігант легкої індустрії: [Буд-во комбінату тонкого сукна у Дарниці] // Соціаліст. Київ. – 1934. – С. 4–6: іл.
1349. **Марченко І.** Світло і тепло столиці: [Про буд-во ТЕЦ-5] // Рад. Україна. – 1970. – 5 трав.
1350. **Метелюк Н., Сапунов В.** Учет усадочных напряжений в сборно-монолитных конструкциях Киевской ГЭС // Пром. стр-во и инженер. сооружения. – 1962. – № 6. – С. 39–41.
1351. **Пейсахсон Л.** Гумогенератний комбінат у Дарниці // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 2. – С. 26–28.
1352. **Сирота О.** Новий київський елеватор: [Початок буд-ва] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 6. – С. 25–26: іл.
1353. **Стефанов Б.** Завод керамічних плиток у Києві // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 5. – С. 16.
1354. **Сулов П.** Як будується Дарницький вагоноремонтний // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 5–6. – С. 39–40: іл.
1355. **Хаустов П.** Новий велетень текстильної промисловості: [Буд-во потужного льнокомбінату в Києві] // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 9. – С. 13–14.
1356. **Хорхот А.** Промислова архітектура Києва] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 7–8. – С. 12–13.

3.10. Спортивні споруди

Sport buildings

1357. **Анін Г.** Столичний водний басейн // Спорт. – 1936. – № 1. – С. 5–6: іл.
1358. **Бірюкович Л.** Київський аероклуб // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 12. – С. 30–31: іл.
1359. **Близький І.** Стадіон споруджено // Спорт. – 1936. – № 1. – С. 5–6: іл.
1360. **Варич С.** Киевский Красный Стадион // Красн. спорт. – 1923. – № 5–6. – С. 8–9.: ил.
1361. **Галашевич А.** За планом Станіслава Косіора: [З історії буд-ва Укр. республік. стадіону ім. С.В. Косіора] // Старт. – 1967. – № 10. – С. 7.
1362. **Гречина М.І.** Просторові системи покриття Палацу спорту в Києві: (Проект. пропозиції) // Вісн. Акад. буд-ва і архіт. – 1959. – № 3. – С. 71–79.
1363. **Гречина М.И.** Стадионы. История, проектирование и стр-во. – К.: Госстройиздат УССР, 1957.
- Про стадіони Києва див.: “Указ. стадионов”: с. 275.*
1364. **Гречина М.** Український стадіон у Києві // Архіт. Рад. України. – 1933. – № 1. – С. 22–28: іл.
1365. **Гущин А.** Третє народження: [Пробл. реконструкції Київ. велотреку] // Старт. – 1990. – № 5. – С. 28.

1366. **Дмитриев Е.** Стадион открыт в год победы //Физкультура и спорт. – 1945. – № 4–5. –С. 16–17.
1367. **Довгалоук І.І.** Український республіканський стадіон у Києві // Арх. Рад. України. – 1940. – № 11. – С. 11–15.
1368. **Железко І.Д.** «Пролісок” – высший стандарт: [О Киев. турист. комплексе: Беседа с пред. правления комплекса И.Д. Железко / Записал В. Зверевский] // Деловая Украина. – 1998. – 24 июля.
1369. **Каневський Д.** Наче музика: Київ. Палацу спорту – 30 років // Спорт. газ. – 1990. – 25 груд.
1370. **Островская С.** Стадион имени Н.С. Хрущева в Киеве: [О проекте архитектора М. Гречины] // Архитектура СССР. – 1954. – № 3. – С. 35–36.
1371. **Полікарпов В.Г.** Найбільша спортивна споруда Радянської України: [Буд-во республік. стадіону в Києві] // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 12. – С. 25–31.
1372. **Поль С.** Відбудування столичного Палацу фізкультури // Київ. правда. – 1945. – 2 листоп.
1373. **Про відкриття** республіканського стадіону у м. Києві // Пролет. правда. – 1941. – 21 черв.
1374. **“Пролісок”,** туристичний комплекс (Київ). Туркомплекс “Пролісок” = Tourist Complex “Prolisok” = Der Touristische Komplex “Prolisok”: [Рекл. просп.], Б.Р. – [14] с.: іл. – Текст парал. укр., англ., нім.
1375. **Рибак Н.** Київський червень: [Відкриття стадіону ім. М.С. Хрущова] // Рад. Україна. – 1944. – 25 черв.
1376. **Сабадаш Э.** Киевскому ипподрому – 130 // Зеркало недели. – 1997. – 30 авг. – 5 сент.
1377. **Соломонов М.** Київський іподром буде кращим у Союзі // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 1. – С. 12–14: іл.
1378. **Чериковер Л., Зверинцев С.** Три стадиона: [Москва, Ленинград, Киев. Архитектур. проектирование] // Архитектура СССР. – 1939. – № 7. – С. 33–43.
1379. **Чернов Є., Гречина М.** Будівництво Республіканського стадіону // Рад. Київ. – 1938. – № 15. – С. 30–32.
1380. **Шпарик М.** Працюємо на [турист.] імідж Києва // Столиця. – 2000. – 26 верес.

3.11. Торговельні споруди Commerce buildings

1381. **Барабаш Л.** Про реконструкцію торговельної сітки Києва: [Буд-во універмагу] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 4. – С. 28–29.
1382. **Даринская Л., Строгов Н.** К проектированию Киевского образцового универмага // Совет. торговля. – 1935. – № 12. – С. 59–67.

1383. Довгалюк В.И., Склярова Е.И. Общественно-торговые центры для Киева: [Архитектур.-планировоч. решение] // Стр-во и архитектура. – 1981. – № 3. – С. 11–13.
1384. Заключение жюри по рассмотрению проектов крытого рынка и публичной б-ки в гор. Киеве // Изв. Киев. гор. думы. – 1908. – № 5. – С. 1–8; № 6–7. – С. 66–68, 134–141.
1385. Иванчук В. На порозі – півстоліття: [Центр. універмаг] // Прапор комунізму. – 1985. – 27 квіт.
1386. К окончанию крытого рынка // Киевлянин. – 1911. – 27 авг., 25 окт.
1387. Карнгольд Е.А. В стилі ХІ століття: [Про спорудження нового ресторану в стилі, характерн. для давньорус. зодчества] / Розповідь записали: В. Григоренко, І. Сіренко // Веч. Київ. – 1988. – 22 берез.
1388. Ковалинский В. Рынок на Бессарабке // Рабочее слово. – 1992. – 8 февр. *Спорудження Бессарабського критого ринку в Києві.*
1389. Ковалинський В. Універмаг на Хрещатику: [Історія буд-ва] // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 4. – С. 14–15: іл.
1390. Кучер Я. Спорудження центрального критого ринку в Києві // Буд-во і архіт. – 1957. – № 9. – С. 11.
1391. Лігачова Н. Для киян уже готовий “Притулок”: [Про відкриття ресторан. комплексу “SHELTER” на Хрещатику] // День. – 1998. – 22 верес.
1392. Лінецький А. Реконструкція пасажу по вул. Воровського, 25 // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 5. – С. 11–13: іл.
1393. Мацуцька О. Кафе у старовинній фортеці: [Розташов. у колишн. пороховому складі Олексіїв. бастиону Києво-Печер. фортеці, зведен. у ХУІІІ ст.] // Рад. Україна. – 1988. – 24 квіт.
1394. Ресторани і кафе Києва: [Альбом / Фото: М.К. Плаксіна та ін.; Уклад.: Л.С. Гудима, О.Т. Казимирчик, І.А. Фельдман]. – К.: Рекл., 1969. – 106 с.: іл.
1395. Сенин М.И. Использование наследия или пережиток: [Об архитектуре ресторанов г. Киева] // Стр-во и архитектура. – 1970. – № 11. – С. 28–32.
1396. Стефанович В. Із скла і бетону: [Новий критий ринок] // Київ. правда. – 1958. – 5 серп.
1397. Фідман В., Манусов М. Київський універмаг споживкооперації // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 2–3. – С. 7–8.
1398. Ятко М. Палац культурної торгівлі: [Про закінчення буд-ва Київ. універмагу] // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 2–3. – С. 9–10: іл.

3.11.1. Гостинний двір Gostiny Door

1399. [Використання після реставрації Гостинного двору]: Рядки з листів // Веч. Київ. – 1987. – 28 листоп.
1400. Гостинний двір: останні штрихи // Веч. Київ. – 1986. – 26 груд.

1401. **Ивашко Ю.** История Гостинного двора на Подоле // Недвижимость Киева. – 1999. – № 2. – С. 7.
1402. **Кузьменко В.** Чи потрібен проектний двір? :[Гостин. двір] // Веч. Київ. – 1986. – 12 груд.
1403. **Кузьменко В.** Що за Поділ без ярмарку?: [Про обговорення подальшої долі Гостин. двору] // Веч. Київ. – 1986. – 28 листоп.
1404. **Мотлях П.** Гостинний двір // Веч. Київ. – 1983. – 10 верес.
1405. **Сохранят** для потомков // Правда. – 1983. – 31 дек.
1406. **Товчок** чи салон?: [Гостин. двір] // Веч. Київ. – 1988. – 30 січ.
1407. **Толочко Л., Бобко О.** Гостинний двір вчора і сьогодні: [Про відродження однієї з пам'яток м. Києва] // Веч. Київ. – 1987. – 22 груд.

3.11.2. Контрактовий будинок House of contracts

1408. **Виноградова З.Т., Виноградова М.В.** Старий контрактовий будинок у Києву та його автор // Мистецтво і сучасність. – К., 1980. – С. 215–217.
1409. **Губин С.** Контрактовий дом в Києве // Куранты. – 1918. – № 2. – С. 12–13: ил.
1410. **Ернст Ф.** Контракты та контрактовий будинок у Києві: 1798–1923: Культ.-іст. етюд. – К.: ВУАН, 1923. – 100 с.: ил., 8 вкл. арк. – (ВУАН / 36. іст.-філол. відділу № 4; Старий Київ; Вип. 1). – 2-е вид. – К., 1923. – 96 с. + (8) дод. арк. з мапою.
1411. **М[арго]лин Д.** Новый контрактовий дом в Києве // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 2. – С. 139–146.
1412. **Контрактовий** дім // Веч. Київ. – 1980. – 28 лип.
1413. **Толочко Л.** Невелика оповідь про те, як хотіли знести Контрактовий будинок міста Києва: [З історії] // Час/Time. – 1997. – 20–26 листоп.

3.12. Транспортні споруди Transport buildings

1414. **Брик Я.** Авіапорт у столиці України: Фотогр. нарис // Всесвіт. – 1928. – № 36. – С. 34–35.
1415. **До конкурсу** на проект Київського вокзалу // Пролет. правда. – 1927. – 18 берез.
1416. **Вербицкий А.М.** По поводу последнего (в железобетон. формах) варианта фасада Киевского вокзала // Современ. архитектура. – 1928. – № 6. – С. 182.
1417. **Веснины Л.А. и А.Л.** Пассажирский вокзал в Києве // Совет. архитектура. – 1928. – № 3. – С. 84–85.
1418. **Все починається** з вокзалу: [Про історію Київ. вокзалу] // Арсеналець. – 1993. – 29 лип.

1419. **К постройке** в Киеве нового вокзала // Киевлянин. – 1911. – 15 июня.
1420. **К постройке** нового здания пассажирского вокзала на станции Киев I // Киевлянин. – 1911. – 11 сент.
1421. **К сооружению** нового вокзала на станции Киев I-пассажирский // Киевлянин. – 1913. – 19 янв.
1422. **Ковалинский В.О.** О серьезном и курьезном // Рабочее слово. – 1992. – 3 мая.
1423. **Ковалинский В.** Столичный вокзал // Рабочее слово. – 1990. – 26 окт.
1424. **Ковалинский В.** Юбилей Киевского вокзала // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 12. – С. 15: ил.
1425. **Коваль І.** Через сорок років: [Про проект реконструкції річк. вокзалу у Києві] // Хрещатик. – 1992. – 6 берез.
1426. **Краткое** описание здания Упр. Юго-Западной ж.д. в г. Киеве и Станции Киев-Товарный. – К.: Изд. службы пути и зданий ЮЗЖД, 1909. – 17 с.
1427. **Кушнір Л.** Базар про вокзал: [Про план реконструкції залізн. вокзалу “Київ-Пасажи́р.”] // Україна молода. – 2000. – 16 груд.
1428. **Мартич Ю.** Новый вокзал у Києві: [Нарис] // Глобус. – 1930. – № 8. – С.120–126: ил.
1429. **Неархітект** До конкурсу до чола Київського вокзалу // Пролет. правда. – 1927. – 22 берез.
1430. **Нович Х.** Постройка Киевского вокзала // Трансп. Украины. – 1930. – № 7. – С. 11.
1431. **Писанська В.** Вокзал у Биківні все ж будуватиметься?: [Пробл. столиці] // Голос України. – 1992. – 10 листоп.
1432. **Ротерт** Вокзал в Киеве: Два варианта // Совет. архитектура. – 1928. – № 3. – С.91.
1433. **Слюсаренко Ф.** Новый вокзал в Киеве // Реконструкция трансп. – 1932. – № 4. – С. 16–17.
1434. **Терещенко М.** Двадцать процентов на обочине: [К вопр. стр-ва нового автовокзала в Киеве] // Зеркало недели. – 2000. – 15–21 янв.
1435. **Туроверов** Постройка Киевского вокзала // Бюл. Ради наук.-техн. т-в. – 1930. – № 4. – С. 16–17.
1436. **Ямпольський Б.** Для зручності пасажирів: [Підземний перехід на Київ. вокзал] // Веч. Київ. – 1984. – 23 лип.

3.13. Учні та наукові заклади Educational establishments

1437. **Абрамов Г.** Будівництво нового університетського корпусу // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 2. – С. 26.
1438. **Альошин П.Ф.** Інститут Ботаніки УАН: Київ будують // Глобус. – 1935. – № 4. – С. 32.

1439. **Апанович О.** та ін. Старий академічний корпус з Благовіщенською церквою, 1-а половина 18 ст. / Апанович, Н. Богданова, С. Горбенко та ін. // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид.: У 28 т. Київ: Енцикл. вид. Т. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 200–203.
1440. **Архітектурні** перлини Києва: [Будинок вчителя по вул. Володимирській] // Прапор комунізму. – 1988. – 9 жовт.
1441. **Архітектурні** перлини Києва: [Київ. політехн. ін-т] // Прапор комунізму. – 1989. – 29 жовт.
1442. Астрономічна обсерваторія: Охороняється державою // Веч. Київ. – 1980. – 26 листоп.
1443. **Бабат М.** Нове вогнище соціалістичної культури: [Про закінчення буд-ва гуманіт. корпусу ун-ту] // Рад. Київ. – 1940. – № 9. – С. 21–22.
1444. **Балтачєєва Р.** Чудо-палац відкрито: [Київ. палац піонерів] // Піонерія. – 1965. – № 9. – С. 16.
1445. **Бар М.** Проект будівництва Ін-ту ботаніки Академії наук УРСР // Архіт. Рад. України. – 1938. – № 4–5. – С. 68–69.
1446. **Брайчевський М. та ін.** Врятувати для століть: [Архіт. комплекс Київ. братства та академії] / М. Брайчевський, К. Стецюк, О. Апанович, З. Хижняк // Літ. Україна. – 1987. – 30 лип.
1447. **Владіміров Л.** Будівництво Ін-ту акад. Богомольця // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 5–6. – С. 40.
1448. **Волков Г., Салєпова О.** Кроки крученими сходами: [Пам'ятка ХІХ ст. – будинок Київ. метеорол. обсерваторії] // Веч. Київ. – 1986. – 14 листоп.
1449. **Голубєв С.Т.** Старый корпус Академии (Мазепин) и его «репарация» при архиепископе Рафаиле Заборовском. – К.: Тип. «П. Барский в Киеве», 1913. – 50 с.: 7 табл.
1450. **Горбенко Є.В.** Києво-Могилянська академія: Архіт. нарис. – К.: Вид. дім “КМ Academia”, 1995. – 35 с.
1451. **Город физиков в Киеве:** [Архитектур. комплекс] // Стр-во и архитектура. – 1970. – № 10. – С. 3 [обл.].
1452. **Городской В.Л., Тищенко Б.А.** Общественное здание и площадь города: [О здании лаборатор. корпуса УкрНИИНТИ на площади Дзержинского] // Стр-во и архитектура. – 1972. – № 10. – С 14–18.
1453. **Грицай М.О.** Будинок ун-ту ім. Т.Г. Шевченка в Києві: (Пам'ятник архіт. ХІХ ст.). – К.: Держбудвидав УРСР, 1959. – 17 с.: іл. – Укр., рос.
1454. **Грицай М.О.** Будинок ун-ту ім. Т.Г. Шевченка в Києві: (Пам'ятник архіт. ХІХ ст.): [Пер. з укр. вид.] – К.: Держбудвидав УРСР, 1960. – 19 с.: іл. – Франц.
1455. **Д.М.** Художественная академия в Киеве // Искусство. – 1913. – № 1. – С. 38–41.
1456. **Дахно В., Єврєїнов Ю.** Оригінальна, київська: [Про архіт. комплекс Київ. політехн. ін-ту] // Культура і життя. – 1987. – 26 лип.
1457. **Долицинский Л.А.** Дом политпросвещения в Киеве: [Архитектур. проект] // Стр-во и архитектура. – 1975. – № 4. – С. 18–19.

1458. **Дубинская А.** Новый корпус Киевского ун-та: [Архитектур. решение] // Стр-во и архитектура. – 1965. – № 6. – С. 26–28.
1459. **Ежов В.И. и др.** Строительство крупнопанельных детских дошкольных учреждений в Киеве / В.И. Ежов, И. Сигалов, Я. Авновицкий // Жилищ. стр-во. – 1964. – № 12. – С. 8–11.
1460. **Ежов В.И. и др.** Школьный городок в г. Киеве / В. Ежов, Е. Синькевич, В. Сова // Архитектура СССР. – 1977. – № 4. – С. 16–19.
1461. **Єфімов Г., Лисенко О.** Кому це вигідно?: [Про збереження унікал. пам'ятки Києво-Могил. акад.] // Прапор комунізму. – 1989. – 12 лип.
1462. **Заболотний В.** Будівництво польського пед. ін-ту [в Києві] // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 3–4. – С. 10–11: іл.
1463. **Завдання партії і уряду виконано:** [Викон. плану шк. буд-ва у Києві за 1936 р.] // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 9. – С. 3–5.
1464. **Засєда Л.** Педагогам міста: Володимирська, 57 – нова адреса Будинку вчителя // Прапор комунізму. – 1982. – 17 верес.
1465. **Институт технической информации в Киеве:** [Об архитектур. ансамбле] // Стр-во и архитектура. – 1964. – № 12. – С. 16.
1466. **Ігнаткін І.** Будинок Академії на Подолі // Веч. Київ. – 1952. – 29 серп.
1467. **Ігнаткін І.** Проект будівлі Київської консерваторії // Архіт. і буд-во. – 1953. – № 5. – С. 13–15.
1468. **Каракіс Й.** Школи художнього виховання // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 2. – С. 22–23.
1469. **Карсим М.** Корпуси Ін-ту ім. Є.О. Патона // Прапор комунізму. – 1981. – 6 верес.
1470. **Коднер Є.** Типовий проект радянської школи: [Шк. буд-во в Києві за тип. проектами] // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 4. – С. 13.
1471. **Кузнєцов С., Старченко М.** Новобудови установ Академії наук УРСР // Веч. Київ. – 1955. – 24 жовт.
1472. **Лев Н.** Подолати всі перешкоди: [Стан шк. буд-ва у Києві] // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 4. – С. 5–7: іл.
1473. **Ліберман Д.** Нові вогнища культури: [Шк. буд-во, реконструкція мист. закладів та ін.] // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 3. – С. 14–18: іл.
1474. **Ліберман Д.** Шкільне будівництво // Рад. Київ. – 1938. – № 19. – С. 14–15.
1475. **Макаренко М.** Будинок Лісфаку С-г. академії в Києві // Життя і революція. – 1928. – № 4. – С. 155–160.
1476. **Народный дом Киевского О-ва Грамотности в г. Киеве:** Крат. очерк истории сооружения нар. дома. – К., 1902. – 48 с.
1477. **Наумов С.** Архітектура нових шкіл Києва // Архіт. і буд-во. – 1954. – № 1. – С. 13–16: іл., 8 пл.
1478. **Обремский В.** Постройка зданий [Киев. политехн.] ин-та. – К.: Тип. Кушнерев и К°, 1914. – 24 с.: ил.
1479. **Палац піонерів і школярів у Києві:** [Фотонарис]. – К.: Рекл., 1967. – [7] с.: іл.

1480. **Позняк П.** Збудовано для уч-ща // Прапор комунізму. – 1984. – 28 верес.
1481. **Протоколы** реставрационных заседаний императорской Археологической комис. за 2-ю половину 1914 г. // Изв. императ. археол. комис. – 1915. – Вып. 57. – (Вопросы реставрации; Вып. 1). – Разд. У1. Киев. духовн. акад. Мазепин. корпус, 1703–1704–1740 гг. – С. 40–45: ил.
1482. **Прощаков В.** Тут оселилася історія: [Про Республік. іст.-арх. комплекс] // Рад. Україна. – 1970. – 15 груд.
1483. **Пучков А.А.** Перші корпуси: За сторінками архіт. преси початку ХХ ст. // Київ. політехнік. – 1993. – 23 верес.
1484. **Пучков А.А.** Старі корпуси Київського політеху // За буд. кадри. – 1992. – Січ., лют.
1485. **Ржетицький П.** Будівництво торговельної академії в Києві // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 12. – С. 19–20: іл.
1486. **Сьомка С.В.** Сяйво староакадемічного корпусу [Києво-Могилян. акад.] // Буд-во України. – 1996. – № 5. – С. 17–18.
1487. **Толочко П.** Києво-Могилянська академія: Мрія чи реальність? [Пробл. створення іст.-культ. заповідника, Київ] // Рад. Україна. – 1991. – 11 лип.
1488. **Учительський** палац столиці // Сіл. вісті. – 1982. – 2 жовт.
1489. **Фридлин С.Д.** Инженерный корпус Ин-та электросварки им. Е.О. Патона: (Архитектур.-планировоч. решение) // Стр-во и архитектура. – 1976. – № 6. – С. 21–23.
1490. **Художественная** школа для детей: [Архитектор И. Каракис] // Большевик. – 1936. – 3 нояб.
1491. **Це наш дім:** [Київ. палац піонерів та школярів ім. ХХ-річчя ЛКСМУ: Путівник / Текст та інтерв'ю підгот.: Д.О. Сорокіна, Н.М. Шудра]. – К.: Молодь, 1976. – 32 с.
1492. **Четверта** школа Троєщини // Прапор комунізму. – 1984. – 26 верес.
1493. **Шехонін Н.** У майстерні архітектора: Проекти нових шкіл [у Києві] // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 4. – С. 11–12.
1494. **Шпаковская В.Т.** и др. Экспериментальная школа на 44 класса в Киеве и ее экономическая оценка / В.Т. Шпаковская, Е.А. Ночева, С.И. Вайн // Стр-во и архитектура. – 1990. – Вып. 26. – С. 49–53.
1495. **Юрченко П.** Архитектура Дворца пионеров // Стр-во и архитектура. – 1965. – № 10. – С. 9–11.

3.13.1. Бурса Seminary

1496. **Дегтярьов М.** Київська бурса // Прапор комунізму. – 1982. – 17 лют. – (До 1500-річчя Києва).
1497. **Ернст Ф.** Стара бурса в Києві // Зб. секції мистецтв Укр. наук. т-ва в Києві.– К., 1921. – Т. 1. – С. 43–54: 2 вкл. арк. іл.

1498. **Лякина Р.** Бурса // Поділ і ми. – 1999. – № 7. – С. 24–25.
 1499. **Силін О.** Стародавня бурса // Веч. Київ. – 1979. – 5 черв. – (Шедеври архіт.).

3.14. Архітектура малих форм Architecture of small forms

1500. **Бойко А.І.** Архітектура малих форм у Києві // Архіт. Рад. України. – 1941. – № 1. – С. 28–39.
 1501. **Гиляров С.** Садова скульптура Києва // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 6. – С. 7–39.
 1502. **Фрумін Г.** Про архітектуру “малих форм” // Рад. мистецтво. – 1947. – 23 квіт.
 Обговорення проблем нового Києва.

3.14.1. Фонтани Fountains

1503. **Акинша К.** Фонтани Києва // Совет. культура. – 1985. – 5 сент.
 1504. **Барбарчук С.** Фонтани Києва // Київ. правда. – 1987. – 12 лип.
 1505. **Громов В.** Співучий фонтан: [Будується дит. “містечко казок” у сквері ім. І.П. Котляревського] // Прапор комунізму. – 1986. – 20 листоп.
 1506. **Корєва В.** Київські фонтани // Наука і суспільство. – 1983. – № 6. – С. 1–33.
 1507. **Костенко А.Я.** Фонтани Києва: [Ст. архитектора] // Стр-во и архитектура. – 1983. – № 4. – С. 24–25.
 1508. **Костенко О., Чегусова З.** Фонтани Києва [та їх архіт.] // Образотворче мистецтво. – 1983. – № 3. – С. 21–24.
 1509. **Кримов В.** Фонтани – витвори мистецтва // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 6. – С. 34–37.: іл.
 1510. **Матушевич А.** Басейни і фонтани Ботанічного: [Про реконструкцію саду] // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 1. – С.26–18: іл.
 1511. **Тутковский П.А.** Бьющие артезианские фонтаны в Киеве // Юго-Зап. край. – К., 1895. – Вып. 2. – С. 39–48.
 1512. **Чекалюк В.** Зустрінемось біля фонтана: [З історії фонтанів у Києві] // Столиця. – 2000. – 27 трав.

3.14.2. Фонтан “Самсон” Samson” fountains

1513. **Афоніна А.** “Самсон” та “Іван” – перші столичні фонтани // Хрещатик. – 2000. – 8 верес.
 1514. **Дережа М.** Під куполом ротонди: [Відновлення фонтана “Самсон”] // Веч. Київ. – 1981. – 2 квіт. – (До 1500-річчя Києва).

1515. **Докучаєва Я.** Зустрінемося біля “Самсона”: [Допомога київ. рестовраторам] // Веч. Київ. – 1985. – 26 лип.
1516. **Кілессо С.** Перший головний: [Спорудження фонтану “Самсон”] // Культура і життя. – 1981. – 20 серп. – (Київ: 1500).
1517. **Ковалинський В.** Фонтан “Самсон” // Рабочее слово. – 1991. – 4 янв.: ил. *Історія спорудження, зруйнування та відновлення. Архітектор – Іван Григорович-Барський.*
1518. **Константинов В.** Пам’ятка науки і техніки України: [Фонтан “Самсон”] // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 24. – С. 14–15: ил.
1519. **Кухарчук М.** Поки стоїть Самсонів водограй: [Павільон “Самсон і лев”] // Хрещатик. – 1997. – 17 квіт.
1520. **Лебедєв Г.** Фонтан “Самсон” // Пам’ятники України. – 1982. – № 3. – С. 50–51.
1521. **Парійський Є.** Експозиція під відкритим небом // Веч. Київ. – 1982. – 21 черв.
1522. **Парійський Є.** Помолодшав р-н // Прапор комунізму. – 1982. – 20 черв.
1523. **Петров Н.** Самсониевский фонтан // Киев. старина. – 1896. – № 5, док. – С. 33–36.
1524. **Пивоваров Г.** ... Воду ллє “Самсон” // Київ. правда. – 1981. – 6 груд. – (До 1500-річчя Києва).
1525. **Позняк П.** Самсон, або Лев // Прапор комунізму. – 1989. – 29 верес.
1526. **Прокогін М.** Перший фонтан [“Самсон”]: Київ. старовина: Сторінка про Київ і про киян // Київ. вісн. – 1990. – 14 серп.
1527. **Розанова Н.** Відновлена краса // Веч. Київ. – 1982. – 28 квіт.
1528. **Степанишин В.** Відновлення “Самсона” // Рад. Україна. – 1981. – 16 черв. – (До 1500-річчя Києва).
1529. **Цюпа Ю.** Струмїнь кришталевий: [Фонтан “Самсон”] // Хрещатик. – 1992. – 15 серп.
1530. **Шулькевич М.** Фонтан на площі // Вісті з України. – 1982. – № 21, трав.
1531. **Шулькевич М.** Фонтан “Самсон” // Прапор комунізму. – 1981. – 2 квіт. – (До 1500-річчя Києва. Подорож у своє місто).

4. Археологічні пам’ятки Archeological memorials

4.1. Загальні праці General works

1532. **Антонович В.Б.** О городищах докняжеского и удельно-вечевого периода, находящихся в западной части древней Киевской земли // Чтения в ист. о-ве Нестора Летописца. – 1889. – Кн. 3. – С. 10–16.
1533. **Антонович В.Б.** Памятники каменного века, найденные в Киеве в течение трех последних лет // Тр. X Археол. съезда в Риге. – М., 1900. – Т. 3. – С. 83–85.

1515. **Докучаєва Я.** Зустрінемося біля “Самсона”: [Допомога київ. рестовраторам] // Веч. Київ. – 1985. – 26 лип.
1516. **Кілессо С.** Перший головний: [Спорудження фонтану “Самсон”] // Культура і життя. – 1981. – 20 серп. – (Київ: 1500).
1517. **Ковалинський В.** Фонтан “Самсон” // Рабочее слово. – 1991. – 4 янв.: ил. *Історія спорудження, зруйнування та відновлення. Архітектор – Іван Григорович-Барський.*
1518. **Константинов В.** Пам’ятка науки і техніки України: [Фонтан “Самсон”] // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 24. – С. 14–15: ил.
1519. **Кухарчук М.** Поки стоїть Самсонів водограй: [Павільон “Самсон і лев”] // Хрещатик. – 1997. – 17 квіт.
1520. **Лебедєв Г.** Фонтан “Самсон” // Пам’ятники України. – 1982. – № 3. – С. 50–51.
1521. **Парійський Є.** Експозиція під відкритим небом // Веч. Київ. – 1982. – 21 черв.
1522. **Парійський Є.** Помолодшав р-н // Прапор комунізму. – 1982. – 20 черв.
1523. **Петров Н.** Самсониевский фонтан // Киев. старина. – 1896. – № 5, док. – С. 33–36.
1524. **Пивоваров Г.** ... Воду ллє “Самсон” // Київ. правда. – 1981. – 6 груд. – (До 1500-річчя Києва).
1525. **Позняк П.** Самсон, або Лев // Прапор комунізму. – 1989. – 29 верес.
1526. **Прокогін М.** Перший фонтан [“Самсон”]: Київ. старовина: Сторінка про Київ і про киян // Київ. вісн. – 1990. – 14 серп.
1527. **Розанова Н.** Відновлена краса // Веч. Київ. – 1982. – 28 квіт.
1528. **Степанишин В.** Відновлення “Самсона” // Рад. Україна. – 1981. – 16 черв. – (До 1500-річчя Києва).
1529. **Цюпа Ю.** Струмїнь кришталевий: [Фонтан “Самсон”] // Хрещатик. – 1992. – 15 серп.
1530. **Шулькевич М.** Фонтан на площі // Вісті з України. – 1982. – № 21, трав.
1531. **Шулькевич М.** Фонтан “Самсон” // Прапор комунізму. – 1981. – 2 квіт. – (До 1500-річчя Києва. Подорож у своє місто).

4. Археологічні пам’ятки Archeological memorials

4.1. Загальні праці General works

1532. **Антонович В.Б.** О городищах докняжеского и удельно-вечевого периода, находящихся в западной части древней Киевской земли // Чтения в ист. о-ве Нестора Летописца. – 1889. – Кн. 3. – С. 10–16.
1533. **Антонович В.Б.** Памятники каменного века, найденные в Киеве в течение трех последних лет // Тр. X Археол. съезда в Риге. – М., 1900. – Т. 3. – С. 83–85.

1534. **Артеменко І.** Зримі силуети минувшини: Бесіда з директором Ін-ту археол. АН УРСР // Наука і суспільство. – 1978. – № 4. – С. 35–37.
1535. **Археологічні пам'ятки Української РСР:** (Корот. список АН УРСР. Ін-т археол.) / І.Г. Шовкопляс та ін. – К.: Наук. думка, 1966. – 464 с.: іл. Київ. обл. – С. 147–175.
1536. **Археологія Києва:** Дослідження і матеріали: Зб. наук. праць / АН УРСР. Ін-т археол. – К.: Наук. думка, 1979. – 131 с.
1537. **Боровський Я., Калюк О.** Свідки давнини: [Кам'яні іконки Ісуса Христа та Іоанна Предтечі з “міста Володимира”] // Україна: наука і культура. – К., 1989. – Вип. 23. – С. 278–279: іл.
1538. **Волошинский Я.** Киевские курганы // Изв. о-ва любителей естествознания, археологии и этнографии. Тр. / Антропол. отд. – 1876. – Т. 20, кн. 2, вып. 1. – С. 16–20.
1539. **Дригалкін В.** У поле за тасмніцями: Експедиції: [Археол. Києва] // Робітн. газ. – 1981. — 14 квіт.
1540. **Звенович В.** Про що розповіли розкопки // Наука і життя. – 1962. – № 9. – С. 58–60.
1541. **Івакін Г.Ю., Климовський С.І.** Проблеми охорони археологічних пам'яток м. Києва // Археометрія та охорона іст.-культ. спадщини – 1999. – № 3. – С. 115.
1542. **Івакін Г.** Розкопки Києво-Подолу у 1976 р. // НА ІА НАНУ, ІА/К, Од. зб. 1976/31 а.
1543. **Кучера М.П.** Звіт про роботу розвідочного загону по обстеженню городищ Київщини // Науч. арх. Ін-та археол. АН УССР. – 1972/24.
1544. **Мовчан І.** Нові знахідки археологів // Прапор комунізму. – 1982. – 11 черв.
1545. **О ходе открытия древностей в Киеве до начала 1836 г.** // Журн. Мин. нар. просвещения. – 1836. – Ч. XII. – нояб.
1546. **Русские древности в памятниках искусства, издаваемые И.И. Толстым и Н.И. Кондаковым.** Вып. 4–5. – Спб., 1891–1897.
Вып. 4: Христианские древности Крыма, Кавказа и Киева. – 1891. – [2], 176 с.: ил.
Вып. 5: Курганные древности и клады домонгольского периода. – 1897. – [2], 168 с.: ил.
1547. **Суховєєв В.** Перегляньте свої колекції: [Про необхідність повернення державі археол. знахідок, які є у колекціонерів] // Веч. Київ. – 1988. – 2 берез.
1548. **Таранченко М.** З глибини віків: [Про археол. розкопки в Києві] // Сіл. вісті. – 1977. – 29 січ.
1549. **Телегін Д.Я., Круц В.О.** Дослідження київської археологічної експедиції // Укр. іст. журн. – 1967. – № 11. – С. 154–155.
1550. **Телегін Д.Я., Круц В.О.** Из робіт Київської археологічної експедиції (1962–1963 рр.) // Укр. іст. журн. – 1964. – № 2. – С. 154–155.

1551. Телегін Д. На землі “докиївській” // Пам’ятники України. – 1982. – № 3. – С. 43–44.
1552. Телегін Д.Я. Основні результати робіт Київської експедиції 1962–1964 рр. // Археол. – 1965. – Т. 19. – С. 86–99.
1553. Телегін Д.Я., Круц В.О. Розвідки і розкопки Київської археологічної експедиції в 1965 р. // Укр. іст. журн. – 1966. – № 5. – С. 154–155.
1554. Терпиловський Р.В., Абашина Н.С. Пам’ятки київської культури: (Зведення археол. джерел). – К.: Наук. думка, 1992. – 221, [3] с.: іл.
1555. Толочко П.П. Археологія:: Дослідження тривають: [Підеумки минулого археол. сезону і корчування нашої іст. пам’яті: Розкопки у Києві] // Наука і суспільство. – 1988. – № 2. – С. 46–57.
1556. Толочко П.П. Знати і поважати минуле / “Діалог” підгот. до друку О. Свищ // Робітн. газ. – 1988. – 17 лют.
1557. Формозов А.А. К истории археологических раскопок в Киеве в начале XIX века // Совет. археология. – 1981. – № 1. – С. 312–313.
1558. Хандрос О. Як хороше на Березані: [Про роботу гуртка археол. при Київ. палаці піонерів] // Піонерія. – 1978. – № 6. – С. 17.
1559. Чубук М. Перші археологічні експедиції // Веч. Київ. – 1980. – 5 квіт. – (До 1500-річчя Києва).
1560. Швидковский О. Археология в современном Киеве // Архитектура СССР. – 1978. – С. 39–41.
1561. Шевцова Н. Доля пам’ятки сьогодні і завтра: Круглий стіл “Культури і життя” // Культура і життя. – 1980. – 10 серп. – (Київ–1500).
1562. Шовкопляс І.Г. Археологічні дослідження на Україні (1917–1957): Огляд вивчення археологічних пам’яток. – К.: Вид-во АН УРСР, 1957. – Бібліографія з історії України (1917–1957): с. 317–413.

4.2. Палеоліт (1 млн–10 тис. років тому) Paleolith (1mln – 10 millenniums)

1563. Гладких М.І. Палеолітичне місцезнаходження Караваєвої Дачі у Києві // Археол. – 1972. – № 7. – С. 84–87: іл.

4.2.1. Кирилівська палеолітична стоянка та культура часу Мадлен Cyrillic Paleolithic stand and culture of Madlen time

1564. Антонович В.Б. О раскопках В.В. Хвойки по Кирилловской улице // Чтения в Ист. о-ве Нестора Летописца. – 1896. – № 11, отд. 1. – С. 8–11.
1565. Армашевский П.Я. О стоянке человека палеолитической эпохи по Кирилловской улице в Киеве // Тр. П. Археол. съезда. – М., 1902. – Т. 2. – С. 141–144.
1566. Б[еляшевский] Н. Бивни мамонта с нарезками из стоянки на Кирилловской улице в Киеве (по рисунку) // Археол. летопись Юж. России. – 1900. – Т. 2. – С. 71–72: 1 вкл. л. ил.

1567. **Бібікова В.І.** Кістяна знахідка з Кирилівської палеолітичної стоянки: [Розкопки В.В. Хвойки] // Археол. – 1966. – Т. 20. – С. 143–145.
1568. **Борисковский П.И.** Кирилловская палеолитическая стоянка // Палеолит и неолит СССР / Под ред. П.П. Ефименко. – М.;Л., 1941. – № 2. – С. 86–103. – (Материалы и исслед. археологии СССР).
1569. **Борисковский П.И.** Палеолит Украины: Ист.-археол. очерки. – М.;Л., 1953. – (Материалы и исслед. по археологии СССР, № 40).
Гл. УП. Кирилловская палеолитическая стоянка. – С. 153–175: ил.
1570. **Вовк Х.К.** Мадленське майстерство на Україні. – Л.: Наук. т-во ім. Шевченка, 1902. – 14 с.: іл., 3 вкл. арк. табл. – Відб. з Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка. – Т. 46.
1571. **Вовк Х.К.** Палеолітичні знахідки на Кирилівській улиці у Києві: (Дод. до ст.: Передісторичні знахідки на Кирилівській улиці у Києві // Матеріали до укр-рус. етнології.– Л., 1899. – Т. 1. – С. 211–219: іл.
1572. **Волков Ф.К.** Искусство Мадленской эпохи в Украине // Археол. летопись Юж. России. – 1903. – № 1. – С. 15–25: ил.
1573. **Городцов А.** Археология. Т. 1. Каменный период. – Пг.: Госиздат, 1923.
Про Кирилівську стоянку. – С. 232–237.
1574. **Громов В.И.** Палеонтологическое и археологическое обследование стратиграфии континентальных отложений четвертичного периода на территории СССР // Тр. / Ин-т геол. наук АН СССР. – 1948. – Вып. 64., геол. сер. 17. – Разд.: Кирилловская стоянка. – С. 75–88.
1575. **Ефименко П.П., Береговая Н.А.** Палеолитические местонахождения СССР // Палеолит и неолит СССР. – М.;Л., 1941. – № 2. – С. 269–270. – (Материалы и исслед. по археологии СССР)
Короткий довідник. з великою бібліографією. Про Київ див. № 116. Кирилловская стоянка. (Нижний горизонт); № 117. Кирилловская стоянка. (Верхний горизонт); № 121. Протасов Яр.
1576. **Исследование** стоянки палеолитической эпохи, обнаруженной в усадьбе Зайцева по Кирилловской улице в г. Киеве // Киев. старина. – 1899. – № 5, археол. летопись – С. 108–109.
1577. **Кирилловская** стоянка. Верхний горизонт // Ефименко П.П. Первобытное о-во. Очерки по истории палеолитического времени. – К., 1953. – С. 614–615.
1578. **Корзухина Г.Ф.** Новые данные о раскопках В.В. Хвойки на усадьбе Петровского в Киеве (1907–1909 гг.). Приложение: Выписка А.А. Спицына из дневника раскопок В.В. Хвойки на усадьбе Петровского в 1907 г. // Совет. археология. – 1956. – Т. 25. – С. 318–342.
1579. **Линниченко И.Л., Хвойка В.В.** Находка орнаментированных костей мамонта // Зап. Одес. о-ва истории и древностей. – 1901. – Т. 23. – С. 203–206: 1 табл. – (Стоянка на Кирилівській вул.)
1580. **М.** Раскопки в Киеве // Киев. старина. – 1899. – № 1, археол. летопись. – С. 42–43.

1581. **Палеолитическая** стоянка на Кирилловской улице в г. Киеве // Киев. старина. – 1900. – № 9, археол. летопись. – С. 145.
1582. **Спицын А.А.** Русский палеолит // Зап. Отд-ния рус. и славян. археологии Рус. археол. о-ва. Т. 11. – Пг., 1915.
Разд. 9. Киев. Кирилловская стоянка. – С. 144–151: ил.
1583. **Стоянка** на Кирилловской улице в Киеве. Нижний горизонт // Ефименко П.П. Первобытное о-во. Очерки по истории палеолитического времени. – К., 1953. – С. 539–543.
1584. **Уваров А.С.** Археология России. Каменный период. Т. 1. – М., 1881.
Кирилівська стоянка. – С. 275–281.
1585. **Хвойка В.В.** Древние обитатели Среднего Приднепровья и их культура в доисторические времена: (По раскопкам). – К.: Тип. т-ва «Е. Синькевич», 1913.

Опис розкопок у садибі М.М. Петровського у м. Києві і с. Білогородка Київ. обл.

1586. **Хвойка В.В.** Киево-Кирилловская палеолитическая стоянка и культура эпохи Мадлен (по поводу ст. Ф.К. Волкова «Искусство Мадленской эпохи в Украине») // Археол. летопись. Юж. России. – 1903. – № 1. – С. 26–36.
1587. **Черниш О.П.** Карта палеоліту УРСР: (Довідник) // Наук. зап. Ін-ту сусп. наук Львів. філ. АН УРСР. Т. 2. Матеріали і дослідження по археол. УРСР. – К., 1954. – С. 67–143. – Бібліогр.: с. 139–143.
Про Київ. див.: № 55. Кирилівська вул., № 56. Протасів Яр. – С. 80–81.
1588. **Шовкопляс І.Г.** До 75-річчя початку дослідження Кирилівської палеолітичної стоянки в Києві // Укр. іст. журн. – 1968. – № 19. – С. 137–140.
1589. **Шовкопляс І.** Найдавніші поселення: [Кирилів. стоянка в Києві] // Літ. Україна. – 1982. – 11 лют.

4.2.2. Протасів Яр Protasiv ravine

1590. **Борисковский П.И.** Палеолит Украины: Ист.-археол. очерки. – М.;Л., 1953. – (Материалы и исслед. по археологии СССР, № 40.)
Див.: Про стоянки у Києві за довід. з бібліогр.: № 175. Протасів Яр (стоянка). – С. 438.
1591. **Ефименко П.П., Береговая Н.А.** Палеолитические местонахождения СССР // Палеолит и неолит СССР. – М.;Л., 1941. – № 2. – С. 254–292. – (Материалы и исслед. по археологии СССР).
Короткий довід. з великою бібліогр. Про Київ див.: № 121. Протасов Яр. – С. 269–270.
1592. **Новые** находки стоянок первобытного человека в Киеве // Киев. старина. – 1903. – № 11. – С. 83–84.
Стоянка біля Протасового Яру.

- 1593.** Новые следы допотопного человека на киевских высотах // Изв. Археол. ком. – 1904. – Вып. 9. – С. 40.
Стоянка біля Протасового Яру.
- 1594.** Спицын А.А. Русский палеолит // Зап. Отд-ния рус. и славян. археол. о-ва. Т. 11. – Пг., 1915.
Разд. 10. Киев. Протасов Яр [стоянка]. – С. 151.
- 1595.** Черниш О.П. Карта палеоліту УРСР: (Довідник) // Наук. зап. Ін-ту сусп. наук Львів. філ. АН УРСР.– К., 1954. – Т. 2. – С. 67–143. – Матеріали і дослідження по археол. УРСР.
Про Київ. див.: № 56. Протасів Яр.– С. 80–81.

4.3. Мезоліт (IX–VI тис. до н. е.)

Mezolit

- 1596.** Телегин Д.Я. Мезолитические стоянки в окрестностях Киева // Крат. сообщ. / Ин-т истории материал. культуры. – 1956. – Вып. 65. – С. 74–76.
Стоянка біля с. Віта-Литовська.

4.4. Неоліт (VI– поч. I тис. до н. е.)

Neolith (VI – beginning of I millennium B.C.)

- 1597.** Находки в г. Киеве [на Нижней Юрковице и Трехсвятительской улице] // Киев. старина – 1901. – № 6, археол. летопись. – С. 205–206.
- 1598.** Раскопки на Верхней Юрковице в г. Киеве // Киев. старина – 1899. – № 6, археол. летопись. – С. 168–172.
- 1599.** Телегин Д.Я. Неолітні пам'ятки Києва та його околиць // Вісн. АН УРСР. – 1956. – № 3. – С. 42–46.
Стоянки в с. Віта Литовська, біля с. Микільська Слобідка та ін.
- 1600.** Телегин Д.Я. Отпечатки зерен ячменя на неолитических сосудах // Природа. – 1956. – № 5. – С. 106: ил.
За матеріалами розкопок біля с. Віта Литовська.
- 1601.** Тереножкин А.И. Археологические обследования в зоне Киевской ГЭС в 1960 г. // Крат. сообщ. / Ин-т археологии АН УССР. – 1962. – Вып. 12. – С. 3–7.
- 1602.** Ясногурский Ф. Особое мнение гласного думы по делу о Волчьем Яре // Изв. Киев. гор. думы. – 1902. – № 9. – С. 23–27.
Історія заселення Юрковиці

4.5. Енеоліт або міднокам'яний вік. Трипільська культура

(IV–III тис. до н. е.)

Eneolith or Stone Brazen Age. Trypillja culture

(IV–III millennium B.C.)

- 1603.** Амбургер Н.П., Білановська Т.Д. Пізньотрипільське поселення біля с. Бортничі // Археол. пам'ятки УРСР. – 1956. – Т. 6. – С. 115–117: іл.

1604. **Археологічні скарби України:** (Культура і мистецтво IV–I тисячоліття до н. е.): Вист. присвяч. Дню Києва. – К.: Наук. думка, 1988. – 10 с.
1605. **Брайчевский М.Ю.** Раскопки в Киеве на территории «Города Ярослава»: [Об остатках поздне трипольского жилища] // Археол. открытия 1972 г. – М., 1973. – С. 263–264.
1606. **Даниленко В.Н.** К вопросу о месте Киевотрипольской культуры в этногенетическом процессе // Крат. сообщ. / Ин-т археологии АН УССР. – 1953. – Вып. 2. Тез. докл. У1 науч. конф. Ин-та, прочит. на секцион. заседаниях. – С. 81–83.
1607. **Даниленко В.М., Макаревич М.Л.** Червонохутірський могильник мідного віку з трупоспаленням. [Дарниц. р-н] // Археол. пам'ятки УРСР. – 1956. – Т. 6. – С. 92–98.
1608. **Захарук Ю.М.** Поселення софійського типу в околиці Києва // Археол. пам'ятки УРСР. – 1956. – Т. 6.
1609. **Захарук Ю.М.** Софійський тілопальний могильник: (Корот. повідомл. про розкопки 1948 р.) // Археол. пам'ятки УРСР. – 1952. – Т. 4. – С. 111–120: іл.
1610. **Збенович В.Г.** Нові неолітичні трипільські поселення в зоні Київської ГЕС // Археол. – 1964. – Т. 16. – С. 137–143.
1611. **Круц В.О.** Нові матеріали трипільської культури в Києві // Археол. – 1976. – Вип. 19. – С. 93–95: іл.
1612. **Круц В.А.** Поздне трипольские памятники Среднего Поднепровья. – К.: Наук. думка, 1977. – 160 с.: ил.
1613. **Круц В.О.** Трипільський могильник з обрядом тілопокладання поблизу Києва // Археол. – 1975. – Вип. 15. – С. 41–50.
1614. **Пассек Т.С.** Периодизация трипольских поселений (III–II тысячелетие до н. э.). – М.;Л.: АН СССР, 1949. – (Материалы и исслед. по археологии СССР, № 10.)

Трипільська культура в Києві – С. 181–189.

1615. **Самойловський І.М.** Сліди трипільської культури у Києві // Археол. – 1952. – Т. 6. – С. 135–138: іл.
1616. **Самойловський І.М.** Тілопальний могильник коло с. Софіївки: (Корот. повідомл.) // Археол. пам'ятки УРСР. – 1952. – Т. 4. – С. 121–123: іл.
1617. **Шапошникова О.Г.** Пам'ятки неоліту та трипільської культури в р-ні Києва // Археол. – 1953. – Т. 8. – С. 138–147.

Стоянки: Микільська Слобідка, Оболонь, с. Нижня Дубечня, с. Бортничі, с. Пирогів.

4.6. Епоха бронзи (II – початок I тис. до н.е.).

Bronze era (II – beginning I millennium B.C.)

1618. **Телегін Д.** Пам'ятки мідно-бронзової епохи на території Києва // Веч. Київ. – 1954. – С. 3–11.

4.7. Залізний вік (ранній) (УШ – перша половина УП ст. до н. е.) Iron era (early) (VIII – first half of VII century B.C.)

- 1619.** Хомчик М., Шовкопляс Г. Залізний літопис: Свідки давнини // Веч. Київ. – 1981. – 24 груд.
- 1620.** Хомчик М.О., Шовкопляс Г.М. Знахідки ранньої пори залізного віку з Києва: Зібрання Держ. іст. музею УРСР // Археол. – 1984. – № 46. – С. 62–72.

4.8. Скіфська держава (УП–ІІІ ст. до н. е.) Scythian state (VII – III century B.C.)

- 1621.** Белозор В.П., Скорый С.А. Архаический скифский меч из Киева // Совет. археология. – 1985. – № 1. – С. 255–256.
- 1622.** Белозор В., Скорый С. Меч древних скифов // Наука и жизнь. – 1985. – № 9. – С. 27.
- 1623.** Петровська Є.О. Ранньоскіфські пам'ятки на південній околиці Києва // Археол. – 1970. – Т. 24. – С. 129–145: іл.
- 1624.** Тереножкин А. Тайны скифских гробниц: [Результаты раскопок скиф. курганов вост. Киева сотрудниками Ин-та археологии УССР] // Правда Украины. – 1963. – 3 авг.

4.8.1. Хотівське городище Khotiv site of ancient town

- 1625.** Покровська Є.Ф. Хотівське городище // Археол. пам'ятки УРСР. – 1952. – Т. 4. – С. 12–20: іл.
- 1626.** Федоренко М. Де закінчувалася Софія: [Хотів. городище] // Київ. правда. – 1986. – 12 січ.

4.9. Зарубинецька культура (ІІІ ст. до н.е.– ІІ ст. н. е.) Zarubinezky culture (III century B.C. – II century A.D.)

- 1627.** Гопак В.Д., Шовкопляс А.М. Черный металл зарубинецкого поселения Оболонь в Киеве // Совет. археология. – 1983. – № 4. – С. 154–160. – Библиогр.: 14 назв.
- 1628.** Даниленко В.М. Пізньозарубинецькі пам'ятки київського типу // Археол. – 1976. – № 19. – С. 65–92.
- 1629.** Кравченко Н.М. та ін. Нові пам'ятки I тисячоліття н.е. в Київському Подніпров'ї / Н.М. Кравченко, Н.С. Абашина, Є.Л. Гороховський // Археол. – 1975. – № 15. – С. 87–98.

1630. **Максимов Е.В.** Зарубинецкая культура на территории УССР: [О памятниках III в. до н.э. – II в. н.э., обнаруж. при раскопках на Старокиев. горе, Юрковице, Замковой горе, Оболони, Корчеватом]. – К.: Наук. думка, 1982. – 183 : ил.
1631. **Махно Е.В.** Раннеславянские (зарубинецко-корчеватские) памятники в Среднем Поднепровье) // Совет. археология. – 1955. – Т. 23. – С. 81–100: ил., карт.
Могильники у селлах Бортничі, Пирогів, Корчовате, Білогородка, Віта Поштова та ін.
1632. **Махно Е.В.** Раскопки зарубинецких поселений в киевском Приднепровье в 1950 г. // Материалы Ин-та археологии СССР.– М.;Л., 1959. – № 70.
1633. **Пачкова С.П.** Господарство східнослов'янських племен на рубежі нашої ери: (За матеріалами зарубин. культури). – К.: Наук. думка, 1974. – 135 с.
1634. **Самойловский И.М.** «Корчеватовский могильник» // Материалы Ин-та археологии СССР. – М.; Л., 1959. – № 70.
1635. **Самойловський І.М.** Корчоватський могильник // Археол. – 1947. – Т. 1. – С. 101–109.
1636. **Шовкопляс А.М.** Памятники зарубинецкого времени в г. Киеве // Материалы и исслед. по археологии СССР. – 1969. – Вып. 160. – С. 75–81.
1637. **Шовкопляс А.М.** Поселение зарубинской культуры в Киеве // Археол. открытия 1970 г. – М., 1971. – С. 279–280.
1638. **Шовкопляс А.М.** Поселение зарубинской культуры на берегу Почайны в Киеве // Древн. славяне и их соседи. – М., 1970. – С. 28–30.
1639. **Шовкопляс А.М.** Раскопки зарубинецкого поселения в Киеве // Археол. открытия 1972 года. – М., 1973. – С. 350–351.

4.10. Розселення землеробських племен Черняхівської культури (II–V ст. н. е.).

Chernjahivska culture (II – V cent. A.D.) Settling of agricultural tribes

1640. **Довженок В.Й.** Черняхівська культура в історії населення Середнього Подніпров'я // Дослідження з слов'яно-рус. археол. – К., 1976. – С. 63–72.
1641. **Сымонович Э.А.** Черняховская культура и памятники киевского и колочинского типов // Совет. археология. – 1983. – № 1. – С. 91–102.
1642. **Скиба Л.Є.** Знахідка ливарної формочки III ст. н. е. в Києві // Археол. – 1986. – Вип. 53. – С. 68–72. – Рез. рос. – Бібліогр.: 13 назв.
1643. **Терпиловский Р.В.** О характере контактов киевской и черняховской культур // Кратк. сообщ. / Ин-т археологии АН СССР. – 1984. – Вып. 178. – С. 81–86.

4.11. Антський період в історії слов'ян (У–УІІ ст. н. е)

Ants period in Slavs history (V – VII cent. A.D.)

1644. **Ивакин Г.Ю., Пуцко В.Г.** Импостная капитель из киевских находок (УІ в.) // Совет. археология. – 1980. – № 1. – С.195–210.
1645. **Кучерук О.** Загадка Вікентія Хвойки // Україна. – 1990. – № 42. – С. 8–9.
| *Поганське капище У–УІІ століть, знайдене у 1908 р. неподалік Десятинної церкви.*
1646. **Орлов Р.С.** Розвідки ранньослов'янських пам'яток поблизу Києва // Археол. – 1972. – № 5. – С. 96–106: іл.
1647. **Петров В.П.** Давні слов'яни У–УІІІ ст.: Літописні дані в світлі археол. матеріалів // Укр. іст. журн. – 1966. – № 2. – С. 30–37.
1648. **Приходнюк О.М.** Археологічні пам'ятки Середнього Придніпров'я УІ–ІХ ст. н. е. – К.: Наук. думка, 1980. – 152 с.: іл.
1649. **Шовкопляс А.М.** Исследование на Оболони в Киеве // Новейшие открытия ... – К.: Б.и., 1975. – С. 34–35.
1650. **Шовкопляс А.М.** Работы на Оболони в Киеве // Археол. открытия 1974 г. – М., 1975. – С. 373–374.
1651. **Шовкопляс А.М.** Раннеславянское поселение в Киеве [У–УІ вв. н. э.] // Археол. открытия 1969 г. – М., 1970. – С. 266–267.
1652. **Шовкопляс Г.** Найдавніше поселення // Веч. Київ. – 1979. – 18 січ.
1653. **Шовкопляс Г.** Оболонь близька і далека // Веч. Київ. – 1979. – 17 серп.
Про відкриття залишків поселень стародав. сх. слов'ян в р-ні буд-ва житлового масиву Оболонь.

4.12. Київська Русь (ІХ–ХІІІ ст.)

Kijevska Rus (IX–XIII cent.)

4.12.1. Археологічні розкопки Києва

Archeological excavations in Kyiv

1654. **Антонович В.Б.** Археологические находки и раскопки в Киеве и в Киевской губернии в течение 1876 г. // Чтения в Ист. о-ве Нестора Летописца. – 1879. – Кн. 1. – С. 244–261, 282.
1655. **Антонович В.Б.** О раскопках в Обсерваторном переулке // Киев. слово. – 1895. – № 2791, 2798, 2806, 2807. – Окр. відб.
1656. **Антонович В.Б.** Осмотр Киева // Тр. ХІ Археол. съезда. – К., 1902. – Т. II. – С. 135–140.
1657. **Беляшевский Н.** Курган-могикан на территории Киева // Археол. летопись Юж. России. – 1903. – № 6. – С. 357–361: 2 вкл. л. ил.
Розкопки кургана ІХ–Х вв. на Кирилівській вул.
1658. **Боровський Я.** Мали звичаї свої: [Про археол.розкопки курган. поховання у Києві] // Соціаліст. культура. – 1987. – № 8. – С. 30–31.

1659. **Боровський Я.** Там, де жив Боян: [Археол. розкопки на території Києва] // Знання та праця. – 1986. – № 12. – С. 16–22.
1660. **Брайчевський М.Ю.** Де жили давні кияни? // Пам'ятки України. – 1997. – № 3. – С. 54–57.
1661. **Брайчевский М.Ю.** Раскопки в “Городе Ярослава” // Археол. открытия 1971 г. – М., 1972. – С. 390–392.
1662. **Брайчевский М.Ю.** Раскопки в “Городе Ярослава” // Археол. открытия 1972 г. – М., 1973. – С. 263–264.
1663. **Ватазина А.П.** Киевский курганный могильник // Науч. тр. / Куйбыш. пед. ин-т. – 1977. – Т. 220. – С. 81–88.
1664. **Гупало К., Івакін Г.** Місто давніх предків: [Про археол. дослідження пам'яток стародав. Києва] // Літ. Україна. – 1976. – 21 верес.
1665. **Добровольський Л.** Городище у Почтовой Виты: Справка о прошлом одной из киевских окрестностей. – К., 1912. – 42 с.: 1 вкл. л. карт.
1666. **Довженок В.І.** Про типи городищ Київської Русі // Археол. – 1975. – № 16. – С. 3–14.
1667. **Жлуктенко В.** Асфальт над княжим містом: [Про розкопки на вул. Володимирській навпроти Софії Київ.] // День. – 1998. – 23 лип.
1668. **Каргер М.К.** Дофеодальный период истории Киева по археологическим данным // Кратк. сообщ. / Ин-т истории материал. культуры. 1. – Л., 1939. – С. 9–10.
1669. **Каргер М.К.** К вопросу о Киеве в УШ–ІХ вв. // Кратк. сообщ. / Ин-т истории материал. культуры. У1. – Л., 1940. – С. 61–66.
1670. **Каргер М.К.** По следам древних культур. Древняя Русь. – М., 1953. – С. 37–74: ил.
– Зміст: Из истории археол. изучения древн. Киева. Архитектурные памятники в свете археол. раскопок. Жилище-мастерская киевлян XII–XIII вв. Киев и монгол. нашествие.
1671. **Каргер М.К.** Погребение Киевского дружинника X в. // Кратк. сообщ. Ин-та истории материал. культуры. У. – Л., 1940. – С. 79–82.
1672. **Київські експедиції** Ін-ту археол. АН УРСР // Наука і суспільство. – 1980. – № 6. – С. 46–47.
1673. **Килиевич С.Р.** Детинец древнего Киева // Древнерус. Киев. – К., 1984. – С. 46–48.
1674. **Килиевич С.Р.** Детинец Киева IX – первой половины XIII веков: По материалам археол. исслед. – К.: Наук. думка, 1982. – 175 с. – (Киеву 1500).
1675. **Килиевич С.Р.** Киевский детинец IX –первой половины XIII в.: Автореф. дис. ... канд. ист. наук / АН УССР. Ин-т археологии. – К., 1976. – 22 с.
1676. **Килиевич С.Р.** Раскопки в Киевском детинце: [Об обнаружении части большого курган. могильника IX–X вв.] // Археол. открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 329.

1677. **Кирилович С.Р.** Раскопки на феодальном дворе Киевского детинца: [О погребениях XII–XIII вв.] // Археол. открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 335–336; Археол. открытия 1979 г. – М., 1980. – С. 264–265; Археол. открытия 1982 г. – М., 1983. – С. 274–275.
1678. **Кілієвич С.Р.** Археологічна карта київського детинця // Археол. дослідження стародав. Києва. – К., 1976. – С. 179–213.
1679. **Козловська В.** Археологічні пам'ятки часів князівської доби коло с. Поштова Віта на Київщині // Зап. Укр. наук. т-ва в Києві / Іст. секц. ВУАН. – К., 1925. – Т. 19. – С. 24–28.
1680. **Колісниченко Ю.** Коштовніше від золота: З глибини віків: [Про знахідки археологами пам'яток культури на території Києва] // Молодь України. – 1980. – 10 лют.
1681. **Коломієць П.** Таємниця “мідяних” коней: [Про пошуки київ. археологів] // Наука і суспільство. – 1977. – № 11. – С. 41.
1682. **Лебединцев П.Г.** О раскопках на Софийском дворе в мае 1878 г. // Чтения в Ист. о-ве Нестора Летописца. – 1888. – Кн. 2, отд. 1. – С. 64.
1683. **Максимов Є.В., Орлов Р.С.** Могильник X ст. на горі Юрковиці у Києві // Археол. – 1982. – № 41. – С. 63–72.
1684. **Мигаль М.** Заповідна зона: Археологи відкрили ще одну сторінку історії славетного “Міста Володимира” // Прапор комунізму. – 1988. – 5 листоп.
1685. **Мокєєв Г.** Боричів-ядро – городище Києва // Пам'ятки України. – 1993. – № 1–6. – С. 116–126.
1686. **Раппопорт П.А.** Обстеження городищ в р-ні Києва у 1950 р. // Археол. – 1952. – Т. 7. – С. 142–149: іл.
1687. **Сагайдак М., Боровський Я.** Візитні картки середньовіччя: [Про розкопки археологів в р-ні Львівської площі] // Веч. Київ. – 1979. – 17 серп.
1688. **Сагайдак М.А.** Дендрохронология древнего Киева // Археол. исслед. на Украине в 1976–1977 гг.: Тез. докл. ХУП конф. / Ин-т археологии АН УССР. – Ужгород, 1978. – С. 104.
1689. **Сагайдак М.** Місто на Почайні: [Археол. дослідження давньокиїв. архіт.] // Ранок. – 1982. – № 5. – С. 13.
1690. **Самойловський І.М.** Слов'янський могильник на р. Пронівщині під Києвом // Археол. – 1971. – Т. 9. – С. 154–157: іл.
1691. **Самойловський І.М.** Слов'янський могильник у Києві під Дніпром // Археол. – 1950. – Т. 3. – С. 179–184.: іл.
1692. **Суховєєв В.** Свидание с градом Кия: [Об археол. находках на территории Киева / Ил. В. Суховеева] // Правда Украины. – 1972. – 11 февр.
1693. **Суховєєв В.** Загадка “мідних коней”: Є підстави сподіватись, що не зникли безслідно “мідні коні” Володимира Святославовича // Прапор комунізму. – 1983. – 6 лют.
1694. **Суховєєв В.** Зустріч через століття // Веч. Київ. – 1983. – 12 берез.

1695. **Суховєєв В.** Коні з минулого тисячоліття: [Про археол. розшуки в Києві] // Знання та праця. – 1988. – № 1. – С. 22–23.
1696. **Суховєєв В.** Нові розкопки, нові загадки: [Розкопки на вул. Рейтарській] // Прапор комунізму. – 1980. – 12 берез.
1697. **Толочко П.** Археологічна скарбниця Києва // Київ. – 1983. – № 4. – С. 149–155.
1698. **Толочко П.П.** Археологічні пам'ятки “матері міст руських” // Вісн. АН УРСР. – 1981. – № 5. – С. 10–17.
1699. **Толочко П.** З архіву землі київської // Наука і суспільство. – 1984. – № 11. – С. 31–33.
1700. **Толочко П.** Земляний архів Києва // Прапор комунізму. – 1979. – 28 листоп. – (До 1500-річчя Києва).
1701. **Толочко П.П. и др.** Из работ Киевской археологической экспедиции / П.П. Толочко, С.Р. Килиевич, В.Д. Дяденко // Археол. исслед. на Украине. – К., 1968. – Вып. 2. – 186–191.
1702. **Толочко П., Гупало К.** Погляд крізь віки: Про що розповідає унікал. археол. відкриття у Києві // Рад. Україна. – 1972. – 28 лип.

4.12.1.1. Городище (Старокиївська гора) Site of ancient town of Old Kiev mount

1703. **Бауэр А.** Загадки Старокиевской горы: [О раскопках отряда Киев. постоянно действующей экспедиции Ин-та археологии АН УССР] // Правда Украины. – 1971. – 19 авг.
1704. **Килиевич С.Р.** На горе Старокиевской. – К.: Наук. думка, 1982. – 82 с.
1705. **Кілієвич С.Р.** Археологічні дослідження на Старокиївській горі // Середні віки на Україні. – 1973. – Вип. 2. – С. 96–101.
1706. **Толочко П., Кілієвич С.** Археологічні дослідження Старокиївської гори 1965–1969 рр. // Київ. старовина. – 1972. – С. 5–25.
1707. **Толочко П.** На горі Старокиївській: [Розповідь археолога про нові археол. знахідки] // Знання та праця. – 1967. – № 2. – С. 9–11: портр.
1708. **Толочко П.П., Килиевич С.Р.** Новые исслед. Старокиевской горы // Археол. исслед. на Украине 1965–1966 гг. – К., 1967. – Вып. 1. – С. 171–175.
1709. **Харламов В.А.** Исследование дворцовой постройки на Старокиевской горе // Археол. открытия 1981 г. – М., 1983. – С. 327–328.
1710. **Шовкопляс Г.М.** Старокиївська гора // Рад. енцикл. історії України. – 1972. – Т. 4. – С. 207.

4.12.1.2. Замкова гора (Киселівка). Флорівська гора The castle mountain (Kiselivka). Florivska mountain

1711. **Беляшевский Н.** Следы великокняжеской эпохи на горе Киселевке // Киев. старина. – 1888. – № 8, док. – С. 53–55.
1712. **Богусевич В.А.** Розкопки на горі Киселівці // Археол. пам'ятки УРСР. – К., 1952. – Т.3. – С. 66–72.: іл., план.

1713. **Гаркавий О.** Замкова, Киселівка, Флорівська: [З історії Києва] // Пам'ятки України. – 1990. – № 2. – С. 14–16.
1714. **Заседа Л.** Сходинками по Замковій горі // Прапор комунізму. – 1983. – 25 серп.
1715. **Козловська В.** Флорівська гора: (Киселівка у Києві) // Нове укр. слово (К.). – 1942. – 5 лют.
1716. **Магура С.** До праці про стару слов'янську кераміку часів родоплемінного ладу: (З приводу розкопів на горі Киселівці в Києві 1932 р.) // Наук. зап. / Ін-т історії матеріал. культури. – 1934. – Кн. 1. – С. 53–74: іл.
1717. **Розкопи** в Києві на горі Киселівці в 1940 р.: (З матеріалів наук. арх. Ін-ту археол. АН УРСР) // Археол. – 1947. – Т. 2. – С. 141–152.
1718. **Суховєєв В.** Таємниця гори Киселівки: (Киселівка, або Замкова гора) // Молодь України. – 1981. – 15 лют.
1719. **Толочко П.** До першопочатків Києва: Замкова гора була однією з найраніше заселених частин початк. Києва – своєрід. плацдармом його подальшого розвитку // Прапор комунізму. – 1979. – 18 квіт. – (До 1500-річчя Києва),
1720. **Феофанова А.** Хрест-мощовик із Замкової гори: (Археол. знахідка) // Образотворче мистецтво. – 1982. – № 2. – С. 31–32.
1721. **Шовкопляс А.М.** Керамический комплекс горы Киселевки в Киеве // Кратк. сообщ. Ин-та археологии АН УССР. – 1957. – Вып. 7. – С. 17–19.
1722. **Шовкопляс Г.М.** Археологічні пам'ятки гори Киселівки в Києві // Праці Київ. іст. музею. – К., 1958. – Вип. 3. – С. 23–25.
1723. **Шовкопляс Г.** Замкова гора // Веч. Київ. – 1980. – 12 черв. – (1500. Сторінки історії).
1724. **Шовкопляс Г.** Найдавніша місцина Києва: [Замкова гора – Киселівка] // Пам'ятники України. 1981. – № 1. – С. 18–19.

4.12.1.3. Китаївське городище X–XIII ст. Kitajev site of ancient town of X–XIII cent.

1725. **Гродзінський А., Кохно М.** Так, допомога необхідна: [Про захист урочища Китаєво у Голосіїв. лісі] // Прапор комунізму. – 1986. – 28 жовт.
1726. **Добровольський Л.П., Наркевич Н.Ф.** Памятка для гг. участников экскурсии Киевского отделения императорского Русского военно-исторического о-ва 22 июня 1914 г. – К., 1914. – 28 с.: пл., 2 вкл. л. пл. – Літогр. вид.
Зміст: Обозрение достопримечательностей на пути из Киева в Китаєво по Днепру – С.1–6; Китаєв: ист.-топогр. и фортификац. comment. – С. 7–13; К вопросу о ритуал. и военно-торговом значении Китаєвского городища – С. 14–17.
1727. **Коваленко В.** Допомогти урочищу [Китаєве] // Прапор комунізму. – 1986. – 9 жовт.

1728. **Коваленко В.** Потрібен заповідник: [Китаєве] // Молода гвардія. – 1989. – 7 квіт.
1729. **Коваленко В.** Поки не пізно: [Про долю урочища Китаєве: Південна околиця Києва] // Прапор комунізму. – 1989. – 7 лют.
1730. **Коваленко В.** Свідок трьох цивілізацій: [Урочище Китаєве] // Літ. Україна. – 1988. – 5 трав.
1731. **Коваленко В.** Урочище Китаєво // Прапор комунізму. – 1985. – 6 берез.
1732. **Коваленко В.** Фортеця впала перед бджолами: [Китаїв. пустинь] // Веч. Київ. – 1989. – 29 квіт.
1733. **Кубишев А.І.** Стародавній Китаїв: [Давньорус. городище в околицях Києва] // Археол. – 1964. – Т. 17. – С. 43–55. – Рез. рос. мовою. – Бібліогр. в підрядк. прим.
1734. **Лашко В.** Загадкове Китаєво: [Оборон. фортеця Києва XIII ст.] // Прапор комунізму. – 1986. – 5 верес.
1735. **Мовчан І.** Загадковий Китаїв // Наука і культура. Україна: Щорічник. – К., 1988. – Вип. 22. – С. 263–267.
1736. **Мовчан І.** Унікальний комплекс в Китаєві // Веч. Київ. – 1985. – 10 лип.
1737. **Мовчан І.І., Степаненко Л.Я.** Розкопки поселення та могильника в Китаєві // Археол. дослідження стародав. Києва. – К., 1976. – С. 108–118.
1738. **Не варвари ж ми!** Громадскість столиці України вимагає припинити наступ на пам'ятки історії та культури в Голосіїв. лісі: [Урочище Китаєве] / А. Мокренко, Д. Павличко, В. Швець та ін. // Рад. Україна. – 1989. – 8 лип.
1739. **Рузінова Л.** Загадкове Китаєво // Молода гвардія. – 1986. – 21 трав.
1740. **Рузінова Л.** Таємниці давньоруської фортеці [Китаєво] // Київ. правда. – 1986. – 21 листоп.
1741. **“Свідок трьох цивілізацій”:** [Відгуки читачів на ст. під таким заголовком у “Літ. Україні” від 5 трав. цр., в якій розповідалось про іст.-археол. заповідник Києва – Китаєве] // Літ. Україна. – 1988. – 25 серп.
1742. **Силин О.** Літописне Китаєве // Літ. Україна. – 1983. – 6 січ.
1743. **Толочко П.** Ще раз про Китаєве: [Про збереження археол. пам'яток Голосіїв. лісу] // Рад. Україна. – 1989. – 14 лип.
1744. **Щербина Г.** Зберегти урочище: [Каскад ставків, Голосіїв. парк] // Прапор комунізму. – 1986. – 19 груд.

4.12.1.4. Щекавиця Tzchekaviza

1745. **Гупало К.** Розкопки на Щекавиці // Веч. Київ. – 1982. – 19 серп.
1746. **На Щекавиці** // Прапор комунізму. – 1989. – 13 жовт.
1747. **Позняк П.** Вид на гору Щекавицу: [Київ] // Прапор комунізму. – 1989. – 3 берез.
1748. **Юрченко Н.** Таємниця Щекавиці: [Київ] // Робітн. газ. – 1986. – 20 литоп.

4.12.1.5. Вали Ramparts of Kiev principality

1749. Антонович В.Б. О валах, находящихся на территории древнего Киевского княжения // Тр. 4-го Археол. съезда в Казани. – Казань, 1877. – Т. 1, отд. 1. – С. 14.
1750. Антонович В.Б. По вопросу об уничтожении Ярославова вала. – К., 1895. – 22 с.
1751. Антонович В.Б. По вопросу об уничтожении Ярославова вала // Киев. слово. – 1895. – № 2798, 2806, 2807. – Окр. відб.: Уничтожение древнего Ярославова вала в Киеве. – К., 1895.
1752. Висоцький С.О. Вал Ярослава Мудрого у Києві // Археол. Києва: (Дослідження і матеріали): Зб. наук. праць. – К., 1979. – С. 22–38.
1753. Еще один из киевских валов // Киев. старина – 1896. – № 1, док. – С. 22–23.
1754. К вопросу об уничтожении Ярославова вала // Киев. старина – 1896. – № 1, док. – С. 21–22.
1755. Кибальчич Т. Уничтожение древнего Ярославова вала в Киеве: В защиту ист. правды (по поводу реф. проф. В.Б. Антоновича «По вопросу об уничтожении Ярославова вала»). – К., 1895. – 106 с.
1756. Килиевич С.Р. Раскопки на Старокиевской горе: [О землян. вале X–XI вв., ограждавшем Киев. детинец, фундаменты дворц. сооружений X в.] // Археол. открытия 1981 г. – М., 1983. – С. 265.
1757. Климовський С.І. Загадковий вал давнього Києва // Четверта акад. пам'яті проф. Володимира Антоновича. – К., 1999. – С. 285–289.
1758. Пергаменщик Б. Где проходил Ярославов вал // Радуга. – 1968. – № 12. – С. 117–122.
1759. Раппопорт П.А. Древние русские крепости. – М.: Наука, 1965. – 87 с.
1760. Раппопорт П.А. Отчет об исслед. вала «Города Ярослава» в Киеве // Арх. Ин-та истории материал. культуры АН СССР. – Ф. 5, оп. 2, № 1612.
1761. Самойловський І.І. Археологічні спостереження під час розкопування решток фортеційного валу біля Перунова горба в 1934 р. [Київ] // Наук. зап. / Ін-т історії матеріал. культури АН УРСР. – К., 1937. – Кн. 2. – С. 121–122.
1762. Щербина В. Несколько слов о вале в Кудрявском (Обсерватор.) переулке // Киев. старина – 1895. – № 11, док. – С. 56–58.
1763. Щербина В.І. Нові археологічні знаходи в Києві: [Знищення валу на Кудряв. провулку] // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка. – Л., 1896. – Т. 9. – С. 1–5.

4.12.1.5.1. Змійові вали Serpent's ramparts

1764. Антонович В.Б. Змиевые валы в пределах Киевской земли (с картой) // Киев. старина. – 1884. – Кн. 3. – С. 355–370.

1765. **Брайчевський М.** Змійові вали: легенда і гіпотези // Сучасність. – 1972. – № 12. – С. 43–48.
1766. **Бугай А.** Загадка змійових валів: [На сотні кілометрів по території Київщини у висоту на кілька метрів тягнуться земл. вали] // Київ. правда. – 1979. – 13 трав.
1767. **Бугай А.С.** Змійові вали Київщини // Укр. іст. журн. – 1970. – № 6. – С. 74–83.
1768. **Бугай А.** Змійові вали – літопис землі Київської // Дніпро. – 1980. – № 6. – С. 124–137.
1769. **Бугай А.С.** Змійові вали та інші оборонні споруди стародавнього Києва // Республік. наук. конф. з іст. краєзнавства: Тези доп. – К., 1980. – С. 141–143.
1770. **Добровольський Л.** Змиевы валы вблизи Киева. – К.: Тип. Т.Г. Мейнандера, 1908. – 30 с.: ил., схема.
1771. **Добровольський Л.** Колишній наддніпрянський оборонний вал під Києвом // Зап. іст.-філол. відділу / УАН. – К., 1927. – Кн. XII. – С. 223–233.
1772. **Змійові вали:** [Про земл. споруди X–XI ст. на березі Дніпра та його притоках] // Знання та праця. – 1969. – № 3. – С. 12–15.
1773. **Змійові вали:** Українські легенди та перекази. – К.: Веселка, 1992. – 159 с.
1774. **Кожухар С.** Розгадані таємниці: [Про дослідження А.С. Бугаєм Змійових валів] // Літ. Україна. – 1980. – 17 черв.
1775. **Кучера М.П.** Свідки минулих епох: [Змійові вали]: Розповідає зав. відділом польових досліджень Ін-ту археол. АН УРСР / Розповідь записав О. Орункаєв // Веч. Київ. – 1983. – 7 січ.
1776. **Настенко Л.** Дослідник Змійових валів [А.С. Бугай] // Веч. Київ. – 1985. – 16 верес.
1777. **Пепа В.** Змійові вали // Дніпро. – 1982. – № 3. – С. 104–106.

4.12.1.6. Пам'ятники виробничо-трудової діяльності Relicts of labour activity

1778. **Івакін Г.** Дерев'яний водопровід: Знахідки археологів // Веч. Київ. – 1979. – 5 черв.
1779. **Ісасвич Я.** Піч на Старокиївській горі // Рад. Україна. – 1983. – 30 верес.
1780. **Іщук А.** Загадка дудурківської сокири: [Про унікал. пам'ятку первісн. реаліст. мистецтва – різьбл. кістяну сокиру, знайд. під Києвом] // Літ. Україна. – 1963. – 1 лют.
1781. **Килиевич С.Р.** Печи для обжига плинфы X в. в Киеве // Археол. открытия 1974 г. – М., 1975. – С. 284–285.
1782. **Килиевич С.Р.** Печи для обжига плинфы X в. в Киеве // Новейш. открытия. – К., 1975. – Ч. 3. – С. 86–87.

1783. **Майко А.** На вулиці дванадцятого століття: [Бронзово-ливарна майстерня, піч, тиглі для плавлення. Археол. розкопки на Подолі] // Веч. Київ. – 1988. – 8 жовт.

4.12.1.7. Пам'ятки часів боротьби Русі проти монгольської навали Memorials of Rus struggle against Mongolian invasion period

1784. **Брайчевський М.** Археологічні пам'ятки часів боротьби Русі проти монгольської навали // Вісн. АН УРСР. – 1951. – № 10. – С. 64–73.
Археологічні пам'ятки Києва – С. 65–67.

4.12.1.8. Скарби та знахідки часів Київської Русі Hoards and finds of Kijevska Rus time

1785. **Айналов Д.** Заметка о киевском кладе 1824 года // Зап. Отд-ния рус. и славян. археол. императ. Рус. археол. о-ва. – 1915. – Т. 11. – С. 1–8: ил.
1786. **Архипова Є.І., Боровський Я.Є.** Бронзова підвіска з Києва із зображенням архангела // Археол. – 1992. – № 2. – С. 95–100.
1787. **Беляшевський Н.** Замечательный клад великокняжеской эпохи // Киев. старина. – 1901. – № 10. – С. 120–132.
Опис золотих та смалевих речей, що придбані Б.І. Ханенко (Київ).
1788. **Беляшевський Н.** Клады великокняжеской эпохи, найденные в Киеве // Киев. старина. – 1888. – № 7. – С. 136–143.
1789. **Беляшевський Н.** Ценный клад великокняжеской эпохи // Археол. летопись Юж. России. – 1903. – № 5. – С. 297–304: 2 вкл. л. ил.
Скарб знайдено в садибі Михайлівського монастиря.
1790. **Берлинский М.Ф.** Описание найденных недавно в Киеве старинных золотых и серебряных вещей // Укр. журн. – 1824. – № 2. – С. 332–338.
Про знахідку В. Харцевського біля Михайлівського монастиря.
1791. **Болбут Г.** Чи ходитимуть туристи до печі: [Нові археол. знахідки на місці ремонт. робіт Михайлів. Золотоверхого монастиря] // Веч. Київ. – 1998. – 3 жовт.
1792. **Боровський Я., Сагайдак М.** Зруб тисячолітньої давності: [Археол. знахідки у Києві] // Знання та праця. – 1985. – № 10. – С. 26–27.
1793. **Боровський Я.** Монограми – автографи майстрів: [Археол. знахідки у Києві] // Знання та праця. – 1974. – № 6. – С. 20–21.
1794. **Бузян Г.** Безцінні реліквії давнини: [Археол. знахідки у Києві] // Київ. правда. – 1980. – 8 лип.
1795. **Во времена Ярослава:** [Про знахідки Київ. археол. експедиції Ін-ту археол. АН УРСР] // Правда Украины. – 1979. – 23 авг.
1796. **Вязовченко Н.** Клад XII века: [Клад, найденный под зданием Ист. музея УССР] // Совет. культура. – 1986. – 19 авг.
1797. **Эртель А.Д.** Отчет (Киев. о-ва охраны памятников старины и искусства) о наблюдении за земляными работами в р-не Старо-Киевского участка в

- 1912 г. и о найденных при этом предметах. – К., 1913. – 8 с. – Відб. з Воен.-истор. вестн. – 1913. – № 4.
- 1798. Івакін Г.** Дніпровський дар Перуна: [Знахідки працівників Київ. експедиції Ін-ту археол. АН УРСР] // Наука і суспільство. – 1980. – № 6. – С. 46–47.
- 1799. Івакін Г.** “Сядяше Кий на горе ...”: [Знахідки київ. археологів] // Вітчизна. – 1981. – № 7. – С. 185–194. – (Києву – 1500.).
- 1800. Івакін Г.** Чудовий витвір: [Археол. знахідки] // Веч. Київ. – 1979. – 28 лют.
- 1801. Карпова Н.** Если копнуть глубже ...: [О кладе, который нашли в подвале изд-ва «Муз. Украина»] // Правда Украины. – 1989. – 4 февр.
- 1802. Киянський Д.** Знахідки слідопитів історії: Засвідчують археологи // Веч. Київ. – 1981. – 28 листоп.
- 1803. Кілієвич С.Р.** Знахідки на Володимирській: Розповідає старший наук. співробітник Ін-ту археол. АН УРСР С.Р. Кілієвич / Записав С. Бондаренко // Веч. Київ. – 1983. – 22 жовт.
- 1804. Клад** в усадьбе Б.А. Орлова на Трехсвятительской ул. в г. Киеве // Киев. старина. – 1901. – № 11, археол. летопись – С. 149–151.
- 1805. Клад** Михайловского монастыря // Отчет императ. археол. комис. на 1903 год. – СПб., 1909. – С. 184–192: ил.
- 1806. Клад** XI века в Киеве // Археол. изв. и заметки. – 1899. – № 8–10. – С. 234–236.
- 1807. Клады** в Киеве и его окрестностях // Киев. старина. – 1883. – № 6, док. – С. 387–393; № 7, док. – С. 592–594; № 8, док. – С. 770–773.
- 1808. Кондаков Н.И.** Русские клады: Исслед. древностей великокняжеского периода. – СПб., 1896. – Т. 1. – [4], 214 с.: ил., 20 табл. ил.
- 1809. Корзухина Г.Ф.** Русские клады IX–XIII вв. – М.;Л.: АН СССР, 1954. – 153 с.: 32 вкл. л. табл., 5 вкл. л. карт. – Література зазначена до кожного скарбу.
- Див.: Київські скарби за №№ 12–14, 29–30, 65–111.
- 1810. Корзухина Г.Ф.** Серебряная чаша из Киева с надписями XII в. // Совет. археология. – 1951. – Т. 15. – С. 64–81.
- 1811. Ляскоренский В.Г.** Судьба одной археологической находки // Журн. М-ва нар. просвещения. – 1913. – № 3. – С. 90–98.
- Скарб, знайдений Анненковим під час будування Десятинної церкви.*
- 1812. Орлов Р.С.** Художня металообробка у Києві в X ст. // Археол. – 1983. – № 2. – С. 28–40.
- 1813. Отчет** императорской Археологической комис. за 1906 год. – СПб., 1909.
Скарб речей великокнязів. часу, знайдений в Києві – С. 124
- 1814. Петров В.П., Макаревич М.Л.** Об изображении на древнерусском браслете: [Из археол. находок в Киеве на территории Михайлов. монастыря] // Кратк. сообщ. / Ин-т археологии АН УССР. – 1962. – Вып. 12. – С. 43–47.

1815. **Пуцко В.Г.** Древнейшие типы киевских крестов-энколпионов // Тр. / V Междунар. конгр. славян. археологии, Киев, 18–25 сент. 1985 г. – М., 1987. – Т. 3, вып. 2 б, секц. 6. – С. 62–75.
1816. **Пуцко В.Г.** Каменный рельеф из киевских находок // Совет. археология. – 1981. – № 2. – С. 223–232.
1817. **Русские** древности в памятниках искусства, издаваемые И.И. Толстым и Н.И. Кондаковым. Вып. 4–5. – Спб., 1891–1897.
Вып. 4: Христианские древности Крыма, Кавказа и Киева. – 1891. – [2], 168 с.: ил.
Вып. 5: Курганные древности и клады домонгольского периода. – 1887. – [2], 168 с.: ил.
1818. **Сагайдак М.А.** Нова знахідка Енколпіона // Стародав. Київ. – К., 1975. – С. 206–208.
1819. **Самойловський І.М.** Новий скарб часів Київської Русі // Археол. – 1952. – Т. 6. – С. 120–125: іл.
1820. **Самойловський І.М.** Скарб часів Київської Русі // Археол. – 1948. – Т. 2. – С. 192–198: іл.
1821. **Самойловський І.М.** Скарб часів Київської Русі // Україна. – 1950. – № 1. – С. 35.
1822. **Симакович Г.** Из старины глубокой: [Об уникал. находках киев. археологов] // Правда Украины. – 1973. – 3 авг.
1823. **Скарби** в Києві та його околицях [1856] // Київ. – 1988. – № 5. – С. 157–159.
1824. **Слабошпицький М.** Кризь тисячоліття: Нові знахідки київ. археологів // Молода гвардія. – 1973. – 31 жовт.
1825. **Старченко О.** Скарби давнього Києва // Пам'ятники України. – 1982. – № 4. – С. 53–54.
1826. **Ставиский В.И., Бобровский Т.А.** Клейма на голосниках XI–XII вв. из Киева // Совет. археология. – 1986. – № 3. – С. 249–256. – Библиогр.: 21 назв.
1827. **Степовенко М.** Безцінні знахідки // Літ. Україна. – 1980. – 24 жовт. – (Київ – 1500).
1828. **Страшевич К.** Клады, рассмотренные в мюнц-кабинете ун-та святого Владимира с 1838 по 1866 гг. – К., 1866.
1829. **Суховєєв В.** Ремісники: [Фібули Київ. Русі] // Рад. Україна. – 1982. – 18 берез.
1830. **Суховєєв В.** Скарби із землі: А цікаво знати // Рад. Україна. – 1981. – 14 лип.
1831. **Суховєєв В.** Ще одна знахідка: [Інженер А. Мончак знайшов скарб – глин. посудину із золотими та срібн. речами XII ст.] // Вісті з України. – 1986. – № 36, верес.
1832. **Толочко П.** З глибини віків: Про що розповіли археол. знахідки // Веч. Київ. – 1979. – 10 квіт. – (До 1500-річчя: Сторінки історії).

1833. **Толочко П.** Скарби Києва розповідають: [Про археол. знахідки] // Літ. Україна. – 1965. – 27 квіт.
1834. **Тревер К.В.** Бронзовий водолей киевского клада // Изв. Рос. акад. истории материал. культуры. – 1925. – № 4. – С. 311–317: ил., [табл. 15].
1835. **Федоренко М.** Щасливі знахідки: [Скарби знаходили у с. Білогородка, с. Жуляни, с. Лісники та ін.] // Київ. правда. – 1988. – 14 лют.
1836. **Цівірко М.** Наукові скарби метробудівців // Веч. Київ. – 1983. – 12 верес.
1837. **Чудний В.** Зернь: [Київ. клад, 1986 р.] // Культура і життя. – 1988. – 20 берез.
1838. **Шовкопляс Г.М.** Знаки на древньоруському посуді з Києва // Археол. – 1964. – Т. 17. – С. 56–73.
1839. **Шовкопляс Г.М.** Найдавніші шашки і шахи з Києва: [Пам'ятка X ст.: 3 археол. знахідок 1900 р.] // Археол. – 1965. – Т. 19. – С. 196–200.
1840. **Шовкопляс Г.М.** Про косторізне ремесло в стародавньому Києві // Середні віки на Україні. – 1973. – Вип. 2. – С. 109–122.
1841. **Шовкопляс Г.М.** Середньовічні художні кахлі з Києва // Археол. – 1975. – № 6. – С. 104–114.
1842. **Щукин М.Б.** Керамика киевского типа с поселения Лепесовка // Совет. археология. – М., 1988. – № 3. – С. 207–214. – Библиогр.: с. 212–213.

4.12.1.9. Архітектурні пам'ятники княжої доби Pricely period memorials (relics of architecture)

1843. **Асеев Ю.С.** Новый памятник архитектуры древнего Киева // Древнерус. искусство. – М., 1972. – С. 80–87.
1844. **Богусевич В.А.** Про феодальні двори Києва XI–XIII ст. // Археол. – 1957. – Т. 11. – С. 14–20.
1845. **Боровський Я., Сагайдак М.** А може то думна палата? // Наука і суспільство. – 1981. – № 10. – С. 19–21.
1846. **Боровский Я.Е.** Исследования в Верхнем Киеве: [О жилище XП в., находившемся на княж. дворе] // Археол. открытия 1980 г. – М., 1981. – С. 235–236.
1847. **Боровский Я.Е.** Исследования в “городе Ярослава” древнего Киева: [Жилые и хоз. постройки в усадьбах XIII в.] // Археол. открытия 1982 года. – М., 1984. – С. 244–245.
1848. **Боровський Я.Є., Сагайдак М.** Споруда часів Ярослава Мудрого // Знання та праця. – 1979. – № 12. – С. 20–21.
1849. **Де Красний двір** // Рад. освіта. – 1980. – 12 листоп.
1850. **Дяденко В.** Всеволодів Красний двір: [Про княжий замок Мономаховичів. Археол. розкопки] // Пам'ятники України. – 1970. – № 3. – С. 13–15.
1851. **Каргер М.К.** Древний Киев. II. Памятники княжеского зодчества X–XIII вв. – М.;Л.: Изд-во АН СССР, 1961. – 149 с.
1852. **Килиевич С.Р.** Исследования на территории Великого Княжого двора XI–XIII вв. в Киеве // Археол. открытия 1972 г. – М., 1973. – С. 285–286.

- 1853. Кирилович С.Р.** Раскопки на территории Великого Княжеского двора XI–XIII вв. в Киеве // Археол. открытия 1973 г. – М., 1974. – С. 280–281.
- 1854. Кілієвич С.Р.** Розкопки Великого Ярославового двору в Києві (1972–1973 рр.) // Археол. – 1977. – № 21. – С. 92–101.
- 1855. Комеч А.И.** Древнерусское зодчество конца X – начала XII вв. – М.: Наука, 1987. – 320 с.
- 1856. Малевская М.В.** К вопросу о мозаичных полах в русском зодчестве X–XII вв. // Материалы Всесоюз. археол. конф., посвящ. 1500-летию Киева. – К., 1984. – С. 78–80.
- 1857. Раппопорт П.А.** Из истории Киево-Черниговского зодчества XII в. // Кратк. сообщ. / Ин-т археологии АН СССР. – М., 1984. – № 179. – С. 59–63.
- 1858. Суховєєв В.** Де Красний двір? // Прапор комунізму. – 1979. – 30 груд. – (До 1500-річчя Києва).
- 1859. Толочко П.П., Асєєв Ю.С.** Новый памятник архитектуры древнего Киева // Древнерус. искусство. – М., 1972. – С. 80–87.
- 1860. Хойновский И.** Раскопки великокняжеского двора града Киева, произведенные весной 1892 г. – К., 1893. – [4], 82 с.: 29 вкл. л. ил.

4.12.1.9.1. Золоті ворота Golden gates

- 1861. Антамонов О.** Шоб зберегти віки: Золоті ворота: Якими вони будуть у дні святкування ювілею Києва // Молода гвардія. – 1982. – 7 черв. – (Києву 1500).
- 1862. Асєєв Ю.С.** Золоті ворота Києва та Єпископські ворота Переяслава: [Військ.-оборон. спорудження XI ст.] // Вісн. Київ. ун-ту.. Сер. історії та права. – 1967. – № 8, вип. 7. – С. 45–58.
- 1863. Ачкасова В.** Золоті ворота: Яким буде інтер'єр? // Культура і життя. – 1982. – 16 листоп.
- 1864. Бакланов Н.** Золотые ворота распахнутся вновь // Известия. – 1981. – 11 июля.
- 1865. Белик Я.Г., Папкова Л.П.** Некоторые исслед. строит. материалов киевских Золотых ворот // Изв. АН СССР. Сер. геол. – 1953. – № 5. – С. 124–131.
- 1866. Блажівєвський Г.** І оживають Золоті ворота: [Реставрац. роботи до 1500-річч. ювілею Києва] // Знання та праця. – 1981. – № 7. – С. 16.
- 1867. Веселовский А.Н.** Мелкие заметки к былинам У–УШ в. // Журн. М-ва нар. просвещения. – 1888. – № 5. – С. 74–90.
- Розд. У. Золотые врата в Киеве и Царьграде. – С. 74–90.
- 1868. Висоцький С.О. та ін.** Архітектурно-археологічні дослідження Золотих воріт у Києві в 1972–1973 рр. / С.О. Висоцький, Е.І. Лопушинська, М.В. Холостенко // Археол. дослідження стародав. Києва. – К., 1976. – С. 63–85.

1869. **Висоцький С.О.** До реконструкції Золотих воріт у Києві // Укр. іст. журн. – 1970. – № 5. – С. 121–127.
1870. **Висоцький С.** Золоті ворота // Наука і суспільство. – 1976. – № 9. – С. 38–41.
1871. **Висоцький С.** Золоті ворота в Києві. – К.: Техніка, 2000. – 160 с.
1872. **Высоцкий С.А.** Граффити Золотых ворот в Киеве // Совет. археология. – 1967. – № 1. – С. 274–281.
1873. **Высоцкий С.А.** Золотые ворота в Киеве: – К.: Наук. думка, 1982. – 128 с.: ил. – (Науч.-попул. лит.) – Библиогр.: с. 127.
1874. **Высоцкий С.А.** Золотые ворота в системе оборонительных укреплений древнего Киева // Древнерус. город. – К., 1984. – С. 24–29.
1875. **Відродження** Золотих воріт // Молода гвардія. – 1982. – 21 трав.
1876. **Возрождение** Золотых ворот // Правда Украины. – 1982. – 21 мая.
1877. **Гамрецький М.** Золоті ворота // Київ. правда. – 1945. – 21 жовт.
1878. **Гусев О.** Останется потомкам // Правда. – 1982. – 20 янв.
Золоті ворота.
1879. **Давиденко М., Подолян В.** Золоті ворота: Як вони відроджуються // Київ. правда. – 1982. – 21 лют. – (До 1500-річчя Києва),
1880. **Дереза М.** Майбутнє Золотих воріт: Відродження реліквії // Веч. Київ. – 1981. – 15 квіт.
1881. **Добровольський Л.** Київські укріплення й Золоті ворота // Наук. зб. за 1926 р. / (Зап. Укр. наук. т-ва в Києві, тепер іст. секції ВУАН; Т. 21.) – К., 1926. – С. 15–33. – Бібліогр. в підрядк. прим.
1882. **Добровольський Л.П.** Михайло і Золоті ворота: (Іст.-літ. довідка). – К., 1913. – 78 с. – Відб. з: Зап. Укр. наук. т-ва в Києві. – Кн. XI. – С. 25–52; Кн. XII. – С. 22–71.
1883. **Довженок В.Й.** Будова міськ. укріплень в Київській Русі // Вісн. АН УРСР. – 1947. – № 7. – С. 47–58.
1884. **Донської Д.** Золоті ворота // Рад. Україна. – 1982. – 20 трав. – (Київ. 1500).
1885. **Ємченко О.** Брама вічності: [Золоті ворота у Києві] // Вісті з України. – 1981. – № 3, січ.
1886. **Жолдак В.** Зоряний час Золотих воріт // Культура і життя. – 1981. – 28 черв.
1887. **Жолуденко А.** Золотые ворота: Второе рождение // Правда Украины. – 1981. – 17 мая. – (Киеву – 1500).
1888. **Звідки** походить ...[Назва «Золоті ворота»] // Наука і суспільство. – 1978. – № 5. – С. 58.
1889. **Знову** сяють Золоті ворота // Пам'ятники України. – 1982. – № 3. – С. 64.
1890. **Золотые** ворота: Сборник. – М.: Современник, 1985. – 431 с.
1891. **Касприжний та ін.** Глина – не бронза: [“Золоті ворота”] / С. Касприжний, К. Матвієнко, А. Черепенко // Веч. Київ. – 1989. – 3 черв.
1892. **Касьяненко Л.** Яруси “Золотих воріт”// Прапор комунізму. – 1983. – 16 січ.

1893. **Киевские** древности: I. Гробница великого князя Ярослава. II. Развалины Ирининской церкви. III. Золотые ворота Ярославовы // Рус. художеств. листок: Изд. В. Тимма, 1858. – № 29. – С. 1–3: 1 вкл. л. ил.
1894. **Киянський Д.** Від Золотих воріт до Оболоні: Розмова з М.М. Скибицьким, Ю.А. Паскевичем, П.П. Толочком // Прапор комунізму. – 1979. – 28 січ. – (До 1500-річчя Києва).
1895. **Киянський Д.** Подорож у одинадцяте століття // Прапор комунізму. – 1981. – 10 черв. – (До 1500-річчя Києва).
1896. **Киянський Д.** Ще раз про Золоті ворота // Веч. Київ. – 1981. – 30 трав. – (До 1500-річчя Києва).
1897. **Кіщенко І.** Лише три тижні: Індустріальні методи допомогли швидше реставрувати найстарішу пам'ятку // Прапор комунізму. – 1982. – 17 січ.
1898. **Коваль І.** Встають Золоті Ворота // Прапор комунізму. – 1981. – 1 листоп.
1899. **Коваль І.** І знову встануть Золоті Ворота // Прапор комунізму. – 1981. – 17 трав. – (До 1500-річчя Києва).
1900. **Колесник Л. и др.** Воссоздание Золотых ворот – памятника архитектуры X столетия / Л. Колесник, В. Носевич, Л. Мандельблат // Пром. стр-во и инженер. сооружения. – 1982. – № 2. – С. 5–7.
1901. **Коломийцева О.** У Золотых Ворот // Химия и жизнь. – 1978. – № 8. – С. 94–95: ил.
1902. **Корж Е.Д.** Золотые ворота Киева: Автореф. дис. ... канд. ист. наук / Моск. архитектур. ин-т. Каф. истории архитектуры и искусства. – М., 1952. – 11 с.
1903. **Корж Є.Д.** Золоті ворота в Києві // Архіт. пам'ятники. Зб. наук. праць / За заг. ред. С.Я. Грабовського. – К.: Акад. архіт. УРСР, 1950. – С. 26–28: іл.
1904. **Косточкин В.В.** Проблемы воссоздания в архитектурном наследии. – М.: Знание, 1984. – 64 с.
- Золоті ворота.*
1905. **Кочубей Т.** У спадок нащадкам: Про тих, хто реставрував Золоті ворота // Робітн. газ. – 1982. – 25 квіт. – (1500).
1906. **Кругликов-Гречаний Л.** Золоті ворота в Києві: [Про пам'ятку XI ст.] // Наука і життя. – 1964. – № 1. – С. 57–58.
1907. **Кузнєцова Н.** Експерсія книгою відгуків: [“Золоті ворота»] // Веч. Київ. – 1989. – 3 черв.
1908. **Ларіна Т.** Зцілітелі каменю // Веч. Київ. – 1983. – 14 квіт.
1909. **Л-в Ф.** Золотые ворота в Киеве: Археол. заметка // Светоч. – 1911. – № 1. – С. 76–77.
1910. **Логвин Г.** Золоті ворота: Поезія в камені // Веч. Київ. – 1979. – 28 лют.
1911. **Лопушинская Е.И.** Новый облик древнего памятника архитектуры: [Золотые ворота] // Стр-во и архитектура. – 1983. – № 3. – С. 22–24.

1912. Лопушинская Е.И. Проект реконструкции Золотых ворот в Киеве: Памятники архитектуры // Стр-во и архитектура. – 1978. – № 11. – С. 33–37.
1913. Ляскоронський В.Г. Звідомлення про розкопки біля “Золотої брами” у Києві восени 1927 р. // Хроніка археол. та мистецтва. – 1931. – № 3. – С. 45–47: 1 вкл. арк. іл.
1914. Макридичев Б. «Врата суть златые ...»:Розповідь про те, як реставрували Золоті ворота Києва // Наука і суспільство. – 1982. – № 5. – С. 50–51.
1915. Матвійчук Н. За Золотими воротами / Мал. Р. Саєнка // Піонерія. – 1981. – № 7. – С. 14–15. – (1500-річчя Києва).
1916. Мироненко О. Золоті Ворота: Нове в історії Києва // Знання та праця. – 1976. – № 10. – С. 19–21.
1917. Мороз Д. Памятник древности: (Золотые врата в Киеве) // Послед. Новости (К.). – 1942. – 26 янв.
1918. Никипелов В. Экскурсия в ... Золотые ворота // Правда Украины. – 1983. – 13 марта.
1919. Новиков Ю. Второе рождение Золотых ворот // Правда Украины. – 1982. – 7 мая.
1920. Новиков Ю. Символ гостинності древніх русичів: [Золоті ворота] // Веч. Київ. – 1982. – 28 квіт.
1921. Об открытии [Лохвицким] Ярославовых Златых врат в Киеве // Журн. М-ва внутрен. дел. – 1832. – № 7. – С. 76–77.
1922. О[брем]ский В. Золотые ворота в г. Киеве. – К., 1915. – 24 с.: ил., 1 вкл. л. пл.
1923. Оглоблин Н.Н. К истории открытия Золотых ворот 1832–1838 гг. (по бумагам К.А. Лохвицкого) // Чтения в ист. о-ве Нестора Летописца. – К., 1891. – С. 142–171.
1924. Павленко М. Золота брама // Глобус. – 1926. – № 24 (75). – С. 456–457: іл.
1925. Палькин Н. Золотые ворота: Укр. брату: Поетич. меридіан братерства // Веч. Київ. – 1979. – 31 лип.
1926. Пассек В. Киевские Золотые ворота // Очерки России, изд. В.П. Пассеком. – М., 1840. – Кн. 2. – С. 139–150.
1927. Пачовський В. Київські Золоті ворота // Життя і праця. – Л., 1938. – Рік XI, ч. 3 (126). – С. 88–89.
1928. Петрова Л. Картины для “Золотих воріт” // Прапор комунізму. – 1985. – 1 жовт.
1929. Петрова Л. По сходинках – в історію віків // Прапор комунізму. – 1982. – 18 трав. – (До 1500-річчя Києва).
1930. Позняк П. Золоті ворота // Прапор комунізму. – 1985. – 15 берез.
1931. Позняк П. Найстаріша пам’ятка // Прапор комунізму. – 1981. – 31 лип. – (До 1500-річчя Києва).

1932. **Полухін Л.К.** Золоті ворота (м. Київ) // Рад. Буковина (Чернівці). – 1941. – 25 берез.
1933. **Про реставрацію** Золотих воріт (24 квіт. 1918 р.) / Голова секції коміс. по охороні старовини і краси Києва при Київ. думі К. Широцький // Центр. держ. арх. вищ. органів влади і упр. України, Ф. 2581, оп. 1, спр. 217, арк. 61.
1934. **Прокопчук С.** Рук золотых золотое создание: История // Труд. – 1982. – 12 февр.
1935. **Rawita-Gawroński F.** Złota brama w Kijowie // F.Rawita-Gawronski. Kijów. Legendy, podania, dzieje. – Kijów-Warszawa, 1915. – S. 145–176.
- Равіта-Гавронський Е.** Золоті ворота у Києві.
1936. **Рибальчик Д.** Відродження Золотих воріт: Держ. ком. УРСР у справах буд-ва затвердив проект реконструкції і відбудови унікальної іст. пам'ятки // Прапор комунізму. – 1980. – 23 листоп. – (До 1500-річчя Києва).
1937. **Самойлов Н.** Златые врата Ярослава в Киеве, сооруженные в начале XI столетия и открытые из земли в 1832 году. – М., 1834. – 20 с.: 1 вкл. л. пл. – Библиогр. в примеч.
1938. **Самойловський І.М.** Міська брама Х ст. у Києві // Археол. – 1965. – № 19. – С. 183–188.
1939. **Самойловський І.** Старокиївська брама: [Іст.-архіт. пам'ятка Х ст.] // Наука і суспільство. – 1968. – № 7. – С. 58.
1940. **Сапожников Д.** К истории киевских Золотых ворот // Киев. старина. – 1886. – № 5. – С. 163–168.
1941. **Сарбей В.** Всупереч плину століть: Як опинились під землею Золоті ворота, а потім пережили друге народж. // Прапор комунізму. – 1980. – 1 жовт.
1942. **Сарбей В.** Золоті ворота // Веч. Київ. – 1961. – 4 серп. – (Історія Києва в мал. і знімках).
1943. **Силін О.** Золота брама Києва: [З історії архіт.] // Уряд. кур'єр. – 2000. – 2 верес.
1944. **Силін О.** Золоті ворота Києва // Літ. Україна. – 1982. – 3 черв. – (Київ: 1500).
1945. **Сім Б.** Київська Золота брама // Всесвіт. – 1928. – № 6. – С. 28–31: іл.
1946. **Сімсен-Сичевський А.М.** 900-річчя київських Золотих воріт // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 7–8. – С. 52–54: іл.
1947. **Скоробагатько С.** Молодість Золотих воріт // Сіл. вісті. – 1981. – 4 листоп.
1948. **Скоропадська В.** Друге “народження” Золотих воріт // Рад. Україна. – 1985. – 13 серп.
1949. **Случайные находки** // Киев. старина. – 1900. – № 6, археол. летопись – С. 201–202.
- Знахідки IX–X ст. біля Золотих воріт.*
1950. **Суховєєв В.** Загадки Золотих воріт // Сіл. вісті. – 1980. – 25 черв.

1951. **Суховєєв В.** І знову крок у глиб віків: (Золоті ворота) // Молода гвардія. – 1979. – 21 серп. – (До 1500-річчя Києва).
1952. **Суховєєв В.** Форпост древнього Києва: Пошуки і відкриття // Молодь України. – 1981. – 20 верес.
1953. **Сушицький Ф.** До історії етичних оповідань про Михайлика й Золоті ворота та про Батия // Зап. іст.-філол. відділу / УАН. – 1919. – Кн. 1. – С. 85–103; 1923. – Кн. 2–3. — С. 3–28.
1954. **Толстой В.А.** О Золотых воротах в Киеве // Тр. 3-го Археол. съезда. Т. 2. – К., 1878. – С. 323–325.
1955. **Утевська П., Сазонова Н.** Золоті ворота: [З історії Києва] // Слово Просвіти. – 1998. – Трав., (Чис. 5).
1956. **Утевська П., Козинець С.** [Пам'ятка архіт.] “ Золоті ворота” // Укр. культура. – 1999. – № 8–9. – С. 30.
1957. **Федорова О.** Золоті ворота [Києва] // Людина і світ. – 1981. – № 3. – С. 44–45. – (До 1500-річчя Києва).
1958. **Федорова О.** Ярославіві ворота: З глибини віків // Молодь України. – 1981. – 11 січ.
1959. **Федрицький О.** Цегла для Золотих воріт // Веч. Київ. – 1981. – 25 листоп.; Прапор комунізму. – 1981. – 19 листоп. – (До 1500-річчя Києва).
1960. **Фрейгофер В.** Для Золотих Воріт // Робітн. газ. – 1981. – 27 листоп.
1961. **Хинкулов Л.Ф.** Золотые ворота Киева: Очерки. – К.: Рад. письменник, 1988. – 181 с. – (Літ. подорожі).
1962. **Чавага К.** Дах для Золотих воріт // Веч. Київ. – 1982. – 4 трав.; Прапор комунізму. – 1982. – 30 квіт.
1963. **Шаройко Я.** Золотые ворота // Ленин. знамя. – 1982. – 25 февр. – (Києву – 1500).
1964. **Юшко І.** Секрет старовинної цегли: Йде реставрація [Золотих воріт] // Веч. Київ. – 1981. – 16 жовт.

4.12.1.9.2. Копирів кінець Kopirev end

1965. **Боровский Я.Е., Ивакин Г.Ю.** Исследование Копырева конца древнего Киева // Новейшие открытия . – 1975. – Ч. 3. – С. 81–82.
1966. **Боровський Я.С., Зоценко В.** Нове про Копирів кінець стародавнього Києва // Наука і культура. Україна: Щорічник.– К., 1988. – Вип. 22. – С. 257–262.
1967. **Боровський Я., Зоценко В.** Сюрпризи древнього Києва: [Копирів кінець] // Рад. Україна. – 1986. – 25 груд.
1968. **Боровський Я.** Родич “Города Ярослава”: [Копирів кінець] // Наука і суспільство. – 1980. – № 10. – С. 47–48.
1969. **Брайчевский М.Ю.** Раскопки в Копыревом конце в Киеве // Археол. открытия 1970 года. – М., 1971. – С. 299–300.

1970. **Максимович М.А.** О киевском урочище Копыреве конце по поводу статьи о нем Закревского // Максимович М.А. Собр. соч. – К., 1877. – Т. 2. – С. 143–156.
1971. **Сагайдак М.А.** Исследования оборонительных сооружений древнего Киева: [Об остатках и следах вала Копырева конца] // Археол. открытия 1980 г. – М., 1981. – С. 309.
1972. **Толочко П.П.** Копирів кінець древнього Києва // Укр. іст. журн. – 1963. – № 5. – С. 116–117.
1973. **Толочко П.П., Асеев Ю.С.** Новый памятник архитектуры древнего Киева: [Храм XII–XIII вв. на Копыревом конце] // Древнерус. искусство: Художеств. культура домонгол. Руси. – М., 1972. – С. 80–87: ил.

4.12.1.9.3. Ротонда Rotunda

1974. **Боровський Я.** Золотоверхий терем?: [Відкриття археологами в м. Києві розвалин ротонди періоду Давн. Русі] // Знання та праця. – 1977. – № 7. – С. 19–21.
1975. **Боровский Я.Е.** Киевская ротонда // Археол. открытия 1976 г. – М., 1977. – С. 380–383: ил.
1976. **Боровський Я.Є., Толочко П.П.** Київська Ротонда // Археол. Києва: Дослідження і матеріали. – К., 1979. – С. 90–103.
1977. **Боровський Я.** Київська ротонда // Пам'ятники України. – 1976. – № 2. – С. 54–55.
1978. **Боровський Я.** Ротонда стародавнього Києва // Веч. Київ. – 1982. – 4 лют.
1979. **Висоцький С.О.** Київська Ротонда і праці її атрибуції // Археол. – 1994. – № 1. – С. 72–78.
1980. **Дибя Ю.** Ротонда 961–962 років у межах найдавнішого городища на Старокиївській горі // Зап. Наук. т-ва ім. Т. Шевченка. – Л., 1998. – Праці Археол. коміс. – С. 524–558.
1981. **Толочко П.П., Боровский Я.Е.** Киевская Ротонда // Археол. открытия 1976 года. – М., 1977. – С. 380–383: ил.
1982. **Шевчук О.** Ротонда князя Аскольда // Правда Украины. – 1969. – 11 окт.

4.12.1.10. Поділ IX–XI ст. Podil of IX–XI cent.

1983. **Бауэр А.** Раскрываются страницы древнего Киева: [Об археол. находках в р-не Подола] // Правда Украины. – 1972. – 3 июня.
1984. **Білик О.** Дім за північною околицею стародавнього Подолу відкрили археологи // Веч. Київ. – 1989. – 13 лют.
1985. **В поисках берестяных грамот:** [Про знахідку дерев'ян. зрубів IX–XI ст. на Подолі] // Преподавание истории в шк. – 1973. – № 4. – С. 124–125.
1986. **Веселовський А.** Давні пам'ятки Подолу // Наука і суспільство. – 1976. – № 4. – С. 44–45.

1987. **Грибов Р.** Скарб на Подолі: [Про результати остан. археол. розкопок на Подолі] // Веч. Київ. – 1987. – 25 лют.
1988. **Гупало К.М., Толочко П.П.** Давньокиївський Поділ у світлі нових археологічних досліджень // Стародав. Київ. – К., 1975. – С. 41–73.
1989. **Гупало К., Івакін Г.** Давньокиївські ремісники: [Про археол. розкопки та знахідки на Подолі] // Наука і суспільство. – 1977. – № 9. – С. 49–50.
1990. **Гупало К.Н.** Деревянные постройки древнекиевского Подола: [Археол. изучение Киева] // Древности Средн. Поднепровья. – К., 1981. – С. 136–158.
1991. **Гупало К.М. та ін.** Дослідження київського Подолу в 1974–1975 рр. / К.М. Гупало, Г.Ю. Івакін, М.А. Сагайдак // Археол. Києва. – К., 1973. – С. 47–53.
1992. **Гупало К.Н., Сагайдак М.А.** Киевский Подол в свете новых археологических открытий // Новейшие открытия – К., 1975. – Ч. 3. – С. 82–83.
1993. **Гупало К.Н.** Новые данные о ремесленном производстве на Киевском Подоле // Археол. исслед. на Украине в 1976–1977 гг. – Ужгород. – 1978. – С. 103.
1994. **Гупало К.Н., Ивакин Г.Ю.** О ремесленном производстве на Киевском Подоле: [Археол. дан.] // Совет. археология. – 1980 – № 2. – С. 203–219.
1995. **Гупало К.Н.** Подол в древнем Киеве. – К.: Наук. думка, 1982. – 128 с.: ил. – (Науч.-попул. лит.). – Библиогр.: с. 126–127.
1996. **Гупало К., Івакін Г.** Сподівана несподіванка: Мандрівки углиб Київ. століть: (Про роботу Поділ. археол. загону Київ. експедиції) // Вітчизна. – 1975. – № 7. – С. 159–168.
1997. **Івакин Г.Ю.** Охранные раскопки на Киевском Подоле: [Остатки древнерус. храма XII в. на горе Щекавице] // Археол. открытия 1980 года. – М., 1981. – С. 251–252.
1998. **Івакін Г.Ю.** ... І дуб Перуна: [Про розкопані на Подолі фрагм. вулиць XI ст. / Бесіду вів Д. Киянський] // Прапор комунізму. – 1989. – 14 лип.
1999. **Івакін Г.Ю.** На вулицях стародавнього Києва: [Розкопки на Подолі: Виявлено фрагм. вулиць XI ст.: Розповідає вчен. секретар сектора археол. Києва Ін-ту археол. АН УРСР Г.Ю. Івакін / Розмову вів Д. Киянський] // Веч. Київ. – 1989. – 17 черв.
2000. **Калюк О.П., Сагайдак М.А.** Склад керамічної продукції XII ст. з київського Подолу // Археол. – 1988. – Вип. 61. – С. 36–47.
2001. **Киянский Д.** Древние улицы Киева: [Раскопки на Подоле – фрагм. улиц XI века] // Социалист. индустрия. – 1989. – 20 июня.
2002. **Киянський Д.** Докази під піском: На запити кор. відповідає начальник Київ. експедиції Ін-ту археол. АН УРСР канд. іст. наук П.П. Толочко // Прапор комунізму. – 1980. – 6 серп.
2003. **Киянський Д.** Докази під ... піском: Нові відкриття археологів [в р-ні Подолу м. Києва] // Робітн. газ. – 1972. – 4 черв.

2004. **Коломієць П.** Десять століть углиб: Репортаж з археол. розкопок [в р-ні Подолу м. Києва] // Молодь України. – 1972. – 3 черв.
2005. **Находка** клада в г. Києве // Киев. старина. – 1899. – № 5, археол. летопись – С. 115.
Клад великокнязівської доби, знайдений на Подолі.
2006. **Пономаренко Л.А.** Подільське Торговище: (Гортаючи сторінки історії) // Водник. – 1974. – 10 листоп.
2007. **Пономаренко Л.А.** Подільське Торговище // Гумовик – 1978. – 26 черв.
2008. **Раскопки** в Києве / К.Н. Гупало, В.Н. Зоценко, Г.Ю. Ивакин и др. // Археол. открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 323–324.
2009. **Сагайдак М.** Про що розповіла стратиграфія Подолу // Знання та праця. – 1981. – № 3. – С. 24–25. – (До 1500-річчя Києва).
2010. **Сагайдак М.А.** Стратиграфія и строит. горизонты киевского Подола // Материалы по хронологии археол. памятников Украины. – К., 1982. – С. 151–169.
2011. **Сагайдак М.А.** Стратиграфія и хронология киевского Подола конца IX– первой половины XIII в.: Автореф. дис. ... канд. ист. наук / АН УССР. Ин-т археологии. – К., 1986. – 16 с.
2012. **Суховєєв В.** Там, де жили ремісники // Прапор комунізму. – 1979. – 17 серп. – (До 1500-річчя Києва).
2013. **Толочко П.** “Автографи” стародавнього Києва: [Про результати розкопок Київ. постійно діючої археол. експедиції в р-ні Києва] // Рад. Україна. – 1971. – 3 жовт.
2014. **Толочко П.П., Сагайдак М.А.** Вивчення стародавнього Києва у 1976–1980 рр.: [Археол. розкопки] // Археол. – 1982. – № 40. – С. 97–111.
2015. **Толочко П. та ін.** Знайомство через віки: 3 нових археол. досліджень у Києві / П. Толочко, К. Гупало, Я. Боровський // Знання та праця. – 1972. – № 10. – С. 18–20.
2016. **Толочко П.П.** Прогнозується відкриття / Розмову вів Д. Киянський // Веч. Київ. – 1984. – 1 жовт.; Прапор комунізму. – 1984. – 3 серп.
2017. **Толочко П.П.** Раскопки древнего Киева // Декорат. искусство СССР. – 1972. – № 1. – С. 54–55.
2018. **Толочко П. та ін.** Розкопки Києвподолу в 1973 р. / П.П. Толочко, К.М. Гупало, В.О. Харламов // Археол. дослідження стародав. Києва. – К., 1976. – С. 19–46.
2019. **Толочко П., Гупало К.** Через тисячу років: [Археол. розкопки та історія Подолу м. Києва] // Наука і суспільство. – 1972. – № 11. – С. 30–33.
2020. **Харламов В.О.** Київська садиба X ст.: (За матеріалами розкопок Подолу) // Археол. – 1977. – № 24. – С. 37–46: іл.
2021. **Харламов В.А.** Конструктивные особенности деревянных построек Подола X–XIII вв. // Открытия молодых археологов Украины. – К., 1976. – Ч. 2. – С. 23–25.

4.12.1.10.1. Гончарі та Кожум'яки Gonchari and Kozhumjaki

2022. **Бойко О.** Як історію з музикою помирити? ...: [Археол. знахідки на території іст. заповідника “Стародав. Київ”] // Веч. Київ. – 1988. – 2 груд.
2023. **Горянін О.** Захистити Гончарі та Кожум'яки // Веч. Київ. – 1998. – 29 берез.
2024. **Киянський Д.** Тут жили “Кожум'яки”: Пошуки і знахідки київ. археологів // Робітн. газ. – 1973. – 29 верес.
2025. **Карпенко І.** Кожум'яки чи усмошевець?: [Урочище Кожум'яки] // Наука і суспільство. – 1984. – № 3. – С. 46–47.
2026. **Присовский И.** Заметка о киевском урочище Гончарах // Киев. губерн. ведомости. – 1854. – 2 янв.
2027. **Тимошенко В.** Гончарі-Кожум'яки: Анфас і профіль // Веч. Київ. – 1987. – 27 берез.

4.12.1.11. Печери Caves

2028. **Бобровський Т.** Графіті з київських підземель // Людина і світ. – 1996. – № 8. – С. 17–21.
2029. **Бобровский Т.А.** К вопросу о типологии и датировке древнерусских пещерных монастырей // Рос. археология. – 1993. – № 4. – С. 122–130.
2030. **Бобровський Т.** Київ підземний // Людина і світ. – 1995. – № 10. – С. 42–47.
2031. **Бобровский Т.А., Стрихарь М.Н.** Отчет о разведочных исслед. пещерных памятников Киева в 1991 году // Науч. арх. Музея истории г. Киева, оп. 1, д. 373, лл. 1–168.
2032. **Бобровский Т.А.** Отчет о спелео-археологических исслед. отдела «Киев-подземный» Музея Истории Киева в 1992 г. // Науч. арх. Ин-та археологии Нац. Акад. Наук Украины (НА ИА НАНУ), 1992 / 37, 24971.
2033. **Бобровский Т.А. та ін.** Отчет о спелео-археологических исслед. отдела «Киев-подземный» Музея Истории Киева в 1993 г. // НА ИА НАНУ, 1993 / 31, 25345
2034. **Бобровський Т.А. та ін.** Спелео-археологічні дослідження у Києві / Т.А. Бобровський, О.А. Воронцова, М.М. Стріхар // Археол. дослідження в Україні 1991 року. – Луцьк, 1993. – С. 12–13.
2035. **Gerbinij J.** Religiosae Kijovensae Cryptae. – Jena, 1675.
- Гербіній Й.** Релігійні київські крипти.
2036. **Деблянський В.** Палаці під землею: [Про Поділ. печери] // Наука і життя. – 1964. – № 7. – С. 38–41.
2037. **Іванович М.** Підкова на щастя: [Про підземні галереї Києва] // Веч. Київ. – 1987. – 29 лип.
2038. **Киянський Д.** В київських катакомбах: [Про археол. розкопки київ. печер XI ст.] // Зміна. – 1965. – № 4. – С. 14.

2039. **Киянський Д.** Де входи до підземель? // Веч. Київ. – 1964. – 20 листоп.
2040. **Киянський Д.** Київські катакомби // Робітн. газ. – 1966. – 9 січ.
2041. **Киянський Д.** Три години у “підземному місті” // Веч. Київ. – 1964. – 30 листоп., 1 груд.
2042. **Ломонос-Рівна Г.** Роксолани в уяві Гербінія: [Про кн. нім. вчен. Й. Гербінія “Реліг. київ. печери, або підземн. Київ”, вид. в 1675 р. в Німеччині”] // Літ. Україна. – 1969. – 28 жовт.
2043. **Максимович И.П.** Древняя Феодосиева пещера в окрестностях Киева // Киевлянин. – 1840. – Кн. 1. – С. 63–68.
2044. **Масарик В.** У лабіринті: [Комент. до листа П.П. Толочка з приводу ст.: “У лабіринті” , опубл. в газ. “Молодь України” – 1987. – 23 верес.] // Молодь України. – 1987. – 17 листоп. – Охорона і збереження київ. підземн. галерей.
2045. **Пивоваров Г.** Є під Києвом місто підземне: Подорож по печерах столиці України // Київ. правда. – 1994. – 6 жовт.
2046. **Самойловський І.** Київські печери та підземні ходи // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 7–8. – С. 45–46.
2047. **Толочко П.П.** Про що розкажуть підземелля / Розмову вів Д. Киянський // Веч. Київ. – 1984. – 29 листоп.
2048. **Толочко П.П.** Таємниці київських підземель. – К.: Наук. думка, 1968. – 84 с.: іл.
2049. **Толочко П.П.** Тайны киевских подземелий: [Пер. з укр.]. – К.: Наук. думка, 1971. – 84 с.: ил.
2050. **Чижевський Д.** Магістр Йоган Гербіній і його книга про київські печери 1675 р. // Книголюб (Прага). – 1927. – Кн. III. – С. 20–34.

4.12.1.11.1. Звіринецькі печери Zwirinezki coves

2051. **Архангельский М.В.** Новооткрытые Зверинецкие пещеры в Киеве: (Древн. обитель святого Михаила). – К., 1915. – 32 с.: ил., 4 табл.
2052. **Воронцова О.А.** Дослідження та відродження середньовічної пам’ятки історії та культури України – Звіринецького печерного комплексу у Києві: Автореф. дис. ... канд. іст. наук / Київ. держ. ін-т культури. – К., 1996. – 18 с.
2053. **Воронцова О.А.** З історії дослідження Звіринецьких печер у Києві // Укр. іст. журн. – 1995. – № 5. – С. 120–126.
2054. Дело о переподчинении Зверинецкого скита в ведомство настоятеля Скита «Пречистыя» (1918) // ЦГИА, Ф. 127, оп. 795, д. 577, на 1 л.
2055. **Эртель А.Д.** Древние пещеры на Зверинце в Киеве. – К.: Тип. О.Д. Дубовика, 1913. – 76 с.: 11 вкл. л. ил.
2056. **К раскопке** [Зверинецких] пещер около Свято-Троицкого монастыря // Киевлянин. – 1913. – 23 янв.
2057. **Каманин И.** Зверинецкие пещеры в Киеве: Их древность и святость. – К., 1914. – [6], 114 с.: 1 вкл. л. ил.

2058. **Каманин І.М.** Зверинецькі печери в Києві // Київлянин. – 1917. – № 75.
2059. **Київська** старовина: Сторінка про Київ і про Киян: [Ст.] // Прапор комунізму. – 1990. – 4 січ.
Із змісту: Стакозов В. Звіринець колись і тепер.
2060. **Короленко Л.** ... А святини вечно: [О пам'ятнике археологии подземн. архитектуры Киева – Зверинец. пещерах] // Зеркало недели. – 1999. – 13–19 нояб.
2061. **Петров М.** Про різьблену панагію Звіринецьких печер, що нібито належала першому Київському митрополиту Михаїлу Сирину // Зап. іст.-філол. відділу / УАН. – 1919. – Кн. 1. – С. 114–116.
2062. **Петров Н.И.** Ученые труды по исследованию новооткрытых в Киеве Зверинецких пещер // Изв. отд-ния рус. яз. Рос. акад. наук. – 1917. – Т. 22, кн. 2. – С. 227–255.
2063. **Серапион, иеромонах.** Новооткрывающиеся древние пещеры в Киеве на Зверинце. – К.: Тип.1 Киев. печат. дела, 1914. – 16 с.: ил.
2064. **Стеллецкий И.** К истории раскопок пещер на Зверинце в Киеве: (По поводу застройки Зверинца). – К., 1919. – 22 с.
Коректура відбитка з нез'ясованої Київ. рад. газ. (квіт., 1919 р.).

5. Київські некрополі Kiev's necropolis

2065. **Антонович В.Б.** О древнем кладбище у Иорданской церкви в Киеве: [О результатах раскопок в сев. углу г. Киева] // Тр. 1У Археологич. съезда. – Казань, 1884. – Т.1, отд. 1. – С. 42–44.
2066. **Baron de Baye** Sepulture du X siècle Kiev: Extrait de mémoires de le Société nationale des Antiquaires de Francé. T.LV. –Paris, 1896.
- Барон де Байе.** Поховання Х ст. в Києві.
2067. **Бахтинський Ф.** Братські могили: [Поховання жертв євр. погромів 1905 р., 1918 р.: Київ. некрополь] // Глобус. – 1930. – № 1. – С. 14–16.
2068. **Борщ Г., Прожога Ю.** Хочемо, щоб був мир: [Могила Н.М. Шолуденка] // Веч. Київ. – 1985. – 9 квіт.
2069. **Бушняк В.** Книга-меморіал визволителям Києва: [Про полеглих у ВВВ, які похов. в Києві] // Пам'ятники України. – 1980. – № 4. – С. 44.
2070. **Вальтер А.Я.** Печальный ритуал: Взгляд специалиста: Рассказывает начальник упр. ритуал. услуг Киев. гор. гос. администрации А.Я. Вальтер / Беседу вел Б. Яворовский // Киев. новости. – 1997. – 14 нояб.
2071. **Вивчення** Івана Франка за матеріалами Київського некрополя // Наука і суспільство. – 1989. – № 5. – С. 20–21.
2072. **Випадок** на Байковому // Веч. Київ. – 1991. – 21 листоп.
2073. **Галайба В.** Байкове кладовище // Недвижимость Киева. – 2000. – № 13. – С. 22–23.

2058. **Каманин І.М.** Зверинецькі печери в Києві // Київлянин. – 1917. – № 75.
2059. **Київська** старовина: Сторінка про Київ і про Киян: [Ст.] // Прапор комунізму. – 1990. – 4 січ.
Із змісту: Стакозов В. Звіринець колись і тепер.
2060. **Короленко Л.** ... А святини вечно: [О пам'ятнике археологии подземн. архитектуры Киева – Зверинец. пещерах] // Зеркало недели. – 1999. – 13–19 нояб.
2061. **Петров М.** Про різьблену панагію Звіринецьких печер, що нібито належала першому Київському митрополиту Михаїлу Сирину // Зап. іст.-філол. відділу / УАН. – 1919. – Кн. 1. – С. 114–116.
2062. **Петров Н.И.** Ученые труды по исследованию новооткрытых в Киеве Зверинецких пещер // Изв. отд-ния рус. яз. Рос. акад. наук. – 1917. – Т. 22, кн. 2. – С. 227–255.
2063. **Серрапион, иеромонах.** Новооткрывающиеся древние пещеры в Киеве на Зверинце. – К.: Тип.1 Киев. печат. дела, 1914. – 16 с.: ил.
2064. **Стеллецкий И.** К истории раскопок пещер на Зверинце в Киеве: (По поводу застройки Зверинца). – К., 1919. – 22 с.
Коректура відбитка з нез'ясованої Київ. рад. газ. (квіт., 1919 р.).

5. Київські некрополі Kiev's necropolis

2065. **Антонович В.Б.** О древнем кладбище у Иорданской церкви в Киеве: [О результатах раскопок в сев. углу г. Киева] // Тр. 1У Археологич. съезда. – Казань, 1884. – Т.1, отд. 1. – С. 42–44.
2066. **Baron de Baye** Sepulture du X siècle Kiev: Extrait de mémoires de le Société nationale des Antiquaires de Francé. T.LV. –Paris, 1896.
- Барон де Байе.** Поховання Х ст. в Києві.
2067. **Бахтинський Ф.** Братські могили: [Поховання жертв євр. погромів 1905 р., 1918 р.: Київ. некрополь] // Глобус. – 1930. – № 1. – С. 14–16.
2068. **Борщ Г., Прожога Ю.** Хочемо, щоб був мир: [Могила Н.М. Шолуденка] // Веч. Київ. – 1985. – 9 квіт.
2069. **Бушняк В.** Книга-меморіал визволителям Києва: [Про полеглих у ВВВ, які похов. в Києві] // Пам'ятники України. – 1980. – № 4. – С. 44.
2070. **Вальтер А.Я.** Печальный ритуал: Взгляд специалиста: Рассказывает начальник упр. ритуал. услуг Киев. гор. гос. администрации А.Я. Вальтер / Беседу вел Б. Яворовский // Киев. новости. – 1997. – 14 нояб.
2071. **Вивчення** Івана Франка за матеріалами Київського некрополя // Наука і суспільство. – 1989. – № 5. – С. 20–21.
2072. **Випадок** на Байковому // Веч. Київ. – 1991. – 21 листоп.
2073. **Галайба В.** Байкове кладовище // Недвижимость Киева. – 2000. – № 13. – С. 22–23.

2074. **Галайба В.** Це потрібно живим: [Байкове кладовище] // Веч. Київ. – 1988. – 16 лют.
2075. **Где теперь находится могила Кочубея и Искры:** (Пересказ ответа Эртеля в «Киев. слове» № 3950 на ст. А.Л. того же названия) // Киев. старина – 1899. – № 2, док. – С. 82–83.
2076. **Голубева Л.А.** Киевский некрополь / Материалы исслед. по археологии древнерусских городов.– М.;Л.: Изд-во АН СССР. – 1949. – Т. 1. – С. 103–118: ил., пл. – (Акад. наук СССР. Ин-т истории материал. культуры. Материалы исслед. по археологии СССР, № 11).
2077. **Голубєва О.** Крематорій – не тільки місце, де спалюють тіло, це – парк пам'яті // Веч. Київ. – 1977. – 22 серп.
2078. **Гробниця Василя Григоровича-Барського в Києві** // Григорович-Барський. Мандри по святих місцях сходу з 1733 по 1747 рік. – К., 2000. – С. 732: іл.
2079. **Дегтярьов М.** Некрополь Рождественського бастиону: [Киево-Печер. держ. іст.-культ. заповідник] // Людина і світ. – 1986. – № 9. – С. 19–20.
2080. **Дегтярьов М.** Некрополь Рождественського бастиону: [Про поховання в Дальн. печерах Києво-Печер. лаври] // Молодь України. – 1999. – 19 серп.
2081. **Дивний І.В.** Байкове кладовище // Веч. Київ. – 1991. – № 22.
2082. **Докучаєва Я.** Щоб не заросла стежка: [Ряд питань щодо утримання могил на кладовищах Києва] // Веч. Київ. – 1986. – 29 верес.
2083. **Ернст Ф.** Надгробок Румянцева-Задунайського в Київській лаврі // Зб. секції мистецтв Укр. наук. т-ва в Києві.– К., 1921. – Т. 1. – С. 112–120.
2084. **Эрнст Ф.** Авторы надгробия Румянцева-Задунайского в Киевской лавре // Среди коллекционеров. – 1923. – № 1–2. – С. 22–24: ил.
2085. **Єгоров Ю.** Цікавий об'єкт: [Могила П.А. Столипіна]: Київ. старовина: Сторінки про Київ і про киян // Київ. вісн. – 1990. – 14 серп.
2086. **Жукова М.** Смерть після смерті: [Про київ. крематорій] // Україна молода. – 2000. – 10 серп.
2087. **Захожа Т., Богатюк С.** З допомогою громадськості: [Про меморіал на Лук'ян. кладовищі] // Прапор комунізму. – 1983. – 26 черв.
2088. **Івакін Г., Балакін С.А.** Поховальний комплекс ХУ ст. у нартексі Успенського собору Києво-Печерської лаври // Лавр. альм. – К., 1999. – Вип. 2. – С. 76–86.
2089. **Известия о погребенных в Киеве князьях и княжнах рода Рюриков** // [Самуил Миславский] Крат. ист. описание Киево-Печер. лавры. – К., 1817. – [Дод. 3]. – С.[2], 287–292.
2090. **Кальницький М.** Небоскреб на костях: [На території крупн. євр. кладбища на Лукьяновке (1892 г.) достраивается небоскреб Киев. телецентра] // Евр. вести. – 1997. – № 11–12.
2091. **Каманин И.М.** Склепы в Великой лаврской церкви // Киев. старина. – 1895. – Т. LI, окт. – С. 9–10.

Поховання печерського архимандрита І. Гізеля (1683 р.), Київського митрополита Варлаама Ясинського (1708 р.), П.О. Румянцева-Задунайського (1797 р.).

- 2092.** **Квитницький-Рыжов Ю.Н.** Некрополи Киева / НПП «Мариам». – К., 1993. – 30, [4] с.
- 2093.** **Кириндясов Г., Фросевич Л.** Любовь до отчих домовин: Київ. некрополі // Веч. Київ. – 1989. – 19 трав.
- 2094.** **Кладбища** в Києве // Киевлянин. – 1865. – 25 марта.
- 2095.** **Ковалинський В.** Доля київських кладовищ: [Руйнування кладовищ у 1930-і роки] // Рабочее слово. – 1992. – 16 мая.
- 2096.** **Косарик Д.** Кладовище на Байковій горі // Укр. література. – 1944. – № 5–6. – С. 183–191.
- 2097.** **Крематорій** в Києві // Пролет. правда. – 1926. – 13 квіт.
- 2098.** **Кузьмин Е.** Київські надгробки: [Про надгробки Острозького (Лавра, 1579 р.), Румянцева-Задунайського, (Лавра, близько 1805 р.), Висоцького (Видуб. монастир, 1804–1816 р.). К. Іпсіланті (Георгієв. церква, 1816 р.), Григоровича-Барського (Брат. монастир, близько 1785 р.)] // Київ. зб. історії й археол., побуту й мистецтва.– К.: ВУАН, 1931. – Зб. 1. – С. 151–158: 3 вкл. арк. іл.
- 2099.** **Кутинський М.** Некрополь України: Довід. про місця поховання або місця смерті видат. укр. іст. і культ. діячів від давнини до сучасності / За ред. І. Шишова // Дніпро. – 1990. – № 1–12; 1991. – № 1, 2–3, 8–9, 10–12; 1992. – № 1, 2–3, 4–6, 7–9; 1993. – № 1, 5–6, 7–8, 9–10; 1994. – № 1, 5–6, 9–10; 1995. – № 1–2, 3–4, 5–6, 9–10, 11–12; 1996. – № 1–2, 3–4, 5–6, 7–8, 9–10, 11–12; 1997. – № 3–4, 7–8, 9–10, 11–12; 1998. – № 1–2, 3–4, 5–6, 7–8; 1999. – № 7–8, 9–10, 11–12; 2000. – № 3, 4, 9–10, 11–12.
- 2100.** **Кутинський М.** Про підготовку довідника “Некрополь іст. і культурних діячів України”: [Лист до ред. журн. “Арх. України”] // Арх. України. – 1967. – № 2. – С. 86.
- 2101.** **Л[азаревский] А.** Где теперь находится могила Кочубея и Искры // Киев. старина – 1898. – С. 23–24.
- 2102.** **Лебединцев П.Г.** Какая местность в древности назвалась Олеговой могилой? // Чтения в Ист. о-ве Нестора Летописца. – 1879. – Кн. 1. – С. 22–27.
- 2103.** **Левада О.** Чи шануємо ми, кияни, своїх предків? // Веч. Київ. – 1987. – 1 черв.
- 2104.** **Максимович М.А.** Надгробная суета // М.А. Максимович. Собр. соч.– К., 1877. – Т. 2. – С. 238–239.
- Могили Искри та Кочубея.*
- 2105.** **Максимович М.А.** Надгробные стихи Кочубею и Искре в Печерской лавре // М.А. Максимович. Собр. соч.– К., 1877. – Т. 2. – С. 240–242.
- 2106.** **Максимович М.А.** О надгробиях в Печерском монастыре // М.А. Максимович. Собр. соч.– К., 1877. – Т. 2. – С. 216–237.

- 2107. Малаков Д.** Мавзолеї // Д. Малаков. Архітектор Городецький. – К., 1999. – С. 138–150.
Мавзолей М.С. Лелявського на цвинтарі Видубецького Михайлівського монастиря у Києві – С. 139: іл. Мавзолей Вітте на лютеранській ділянці Старого Байкового кладовища – С. 141: іл.
- 2108. Марголіна І.** Некрополь Кирилівської церкви // Людина і світ. – 1995. – № 9. – С. 40–42.
- 2109. Назаренко Н.** Могила Кочубея и Искры // Ист. вестн. – 1908. – № 7. – С. 256–258.
- 2110. Некрополі України /** Упоряд.: Дивний І.В., Пархоменко М.Т., Титова О.М. – К.: Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури, 1999. – 287 с.: іл. – (Сер. “Некрополі України”; Вип. 9).
- 2111. Нікітенко Н.М.** Володимирський меморіал в Софії Київській часів Петра Могили // П. Могила богослов, церков. і культ. діяч. – К., 1997. – С. 159–167.
- 2112. Нікітенко Н.М.** Петро Могила і меморіал святого Володимира у Софії Київській // Петро Могила і сучасність: Тези наук. конф. – К., 1996. – С. 40–41.
- 2113. Нікітенко Н.М.** Петро Могила і меморіал фундаторів українського православ'я у Софії Київській // Могил. читання: Матеріали щоріч. наук. конф. НАУКМА. – К., 1998. – С. 72–73.
- 2114. Нікітенко Н.М.** Під покровом Святої Софії: Некрополь Софійс. собору в Києві. – К.: Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури; Укр. центр біогр. некрополістики, 2000. – 96 с.: схема, іл. – (Сер. “Некрополі України”; Вип. 10).
- 2115. Нікітенко Н.М.** Святі могили під покровом Софії // Людина і світ. – 1995. – № 10. – С. 38–41.
- 2116. О доставлении** военному губернатору сведений о последствии дела по устройству нового греко-российского кладбища // Рукоп. відділ ЦНБ України ім. Вернадського. Х. 4221–4229, л. 28.
- 2117. Об отводе** для лютеранских и католических кладбищ места в Киеве // ДАКО. Ф. 1, оп. 1, спр. 119.
- 2118. О погребенных** в Киеве владетельных князьях, бывших в Киеве и упоминаемых в летописях // Памят. кн. Киев. губернии на 1856 г. – К., 1856.
- 2119. О разрешении** Надежде Клодницкой постройки часовни на Байковом кладбище в Киеве // ДАКО, Ф. 1, оп. 234, спр. 291.
- 2120. Огульчанський Ю.** Вшановуючи пам'ять полуботківця ...[На Лук'янівському кладовищі козака Миколи Забіяки] // Вісті з України. – 1997. – № 29, лип.
- 2121. Огульчанський Ю.** Свідок великої доби: [Про перипетії навколо могили загиблого 1917 р. укр. вояка М. Забіяки на київ. Лук'ян. цвинтарі] // Укр. слово. – 2000. – 10–17 серп., (Чис. 32). – С. 12.

2122. **Пам'ять** потрібна всім: [Про спорудження Лук'ян. меморіалу] // Культура і життя. – 1988. – 25 груд.
2123. **Пепа В.** Буде Київський некрополь // Ранок. – 1967. – № 86. – С. 14–15.
2124. **Петренко М.** Гарантії моральної сили: [Київ. некрополь] // Літ. Україна. – 1987. – № 44.
2125. **Петров Н.И.** Киевский военный Некрополь. – К., 1910. – [2], 10 с. – Відб. з Воен-ист. вестн. – 1910. – № 5–6.
2126. **Пивоваров Г.** Міста мертвих потребують уваги живих: [Про київ. некрополі] // Київ. правда. – 1996. – 7 берез.
2127. **Писарев А.А.** Киевские древние памятники: 1. Историческая выписка о погребениях в Киеве и в окрестностях одного владетельных князей и других княжеских обоого пола особах со времени Аскольдового владения и с означением в каких именно церквах и монастырях. – М., 1816. – 38 с.: ил.
2128. **Погрібна Л.** Унікальна сторінка: Наш некрополь [Лук'янів. кладовище] // Веч. Київ. – 1988. – 7 груд.
2129. **Позняк П.** Пам'ять повертається ...: [Про благоустрій Лук'янів. кладовища] // Прапор комунізму. – 1989. – 19 лют.
2130. **Положення** про експлуатацію та утримання кладовищ м. Києва: Затв. виконкомом Київ. міськ. Ради депутатів трудящих № 1475 від 1/Х 1963 р. – [К., 1964]. – 8 с.
2131. **Проценко Л.А.** Довідник “Київський некрополь” // Тези доп. на республік. нараді укр. археографів. – К., 1988. – С. 131–132.
2132. **Проценко Л.А.** З історії Київського некрополя до 1917 р. // Іст. дослідження. – 1982. – Вип. 8. – С. 117–120.
2133. **Проценко Л.А.** Знайомі і друзі Тараса Григоровича одержують паспорти: За матеріалами Київ. некрополя // В сім'ї вільній, новій: Шевченків. зб. – К., 1989. – Вип. 5. – С. 223–230.
2134. **Проценко Л.А.** Історичне безпам'ятство // Культура і життя. – 1990. – 27 квіт.
2135. **Проценко Л.А.** Історія Київського некрополя / НАН України. Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського. – К., 1995. – 412 с. – (Сер. “Некрополі України”).
2136. **Проценко Л.** Київський некрополь // Літ. Україна. – 1987. – 3 верес.
2137. **Проценко Л.А.** Київський некрополь: Путівник-довід. [по місцях, де поховані представники укр. письменства]. – К.: Укр. письменник, 1994. – 333, [1] с.
2138. **Проценко Л.А., Костенко Ю.П.** Лук'янівське цивільне кладовище: Путівник. – К.: Інтерграфік, 1998. – 144 с.: іл. – (Сер. “Некрополі України”; Вип. 5).
2139. **Проценко Л.А.** Некрополі Києва: Байкове кладовище, Лук'янівське кладовище // Київ: Енцикл. довід. – К., 1981. – С. 52–54, 355–356, 423.

2140. **Проценко Л.А.** Некрополь Киево-Видубицького монастиря // Памятники культуры. Новые открытия: Письменность. Искусство. Археология: Ежегодник. 1996. – М., 1997. – С. 389–398.
2141. **Проценко Л., Стенник Л.** Пам'ять землі: Лук'янів. некрополь // Веч. Київ. – 1989. – 3 черв.
2142. **Проценко Л.А.** Пам'ять потрібна живим // Молода гвардія. – 1988. – 11 верес. – (Київський некрополь).
2143. **Проценко Л.А.** Плач за батьківською землею: [Бесіда з істориком-некрополознавцем про стан київ. кладовищ / Записала І. Ромоданова] // Робітн. газ. – 1993. – 27 січ.
2144. **Проценко Л.А.** Поховання Києво-Печерської лаври // Київ. старовина. – 1995. – № 2. – С. 18–40.
2145. **Проценко Л., Рибаків М.** Про пустирі пам'яті й траву забуття ...: [Поховання героїв Вітчизн. війни 1812 р. в Києві] // Вітчизна. – 1987. – № 11. – С. 194–200.
2146. **Проценко Л.А.** Про створення “Київського некрополя”: [Збирання матеріалів і підготовка до видання кн.”Київський некрополь”] // Укр. іст. журн. – 1968. – № 5. – С. 124–126.
2147. **Пузієнко Ю.** Живий зв'язок часів: [Могили 1812 р. в Лаврі] // Робітн. газ. – 1982. – 2 жовт.
2148. **Рибаків М.О.** Байкова поховано не на Байковому кладовищі ... або про що розповів маршальський жезл // М.О. Рибаків. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. – К., 1997. – С. 61–70.
2149. **Рибаків М.** Про увічнення імен героїв війни 1812 року в м. Києві на кладовищах // Пам'ятники України. – 1987. – № 3. – С. 40.
2150. **Романюк П.Й.** Шануймо своє коріння: [Про упорядкування Лук'янів. кладовища]: Розмова з головою виконкому Шевченків. райради П.Й. Романюком / Розмову вів П. Позняк // Прапор комунізму. – 1989. – 4 трав.
2151. **Саприкіна Л.** Губернатор Парижа: [О генерал-фельдмаршале Рос. войск Остен-Сакене, надгробие которого находится в крепост. бастионе Дальних пещер Киево-Печер. лавры] // Радуга. – 1985. – № 6. – С. 168–171.
2152. **Сенгалевич Ф.** Некрополь Київський. 1. Революційні могили: [Могили революц. діячів 1870–1917 рр.] // Хроніка археол. та мистецтва. – К., 1930. – Ч. 1. – С. 71–72.
2153. **Сенгалевич Ф.** Київський Некрополь. 2. Щекавиця: [Могили магістратських діячів] // Хроніка археол. та мистецтва. – 1930. – № 2. – С. 71–74.
2154. **Сікорський Г.** Київські некрополі // Веч. Київ. – 1989. – 13 січ.
2155. **Стельмашенко М.** Кладовища міста Києва. – К.: ВУАН, 1929. – 27 с.
2156. **Стельмашенко М.Б.** Кладовища м. Києва // Праці коміс. для виучування фін. справ. Вип.5, ч. I. Госп-во Києва: 3б. ст.– К., 1929. – С. 161–187.

2157. **Стерті імена людей з світовою славою шукайте на могильних плитах Лук'янівського цвинтаря** // Рад. Україна. – 1988. – 8 груд.
2158. **Стіна Пам'яті: Документи** // Сучасність. – 1997. – № 3. – С. 29–34.
2159. **Ходорковський Ю.І.** Єврейські некрологи України. – К.: Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури, 1998. – 80 с.: іл. – (Сер. “Некрологи України”; Вип. 6).
2160. **“Це потрібно живим”**: 16.02.88 р.: [Про незадовіл. стан Байкового кладовища] // Веч. Київ. – 1988. – 23 черв.
2161. **Цюпа Ю.** Розрита могила: [Про Фільм “Київ. некрополь” Київнаукафільм] // Хрещатик. – 1992. – 4 черв.
2162. **Чумаченко О.** Образи з минулого: Біогр. довід. осіб, похованих в Успен. соборі Києво-Печер. лаври. – К.: Софія, 1999. – 176 с.
2163. **Щітківський І.** Забута революційна пам'ятка: [Надгробок братів Івичевичів (1879 р.)] // Україна. – 1924. – № 3. – С. 109–110: іл.
2164. **Щукіна І.** “Їм промовляти душа моя буде ...”: [Про відкриття меморіалу родини Косачів на Байковому цвинтарі, Київ] // Культура і життя. – 1996. – 28 серп.
2165. Ясногурский П. Городские кладбища. – К., 1910. – 91 с.

5.1. Аскольдова могила Ascold grave

2166. **Берлинский М.** О могиле Аскольдовой в Киеве // Улей. – 1811. – Ч. 1, № 11. – С. 354–364.
2167. **Брайчевський М.** З “біографії” Аскольдової могили // Час/Time. – 1998. – 7–13 трав.
2168. **Галайба В.** Про Аскольдову могилу: [Про пам'ятку історії і культури Києва] // Хрещатик. – 1992. – 19 берез.
2169. **Грушевський М.С.** Аскольдова могила // Село (К.). – 1912. – № 21.
2170. **Ковач О.** Аскольдова могила: Якої їй бути? // Молода гвардія. – 1986. – 24 січ.
2171. **Мордюкова Н.** Аскольдова могила: Новая глава из [кн.] “Записки актрисы” // Правда Украины. – 1996. – 23 янв.
2172. **Музика тиші:** [Аскольд. могила] // Веч. Київ. – 1988. – 30 січ.
2173. **Н.С.** История Николаевской круглой церкви на Аскольдовой могиле в Киеве: (К столетию ее существования). – К., 1911. – 55 с.: 5 вкл. л. ил.
- Також є матеріал про Аскольдове кладовище.*
2174. **О могиле** Аскольдовой в Киеве. – К., 1892. – 10 с. – Відб.: Киев. епарх. ведомости. – 1892. – № 8.
2175. **Плачинда С.** Ота стежина в ріднім краї ...: [Заповідник “Аскольд. могила”] // Літ. Україна. – 1986. – 18 верес.
2176. **Позняк П.** Аскольдова могила // Прапор комунізму. – 1985. – 12 лип.
2177. **Проценко Л.А.** Аскольдова могила: Минуле і майбутнє // Веч. Київ. – 1986. – 14 листоп.; 1988. – 14 жовт.

2178. **Проценко Л.** Аскольдова могила: Некрополі Києва: [Друк. в скор.] // Хрещатик. – 1992. – 21, 25–27 лют.
2179. **Проценко Л.А.** Некрополь Аскольдова могила в Києве // Памятники культуры. Новые открытия: Письменность. Искусство. Археология: Ежегодник, 1988. – М., 1989. – С. 498–507.
2180. **Rawita-Gawroński E.** Slupy Bolesława Wielkiego w Kijowie: Legenda, historia, hipoteza. – Kraków, 1916. – 40 s.
- Равіта-Гавронський Е.** Межові стовпи Болеслава Великого: Легенда, історія, гіпотеза.
- З приводу відомостей польських літописців Галла і Длугоша про Аскольдову могилу.*
2181. **Рогоза Б.** Аскольдова могила // Хрещатик. – 1997. – 20 берез.
2182. **Сажин М.** Київ. Аскольдова могила / Грав. Флойда, 1861; Щекавиця, 1840-і рр. // Пам'ять століть. – 1999. – № 2. – С. 53, 127.
2183. **Сизоненко О.** “Не вбиваймо своїх пророків”: Із кн. талантів: [Есе] / Олександр Сизоненко // Березіль. – 1999. – № 7–8. – С. 33–121. – Із змісту: На Аскольд. могилі.
2184. **Сімзен-Сичевський О.М.** Аскольдова могила // Рад. Київ. – 1940. – № 21. – С. 27–28.
2185. **Сургай О.** Некрополь видатних киян: [Аскольд. могила (882–1945 рр.)] // Арсеналець. – 1993. – 23 верес. – (Мандруючи рідн. містом).
2186. **Толочко О.** Замітки з іст. топографії домонгольського Києва: Чи знаємо ми, де знаходилася Аскольдова могила? // Київ. старовина. – 2000. – № 5. – С. 144–163.
2187. **Толочко П.** Аскольдова могила // Київ. – 1984. – № 4. – С. 129–132.
2188. **Т[упиц]а И.** Быль и легенды о могиле Аскольда с приложением древних планов Киева (1638 г.) и Печерской его части (1695 г.) – К., 1897. – 68 с.: ил., 1 вкл. л. пл.
2189. **Цюпа Ю.** Довершеність і вічність: Культ. скарби [Києва: Аскольд. могила] // Хрещатик. – 1992. – 16 трав.
2190. **Шевченко Т.** Аскольдова могила, 1846 // Людина і світ. – 1998. – № 10. – С. 18.
2191. **Шулькевич М., Гаченко Я.** Аскольдова могила: 1500: Сторінки історії // Веч. Київ. – 1979. – 5 черв.
2192. **Юрченко П.** Аскольдова могила // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 4. – С. 24–25: іл.

6. Пам'ятки історії Historical memorials

2193. **Абарбарчук С.** Будинок Іпсіланті: [Київ – Греція] // Веч. Київ. – 1984. – 27 берез.

2178. **Проценко Л.** Аскольдова могила: Некрополі Києва: [Друк. в скор.] // Хрещатик. – 1992. – 21, 25–27 лют.
2179. **Проценко Л.А.** Некрополь Аскольдова могила в Києве // Памятники культуры. Новые открытия: Письменность. Искусство. Археология: Ежегодник, 1988. – М., 1989. – С. 498–507.
2180. **Rawita-Gawroński E.** Slupy Bolesława Wielkiego w Kijowie: Legenda, historia, hipoteza. – Kraków, 1916. – 40 s.
- Равіта-Гавронський Е.** Межові стовпи Болеслава Великого: Легенда, історія, гіпотеза.
- З приводу відомостей польських літописців Галла і Длугоша про Аскольдову могилу.*
2181. **Рогоза Б.** Аскольдова могила // Хрещатик. – 1997. – 20 берез.
2182. **Сажин М.** Київ. Аскольдова могила / Грав. Флойда, 1861; Щекавиця, 1840-і рр. // Пам'ять століть. – 1999. – № 2. – С. 53, 127.
2183. **Сизоненко О.** “Не вбиваймо своїх пророків”: Із кн. талантів: [Есе] / Олександр Сизоненко // Березіль. – 1999. – № 7–8. – С. 33–121. – Із змісту: На Аскольд. могилі.
2184. **Сімзен-Сичевський О.М.** Аскольдова могила // Рад. Київ. – 1940. – № 21. – С. 27–28.
2185. **Сургай О.** Некрополь видатних киян: [Аскольд. могила (882–1945 рр.)] // Арсеналець. – 1993. – 23 верес. – (Мандруючи рідн. містом).
2186. **Толочко О.** Замітки з іст. топографії домонгольського Києва: Чи знаємо ми, де знаходилася Аскольдова могила? // Київ. старовина. – 2000. – № 5. – С. 144–163.
2187. **Толочко П.** Аскольдова могила // Київ. – 1984. – № 4. – С. 129–132.
2188. **Т[упиц]а И.** Быль и легенды о могиле Аскольда с приложением древних планов Киева (1638 г.) и Печерской его части (1695 г.) – К., 1897. – 68 с.: ил., 1 вкл. л. пл.
2189. **Цюпа Ю.** Довершеність і вічність: Культ. скарби [Києва: Аскольд. могила] // Хрещатик. – 1992. – 16 трав.
2190. **Шевченко Т.** Аскольдова могила, 1846 // Людина і світ. – 1998. – № 10. – С. 18.
2191. **Шулькевич М., Гаченко Я.** Аскольдова могила: 1500: Сторінки історії // Веч. Київ. – 1979. – 5 черв.
2192. **Юрченко П.** Аскольдова могила // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 4. – С. 24–25: іл.

6. Пам'ятки історії Historical memorials

2193. **Абарбарчук С.** Будинок Іпсіланті: [Київ – Греція] // Веч. Київ. – 1984. – 27 берез.

2194. **Апанович О.** Будинок початку 20 ст., в якому проживав Красицький Ф.С. // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. – Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 208.
2195. **Апанович О.** Будинок 1956, в якому проживав Іжакевич І.С. . // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. – Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 207.
2196. **Апанович О. та ін.** Готель кінця 19 – початку 20 ст., в якому проживали Васнецов В.О., Гашек Я., Котарбинський В.О., Кричевський Ф.Г., Петлюра С.В./ О. Апанович, М. Кальницький, Л. Федорова . // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. – Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 256–257.
2197. **Апанович О. та ін.** Житловий будинок 1888, в якому проживала родина Булгакових / О.Апанович, С. Бурмистренко, Д. Малаков та ін. . // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид. Київ. – Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 167–168.
2198. **Апанович О.М. та ін.** Інститут шляхетних дівчат 1838–43, в якому викладав М.В. Лисенко, містилося Упр. НКВС, судили і розстрілювали жертв сталінського режиму / О. Апанович, М. Кальницький, М. Лисенко, Н. Логвин . // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид.: Київ. – Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 424–425.
2199. **Білокінь С.** Житловий будинок 1893 р., в якому проживав С.В. Петлюра, містилася редакція газ. “Слово” // Звід пам'яток історії та культури України: Енцикл. вид.: Київ.– Кн. 1, ч. 1. А–Л. – К., 1999. – С. 263–264.
2200. **Волков Г., Салєпова О.** Кроки крученими сходами: [Пам'ятка історії ХІХ ст. – будинок Київ. метеорол. обсерваторії] // Веч. Київ. – 1986. – 14 листоп.
2201. **Волощенко А.** Досвітню зорю запалили: (Пам'ят. місця Києва, пов'яз. з революц. подіями кінця ХІХ – початку ХХ ст.) // Пам'ятки України. – 1982. – С. 52–56.
2202. **Гудков А.** Будинок на Лук'янівці [1902 р.] // Веч. Київ. – 1983. – 21 лип.
2203. **Дім професора М. Грушевського у Києві, спалений більшовиками в січні 1918 р.** // Іст. календар-альм. Червон. Калини. – 1938. – На вкл.
2204. **Дмитренко Т.** “Будинок Петра”: Шедеври зодчества // Веч. Київ. – 1980. – 3 лип.
2205. **Дом Ивана Мазепы** // Киев. старина. – 1899. – № 9, док. – С. 115.
2206. **Дюмін В.** Свідок історії: [Будинок декабриста, генерала Расвського, 1812 р.] // Веч. Київ. – 1984. – 19 груд.
2207. **Єгорова С.** Пам'ять про декабристів: Вулиці , будинки міста над Дніпром пам'ятають “Апостолів правди і свободи” // Прапор комунізму. – 1982. – 4 трав.
2208. **Іпсілантїївське** подвір'я: Адреси на карті міста // Веч. Київ. – 1980. – 13 верес.
2209. **Історичні пам'ятки Києва** // Київ: Ст.-довідки. – К., 1948. – С. 101–126.

2210. **Кальницький М.** Був колись особняк ... [фельдмаршала Остен-Сакена] // Прапор комунізму. – 1989. – 5 січ.
2211. **Кальницький М.** Дім, що пам'ятає Вертинського: [Володимир. вул., дім № 43, де народився О. Вертинський] // Прапор комунізму. – 1988. – 11 груд.
2212. **Кальницький М.** Один скромний будинок ... [В ньому з 1888 року жив найвідоміший київ. архітектор того часу В.М. Ніколаєв; перші військ. льотчики Петро Нестеров та Євграф Крутень] // Прапор комунізму. – 1988. – 29 січ.
2213. **Ковалинський В.** Возвратится ли Игорь Сикорский в свой дом?: [Доля будинку, де народився авіаконструктор Ігор Сікорський (1889–1972)] // Зеркало недели. – 1997. – 30 авг.

7. Пам'ятки садово-паркового мистецтва

Gardens and parks memorials

7.1. Історія пам'яток садово-паркового мистецтва

History of garden-parks memorials

2214. **Ваничек Г.Ф.** Альбом живописных видов России: Рис. с натуры / Г.Ф. Ваничек. Тетр. – К., 1858. – 5 табл. – Табл.3. Институт благород. девиц. Дворцовый сад.
2215. **Дачник:** Дачные местности вблизи г. Киева. – К.: Изд. Ф.Л. Иссерлис и К°, 1909. – 193 с.
2216. **Дмитрієв В.** Ви знаєте, як липа шелестить: [Липа Києва 1635 р.] // Молодь України. – 1981. – 23 серп.
2217. **Дорошенко А.К. и др.** Динамика видового состава зеленых насаждений исторических памятников X–XIII ст. Киева / А.К. Дорошенко, С.И. Кузнецов, А.А. Пасечный // Интродукция и акклиматизация растений. – 1984. – Вып. 2. – С. 37–41.
2218. **Заверуха Б.В.** Взято під охорону: Чому з околиць Києва зникає багато цінних рослин? : Розповідає зав. віділом вищ. рослин Ін-ту ботаніки ім. М.Г. Холодного АН УРСР, канд. біол. наук Б.В. Заверуха / Інтерв'ю вела Л. Суржик // Прапор комунізму. – 1982. – 7 груд.
2219. **Ивашко Ю.** Отдых в Киеве в начале века: [Труханов остров, Зверинец, Липки, Шулявские дачи “Сан-Суси”, Сырец, Приорка, Караваевы дачи, Дарница] // Недвижимость Киева. – 2000. – № 7. – С. 7.
2220. **Каштани Києва:** Розповіді про старе і нове: [Про історію виникн. в Києві перших каштанових алей] // Веч. Київ. – 1978. – 14 квіт.
2221. **Ларіонова Л.** Довгожителі Голосієва: [Дуби] // Прапор комунізму. – 1983. – 10 серп.
2222. **Липа О.Л., Федоренко А.П.** Заповідники та пам'ятники природи України: Реєстр-довід. – К.: Урожай, 1969. – 186 с.
– Про сади та парки Києва XIX–XX ст. – С. 22–23, 25–27, 30–35, 64–67, 92–94, 136, 152, 153.

2210. **Кальницький М.** Був колись особняк ... [фельдмаршала Остен-Сакена] // Прапор комунізму. – 1989. – 5 січ.
2211. **Кальницький М.** Дім, що пам'ятає Вертинського: [Володимир. вул., дім № 43, де народився О. Вертинський] // Прапор комунізму. – 1988. – 11 груд.
2212. **Кальницький М.** Один скромний будинок ... [В ньому з 1888 року жив найвідоміший київ. архітектор того часу В.М. Ніколаєв; перші військ. льотчики Петро Нестеров та Євграф Крутень] // Прапор комунізму. – 1988. – 29 січ.
2213. **Ковалинський В.** Возвратится ли Игорь Сикорский в свой дом?: [Доля будинку, де народився авіаконструктор Ігор Сікорський (1889–1972)] // Зеркало недели. – 1997. – 30 авг.

7. Пам'ятки садово-паркового мистецтва

Gardens and parks memorials

7.1. Історія пам'яток садово-паркового мистецтва

History of garden-parks memorials

2214. **Ваничек Г.Ф.** Альбом живописных видов России: Рис. с натуры / Г.Ф. Ваничек. Тетр. – К., 1858. – 5 табл. – Табл.3. Институт благород. девиц. Дворцовый сад.
2215. **Дачник:** Дачные местности вблизи г. Киева. – К.: Изд. Ф.Л. Иссерлис и К°, 1909. – 193 с.
2216. **Дмитрієв В.** Ви знаєте, як липа шелестить: [Липа Києва 1635 р.] // Молодь України. – 1981. – 23 серп.
2217. **Дорошенко А.К. и др.** Динамика видового состава зеленых насаждений исторических памятников X–XIII ст. Киева / А.К. Дорошенко, С.И. Кузнецов, А.А. Пасечный // Интродукция и акклиматизация растений. – 1984. – Вып. 2. – С. 37–41.
2218. **Заверуха Б.В.** Взято під охорону: Чому з околиць Києва зникає багато цінних рослин? : Розповідає зав. віділом вищ. рослин Ін-ту ботаніки ім. М.Г. Холодного АН УРСР, канд. біол. наук Б.В. Заверуха / Інтерв'ю вела Л. Суржик // Прапор комунізму. – 1982. – 7 груд.
2219. **Ивашко Ю.** Отдых в Киеве в начале века: [Труханов остров, Зверинец, Липки, Шулявские дачи “Сан-Суси”, Сырец, Приорка, Караваевы дачи, Дарница] // Недвижимость Киева. – 2000. – № 7. – С. 7.
2220. **Каштани Києва:** Розповіді про старе і нове: [Про історію виникн. в Києві перших каштанових алей] // Веч. Київ. – 1978. – 14 квіт.
2221. **Ларіонова Л.** Довгожителі Голосієва: [Дуби] // Прапор комунізму. – 1983. – 10 серп.
2222. **Липа О.Л., Федоренко А.П.** Заповідники та пам'ятники природи України: Реєстр-довід. – К.: Урожай, 1969. – 186 с.
– Про сади та парки Києва XIX–XX ст. – С. 22–23, 25–27, 30–35, 64–67, 92–94, 136, 152, 153.

2223. **Нечипоренко Л., Баркін О.** Зелені патріархи: [Пробл. збереження і охорони кийв. дерев-довгожителів] // Хрещатик. – 2000. – 2 черв.
2224. **Осипов А.П.** Очерк истории древесных насаждений города Киева и деятельности гор. садовой комис. 1887–1897. – К.: Лито-тип. К.Н. Милевского, 1897. – 43 с.: ил.
- Парки Києва напередодні ХХ ст.*
2225. **Позняк П.** Київська старовина: 20 мандрівок у минуле // Київ. вісн. – 1992. – 11 лип. – Зміст: Парки.
2226. **Позняк П.** У Радянському парку: [Про історію та архіт. пам'ятки Маріїн. (Рад.) парку (1874 р.)] // Прапор комунізму. – 1989. – 7 лип.
2227. **Пятидесятилетие** садоводства фирмы В. Кристер в гор. Киеве, 1850–1900. – К., 1900. – 22 с.: 10 табл. ил., 2 пл.

7.2. Озеленення міста City planting of greenery

2228. **Анатольев М.** Зелен-сад: [О зеленых богатствах Киева] // Радуга. – 1968. – № 11. – С. 165–166.
2229. **Андрієнко Т.** Садами землю прикрашати: Укр. НДІ садівництва – 60 років: [Київ] // Київ. правда. – 1990. – 2 верес.
2230. **Андрієнко Т., Прядко О.** Чи ж цвісти каштанам?: [Про сан. стан міськ. парків Києва] // Хрещатик. – 1992. – 26 лют.
2231. **Барановський Є.Д.** Сади і парки Києва // Архіт. Рад. України. – 1939. – № 10. – С. 25–30: іл.; 1940. – № 6. – С. 41–44: іл.
2232. **Бергельсон Н.** Місто в асфальті і зелені // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 7–8. – С. 13–17: іл.
2233. **Богданов І.О.** У зеленому вбранні // Веч. Київ. – 1984. – 12 берез.
2234. **Бондаренко В.Ф.** Причины летнего отмирания и опадания листьев конского каштана на улицах и в парках Киева // Сб. «Обмен опытом по озеленению городов Укр. ССР». – К., 1951. – Вып. 2. – С. 88–91.
2235. **Бондарь Ю.А.** Озеленение Киева и пригородной зоны // Стр-во и архитектура. – 1982. – № 7. – С. 5–7.
2236. **Братко З.** Тихое бедствие: [По поводу статьи А. Лихачева «Тихое бедствие» (Совет. культура. – 1985. – 18 мая.): Про охрану парков в г. Киеве] // Совет. культура. – 1985. – 7 сент.
2237. **В парках** культуры [Києва і Вінниці] / Л. Гальперін, М. Шереметкер // Рад. культура. – 1956. – 9 трав.
2238. **Візитна картка:** [Сади Києва] // Веч. Київ. – 1985. – 15 черв.
2239. **Владимиров Є.** Впорядкування місця відпочинку // Київ. правда. – 1946. – 24 квіт.
2240. **Врятуймо** зеленого велетня: [Святошин. зелений масив]: Розмова з провід. спеціалістами-лісовниками / Розмову вів В. Усач // Прапор комунізму. – 1989. – 3 трав.

2241. **Гаврилюк В.С., Речмедін І.О.** Природа Києва та його околиць: [Фізико-геогр. характеристика]. – К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1956. – 70 с.: іл.
2242. **Гарні ліси під Києвом** // Робітн. газ. – 1984. – 8 черв.
2243. **Гаршин А.** Про зелені насадження // Рад. Київ. – 1940. – № 3. – С. 24–25: іл.
2244. **Гладких Ю.** Сад безперервного цвітіння: Зелене намисто Києва // Веч. Київ. – 1983. – 19 берез.
2245. **Глазачев Б., Пономаренко П.** Сад за вікном: [Про озеленення м. Києва] // Робітн. газ. – 1972. – 29 верес.
2246. **Горбунов А.** Київський парк Тампере // Веч. Київ. – 1982. – 21 трав.
2247. **Гормосов М.С.** Зелені насадження реконструйованої столиці УРСР // Молодняк. – 1936. – № 2. – С. 143–151.
2248. **Гродзінський А.** Зелений щит: [Пробл. озеленення Києва] // Робітн. газ. – 1975. – 30 серп.
2249. **Грошевой А., Родичкин И.** Зеленая зона Киева // Стр-во и архитектура. – 1962. – № 5. – С. 28–31.
2250. **Гузенко Т.Г.** Зеленые насаждения общего пользования в крупных городах УССР: На примере Киева, Харькова и Днепропетровска // Вопр. градостр-ва. – 1965. – Вып. 8. – С. 11–17.
2251. **Десятник Г.** Киевские парки // Янус. Нерухомість. – 1998. – № 18. – С. 14–15: іл.
2252. **Жукова Р.** Життя парків [м. Києва]: [Соціол. дослідження] // Наука і суспільство. – 1975. – № 2. – С. 51.
2253. **З нагоди 1500-річчя Києва на Лисій Горі** закладено природний парк // Прапор комунізму. – 1982. – 6 черв.
2254. **Завадський Є.** Сквер на Оболоні // Прапор комунізму. – 1983. – 16 жовт.
2255. **Заваров О.І.** Деякі праці озеленення Києва: [Нотатки архітектора] // Міське госп-во України. – 1964. – № 3. – С. 6–8.
2256. **Заваров О.І.** Озеленення Києва. – К.: Будівельник. – 55 с.: іл., карт., схем.
2257. **Заваров А.И.** Проблема озеленения города Киева. – К.: [НИИ строит. пр-ва Госстроя УССР], 1964. – 15 с. – Библиогр.: с. 15.
2258. **Зелені зони міста Києва, Кіровограда та Николаєва: Схеми** // Сб. тр. – К.: Госстройиздат УССР, 1959. – С. 73–75. – (Укр. гос. ин-т проєктирования городов).
2259. **Зінов'єв-Іконніков** Кирилівський Гайок // Глобус. – 1929. – № 19. – С. 301–302.
2260. **Іщук А.** Музей природи: [Сирец. ліс. Київ] // Літ. Україна. – 1974. – 13 верес.
2261. **Капаниця М.** Місто-сад: Пролетарському Києву – нові масиви зелених насаджень // Соціаліст. Київ. – 1933. – № 5–6. – С. 17–18.
2262. **Касаткін К.** Міські сади і парки // Веч. Київ. – 1985. – 1 черв.
2263. **Касьянов О., Фрумін Г.** Вище темпи благоустрою і озеленення населених міст України // Архіт. і буд-во. – 1956. – № 2. – С. 10–12.

2264. **Кирсєв А.** Щедрі сади Русанівки // Прапор комунізму. – 1983. – 10 серп.
2265. **Кириндясов Г.** Під покровом неув'язок, а не в'язів: [Реконструкція парку ім. XXII з'їзду КПРС] // Веч. Київ. – 1989. – 28 листоп.
2266. **Киркевич Л.** Парк будущего: миф или реальность: [Беседа с начальником отд. парков Гл. упр. культуры Киева Л. Киркевичем / Записала П. Семиволос] // Зеркало недели. – 1999. – 11–17 сент.
2267. **Клименко С.** Збудуємо прекрасний парк для дітей // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 9. – С. 20–23.
2268. **Клименко Ю.О та ін.** Парки Києва оновляться / Ю.О. Клименко, С.І. Кузнецов, В.Ф. Пилипчук // Міське госп-во України. – 1996. – № 2. – С. 38–39.
2269. **Ковалевский Г.П.** Большой город и города-сады. – К.: Изд. Кушнерев, 1916. – 169 с.
2270. **Коваленко В.** Паркобудування у Києві має перспективи // Уряд. кур'єр. – 1999. – 14 серп.
2271. **Корецкий С.** Мы верим: парку быть! или Кому нужна коренная природа? // У озера (газ. Харьковск. и Дарниц. р-нов). – 2000. – 17 нояб.
2272. **Красний І.** Київський парк // Вітчизна. – 1998. – № 9–10. – С. 159. – (Наш вист. центр).
2273. **Крищенко В.** Наймальовничіші експонати: [Про озеленення Вист. передов. досвіду в нар. госп-ві УРСР] // Наука і суспільство. – 1967. – № 10. – С. 45–46.
2274. **Кузнецов С.І. та ін.** Екологічні передумови оптимізації вуличних насаджень Києва / С.І. Кузнецов, Ф.М. Левон, В.Ф. Пилипчук, М.І. Шумик // Праці біоіндикації та екол. – 1998. – Вип. 3. – С. 57–64.
2275. **Кулшова Т.О.** Ландшафтно-композиційні особливості формування архітектурного образу Києва Х – початку ХХ століть: Автореф. дис. ...канд. архіт. / Акад. образотворч. мистецтва і архіт. – К., 1999. – 19, [2] с.: іл. – Бібліогр.: с. 16–17 (12 назв).
2276. **Кучер В.** Вулиці квітів // Рад. Україна. – 1949. – 31 груд.
2277. **Лаптев А.А., Барановский Е.Д.** Зеленые богатства Киева и его окрестностей. – К.: Урожай, 1966. – 118 с.: ил., карт. – Библиогр.: с. 116–117.
2278. **Лаптев О.О.** Сад вимагає системи: [Праці озеленення міста] // Культура і життя. – 1975. – 6 квіт.
2279. **Ларіна Т.** Каштани Києва // Вісті з України. – 1984. – № 20, трав.; Веч. Київ. – 1984. – 7 трав.; Молодь України. – 1984. – 26 квіт.
2280. **Леліков М.** Каштани Києва // Молода гвардія. – 1980. – 10 верес. – (Києву – 1500).
2281. **Леснов О.** Київський “Діснейленд”: [Про створення загальноміськ. центру відпочинку у Києві] // Веч. Київ. – 1988. – 19 берез.
2282. **Места** отдыха киевлян. – К.: Киевгорсправка, 1990. – 16 с.
2283. **Новіков В.** Зелені зони міст і селищ // Архіт. і буд-во. – 1956. – № 4. – С. 16–18.

2284. **Озеленення** Бульвару Тараса Шевченка // Київ. правда. – 1945. – 8 квіт.
2285. **Осипов А.П.** Очерк истории древесных насаждений г. Киева и деятельности гор. садовой комис. за 1887–1897 г. – К.: Лито-тип. К.Н. Милевского, 1897. – [2],43 с.: іл.
2286. **Петрова Л.** У Сирецькому гаю ...: [Про казк. містечко] // Прапор комунізму. – 1987. – 12 лип.
2287. **Пилипчук В.** Чи милуватимуть красою київські парки? // Міське госп-во України. – 1994. – № 4. – С. 32–34.
2288. **Позняк П.** Шевченківський парк // Прапор комунізму. – 1984. – 6 лип.
2289. **Пономаренко Л.А.** Зелене намисто Києва // Водник. – 1974. – 15 груд.
2290. **Попов А.** Київські лісопарки // Веч. Київ. – 1957. – 1 лют.
2291. **Приречений ліс:** [Про збереження Сирец. гаю] // Веч. Київ. – 1988. – 22 листоп.
2292. **Пріцкер Б., Гімельфарб І.** У сосновому бору: Соціалістичне містечко Дарницького вагоноремонтного з-ду // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 6. – С. 26–27: іл.
2293. **Про допущені** пошкодження зелених насаджень по вулицях Леніна і Енгельса в м. Києві: Постанова ЦК КП(б)У. [Підпис: Хрущов М.С.] // Київ. правда. – 1944. – 15 квіт.
2294. **Про заходи** по поліпшенню стану навколишнього середовища м. Києва: [У Президії АН УРСР] // Вісн. АН УРСР. – 1978. – № 8. – С. 12–13.
2295. **Про зелені** насадження м. Києва // Вісн. Акад. архіт. УРСР. – 1946. – № 2. – С. 41.
2296. **Пустовіт Л.** Перлина потребує оправи: [Про збереження Софіїв. парку в Києві] // Культура і життя. – 1971. – 6 черв.
2297. **Разумний М.** До відкритів – 20 хвилин: [Лісн. масив Феофанія] // Веч. Київ. – 1985. – 22 серп.
2298. **Решетиллов В.** Зелені пагорби Києва – з космосу // Київ. – 1983. – № 4. – С. 108–113.
2299. **Рибаків М.** Місто в садах // Молода гвардія. – 1980. – 5 лют.
2300. **Родічкін І.Д.** Лісовий пояс Києва // Міське госп-во України. – 1964. – № 2. – С. 16–18.
2301. **Рослинність** урочища Лиса Гора: (Околиці м. Києва / Ю.Р. Шеляг-Сосонко, Я.П. Дідух, А.І. Кузьмичов, І.М. Падун // Укр. ботан. журн. – 1984. – Т. 42, № 1. – С. 86–90.
2302. **Рочняк І.** Місто-сад: Ген. план озеленення столиці // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 1. – С. 40–44.
2303. **Рудківський Г.** Києву – зразковий цитрарій // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 12. – С. 20–31: іл.
2304. **Рузінова Л.** Нестаріючі Липки: [Липовий гай на Печерську в Києві] // Київ. правда. – 1988. – 8 трав.
2305. **Самойленко Н.** Цветет сад А. Довженко: [Сад на території киностудії ім. А.П. Довженко] // Труд. – 1988. – 15 мая.
2306. **Северин С.** Парки столиці України // Рад. Україна. – 1982. – 28 квіт.

- 2307.** **Северин С.** Смарагдове намисто: [Сади Києва] // Вісті з України. – 1982. – № 20, трав. – (Києву – 1500).
- 2308.** **Сергієнко О.** На службі “зеленої архітектури” // Прапор комунізму. – 1986. – 31 січ.
- 356 видів дерев та чагарників налічує єдиний у республіці пром. дендрарій, розташований на Нивках, у Республіканському дослідно-показовому господарстві квіткових та декоративних рослин.*
- 2309.** **Сергієнко О.** Оазис на трьох пагорбах: [Новий парк на вул. Солом’ян.] // Прапор комунізму. – 1983. – 27 груд.
- 2310.** **Скрибченко О.** Природі і людям: [Реконструкція парку ім. ХХІІ з’їзду КПРС у Києві] // Прапор комунізму. – 1989. – 13 лип.
- 2311.** **Совик І.** Київські заповідники // Веч. Київ. – 1985. – 4 берез.
- 2312.** **Суховєєв В.** Святошинській ліс // Веч. Київ. – 1984. – 18 верес.
- 2313.** **Терещенко М.** Щоб виріс парк над кручею: [Про парк, який створюється у Залізничному р-ні] // Прапор комунізму. – 1985. – 6 серп.
- 2314.** **Ткаченко О.** Тропіки у Києві // Молодь України. – 1983. – 14 січ.
- 2315.** **Топачевський А.** Не облісити б Дівич-горі: Унікал. природ. комплексу, де нараховується майже 500 видів флори, загрожує загибель // Прапор комунізму. – 1988. – 24 лип.
- 2316.** **Турчак І.** Чудесний сад: [Про Сад Дружби у Києві] // Молодь України. – 1962. – 11 верес.
- 2317.** **Усач В., Якимів Ю.** Зелені перлини: Справжньою окрасою нашого міста стали його ботан. сади: Минуле і сучасне // Прапор комунізму. – 1980. – 17 серп.
- 2318.** **Фрумін Г.** Київ зелений // Соціаліст. Київ. – 1933. – № 1–2. – С.37–38: іл.
- 2319.** **Чередниченко Г.** Нові парки столиці України // Соціаліст. культура. – 1957. – № 9. – С. 36–37.
- 2320.** **Чернышев М.А.** Зеленые насаждения пригородной зоны Киева // Архитектура и стр-во. – 1947. – № 8. – С. 22–23: 1 схем. пл.
- 2321.** **Чухно Д.** Сади Києва // Веч. Київ. – 1957. – 1 черв.
- 2322.** **Чухно Д.** Сади Києва: Природа навкруг нас // Веч. Київ. – 1982. – 20 лют.
- 2323.** **Ширяев С.М., Барановский Е.Д.** Озеленение города Киева в послевоенной пятилетке // Бюл. М-ва коммун. хоз-ва УССР. – 1949. – № 1. – С. 5–7.
- 2324.** **Ширяев С.** Праці реконструкції зелених насаджень столиці // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 5. – С. 30–35: іл.
- 2325.** **Щербачов В.** “Наталці” потрібна увага: [Р-н Оболоні, зелені насадження] // Робітн. газ. – 1984. – 23 берез.
- 2326.** **Юр М., Ястребов І.** Заповідне урочище: [Діброви Феофанії] // Прапор комунізму. – 1984. – 21 листоп.
- 2327.** **Юхимчук Д.** Вуличні насадження Києва // Архит. Рад. України. – 1939. – № 8. – С. 29–31: іл.
- 2328.** **Ярмолюк И., Ковалинский В.** Новые породы деревьев, которые высадят в киевских парках, наконец-то откроют необычайно красивую

архитектуру Києва. Сто лет назад в каждом р-не города росла строго определенная порода деревьев // Факты и коммент. – 2000. – 25 янв.

2329. **Ясинский Е.А.** Всей большой семьей: [Парк Памяти в Киеве]: Рассказывает зам. пред. горисполкома Е.А. Ясинский / Беседу вел А. Сокол // Правда Украины. – 1985. – 18 апр.

7.3. Київзеленбуд

Kievzelenbud (Kiev's green build)

2330. **Бенедикт Март.** На фабриці живих квітів: [Сирец. госп-во тресту зеленого буд-ва] // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 7–8. – С. 37–39: іл.
2331. **Шафран В.И.** Зеленое хозяйство и строительство в городах: Москве, Харькове, Ростове, Днепропетровске и Киеве // Зеленое стр-во. – 1938. – нояб., дек. – С. 52–58.
2332. **Юхимчук Д.** Про зелене будівництво в Києві // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 9. – С. 21–24: іл.
2333. **Яворовський П.** Зелене золото природи: [Про роботу комун. об-ня “Київзеленбуд”] // Укр. газ. – 1999. – 8 лип.

7.4. Акліматизаційний сад ім. акад. М.Ф. Кащенко

Academician M.F. Katschenko acclimatization gardens

2334. **Брянцева О.** Київський акліматизаційний сад // Глобус. – 1933. – № 5–6. – С. 17.
2335. **Дрига І.О.** Роботи з акліматизації персиків у Києві // Тр. Ботан. саду АН УРСР. – 1949. – Т. 1. – С. 78–107.
2336. **Карамаш С., Вировий С.** Таємниці боротьби за сад академіка [М. Кащенко на Лук'янівці] // Хрещатик. – 1997. – 19 квіт.
2337. **Кащенко М.** Десятиріччя акліматизаційного саду // Глобус. – 1924. – № 27. – С. 13–14.
2338. **Кащенко М.Т., Калачевська К.С.** Київський акліматизаційний сад, його походження та теперишня робота // Продукц. сили України. – 1929. – № 1. – С. 37–40.
2339. **Кащенко М.** На допомогу Київському акліматизаційному саду! – К.: Укр. Акад. наук, 1925. – 36 с.: іл.
2340. **Кащенко М.Т.** Огляд діяльності Київського акліматизаційного саду у відділі лікарських рослин за перший період його існування (з року 1915 по 1921). – К., 1927. – [4], 112, 28 с. – (Укр. Акад. наук. Тр. фіз.-мат. відділу; Т. 5, вип. 4).
2341. **Рудківський Г.П.** Мічурінським шляхом (з роботи Акліматизац. саду ім. акад. М.Ф. Кащенко) // Вісн. АН УРСР. – 1955. – № 10. – С. 18–23.

7.5. Ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна
Academician O.W. Fomin Botanical gardens

- 2342.** Алеева Л. Києвському ботанічному саду сто лет // Совет. Україна. – 1941. – 30 янв.
- 2343.** Андрієнко Т., Давидюк В. Ботанічний сад і метро: [Про Ботан. сад ім. акад. О.В. Фоміна] // Літ. Україна. – 1988. – 21 квіт.
- 2344.** Афанасьєва О.П. Морфолого-біологічна ділянка в Ботанічному саду ім. акад. О.В. Фоміна: [Доп. на наук. сес., присвяч. 125-річчю Ботан. саду Київ. ун-ту. Київ. Трав. 1964 р.] // [Наук. праці] / Ботан. сад Київ. ун-ту. – 1966. – № 27. – С. 153–162.
- 2345.** Бабенко В. Скільки тянуть волокиту?: [Реконструкція Ботан. сада ім. акад. А.В. Фомина] // Правда України. – 1982. – 28 апр.
- 2346.** Береговий П.М. Двадцять років з дня смерті акад. Олександра Васильовича Фоміна // Наук. зап. / Київ. ун-т. – 1957. – Т. 16, вип. 1. Праці Ботан. саду ім. Фоміна. – № 25. – С. 5–11. – Рез. рос. . – Бібліогр.: 5 назв.
- Список найголовніших праць акад. О.В. Фоміна: 72 назви.*
- 2347.** Білокінь І. Вартові весни: [Бесіда з дир. Ботан. саду Київ. ун-ту І. Білоконем / Записав З. Михайлов] // Наука і суспільство. – 1969. – № 5. – С. 35–36.
- 2348.** Білокінь І.П. Київський Ботанічний сад // Наука і життя. – 1953. – № 10. – С. 18–20.
- 2349.** Білокінь І. Київський ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна : [Доп. на наук. сес., присвяч. 125-річчю Ботан. саду Київ. ун-ту. Київ. Трав. 1964 р.] // [Наук. праці] / Ботан. сад Київ. ун-ту. – 1966. – № 27. – С. 3–14.
- 2350.** Білокінь І.П. Київський ботанічний сад імені акад. О.В. Фоміна: (Корот. іст. довідка) // Наук. зап. / Київ. держ. ун-т ім. Т.Г. Шевченка. – 1949. – Т. УІІІ, вип. 5. – С. 213–222. – Бібліогр.: 14 назв.
- 2351.** Білокінь І.П. та ін. Київський ботанічний сад ім. О.В. Фоміна: Путівник / І.П. Білокінь, О.Л. Липа, В.І. Дирдовський. – К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1962. – 65 с.: іл.
- 2352.** Білорусець Є.Ш. Про особливості зимівлі представників кавказької дендрофлори в умовах Києва // Вісн. Київ. ун-ту. – 1961. – № 4. Сер. біол., вип. 1. – С. 10–18. – Рез. рос. – Бібліогр.: 22 назви.
- 2353.** Білорусець Є.Ш. Реорганізація “системи вищих рослин” в Ботанічному саду Київського ун-ту // Наук. зап. / Київ. ун-т. – 1957. – Т. 16, вип. 1. Праці Ботан. саду ім. Фоміна. – № 25. – С. 45–54. – Рез. рос. – Бібліогр.: 11 назв.

2354. **Бойко Г.П., Ромс О.Г.** Маловідомі в декоративному оформленні рослини :[Доп. на наук. сес., присвяч. 125-річчю Ботан. саду Київ. ун-ту. Київ. Трав. 1964 р.] // [Наук. праці] / Ботан. сад Київ. ун-ту. – 1966. – № 27. – С. 123–126.
2355. **Бондаренко В., Стеценко М.** Під загрозою – ботанічний сад: [Про Ботан. сад ім. акад. О.В. Фоміна] // Рад. Україна. – 1988. – 21 лют.
2356. **Ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна Київського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка / Авт. кол.: В.В. Капустян та ін.; Фото В.В. Луценка.** – К.: Укр. пропілеї, 1999. – 47 с.
2357. **Вавриш П.** Доки триватиме тимчасовість: [Про захист Ботан. саду ім. акад. О.В. Фоміна] // Прапор комунізму. – 1989. – 13 лип.
2358. **Вакуленко Н.** В тіні столітніх буків: [Про Київ. ботан. сад] // Україна. – 1944. – № 7. – С. 39.
2359. **Влад М.** Майже Бермудський трикутник: [Ботан. сад ім. О.В. Фоміна] // Літ. Україна. – 1987. – 12 лют.
2360. **Грабовський В.Б.** Київські пальми // Веч. Київ. – 1985. – 4 черв.
2361. **Грабовский В.Б.** Репродукционная способность некоторых растений закрытого грунта в коллекциях Ботанического сада им. акад. А.В. Фомина Киевского ун-та // Охрана, изучение и обогащение растит. мира. – 1986. – Вып. 13. – С. 52–56. – Библиогр.: 16 назв.
2362. **Гревцова А.Т., Казанская Н.А.** Кизильники в Украине / Ботан. сад им. А.В. Фомина ун-та им. Т. Шевченко, Центр. ботан. сад им. Н.Н. Гришко НАН Украины, М-во сел. хоз-ва и продовольствия Украины. – К.: Нива, 1997. – 192 с.: ил., табл. – Рез. укр., англ., фр., нем. – Библиогр.: с. 182–191.
2363. **Дирдовський В.У.** Колекційні фонди тропічних і субтропічних рослин Ботанічного саду Київського ун-ту // Наук. зап. / Київ. ун-т. – 1957. – Т. 16, вип. 1. Праці Ботан. саду ім. Фоміна. – № 25. – С. 23–39.. – Рез. рос. – Бібліогр: 11 назв.
2364. **Дубовик М.В.** Київський ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна. – К.: Мистецтво, 1938. – 120 с.: іл. – (Київ. трест зеленого буд-ва).
2365. **Дубовик М.** Серед оранжерей і тропічних рослин: [План реконструкції та впорядкування ботан. саду] // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 5. – С. 17–19: іл.
2366. **Дьяченко А.Д., Мамолова Л.Е.** Астильбы в коллекции Ботанического сада им. акад. А.В. Фомина Киевского ун-та // Охрана, изучение и обогащение растит. мира. – 1987. – Вып. 14. – С. 102.
2367. **Залевський А.** Повернути колишню красу: [Ботан. сад ім. акад. О.В. Фоміна] // Веч. Київ. – 1989. – 29 груд.
2368. **Заседа Л.** Магнолій дивна акварель // Прапор комунізму. – 1982. – 27 черв.
2369. **Ільченко М.Ф.** Культура кактусів в оранжереях Ботанічного саду Київського ун-ту // Наук. зап. / Київ. ун-т. – 1957. – Т. 16, вип. 1. Праці Ботан. саду ім. Фоміна. – № 25. – С. 93–103 – Рез. рос. – Бібліогр: 5 назв.

2370. **Київський** ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна: Путівник-довідник / [За ред. І.П. Білоконя]. – К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1970. – 192 с.: іл. – Бібліогр.: с. 21–23.
2371. **Київський** ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна: Ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна Київського нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка: [Рекл. проспект]. – К.: Укр. пропілеї, 1999. – 47, [1] с.: іл., портр. – На обкл. в надзагол. 1839–1999. – На авантитулі: До 160-річчя від заснування Ботан. саду ім. акад. О.В. Фоміна Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – Частина тексту: англ.
2372. **Киевские** пальмы [Ботан. сада Киев. ун-та] // Правда Украины. – 1980. – 15 марта.
2373. **Коваленко Ю.** Чи можна рубати сук?: Неювіл. роздуми з приводу ювілею: [150 років Ботан. саду Київ. держ. ун-ту] // Прапор комунізму. – 1989. – 31 трав.
2374. **Краса** ботанічного саду [ім. акад. О.В. Фоміна Київ. держ. ун-ту] // Сіл. вісті. – 1989. – 23 трав.
2375. **Кривич М., Ольгин О.** Сад: [Ботан. сад ім. акад. А.В. Фомина] // Химия и жизнь. – 1983. – № 10–11. – С. 47–55.
2376. **Кузьменко С.** Не стороннім спостерігачем: [Ботан. сад ім. акад. О.В. Фоміна] // Прапор комунізму. – 1988. – 24 лип.
2377. **Кургузов С.** Острів зелених екзотів: [Ботан. сад ім. акад. О.В. Фоміна] // Наука і суспільство. – 1984. – № 9. – С. 17–18.
2378. **Лановий Я.** Холодна ласка орендаря: [Про занедбаність Ботан. саду ім. акад. О.В. Фоміна] // Літ. Україна. – 1965. – 10 груд.
2379. **Лапчик В.Ф., Мухина Н.В.** Из истории науч. связей Ботанического сада Киевского ун-та // Охрана, изучение и обогащение растит. мира. – 1981. – Вып. 8. – С. 130–131.
2380. **Ларіонова Л.** Субтропіки у Києві: [Київ. Ботан. сад] // Робітн. газ. – 1987. – 14 січ.
2381. **Ліщинська Л.** Нев'януча мелодія краси: [Ботан. сад ім. акад. О.В. Фоміна] // Знання та праця. – 1980. – № 1. – С. 10–11. – (До 1500-річчя Києва).
2382. **Микицей М.** Притулок екзотів і рідкісних рослин, що сам може стати реліктом: [Про Київ. ботан. сад ім. О.В. Фоміна] // Молодь України. – 1996. – 26 верес.
2383. **Міяковська К.** Фундатори Київського ботанічного саду // Нове укр. слово (К.). – 1942. – 30 трав.
2384. **Никитина В.В.** Цветение некоторых представителей рода каланхое в ботаническом саду им. акад. А.В. Фомина Киевского ун-та // Охрана, изучение и обогащение растит. мира. – 1986. – Вып. 13. – С. 56–60. – Библиогр.: 9 назв.
2385. **Петренко М.** Тропіки під дахом: [Ботан. сад ім. акад. О.В. Фоміна] // Веч. Київ. – 1984. – 2 жовт.

2386. Під загрозою – ботанічний сад: [Відгук на ст. під такою назвою від 21.02. 1988 р.] // Рад. Україна. – 1988. – 16 берез.
2387. Позняк П. Ботанічний сад [ім. акад. О.В. Фоміна Київ. ун-ту] // Прапор комунізму. – 1989. – 2 черв.
2388. Поруцький Ю. Національний ботанічний сад Радянської України // Україна. – 1945. – № 2. – С. 34–35.
2389. Рогович П.С. Историческая записка о Ботаническом саде Ун-та святого Владимира // Унив. изв. – 1863. – Апр. – С.1–25; Май. – С. 34–50. – Теж. – [К., 1864] – 42 с.
2390. Роль ботанических садов в охране и обогащении растительного мира: Тез. докл. республик. науч. конф., посвящ. 150-летию Ботан. сада им. акад. А.Ф. Фомина / [Редкол.: В.В. Капустян (отв. ред.) и др.]. – К., 1989. – Т. 2. – 172 с. – В надзаг.: Киев. гос. ун-т им. Т.Г. Шевченко, Ботан. сад им. акад. А.В. Фомина.
2391. Рудковский Г.П. Ботанический сад в Киеве // Сад и огород. – 1947. – № 11. – С. 78–79.
2392. Симакович Г. Зеленая жемчужина: [Ботан. сад им. акад. А.В. Фомина] // Правда Украины. – 1973. – 7 февр. – (Природа и мы).
2393. Ситник К., Маркевич О. Відродження ботанічного саду у м. Києві // Веч. Київ. – 1979. – 7 черв.
2394. Таранченко М. Коли дерева відпочивають...: Репортаж [з Ботан. саду ім. акад. О.В. Фоміна Київ. ун-ту] // Сіл. вісті. – 1976. – 12 листоп.
2395. Татаренко М. Зелена скарбниця // Прапор комунізму. – 1985. – 12 черв.
2396. Татаренко М. Уникальный уголок: [Ботан. сад г. Киева] // Правда Украины. – 1983. – 19 мая.
2397. Телігульська О.М. Основні фенологічні фази розвитку чагарників Ботанічного саду ім. акад. Фоміна // Праці Ботан. саду / Київ. ун-т. – 1962. – № 26. – С. 127–128: табл. – Рез. рос.
2398. Титаренко М. Зелена перлина столиці: [Ботан. сад ім. акад. О.В. Фоміна] // Рідна природа. – 1986. – № 1. – С. 54–55.
2399. Фомін О. Сад-музей: Ботанічний сад // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 11–12. – С. 12–13: іл.
2400. Ховавко І. Обнови старого саду: [Київ. Ботан. сад] // Вісті з України. – 1985. – № 14, берез.
2401. Ходецкий С.М. Записка о ботаническом саде // Унив. изв. – 1863. – № 7. – С. 1–10.
2402. Черненко М. Скільки років київським пальмам // Веч. Київ. – 1982. – 23 січ.
2403. Широбокова Д.Н., Баглей Е.М. Размножение суккулентных растений в ботаническом саду им. акад. А.В. Фомина Киевского ун-та // Охрана, изучение и обогащение растит. мира. – 1986. – Вып. 13. – С. 49–52. – Библиогр.: 19 назв.

2404. Шмальгаузен М.Ф. Ботанический сад // Ист.-стат. зап. об учен. и учеб.-вспом. учреждениях императ. Ун-та святого Владимира (1834–1884). – К., 1881. – С. 141–157.
2405. Щегельський А. Великі проблеми малого ботанічного: [Ботан. сад ім. акад. О.В. Фоміна Київ. ун-ту] // Веч. Київ. – 1986. – 6 верес.

7.6. Національний ботанічний сад ім. акад. М.М. Гришка НАН України
Academician M.M. Grishco national Botanical gardens of Ukraine NAS

2406. Ботанический сад и парк на берегу Днепра // Известия. – 1946. – 4 апр.
2407. Ботанічний сад Академії наук УРСР: У виконкомі Міськ. Ради депутатів трудящих: [Про буд-во Ботан. саду АН УРСР] // Рад. Україна. – 1945. – 27 лип.
2408. Гришко Н.Н. Академический Ботанический сад Советской Украины // Правда Украины. – 1945. – 26 авг.
2409. Гришко М.М., Соколовський О.І. Ботанічний сад Академії наук Української РСР і його колекції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1951. – 115 с.: іл. – (АН УРСР. Ботан. сад).
2410. Гришко М.М. Завдання і напрями роботи ботанічного саду Академії наук Української РСР // Тр. / Ботан. сад АН УРСР. – 1949. – Т. 1. – С. 1–21.
2411. Довгалоук І. Ботанічний сад на Звірінці // Соціаліст. Київ. – 1937. – С. 33–37.
2412. Дубовик О. “Софі Лорен” прописана в Києві: [Про колекцію троянд Нац. ботан. саду ім. акад. М.М. Гришка НАН України] // Столиця. – 2000. – 15 серп.
2413. Каталог растений Центрального ботанического сада им. Н.Н. Гришко: Справ. пособие / [Е.Ф. Афанасьева и др.]; НАН Украины, Центр. ботан. сад им. Н.Н. Гришко; Под ред. Н.А. Кохно. – К.: Наук. думка, 1997. – 435, [1] с. – Библиогр.: с. 426 (16 назв.) – Указ. латин. назв. родов и семейств: с. 427–433.
2414. Кваша В. Запрошує сад Гришка: [З історії Києва] // Хрещатик. – 1992. – 23 квіт.
2415. Кваша В. Он подарил Киеву праздник: [О сотруднике Ботан. сада, авт. проекта сиригария Леониде Рубцове] // Зеркало недели. – 1997. – 8 мая.
2416. Київські орхідеї // Веч. Київ. – 1981. – 8 серп.
2417. Лебеда А. На будь-який смак: [Київ. ботан. сад] // Вісті з України. – 1984. – № 49, листоп.
2418. Михайлов Ю. Каким будет новый Ботанический сад: Контуры будущего Киева // Правда Украины. – 1945. – 17 янв.
2419. Мінченко Н.Ф. Ритм цвітіння магнолій у Києві // Інтродукція та акліматизація рослин на Україні. – 1978. – Вип. 12. – С. 88–92.

2420. Сад над Славутичем: Путеводитель по Центр. ботан. саду им. Н.Н. Гришко АН Украины / В.В. Кваша, Н.А. Кохно, В.Г. Собко, Т.К. Майко. – К.: Вид-во СП “СНЕНАС”, 1993. – 189, 2 с.
2421. **Самойловский И.И.** Зверинец: (Ист.-топогр. очерк территории Ботан. сада АН УССР) // Тр. / Ботан. сад АН УССР. – 1957. – Т. 4. – С. 148–154.
2422. **Черевченко Т.** Ботанический сад: экскурсия в прошлое и настоящее: [Беседа с директором Т. Черевченко / Записала Е. Мащенко] // Зеркало недели. – 1997. – 2–8 авг.

7.7. Голосіївський лісопарк Golosievo forest-park

2423. **Андрієнко Т.** “Голосіївський”: Чи буде в Києві нац. природний парк? // Київ. правда. – 1994. – 10 лют.
2424. **В Совете Министров УССР:** [Принято решение о передаче участка Голосеев. леса прежним землепользователям] // Правда Украины. – 1988. – 15 июня.
2425. **Геренчук О.** Парк Руського періоду: [По Голосіїв. парк ім. М. Рильського] // Молодь України. – 1998. – 6 серп.
2426. **Голосіївський** парк у Києві: Фоторозповідь про Парк культури і відпочинку ім. М.Т. Рильського. – К.: Мистецтво, 1979. – 23 с.
2427. **Гончаренко Г.** Рани Голосіївського лісу: [Пробл. збереження зелених насаджень] // Укр. газ. – 2000. – 8 черв.
2428. **Драма в Голосіїві:** [Голосіїв. лісопарк м. Києва] / В. Болбат, А. Коренев, О. Рогатченко, С. Гараган та ін. // Веч. Київ. – 1988. – 31 трав.
2429. **Єфімов С.** Голосіївський парк // Веч. Київ. – 1957. – 20 черв.
2430. **Журба О.** “Голосіївська історія”, або конфлікт, якого могло не бути: [Голосіїв. лісопарк у Києві] // Веч. Київ. – 1988. – 17 жовт.
2431. **Коваленко В.** Біль Голосіївського лісу: [У заповід. зоні порядкують бульдозери] // Сіл. вісті. – 1989. – 2 лют.
2432. **Коваленко В.** Підвели ризку: [Про охорону Голосіїв. лісу] // Рад. Україна. – 1989. – 4 берез.
2433. **Красій В., Шубич Б.** Екологічні розигриші: [Голосіїв. лісопарк у Києві] // Робітн. газ. – 1988. – 11 черв.
2434. **Куц О.** Після інтерв’ю: Історія про те, як захисники лісу постали перед судом: [Голосіїв. лісопарк] // Робітн. газ. – 1988. – 15 жовт.
2435. **Любченко В.М., Падун І.М.** Сучасний стан рослинності Голосіївського лісопарку // Укр. ботан. журн. – 1985. – Т. 42, № 1. – С. 65–70.
2436. **Любченко В.** Ще не пізно ...: [Голосіїв. лісопарк] // Прапор комунізму. – 1986. – 1 листоп.
2437. **Мельник М.** Папір стерпить?: [Гинуть дубові гаї Голосіїва] // Веч. Київ. – 1989. – 21 серп.
2438. **Михалко М., Скорик О.** Голосіїву – надійний захист // Прапор комунізму. – 1989. – 29 черв.

2439. **Михалко М.** Голосієву – статус заповідника! // Прапор комунізму. – 1988. – 26 трав.
2440. **Портной В.** Голосіївський ліс: учора і завтра // Рідна природа. – 1990. – № 1. – С. 28–29.
2441. **Родичкін І.Д.** Експериментальний проект “Голосіївський ліс” // Вісн. Акад. буд-ва і архіт. УРСР. – 1961. – № 1. – С. 55–56.
2442. **Скарб** чи госпсклад?: Голосіївський ліс – нац. надбаня // Веч. Київ. – 1989. – 20 жовт.
2443. **Слуцький Г.** Парк у Голосієві // Веч. Київ. – 1957. – 6 трав.
2444. **Хріснюк М.** Життя окраса: Цікаво знати: [Голосіїв. лісопарк] // Рад. Україна. – 1980. – 18 груд.

7.8. Парк Т. Шевченка T. Shevchenko park

2445. **Галайба В.** Миколаївський сквер [парк Т. Шевченка] // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 18. – С. 12–13: іл.
2446. **Деркач В.** Парк імені Тараса Шевченка стане красивіше // Недвижимість Києва. – 2000. – № 16. – С. 23: ил.

7.9. Пушкінський парк Pushkin park

2447. **Гудков А.** Парк імені поета: [Пушкін. парк] // Прапор комунізму. – 1981. – 29 лип. – (До 1500-річчя Києва).
2448. **Мартич Ю.** Клуб і парк [Жовт. р-ну Києва] // Соціаліст. Київ. – 1937. – № 6. – С. 38–39.
- Будинок культури з-ду “Більшовик” та Пушкінський парк.*
2449. **Рескін М.** Пушкінський парк // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 7–8. – С. 43–44: іл.
2450. **Селезньов Д., Глінкін М.** Червоні гвоздики: Свято робітн. Шулявки: [Досвід проведення масових нар. свят-вистав в Київ. парку культури і відпочинку ім. О.С. Пушкіна] // Соціаліст. культура. – 1966. – № 9. – С. 4–5.

7.10. Наддніпрянські парки Above Dnieper parks

2451. **Абрамович В.** Нові радощі, старі турботи: [З досвіду культ.-масової роботи у Київ. Центр. парку культури і відпочинку] // Соціаліст. культура. – 1972. – № 6. – С. 38–39.
2452. **Анохін І.** Парк над Дніпром // Веч. Київ. – 1982. – 27 квіт.
2453. **Барановський Є.** Парк чудових краєвидів: [Київський Першотрав. парк] // Веч. Київ. – 1960. – 10 верес.

2454. **Бевзо О.** Колишній Аносовський парк: (З історії нашого міста) // Веч. Київ. – 1956. – 26 трав.
2455. **Безпалий В.** Де і як будувати Центральний парк культури і відпочинку // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 7–8. – С. 4–7: іл.
2456. **Білоус В.** Паркам культури і відпочинку – 50 років: [Київ] // Прапор комунізму. – 1978. – 8 серп.
2457. **Варварцев М.** Парк вічної слави // Веч. Київ. – 1957. – 12 квіт.
2458. **Гай І.** Визнання: Творчі розробки київ. архітекторів-спеціалістів по озелененню інж. споруд представлено на здоб. держ. премії УРСР ім. Т.Г.Шевченка // Прапор комунізму. – 1988. – 20 лют.
- *Про роботу творчої групи архітекторів В.П. Сегеди, Т.В. й А.П. Коврикових, В.С. Ступаченка над розробкою проекту і втіленням в дійсність ландшафтного парку ім. Є.В. Вучетича в м. Києві.*
2459. **Гороховский С.М., Шмедрик А.Р.** Укрепление оползневого склона [и архитектур.-строит. решение реконструкции Первомайск. парка в Киеве] // Стр-во и архитектура. – 1969. – № 8. – С. 33.
2460. **Григоренко П.** Зелена анфілада міста // Київ. правда. – 1981. – 28 черв. – (До 1500-річчя Києва).
2461. **Гуца О.** Смарагдові шати: (З досвіду роботи Центр. парку культури і відпочинку Києва) // Соціаліст. культура. – 1981. – № 9. – С. 16.
2462. **Даценко Ю.** Реконструкція зелених схилів [в м. Києві] // Прапор комунізму. – 1985. – 31 берез.
2463. **Довгалоук** Де будувати парк культури і відпочинку // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 2–3. – С. 29–30.
2464. **Довгалоук І.І.** Проблеми центрального парку культури і відпочинку в Києві // Архіт. Рад. України. – 1940. – № 6. – С. 37–40: іл.
2465. **Заваров О.** Алея на схилах Дніпра // Веч. Київ. – 1957. – 20 трав.
2466. **Игнатов Б.Ф.** Реконструкция Центрального парка Киева: [Первомайск. парк (бывший Цар. сад, Гор. парк)] // Стр-во и архитектура. – 1979. – № 12. – С. 5–17: ил.
2467. **Каковський Вс.** Проблеми Центрального парку культури і відпочинку // Соціаліст. Київ. – 1934. – № 11–12. – С. 9–11.
2468. **Кивина Ц.** Парк над Дніпром: [Про Київ. парк культури і відпочинку]: (Репортаж) // Соціаліст. культура. – 1957. – № 7. – С. 24–25.
2469. **Козлов В.** Ландшафтний парк над Дніпром: [Парк ім. Є.В. Вучетича] // Рад. Україна. – 1988. – 18 лют.
2470. **Леснов О.В.** Обличчям до Дніпра: [До праці створення парків в прибереж. зоні Дніпра у Києві: В порядку обговорення] // Міське госп-во України. – 1969. – № 2. – С. 13–15.
2471. **Литвиненко І.** Парк вічної слави [воїнам ВВВ 1941–1945 рр. у Києві] // Україна. – 1957. – № 21. – С. 27: іл.
2472. **Лівинський Ф.** Парк Вічної слави: [Київ] // Веч. Київ. – 1986. – 6 верес.

2473. **Морозов І., Туркєня А.** Парк Слави над Дніпром: До 30-річчя оборони Києва від фашистської навали // Під прапором ленінізму. – 1971. – № 16. – С. 50–51.
2474. **Мотлях П.** Первісток ландшафтної архітектури: [Про пам'ятку садово-парк. архіт. ім. Є.В. Вучетича в Києві] // Веч. Київ. – 1988. – 22 лют.
2475. **На склонах Днепра:** [Парк возле мемор. комплексу «Укр. музей історії ВОВ»] // Известия. – 1981. – 19 дек.
2476. **Парк Вечной Славы в Киеве:** Фотоочерк о совет. воинах, похорон. в парке Вечной Славы в Киеве – участниках обороны и освобождения столицы УССР и др. городов от фашист. захватчиков. – К.: Мистецтво, 1974. – [48] с. – Текст парал.: рус., исп.
2477. **Пирожєнко Е.Г.** Лесоресурсный цикл Киевского Приднепровья // Экон. география. – 1984. – Вып. 36. – С. 92–97.
2478. **Позняк П.** Молодіють дніпровські схили // Прапор комунізму. – 1985. – 25 жовт.
2479. **Позняк П.** На дніпровських кручах: [Сади Києва] // Прапор комунізму. – 1983. – 22 лип.
2480. **Позняк П.** Над схилами Дніпра: [Про Цар. сад, закладений майстрами садово-паркового мистецтва Д. Фоком і Л.І. Гофмейстером] // Прапор комунізму. – 1985. – 9 серп.
2481. **Позняк П.** Під зеленими шатами [Першотрав. парку] // Прапор комунізму. – 1989. – 16 черв.
2482. **Позняк П.** У Радянському парку: [Про історію та архіт. пам'ятки Маріїн. (Рад.) парку (1874)] // Прапор комунізму. – 1989. – 7 лип.
2483. **Пономарєнко Л.А.** Парк Слави // Трибуна січнівця. – 1973. – 19 листоп.
2484. **Северин С.** Зелене намисто над Дніпром: [Іст. парки правобережжя Дніпра] // Наука і суспільство. – 1988. – № 6. – С. 42–44.
2485. **Старчевський Г.** Парк культури на схилах Дніпра // Культ.-освіт. робота. – 1953. – № 5. – С. 29–30.
2486. **Суржик Л.** Старожили дніпровських схилів: [Київ. парки] // Прапор комунізму. – 1983. – 8 верес.
2487. **Тарасєнко О.** Чари над Дніпром: [Про київ. парки] // Робітн. газ. – 1970. – 5 листоп.
2488. **Туркєня А.** Незгасний вогонь: 25 років тому в Києві було відкрито парк Вічної слави // Прапор комунізму. – 1982. – 5 листоп.
2489. **Чухно Д.** Сади над Дніпром // Хлібороб України. – 1981. – № 11. – С. 30. – (До 1500-річчя Києва).
2490. **Шибок Т.** Море зелені: [Схили Дніпра] // Прапор комунізму. – 1985. – 24 верес.

7.11. Володимирська гірка Wolodimir hill

2491. **Володимирська гірка** // Зміна. – 1959. – № 7. – С. 20–21.

2492. Годунова М. Гляньмо на воду та на нашу вроду ...: Володимирська гірка – один із символів нашого міста [Києва] // Україна молода. – 1999. – 22 черв.
2493. Гречина М. Проект перепланування Володимирської гірки // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 5. – С. 14–18: іл.
2494. Малаков Д. Володимирська гірка: 3 історії Києва // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 23. – С. 12–13: іл.
2495. Мартич Ю. Владимирская горка // Радуга. – 1979. – № 11. – С. 106–113.
2496. Нечуй-Левицький І. Вибрані твори. – К., 1967. – Із змісту: Вечір на Володимирській гірці. – С. 82–83.
2497. Позняк П. Володимирська гірка // Прапор комунізму. – 1986. – 14 берез.
2498. Позняк П. На схилах Дніпрових: [Володимир. гірка] // Прапор комунізму. – 1987. – 13 листоп.

7.12. Гідропарк

Hydropark

2499. Абов Г. Гідропарк // Правда Украины. – 1945. – 3 сент.
2500. Вергунов А., Горохов В. Гідропарк // Наука и жизнь. – 1984. – № 8. – С. 2–9.
2501. Гідропарк в Києве: Фоторасказ о парке культуры и отдыха на Днепре. – К.: Мистецтво, 1980. – [23с.]. – Текст парал: рус., нем.
2502. Заваров О. Гідропарк у Києві // Веч. Київ. – 1954. – 13 лип.
2503. Ларіонова Л. Іменини парку // Прапор комунізму. – 1983. – 8 квіт.
2504. Левант Місце відпочинку – Гідропарк // Веч. Київ. – 1984. – 12 трав.
2505. Київський гідропарк // Київ. правда. – 1956. – 25 трав.
2506. Коваленко Г. Венеція ... [Гідропарк] для кого? // Недвижимість Києва. – 2000. – № 16. – С. 22: іл.
2507. Татаренко М. Оновлюється гідропарк // Веч. Київ. – 1982. – 15 лип.
2508. Терпугов Н. Переправа через Дніпро у Києві // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 5. – С. 11–13: іл.

Будування на Трухановому острові гідропарку.

7.13. Труханів острів

Truschaniv isle

2509. Андрієнко Т. та ін. Київські острови – окраса Дніпра / Т. Андрієнко, М. Клестов, М. Щепець // Хрещатик. – 1996. – 2 берез.
2510. Запитайте у “Вечірки”: [Про територію Труханова острова] // Веч. Київ. – 1988. – 1 листоп.
2511. Кальницький М. Труханів острів // Янус. Нерухомість. – 1999. – № 16. – С. 14–15: іл.
2512. Ковалинский В. Труханов остров // Рабочее слово. – 1990. – 28 сент.

Забудова острова на початку ХХ століття.

- 2513.** **Крушинський Ф. та ін.** Зберегти перлини Дніпра: Венеціанський та Труханів острови – улюбл. місця відпочинку киян / Ф. Крушинський, Б. Сигал, М. Федоришина // Веч. Київ. – 1983. – 20 серп.
- 2514.** **Позняк П.** Погляд з Лівобережжя: [Труханів острів, Гідропарк] // Прапор комунізму. – 1988. – 7 жовт.
- 2515.** **Позняк П.** Труханів острів // Прапор комунізму. – 1986. – 17 жовт.
- 2516.** **Популярність** Труханова острова почалась с маленьких слабостей киевских богачей / Из арх. Музея истории г. Киева // Недвижимость Киева. – 1996. – № 17. – С. 3.
- 2517.** **Седик О.** Труханів острів стане справжньою перлиною столиці // Хрещатик. – 1996. – 26 січ.
- 2518.** **Тимошук М.** Зелена перлина Дніпра: [Труханів острів] // Прапор комунізму. – 1984. – 5 серп.
- 2519.** **Труханів** острів на Дніпрі // Краків. Вісті. – 1942. – 7 черв.
- 2520.** **Чередниченко Г.** І для наступних поколінь: [Труханів острів] // Прапор комунізму. – 1984. – 27 верес.
- 2521.** **Ющенко О.** Стежки на Трухановому острові // Київ. – 1986. – С. 4. – (Вірш).

7.14. Зоопарк **Zoological gardens**

- 2522.** **Абаза С.** Світ тварин поруч нас: Цього року минає сім десятиліть з часу створення Київ. зоопарку // Молода гвардія. – 1978. – 4 черв.
- 2523.** **Бабенко В.** Київський зоопарк сьогодні і завтра // Рідна природа. – 1978. – № 2. – С. 46–47.
- 2524.** **Бабенко В.** Цікавий і загадковий зоопарк [в м. Києві]: Репортаж // Молодь України. – 1974. – 5 верес.
- 2525.** **Білокінь С.** З чого починається зоопарк?: Цікаво знати // Молодь України. – 1981. – 18 жовт.
- 2526.** **Бондаренко С.** Царство “братів наших менших” // Веч. Київ. – 1983. – 9 лип. – (Київ. зоопарку – 75 років).
- 2527.** **Вишінська Л.** Літо в зоопарку // Сіл. вісті. – 1986. – 26 черв.
- 2528.** **Галайба В.** Київський зоопарк планувався як найкращий в Європі // Веч. Київ. – 1994. – 9 черв.
- 2529.** **Герус Ф.Е.** О кормовых рационах для экзотических рыб, содержаемых в условиях Киевского зоопарка // Сб. тр. / Киев. зоопарк. – 1957. – Вып. 2. – С. 33–40.
- 2530.** **Грицюк С.** Сонячний окунь // Прапор комунізму. – 1983. – 30 берез.
- 2531.** **Євсєєв Є.** “Киснева подушка” для Київського зоопарку // Веч. Київ. – 1997. – 13 верес.
- 2532.** **Жукова М.** Зоопарк [Києва] міняє господаря: “Звіряча справа” набирає суд. обертів // Україна молода. – 1998. – 18 верес.

2533. **Запрошує** Київський зоопарк // Вісті з України. – 1985. – № 36, верес.
2534. **Зозоля Г.** По алеям зооміста: (До 70-річчя Київ. зоопарку) // Знання та праця. – 1978. – № 9. – С. 20.
2535. **Зоологический сад** // Киев. мысль. – 1909. – 14 июля.
2536. **К развитию** зоологического сада в Киеве // Киевлянин. – 1911. – 30 окт. *У 1908 р. т-во любителів природи засновало зоологічний сад у Києві.*
2537. **К расширению** зоологического сада // Киевлянин. – 1911. – 10 нояб.
2538. **Карамаш С.** Київські звіринці: До 85-річчя Київ. зоопарку // Арсеналець. – 1993. – 29 квіт. – Свідчать арх.
2539. **Качан Л.А.** Размножение пум в условиях Киевского зоопарка // Сб. тр./ Киев. зоопарк. – 1957. – Вып. 2. – С. 23–32.
2540. **Киевский зоопарк.** – К.: Реклама, 1977. – 43 с.
2541. **Київський зоологічний парк:** [Путівник]– К.: Обл. кн.-газ. вид-во, 1961. – 87 с.: іл., план.
2542. **Київський зоологічний парк:** [Путівник] / Склад.: А.М. Губіна, Л.А. Качан, С.М. Марцук та ін... – К.: Рекл., 1966. – 67 с.: іл., пл. – укр., рос.
2543. **Київський зоопарк.** – К.: Мистецтво, 1978. – 171 с.
2544. **Клейменова О.** Глибокий день, та не сієста: Незабаром Київ. зоопарку – 90!: [За матеріалами бесіди з дир. О. Лепешковим] // Голос України. – 1998. – 8 серп.
2545. **Коваленко Ю.** В умовах близьких до природних: Минає 80 років з часу заснування Київ. зоопарку // Прапор комунізму. – 1988. – 14 верес.
2546. **Ковальчук І.** Антилопи з Африки [в Київ. зоопарку] // Рад. Україна. – 1986. – 24 лип.
2547. **Корбут Н.** Содержание и размножение мунтжаков в Киевском зоопарке // Сб. тр. /Киев. зоопарк. – 1962. – Вып. 3. – С. 6–8.
2548. **Костюшин В.А.** Птицы островов Днепра в пределах Киева // Вести зоологии. – 1994. – № 4–5. – С. 40–47.
2549. **Кравченко Р.С.** І стають добрішими: Розповідь зав. зооветеринар. частиною зоопарку канд. біол. наук Р.С. Кравченко / Інтерв'ю вела Л. Лянгас // Прапор комунізму. – 1983. – 6 лип.
2550. **Кравченко Р.С., Смирнова И.И.** Киевский зоопарк приглашает: Путеводитель. – К.: Реклама, 1983. – 96 с.
2551. **Лепешков А.В.** Братьев меньших стало меньше: [О проблемах Киев. зоопарка: Беседа с директором А.В. Лепешковым / Записали А. Лукомский, М. Вознюк] // Деловая Украина. – 1996. – 20 сент.
2552. **Михайлов В.** Реконструкция Киевского зоопарка // Стр-во и архитектура. – 1966. – № 1. – С. 40.
2553. **Перехрест А.** Размножение и выращивание некоторых видов птиц в условиях Киевского зоопарка // Сб. тр. /Киев. зоопарк. – 1962. – Вып. 3. – С. 9–13.
2554. **Перехрест А.Г., Пащенко Ю.Й.** Київський зоопарк // Наука і життя. – 1956. – № 9. – С. 30–32.

2555. **Пивоваров Г.** Як живеться в місті тигру? // Київ. правда. – 1987. – 2 серп.
2556. **Путівник** по Київському зоопарку / Складачі: О.В. Кістяковський, А.П. Корнеєв, І.С. Черняковський. – К.;Х.: Держ. вид-во колгосп. і радгосп. літератури, 1923. – 141 с.: іл.
2557. **Позняк П.** Зоопарк // Прапор комунізму. – 1984. – 29 черв.
2558. **Птиці** Киевского зоопарка: [Фотоочерк] / Р.С. Кравченко, И.И. Смирнова. – К.: Реклама, 1982. – 16 с.: ил.
2559. **Реконструкція** зоопарку // Київ. правда. – 1945. – 24 лют.
2560. **Рябініна В.** Від нас чекають любові: [Пробл. реконструкції Київ. зоопарку] // Культура і життя. – 1972. – 14 верес.
2561. **Сап'юлкін В.П.** Зоопарк учора, сьогодні і завтра // Тваринництво України. – 1978. – № 6. – С. 52–53.
2562. **Сап'юлкін В.П.** Як допомогти зоопаркові?: Розмова з дир. Київ. зоопарку В.П. Сап'юлкіним / Розмову вела Л. Іванченкова // Веч. Київ. – 1987. – 28 груд.
2563. **Сікорська І.** Німецький Ваня поліпшить генофонд українських тигрів [Київ. зоопарку] // Робітн. газ. – 1999. – 1 лип.
2564. **Сніжин В.** Київський зоопарк // Соціаліст. Київ. – 1933. – № 1–2. – С. 41–42: іл.
2565. **Стах Т.** Київський зоопарк // Україна. – 1946. – № 7. – С. 34–35.
Відбудова Київського зоопарку.
2566. **Хандрос Б.** Київський зоопарк // Рад. Україна. – 1987. – 21, 22 листоп.
2567. **Шарлеман Э.В. [Н.В.]** Каталог Киевского зоологического сада. – К.: Киев. о-во любителей природы, 1911. – 48 с.
2568. **[Шарлеман] Э.В. (Н.В.)** Киевский зоологический сад // Бюл. Харьк. о-ва любителей природы. – 1914. – № 1. – С. 48–50.
2569. **Шарлеман Э.В.** Млекопитающие окрестностей г. Киева. – К.: Тип. Гросман, 1915. – 67 с.: ил. – (Материалы к познанию фауны Юго-Зап. России).
2570. **Шуммер А.А. та ін.** Київський зоосад / А. Шумер, М. Дубовик, Я. Ясинський // Соціаліст. Київ. – 1935. – № 6. – С. 28–30: іл.
2571. **Шуммер А.А., Шнее А.Г.** Краткий перечень птиц окрестностей г. Киева. – К.: Тип. Врублевского и Озерова, 1909. – 43 с.
2572. **Щербак М., Кузик М.** А лаборант “керує”: [Про ситуацію у Київ. зоопарку] // Уряд. кур'єр. – 1997. – 2 верес.
2573. **Що там** у зоопарку?: (“Айболіти” Київ. зоопарку) // Наука і суспільство. – 1987. – № 3. – С. 75.

7.15. Річки та озера

Rivers and lakes

2574. **Андрющенко О.Є.** Зберегти озеро: [Р-ни Воскресен. і Райдужн.] // Прапор комунізму. – 1986. – 25 лип.

2575. **Бойко О.** А жити так хочеться ...: Листи річки Нивки до “Вечірнього Києва” // Веч. Київ. – 1989. – 22 квіт.
2576. **Бойко О.** Тече річка невеличка ...: [Річка Нивки] // Веч. Київ. – 1989. – 20 лют.
2577. **Борисов Л.** Домоклів меч над Вербним: [Озеро в Мінськ. р-ні Києва] // Веч. Київ. – 1989. – 24 квіт.
2578. **Вареник Ю.** Ірпінь – київська річка // Літ. Україна. – 1968. – 19 берез. – (Природа і люди).
2579. **Волкова Т.Ф.** До фітопланктону р. Дніпра в р-ні Києва: (Поперед. повідомл.) // Вісн. Київ. ун-ту. Сер. біології. – 1965. – № 7. – С. 144–148. – Бібліогр.: 14 назв. – Рез. рос.
2580. **Вощинський К.В.** Подорож під морем: Бесіда з заст. голов. інженера Київ. ГЕС К.В. Вощинським / Бесіду вів В. Білецький // Прапор комунізму. – 1989. – 5 лют.
2581. **Врятувати Сирецьке озеро** / Л. Римар, Л. Дозорова, Л. Дядюн та ін. // Прапор комунізму. – 1989. – 18 квіт.
2582. **Гальперін Ф.** В Матвіївській затоці [м. Києва] // Піонерія. – 1968. – № 8. – С. 16.
2583. **Гладкий М.Н.** Врятувати Сирецьке озеро: [Відповідь на гострий сигнал] . // Прапор комунізму. – 1989. – 4 черв.
2584. **Гребенюк Є.** Історична Либідь // Веч. Київ. – 1988. – 9 квіт.
2585. **Давиденко І.О., Ахрименко В.В.** Зміна фіз.-хім. властивостей інфільтраційних вод Київського водосховища і їх вплив на продуктивність соснових лісів // Укр. ботан. журн. – 1971. – Т. 28, № 1. – С.113–117. – Рез. англ. – Бібліогр.: с. 117.
2586. **Добрий приклад:** [Резонанси “Збережімо озера Києва!” 24.04.89 р.] // Веч. Київ. – 1989. – 19 трав.
2587. **Доля Нивки:** [Річка в Києві] // Робітн. газ. – 1986. – 10 жовт.
2588. **Донской Д.** Приборкана стихія: [Про боротьбу з паводком в Києві]: Репортаж // Рад. Україна. – 1970. – 25 квіт.
2589. **Друге народження озера:** [Райдуга на масиві Вигурівщина-Райдужн.] // Веч. Київ. – 1989. – 24 лют.
2590. **Дубська І.** Кисень для [Голосіїв.] озера . // Прапор комунізму. – 1984. – 14 черв.
2591. **Дудник С.П.** Нема де на Либеді коня напоїти ...[Про р. Либідь] // Веч. Київ. – 1988. – 4 квіт.
2592. **Іванченкова Л.** Озера в місті // Веч. Київ. – 1986. – 4 лют.
2593. **Карпенко В., Яворівський В.** Збережемо озера Києва!: Відкритий лист райвиконкомам, усім депутатам район. Рад міста Києва // Веч. Київ. – 1989. – 24 квіт.
2594. **Карпенко В., Тясто М.** Киевский гидроузел – комплекс гидроэнергетических и водотранспортных сооружений // Стр-во и архитектура. – 1960. – № 11. – С. 21–22.

2595. **Киевское водохранилище: Гидрохимия, биология, продуктивность /** Отв. ред.: Я.Я. Цееб, Ю.Г. Майстренко. – К.: Наук. думка, 1972. – 460 с. – Библиогр.: с. 435–449.
2596. **Книжник Ж.П.** До динаміки розвитку синьо-зелених водоростей і бактерій у ставках околиць Києва // Мікробіол. журн. – 1964. – Т. 26, вип. 5. – С. 31–36. – Бібліогр.: 9 назв. – Рез. рос., англ.
2597. **Коваль І.** Як тобі живеться, річко Сирець?: [Екологія м. Києва] . // Прапор комунізму. – 1988. – 26 лип.
2598. **Ковтун Ю.** Ліки для озера: [Синє озеро на Виноградарі – одна з гарячих точок на екол. карті Києва] . // Прапор комунізму. – 1989. – 30 черв.
2599. **Костикова Л.Е.** Динамика перифитона Киевского водохранилища // Гидробиол. журн. – 1986. – Т. 22, № 4. – С. 22–28.
2600. **Кочелаба Е.И.** Условия формирования и краткосрочный прогноз ежедневного притока воды в Киевское и Каневское водохранилище: Автореф. дис. ... канд. геогр. наук / Гидрометеорол. науч.-исслед. центр СССР. – М., 1974. – 24 с.: схемы.
2601. **Краслянский А.** Страсти вокруг [Святошин.] озера // Известия. – 1987. – 16 окт.
2602. **Криворучко Д.** ... І четверта сестра Либідь: [Пробл. впорядкування р. Либідь] // Літ. Україна. – 1967. – 7 лют.
2603. **Кузьменко С.** Чому брудна вода в [річці] Дарниці?: [Екол. м. Києва] // Прапор комунізму. – 1988. – 20 жовт.
2604. **Кулиняк Д.** Тривоги Київського моря: [Пробл. рибоохорони] // Молодь України. – 1977. – 2 берез.
2605. **Лисогор С.Н.** Исследование динамики берегов Киевского водохранилища: Автореф. дис. ... канд. геогр. наук / Киев. гос. ун-т им. Т.Г. Шевченко. – К., 1970. – 19 с.: ил.
2606. **Лушніков Л.** Либідь: Від витоку до гирла // Прапор комунізму. – 1984. – 27 верес.
2607. **Марченко І.** Вода для Києва: [Розповідь про водне госп-во Києва] // Рад. Україна. – 1975. – 10 лип.
2608. **Михайленко Л.Е.** Микробиологическая характеристика Киевского водохранилища (13–14-й годы его существования) // Гидробиол. журн. – 1983. – Т. 19, № 2. – С. 29–40.
2609. **Мишин А.** Шумит камыш на Русановке: [Киев. Венеция] // Правда Украины. – 1988. – 1 нояб.
2610. **Нема де на Либеді коня напоїти ...** :[Листи мешканців Києва у ред.] / І. Кирикевич, Л.А. Дудченко, В.С. Новицький // Веч. Київ. – 1988. – 4 черв.
2611. **Нема де на Либеді коня напоїти ...** :[Про заповід. Лисогір. мемор. ділянку річки] // Веч. Київ. – 1988. – 11 лип.
2612. **Нема де на Либеді коня напоїти ...** :[Резонанс на ст. про легендар. київ. річку у газ. "Веч. Київ" від 4 квіт. 1988 р.] // Веч. Київ. – 1988. – 5 трав.
2613. **Падалка І.** Підземне море Києва // Рад. Україна. – 1985. – 11 черв.

2614. **Пашенко П.** А може, зберегти джерела? [Про озеро на Троєщині] // Веч. Київ. – 1985. – 8 жовт.
2615. **Плющ В.** Про хороших і найкращих: [Озеро Тельбин на Березняках] // Веч. Київ. – 1989. – 14 січ.
2616. **Пляжі Києва:** [Фотонарис] / Авт. І. Бабич; Фото М. Козловського та ін. – К.: Рекл., 1969. – 31 с.: іл. – Текст парал. укр., рос.
2617. **Пономаренко Л.** Куди течеш, Либідь?: [Річка з багатівік. історії Києва загадується в літописах] // Робітн. газ. – 1988. – 19 серп.
2618. **Річку можна врятувати:** [Резонанс “Нема де на Либеді коня напоїти ...”] // Веч. Київ. – 1988. – 23 листоп.
2619. **Рудник В.** Без господаря: [Про стан водн. джерел Києва] // Прапор комунізму. – 1989. – 4 черв.
2620. **Сагайдак М., Селівачов Н.** Під загрозою озеро: [на Райдужн. масиві м. Києва] // Культура і життя. – 1985. – 23 черв.
2621. **Симкович В.** Луковий верблюд: [Назва відомого Оболон. озера] // Веч. Київ. – 1988. – 16 січ.
2622. **Симкович В.** Ніде на Либеді коня напоїти... // Веч. Київ. – 1989. – 25 січ.
2623. **Симкович В.** Сумні тасмниці Вербного: Експедиція ВК: “Київ. озера” // Веч. Київ. – 1988. – 3 лют.
2624. **Фросевич Л.** Пастка для озера: [Про загрозу для джерел. озера в Пущі-Водиці, яке забруднює шляхо-буд. упр. № 50 тресту “Київшляхбуд” № 1] // Веч. Київ. – 1989. – 13 лют.
2625. **Фросевич Л.** Справа про Сирецький струмок // Веч. Київ. – 1989. – 28 черв.
2626. **Хамардюк М.І.** Зоопланктон ставків Деміївки і ставу “Корчовий” [на Сирці] в околицях Києва // Наук. зап. / Київ. пед. ін-т. – 1952. – Т. XII, сер. біол. – № 1. – С. 80–122. – Бібліогр.: с. 121–122.
2627. **Швець Г.І.** Стік Дніпра нижче Києва / АН УРСР. Ін-т гідрології і гідротехніки. – К.: Вид-во АН УРСР, 1957. – 128 с.: іл. – Бібліогр.: с. 122–127.
2628. **Шеляг-Сосонко Ю.Р., Давиденко І.О.** Ліси смуг підтоплення і дренавання захисної зони Київського водосховища та прогнозування їх зміни // Укр. ботан. журн. – 1969. – Т. 26, № 4. – С. 27–34. – Бібліогр.: с. 33–34. – Рез. рос., англ.
2629. **Шищенко П.** Київське море: [До перспектив буд-ва штуч. моря] // Знання та праця. – 1965. – № 6. – С. 23.
2630. **Шищенко П.Г.** Природа узбережжя Київського моря // Краєзнавство в шк. – 1965. – Вип. 8. – С. 66–72.
2631. **Щербак В.І.** Формування видового складу фітопланктону Київського водоймища // Укр. ботан. журн. – 1987. – Т. 44, № 1. – С. 92–94. – Рез. англ.

Іменний покажчик

- А.Л. (А. Лазаревский). 150
Абаза С. 2522
Абарбарчук С. 151, 228, 1216, 1273, 2193
Абашина Н.С. 1554, 1629,
Абесинова Н. (261)
Абов Г. 2499
Абрамов Г. 1437
Абрамович В. 2451
Авновицкий Я. 1459
Авраменко О. 496
Агреньев-Слов'янський (1195)
Айналов Д. 1785
Акимов Н. 1007
Акинша К. 1503
Алгазинов К. 565
Алеева Л. 2342
[Александровский В.]. 1274
Александровський О. 598
Алинин А. (687)
Алферова Г.В. 484, 1008
Альшин В. (Алешин В.Э.) 450, 749, 750, 1155
Альшин П.Ф.(Алешин П.Ф.) (38), 104, (105–112), 128, 129,(404), 914, (1155), 1275, 1438
Амбургер Н.П. 1603
Анатольев М. 2228
Андреев П. 145
Андріанов П. 365
Андрієвський С. 1266
Андрієнко Т. 2229, 2230, 2343, 2423, 2509
Андрієнко Ю. 841
Андрушак Ю.Н. 599
Андрущенко Н.П. 281
Андрющенко О.С. 2574
Анисимов А. 874
Анін Г. 1357
Анненков (1811)
Анохін І. 2452
Антамонов О. 1861
Антонович В.Б. 1532, 1533, 1564, 1654–1656, 1749–1751, (1755), (1757), 1764, 2065
Антонович Д. (808)
Апанович О. 1439, 1446, 2194–2198
Аристов Н.Л. 600
Аркин А. 335
Армашевский П.Я. 1565
Артеменко І. 1534
Артинов М.Г. (113)
Архангельский М.В. 2051
Архипова С.І. 1786, 436
Асеев Ю.С. (Асеев Ю.С) 5–8, 119, 120, 247, 248, 291, 314, 319, 437–444, 601, 842, 888, 1009, 1010, 1059, 1843, 1859, 1862, 1973
Аскольд, князь (1982). (2166–2192)
Афанасьева Е.Ф. (2413)
Афанасьев К.М. (К.Н.) 445, 446
Афанасьева О.П. 2344
Афоніна А. 1513
Ахрименко В.В. 2585
Ачкасова В.Н. 336, 1863

Бабат М. 268, 1100, 1217, 1443
Бабенко В. 2345, 2523, 2524
Бабич І. 2616
Бабулевич С.П. 289
Бабушкін С.В. (Бабушкин С.) 114–117, (118), (685), (692), 1218
Багатюк С. 1011, 1012
Баглей Е.М. 2403
Байбарза А. 1330
Байраківський А. 716
Бакланов Н. 1864
Бакун А.И. (603)
Балакін С.А. 2088
Балицький В.А. (1158), (1204)
Балгачева Р. 1444
Бар М. 1445
Барабаш Л.Д. 1101, 1381
Бараневич Л. 703, 751, (833)

- Барановський Є.Д. 2231, 2277, 2323, 2453
Барановський П.Д. (119–121)
Барбарчук С. 1504
Баркін О. 2223
Бартенев І.А. 890
Батажкова В.Н. 890
Батий, хан (1833)
Бауэр А. 1983, 1703
Бахтинський[Сенгалевич]Ф. 1102, 1103, 2067, 2152, 2153
Бевзо О. 2454
Безпалій В. 2455
Безсмертний В.А. (122)
Бекетов О.М. (123–125)
Белик Я.Г. 1865
Белозор В.П. 1621, 1622
Бенедикт Март. 2330
Бергельсон Н. 2232
Берднік С.Д. 704
Береговая Н.А. 1575, 1591
Береговой П.М. 2346
Беретті В.І. (126), (127)
Беретті О.В. (128–135)
Берлинський М.Ф. 1790, 2166
Бессонов С. 485
Беляєва Т. 1276
Бикова Р.П. (136)
Биковський М. 9, 80
Бібікова В.І. 1567
Білановська Т.Д. 1603
Білецький В. (2581)
Білик І. 957
Білик О. 1984
Білодід О. 843
Білокінь І.П. (Белоконь І.) 752, (755), 2347–2351
Білокінь С. 255, 753, 2199, 2525
Білорусець Є.Ш. 2352, 2353
Білоус В. 2456
Білоус П. 229
Біляшевський М. (Беляшевский Н.) (808), 1566, 1657, 1711, 1787–1789
Бірюкович Л. 1358
Благодатний Г.А. 1114
Блажієвський Г. 1866
Близький І. 1359
Блинова Г.Н. 602
Блюміна І. 754
Бобко О. 1407
Бобров М. 518
Бобровський Т.А. 1826, 2028–2034
Богатюк С. 2087
Богданова Н. 1439
Богданов І.О. 2233
Богусевич В.А. 315, 447, 1013, 1027, 1059, 1712, 1844
Бодяк В. 732
Бойко А.І. 1500
Бойко Г.П. 2354
Бойко О. 2022, 2575, 2576
Болбут Г. 1791
Болотова Г. 1014, 1015
Бондаренко В.Ф. (1230), 2234, 2355
Бондаренко І. (612)
Бондаренко С. (1803), 2526
Бондарь Ю.А. 2235
Боніцький А. 152
Борисковский П.И. 1568, 1569, 1590,
Борисов Б. 269
Борисов І. 1342
Борисов Л. 2577
Боровик Ф.И. 603
Боровський Я. (Боровский Я.Е.) 308, 1537, 1658, 1659, 1687, 1786, 1792, 1793, 1981, 1845–1848, 1965–1968, 1974–1978, 2015
Бородюк Н. (1237)
Борок М. 1343
Борщ Г. 2068
Бошко В. 497
Боян (1659)
Брадтман Є.П. (137), (358)

- Брайчевський.М.Ю.(Брайчевский)
604,733,1104,1334,1446,1605,
1660–1662,1765, 1784, 1969, 2167
Братко З. 2236
Брик Я. 1414
Бродський Л.(1136), (1145), (1164)
Бронштейн И. 629
Брянцева О. 2334
Бугай А.С. 1766–1769, (1774)
Будзинський О. 1156
Бузян Г. 1794
Булава М. 1105
Булгаков М. (179), (2197)
Бунге Х. (1164)
Бурачек А. 153
Бурмистренко С. 2197
Бутник-Сіверський Б.С. 126
Бушняк В. 2069
- Вавриш П.** 2357
Вайн С.И. 1494
Вакуленко Н. 2358
Вальтер А.Я. 2070
Ваничек Г.Ф. 2214
Варварцев М. 2457
Вареник Ю. 2578
Варич С. 1360
Вартанов Г. 556
Василевська Ванда (1197)
Василенко Л.Г. 10, 154
Василий, архимандрит Печерский
(1075)
Васильев М.Г. 1016,1060, 1061
Васнецов В.О. (2196)
Ватазіна А.П. 1663
Величко В.А. 369,1416
Вербицький Д.М. (138)
Вербицький О.М. (Вербицкий
А.М.) (139–142), 605, 1416
Верговський С.В. 486,1106
Вергунов А. 2500
Верле Ц. (1195)
Вертинський О. (2211)
Веселовский А.Н. 1857,1986
- Веснины Л.А. и А.Л. 1417
Вестерфельд А. 958
Вечерський В.В. (Вечерский) 303,
346, 425,756
Виноградова З.Т. 1408
Виноградова М.В. (81), 1408
Вировий С. 2336
Висоцький С.О. 1752, 1868–1874,
1979, (2098)
Вишинська Л. 2527
Віг Я.Я. (143), 144
Віроцький В.Д. (987)
Вітте (2107)
Влад М. 2359
Владимиров Є. 2239
Владимирська Г. 155
Владиміров В. 976
Владіміров Л. (Владимиров Л.)
917, 1107,1447
Власов О.В. (А.В.) 11, (145, 146),
371, 372, (404), 519, 606, 607,
(667), 918, (1571)
Власова Т.Ю. 392,537
Вовк Х.К. 1570, 1571
Водзинский Е.Е. 12, 557
Водоп'янов А. 919
Вознюк М. (2551)
Войцехівська Г.А. (156)
Волинський С. 350,1062
Волков Г. 1448, 2200
Волков Ф.К. 1572, (1586)
Волкова Т.Ф. 2579
Володимир Святославович, князь
(1693)
Волошинский Я. 1538
Волощенко А. 2201
Воронин Н.Н. 1017
Воронцова О.А. 2034, 2052, 2053
Вошинський К.В. 2580
Вязовченко Н. 1796
- Гаврилюк В.С. 2241
Гай І. 2458
Галабудський М. 847

Галайба В. 1018, 1345, 2073, 2074,
2168, 2445, 2528
Галашевич А. 1361
Галл А. 558
Галла, літописець (2180)
Гальперін Л. (2237)
Гальперін М.Б. (1168)
Гальперін Ф. 2582
Гамрецький М. 734,1877
Гаплу Т.Б. 599
Гарбер Є. 1280
Гарін В. 1108
Гаркавий О. 1713
Гарнич-Гарницький Ф.М. (1161)
Гартман С. 609
Гаршин А. 2243
Гасовський П. 276
Гассанова Н. 258, 257
Гатненко А. 13
Гаченко Я. 2191
Гашек Я. (2196)
Геврик Т. 520,848–851
Гербіній Й. 2035, (2042), (2050)
Гербов К. 1281, 610
Геренчук О. 2425
Геркін Я. 1220
Герус Ф.Е. 2529
Гирич І. 853, 705
Гізель І. (2091)
Гіляров С.О.(Гіляров С.) 341,521,
854, 1501
Гімельфарб І. 2292
Гінзбург Л. (1186)
Глаголев А. 1019
Гладкий М.Н. 2583
Гладких М.І. 1563
Гладких Ю. 2244
Гладуш О.К. 14
Глазачев Б. 2245
Глазовий А. 750
Глібова М. (1190)
Глінкін М. 2450
Гнатюк Д. (1262)
Гнезділов В.Г. (147)
Говденко М.М. (148)
Годованюк О.М., 425, 959
Годунова М. 2492
Голіцинський. 855
Голландський П.І. (149)
Голованов О. 1020
Голубев С.Т. 1449
Голубева Л.А. 2076
Голубєва О. 2077
Голубятников. 920
Гончар І.М. 757
Гончар О. (1262)
Гончаренко Г. 2427
Гончаренко М. 15
Гопак В.Д. 1627
Гопкало В.І. (В.И.) 559, 563, 611,
(820)
Горбенко Є.В. (Е.В.) 351, 1439,
1450
Горбунов А. 2246
Гордєєв І. (И.) 560, 612
Гордєєв С. 1282
Городецький В.В. (150–227),
(1205), (1300), (2107)
Городской В.Л. 1452
Городцов А. 1573
Горомосов М.С. 2247
Горохов В. 2500
Гороховський С.М. 2459
Гороховський Є.Л. 1629
Горянін О. 2023
Гофмейстер Л.І. (2480)
Гошкевич В. 960
Грбар С. 1109
Грабовський В.Б. 2360, 2361
Грабовський С.Я. (1903)
Грачова Л. 1283
Гребенюк Є. 2584
Гребля. 856
Гревцова А.Т. 2362
Гречина М.І. (М.И.). 373, 921,
1221, 1362–1364, (1370), 1379,
2493
Гречко Б. 374

Грибов Р. 16, 1987
Григор'єв С.І. 1222
Григоренко В. (566), (1387)
Григоренко П. 2460
Григорович-Барський В. (2078)
Григорович-Барський І.Г. (228–241), (1517)
Грицай М.О. (Н.А.) 127,139, 1284, 1285, 1453, 1454
Грищенко А.П. 735
Грицюк С. 2530
Гришко М.М. 2408–2410
Грищенко О.М. 1110
Гродзінський А. 1725,2248
Громов В.И. 1505, 1574
Грошевой А. 2249
Грушевська О.О. 1021
Грушевський М.С. (489), (1156), (1207), (2135), 2169, (2203)
Губин С. 1409
Губіна А.М. (2542)
Гудим-Левкович А.В. (1165)
Гудима Л.С. (1394)
Гудков А. 2202, 2447
Гузенко Т.Г. 2250
Гулеватий С. 1111
Гупало К.М. (К.Н.). 1664, 1702, 1745,1988–1996, (2008), 2015, 2018, 2019
Гуппал А. 613
Гусев О. 736, 1085, 1878
Гусев В. 614
Гусев М.О. 17
Гуца О. 2461
Гущин А. 1365

Д.М. 1455
Давиденко І.О. 2585, 2628
Давиденко М. 1879
Давидов О. (Давыдов) 375, 376, (401)
Давидюк В. 2343
Даміловський Н. 615
Даниленко В.М.(В.Н.)1606, 1607,1628
Даніловський М.О. 1346
Даринская Л. 1382
Дахно В. 522,1456
Даценко Ю. 2462
Дачник. 2215
Деблянський В. 2036
Дебоскет Д. (1051), (1052)
Дегтярьов М.Г. (Дегтярев М.) 287, 758, 857, 891–893, 1063–1066,1083, 1157, 1223, 1268,1496, 2079, 2080
Демин Н.М. 21, (530)
Демченко В.Я. (1159)
Денисюк М. (886)
Деревянко О. 858
Дереза М. 1514
Деркач В. (560), 977, 2446
Десятник Г. 105, 130, 139, 149, 230, 279, 307, 324, 342, 352, 354, 2251
Дехтярьова Н. 859
Дзюбка І.С. 1022
Діба Ю. 1980
Дибовський Н. 616, 617
Дивний І.В.. 2081, (2110)
Дирдовський В.У. 2351, 2363
Діденко І. 29
Длугош (2180)
Дмитрієв В. 2216
Дмитренко Т. 2204
Дмитриев А. 18
Дмитриев Е. 1366
Добровольський А.В. (242–246), 377–379, 563, 618–621, 1113, 1114, (1197)
Добровольский Л.П. 1023, 1024, 1665,1726, 1770, 1771, 1881–1883
Довгалюк В.И. 1383, 2463
Довгалюк І.І. 1367, 2411, 2464
Довженко О. 523, (867), (2305)

- Довженко В.Й. 737, 1025, 1640, 1666, 1883
Докучасва Я.П. 707, 738, 760–762, 1515, 2082
Долищинский Л.А. 1457
Доліщинський П. 308
Донської Д. (Донской Д.) 1884, 2588
Дончак В. (781)
Дорофійенко І. 282
Дорошенко А.К. 2217
Драбкін І. 565
Драгомиров М.І. (1199)
Драч І. (1248)
Дрига І.О. 2335
Дригалкін В. 1269, 1539
Дронніков А. 1115
Друг О. 1159–1169
Дубинская А. 1458
Дубов В. 1286
Дубовик М.В. 2364, 2365, 2570
Дубовик О. 2412
Дубок В.Г. 83, 566
Дубська І. 2590
Дудник С.П. 2591
Дусавицький Г. 1287
Дьяченко А.Д. 2366
Дюмін В. 84, 290, 2206
Дяденко В.Д. 1701, 1850
Дяченко Б.М. 247, 248
Дяченко Д.М. (247–254)
- Ейсман Г. (1187)
- Ернст Ф.Л. (Эрнст). 85, 86, 231, (255), 488, 489, 524, 764, 861, 862, 1067, 1410, 1497, 2083, 2084
Ефименко П.П. (1568), 1575, (1577), (1583), 1591
Эртель А.Д. 1797, 2055, (2075)
- Євреїнов Ю. 765, 1456
Євсєєв Є. 1026, 1224, 2531
Єгоров Ю. 2085
- Єгорова С. 2207
Єжов В.І. (Ежов В.И.) 21, 22, (256–264), 525, 526, (530), 567, 622–626, 1459, 1460
Єлізаров В.Д. 2, 568
Ємченко О. 1885
Ємченко Ю. 448
Єрофалов Б. 161, 162, 1246
Єфіменко П.П. 1028
Єфімов Г. 1461
Єфімов С. 2429
- Жариков М.Л. 527, (529), 766
Жежерін В.П. (265), (266), 922
Железко И.Д. 1368
Желтовский В.В. 627
Жила В. 863
Жлуктенко В. 1667
Жолдак В. 1886
Жолуденко А. 1887
Жук Р. (267).
Жуков В.А. 1288
Жукова М. 978, 2086, 2532
Жукова Р. 2252
Журба О. 2430
- Забіяка М. (2120), (2121)
Заболотний В. (Заболотный В.И.) 232, (268–277), 381, 382, (404), 923, 924, (946) 1028, 1462
Заборовський Р. (1449)
Завадський Є. 2254
Заваров О.І. (А.И.). (278), 383, 628, 629, 2255–2257, 2465, 2502
Заварова Е.В. 1028
Завгородній В. 708
Заверуха Б.В. 2218
Загорулько І. 569
Зайонц І. (318)
Зайцев И. (1195)
Зайцев М.І. (1168)
Заєць О. 570
Закревський М. (1031), (1970)
Закс М. (1164)

Залевський А. 2367
Замятина О. 709
Заплатніков В. (647)
Заседа І.І. (699)
Заседа Л. 1290, 1291, 1464, 2368
Захаркевич С. 528, 1086
Захарова Т. 529
Захарук Ю.М. 1608, 1609
Захожа Т. 2087
Збенович В.Г. 1610
Зборовський І. (711)
Звенович В. 1540
Зверевский В. (1368)
Зверинцев С. 1378
Зекцер И. (279), (280)
Зинченко А.П. 316
Зінов'єв-Іконніков. 2259
Зозоля Г. 2534
Зорин А.Д. 769
Зорін В. 24
Зоценко В.Н. 1966, 1967, (2008)
Зубар В. 1068
Зубенко Б. 770
Зубков А. 1087
Зусман М. 1347

Иванов И.Н. 630, 1292
Ивашко Б. 344
Ивашко Ю. 89–91, 301, 325, 349,
500, 530, (576), (579), (599), 631,
864, 894, 1117, 1118, (1135),
1170–1185, 1239, 1240, 1250,
1401, 2219
Игнатов Б.Ф. 2466
Иноземцева А.С. 1119, 1120
Ионнисян О.М. 449
Искюль-Гольденбанд (1173)

Ивакін Г. (Ивакин) 451, 771, 865,
1088, 1541, 1542, 1644, 1664,
1778, 1798–1800, 1965, 1989,
1991, 1994, 1996–1999, (2008),
2088

Иваненко В.Д. (281), (282), 772
Иваненко Г. (643)
Иванов Ф. 154
Иванович М. 2037
Иванченко В. 499
Иванченко М. 147
Иванченкова Л. (2562), 2592
Иванчук В. 1385
Ивенсен Т. (1164)
Ивичевичі, брати (2163)
Ігнаткін І.О. (Игнаткин И.А.). 25,
26, 88, 93, 123, 490, 501, 632, 633,
774, 1293, 1466, 1467
Ігнатов О.Н. 139, 1294
Ігнащенко А. (283)
Ілляш І. 775
Ільченко М.Ф. 2369
Іпсіланті К. (2098), (2193)
Ісаєвич Я. 1779
Іскра (2075), (2101), (2104),
(2105), (2109)
Іщук А. 1780, 2260

Їжакевич І.С. (2195)

К.Л. 164

Кагарлицький М. (16)
Казанская Н.А. 2362
Казанський М. (284)
Казимирчик О.Т. (1394)
Казнін В. 1295
Каковський Вс. 2467
Калачевська К.С. 2338
Калашников В. 155
Кальницький М.Б. (Кальницкий
М.) (81), 113, 165–168, 280, 284,
304, 327, 332, 348, 354, 674, 895,
926, 1029, 1121, 1186–1191, 1336,
2090, 2196, 2198, 2210–2212,
2511
Кальнофойский А. (492)
Калюк О.П. 1537, 2000
Каманин И.М. 961, 2057, 2058,
2091

- Каневський Д. 46, 1369
Капаниця М. 2261
Каплан Н.Р. 1296
Капустян В.В. (2343), (2390)
Каракіс Й. (285), 1122, (1133),
(1278), (1281), (1289), (1309),
(1310), 1468, (1490)
Карамаш С. 233, 982, 2336, 2538
Каргер М.К. 962, 1123–1125,
1668–1671, 1851
Карнгольд Є.А. 1387
Карнибіда А. 121
Карпаччо І. 896
Карпенко В. 2593, 2594
Карпенко І. 2025
Карпов Н. 983
Карпова Н. 1801
Карсим М. 1469
Касаткін К. 27, (837), 2262
Касприжний. 1891
Касьяненко Л. 1892
Касьянов О. 634, 635, 2263
Катонін Є.І. (286)
Катуніна Т. 1252
Качан Л.А. 2539, (2542)
Качковський П. (1201)
Кашіонський О. (1190)
Кашенко М.Т. (2336), 2337–2340
Кваша В. 2414, 2415
Квитницький-Рыжов Ю.Н. 2092
Кедрін І.Я. (287)
Кибальчич Т. 1755
Кивина Ц. 2468
Килимник С. 866
Кипнис Г. 867
Киреев А. 2264
Кириндясов Г. 2093, 2265
Киркевич В. 843
Киркевич Л. 2266
Киселев С. 1253
Киянський Д. (8), (144), 637,
(641), 1802, 1894–1896, (1999),
2001–2003, (2016), 2024, 2038–
2041, (2047)
Кілессо С. К. (Килессо). 28, 29,
140, 171–175, 271, 353, 386, 532–
534, 636, 1516
Кілессо Т.С. 234, 292, 302, 320,
491, 897
Кілієвич С.Р. (Килиєвич С.Р.).
1673–1678, 1701, 1704, 1705,
1756, 1781, 1782, 1803, 1852–
1854
Кіржаєва І. 235
Кіртбая Ж. 409
Кістяковський О.В. (2556)
Кітнер І. (288)
Кіщенко І. 1897
Кіяшко М. 927
Клейменова О. 2544
Клестов М. 2509
Клименко В. 1254
Клименко С. 2267
Клименко Ю.О. 2268
Климовський С.І. 1541, 1757
Клодницькая І. (2119)
Книжник Ж.П. 2596
Кобелев О.В. (289, 290)
Кобець О. 710
Ковалевський Г.П. (1155), 2269
Коваленко В. 868, 1727–1732,
2270, 2431, 2432
Коваленко Г. 1127, 2506
Коваленко Ю. 2545, 2373
Ковалинський В. 176, 177, 265,
288, 328, 357, 535, 536, 928–931,
984, 1128, 1193–1195, 1225, 1388,
1389, 1422–1424, 1517, 2095,
2213, 2328, 2512
Коваль В.С. 30, 573
Коваль І. (554), 638, 1129, 1425,
1898, 1899, 2597
Ковальчук В. 387
Ковальчук І. 1089, 2546,
Ковач О. 2170
Ковнір С.Д. (291–300)
Коврикови А.П. і Т.В. (2458)
Ковтанюк Н. 1300

Ковтун А. 388
Ковтун Ю. 2598
Коднер Є. 1301, 1470
Кодомська М. 1130
Кожевников Р. 31
Кожурин С. 32, 639
Кожухар С. 1774
Козинець С. 1956
Козинський В. 932
Козлов Б. 94
Козлов В. 2469
Козловська В. 1679, 1715
Козловський І. (1248)
Козловський М. (2616)
Козюра Г. 306, 1131
Колесник Л. 1900
Колесникова Э.П. 640
Колісниченко Ю. (Колесниченко Ю.) 1030, 1680
Коломиец Н. 33, 389
Коломийцева О. 1901
Коломієць В. 1255
Коломієць П. 1681, 2004
Комаровский А.В. 641
Комеч А.И. 455, 456, 1855,
Компан С. 574, 590,
Кондаков Н.И. (1546), 1808,
(1817)
Кондаков С.Н. 178
Кондуфор Ю.Ю. (1262)
Коновалов Ю.В. 457
Константинов В. 1518
Кончаковский А. 179
Конюка Л. 1226
Корбут Н. 2547
Корецкий С. 2271
Корева В. 1506
Корж Є.Д. (Є.Д.). 1902, 1903
Корзухина Г.Ф. 1578, 1809, 1810
Корнеев А.П. (2556)
Корнійчук О.Є. (1197)
Короленко Л. 2060
Король В. 869, 870
Король Л. 1302
Коростельова О. 180
Коротич В. 458
Косарик Д. 2096
Косачі (родина) (2164)
Косенко А.Я. 563, 645
Косіор С. (1316), (1361)
Костенко О. (А.Я.). 392, 537, 1507,
1508
Костенко Ю.П. 2138
Костикова Л.Е. 2599
Костін В. 181
Косточкин В.В. 1904
Костюшин В.А. 2548
Кот С. 711
Котарбинський В.О. (2196)
Кохан С.В. 140
Кохно М.А. 1725, (2413), (2420)
Коцюра Г. 789
Кочелаба Е.И. 2600
Кочубей (2075), (2101), (2104),
(2105), (2109)
Кочубей Т. 1905
Кравцов С. 1132
Кравченко Н.М. 1629
Кравченко Р.С. 2549, 2550, (2558)
Кравчук Я.П. 643
Красицький Ф.С. (2194)
Красій В. 2433
Краслянский А. (591), 2601
Красний І. 2272
Красовский И.С. 459, 575
Краусс А. (301)
Кремень В. 695
Кривич М. 2375
Криворучко Д.М. 644, 1133, 2602
Кримов В. 1509
Кристер В. (2227)
Крицький Б.А. 293 – 295
Кричевський Ф.Г. (1200), (2196)
Крищенко В. 2273
Крыжицкий С. 1134
Кролівець С. 789
Крохмалюк Д. 935
Крощенко Л.М. 236

Кругликов-Гречаний Л. 1906
Круковські (позолотники) (811)
Крутенко Н. 985
Крутьєв Є. (2212)
Круц В.О. (В.А.). 1549, 1550, 1552,
1611–1613
Крушинський Ф. 2513
Крячек М.І. 131, 272
Крячко С.С. (987)
Кубишев А.І. 1733
Кудрицький А.В. (200), (260)
Кудрявцев Л. 182, 183, 296, 328,
936
Кузик М. 2572
Кузнєцов С.І. (Кузнєцов С.И.)
1471, 2217, 2268, 2274
Кузнєцова Н. 1907
Кузьменко В. 777–779, 1256–
1260, 1402, 1403
Кузьменко С. 2376, 2603
Кузьмін Е.М. 871, 2098
Кузьмук В. 184, 309
Кулага Г. (548)
Кулемза В. 50
Кулешова Т.О. 310, 460, 2275
Кулиняк Д. 2604
Кулініч В. 937, 1032
Кургузов С. 2377
Куроленко Н. 1069
Кутинський М. 2099, 2100
Кутовой А.И., 769
Кутузов М.І. (1068)
Кухаренко Р.І. (Р.И.) (530), 576,
780–782
Кухарчук М. 185, 186, 1519
Куц О. 2434
Кучер В. 2276
Кучер Я. 1390
Кучера М.П. 1543, 1775
Кучеренко В. 783
Кучерук О. 1645
Кушнір Л. 1427
Куц О.Н. 646
Л.П. [Похилевич]. 1196
Л[азаревский] А. 150, 2101
Лабінов Д. 427
Лавров Б. 538
Лавров Ю. 393
Лаврухін М. 394
Ладний В.О. (1267)
Лангбард І. 938
Ланге П.В. 198
Лановий Я. 2378
Лапоногов С.И. 577
Лаптев О.О. (Лаптев А.А.). 2277,
2278
Лапчик В.Ф. 2379
Ларіна Т. 1908, 2279
Ларіонова Л. 739, 2221, 2380,
2503
Лашкарев П.А. 461, 462
Лашко В. 1734
Лашук В. 1261
Л-в Ф. 1909
Лебеда А. 2417
Лебедєв Г.О. (Лебедев Г.А.) 249,
250, 273, 360, 898, 1305, 1306,
1520
Лебединцев П.Г. 1682, 2102
Лев Н. 1472
Левада О. 784, 2103
Левант. 2504
Левін Б. 1338
Левон Ф.М. 2274
Левченко В. (700)
Лекарь Б.Г. 578
Леліков М. 2280
Лелявський М.С. (2107)
Ленченко В. 1070, 1078
Леонтович В.Г. 95, (302)
Леопардов М.О. (1165)
Лепешков О. (А.В.) (2544), 2551
Леснов О.В. 2281, 2470
Либєга В.А., 640
Ливинский А.М. (530), 1135
Линник В. 274
Линниченко И.Л. 1579

- Липа О.Л. 2222, 2351
Липських С. 1252
Лисенко М.В. 395, (2198)
Лисенко О. 1461
Лисенко Т.Ф. (889)
Лисогор С.Н. 2605
Литвиненко І. 2471
Литвиненко Ю. 785
Литвинов О. 396
Лихачев А. (2236)
Лиховій Д. (637)
Лишанский Е.Е. 21, 579, 622,
(637), 1272
Ліберман Д. 1473, 1474
Ліберман С.І. (1162)
Лівинський Ф. 2472
Лігачова Н. 1391
Лінецький А. 1227, (1317), 1392
Ліпкес І. 1348
Ліщинська Л. 2381
Лобановская А. 187, 899
Лобода А.Н. 574, (768)
Лович М. 939
Логвин В. 34
Логвин Г.Н. (303), 463, 464, 740,
786, 872, 900, 1910, 2198
Лоза С. 188
Ломонос-Рівна Г. 2042
Лопухов О. (1262)
Лопушинская Е.И. 1911, 1912
Лохвицький К.А. (1921), (1923)
Лубківський М. (808)
Лугова О.І. 741
Лукомский Г.К. 96, 539–541, 901–
903
Лукомський А. (2551)
Луначарська І. (1248)
Луначарський А.В. (1210)
Луфер М. 1105
Луценко В.В. (2356)
Лушніков Л. 2606
Любомудрова Н.А. 1004
Любченко В.М. 2435, 2436
Лякіна Р. (Лякина) 940, 1498
Лянгас Л. (2549)
Ляскоронський В.Г.
(Ляскоронский) 492, 1811, 1913
Ляхович Т. 647
М. 1580
М[арго]лин Д. 1411
Магура С. 1716
Мазепа І. (493), (2205)
Мазепа Н. 873
Мазер К.П. 502
Майко А. 1783
Майкут В. 189
Майстренко Ю.Г. (2595)
Макаревич М.Л. 1607, 1814
Макаренко М. 1475
Макаров А. 493
Маковський (1201)
Макридичев Б. 1914
Максимов Є.В.(Е.В.) 1630, 1683
Максимович И.П. 2043
Максимович М.А. 963, 1970,
2104–2106
Максимович М.І. (304)
Макушенко П.І. (305), 343
Малаков Д.В. 35, 36, (81), 97, 122,
137, 179, 190–198, 333, 542, 787,
788, 1033, 1034, 1197–1205, 1241,
2107, 2197, 2494
Малакова І.М. (И.М.) 1071, 1155,
1206
Малаховський Є. 1011, 1012
Малевская М.В. 1856
Малиенко А. 1229
Мамолова Л.Е. 2366
Мандельблат Л. 1900
Манусов М. 1397
Манучарова Н.Д. 37, 242
Марголіна І. 2108
Маринченко Є.О. (306), 789
Маркевич О. 2393
Мартич Ю. 1428, 2448, 2495
Марченко І. (И.) 398, 1349, 2607
Марченко Л. 39

Масарик В. 2044
Матвеев А. 337
Матвеева Н. (555)
Матвієнко К. 1891
Матвійчук Н. 1915
Матишевич А.А. 648
Матушевич А. 1510
Махно Е.В. 1631, 1632
Махрін В. (Махрин В.). (25), 40,
41, 98, 99, 543, 580, 630, 649–652
Мацуцька О. 1393
Машков І.І. 1136, 1222
Мащенко Е. (2422)
Мащенко И. 1270
Мезенцев В. 1035
Мезенцев И.В. 243
Меленський А.І. (307–313)
Мельник В.В. 1032
Мельник М. 2437
Мельницький К.Е. 199
Меньшов Д.Н. 1072, 1073
Мерінг Ф. (1102), (1193)
Меркулова Л. (647)
Метелюк Н. 1350
Мещерякова Т. 399
Мигаль М. 1684
Микитенко О. 790
Микицей М. 2382
Микорський Б. (Орест Михайло)
875, 877
Миллер М. 876
Милонег П. (314), (315)
Миляева Л.С. 905
Мироненко А.К. 336
Мироненко О. 1916
Миславський С. (2089)
Михайленко К. (704)
Михайленко Л.Е. 2608
Михайленко М. 791
Михайлов В. 400, 2552
Михайлов З. (2347)
Михайлов Ю. 2418
Михалко М. 2438, 2439
Мишин А. 2609
Мышковский Я. 1242
Мілецький А.М. (Милецкий А.М.)
(316), 317, 318
Мінченко Н.Ф. 2419
Міхельсон Ф. (1191)
Міяковська К. 2383
Мовчан І.І. (И.И.) 1036, 1544,
1735–1737
Могила Петро (2111), (2112)
Могилевський В.Ю. 43, 44, 503
Могильовський В. 496, 742, 792,
906
Моисеев В. 201
Мойсеева А. (782)
Моїсеєнко В.П. (Моисеенко В.П.)
544, 941
Мокєєв Г. 1685
Мокренко А. (1738)
Мокроусова О. 1211
Молокин А.Г. 942
Мономаховичи (1850)
Мончак А. (1831)
Моргилевська Є.О. 1346
Моргілевський І.В. (319)
Мордюкова Н. 2171
Мороз Д. 1917
Морозов І. 2473
Мотлях П. 45,
46, 387, (766), (1142), 1404, 2474
Моторний М. 465
Моця О.П. 964
Муляр Л.Х. 30
Мурашко О.О. (936)
Мусієнко П. 275, 297
Мухина Н.В. 2379
Мушкетик Ю. (1262)

Н.С. 2173
Надсон С.Я. (1180)
Назаренко Н. 2109
Наконечний Є.Й. 341
Наркевич Н.Ф. 1726
Настенко Л.Д. 793, 1776
Наточій І. 988

Науменко Г. 653
Наумов С. 1477
Неархітект. 1429
Неєлов П.І. (320), (321)
Нежиборец В.И. 599
Неживий О. 712
Некрасов А.И. 466
Некрасов В. 203, 276
Некрасов И. 263
Нельговський Ю. 794
Нельговський Ю.П. 943
Немировский А. 1308
Немченко А. 283
Нестеренко Т.Е. 479
Нестеров П. (2212)
Нечипоренко Л. (561), 795, 2223
Нечипорук В. 1261
Нечитайло І. 796
Нечуй-Левицький І. 2496
Никанорова О. 204, 1207
Никипелов В. 797, 1918
Никитина В.В. 2384
Нитцкой Л.М. (1179)
Нікітенко Н.М. 2111–2115
Ніколаєв В.М.[В.Н.] (322–328),
329, (330), (331), (2212)
Ніколаєв І.В. (332), (422)
Новаковская Н.П. 989–991
Новиков Ю. 1919, 1920
Нович Х. 1430
Новіков В. 2283
Носевич В. 1900
Ночева Е.А. 1494

Облога П. 405, 100
Обремский В. 1478, 1922
Овчаренко В. 1090
Оглоблин Н.Н. 1923
Огульчанський Ю. 2120, 2121
Одарченко П. 334
Одинец М. 47
Олелькович Симеон, князь (960)
Олійник Б. (1262)
Ольгин О. 2375

Омельченко А.А. (630)
Омельченко В. 206, 581, 1137
Омельченко О. 655, (1026)
Онищенко Г. 48
Орест Михайло див. Микорський
Б.
Орленко Н.И. 799
Орлов Б.А. (1804)
Орлов Р.С. 1646, 1683, 1812
Орункаєв О. (1775)
Осадчук Т. 713
Осипов А.П. 2224, 2285
Осипова Л. 800, 1138
Остен-Сакен (2151), (2210)
Островская С. 1370
Острозький (2098)
Осьмак В.О. (333)
Отченашко В. 1130

П-ва 994

Павленко М. 945, 1924
Павленко Н. 408
Павлинов А.М. 467
Павличко Д. (1738)
Павліс Г. 409
Павлуцкий Г.Г. 338, 468
Пагирия В. 143
Падалка І. 50, 51, 2613
Падун І.М. 2435
Палькин Н. 1925
Папкова Л.П. 1865
Парійський Є. 1091, 1521, 1522
Пархоменко М.Т. (2110)
Пасечный А.А. 2217
Паскевич Ю.А. 656, (1894)
Пассек В. 1926
Пассек Т.С. 1614
Пастухов С. 410
Паустовский К.Г. 208
Пачкова С.П. 1633
Пачовський В. 878, 1927
Пашенко П. 2614
Пашенко Ю.Й. 2554
Пейсахсон Л. 1351

Пекарська Л. 469
Пекарь Л. 1311
Пепа В. 2123, 1777
Пергаменщик Б. 1758
Перехрест А.Г. 2553, 2554
Петлюра С.В. (2196), (2199)
Петренко В. 1092, 1093
Петренко Г. 39
Петренко М. 2124, 2385
Петрик С. (780)
Петров В.П. 1647, 1814
Петров М. (Н.Н.). 2061, 2062
Петров Н.И. 1039, 1523, 2125
Петров Я. 582
Петрова Л. 801, 1928, 1929, 2286
Петровська Є.О. 1623
Петровський М.М. (1578), (1585)
Печенов А. 411
Пивоваров Г. (115), 1524, 2045, 2126, 2555
Пилипенко Д. 657
Пилипчук В.Ф. 2268, 2274, 2287
Пилявский В.И. 505, 658
Пироженко Е.Г. 2477
Писанська В. 1431
Писарев А.А. 966, 2127
Піскун О. 412
Піскун Ю. 802
Плаксін М.К. (1394)
Плачинда С. 2175
Плотнікова І. 311, 803
Плющ В. 2615
Пляшко Л.А. 148, 660, 804, 946
Повстенко О.І. 907
Погорелов В. 716
Погрібна Л. 2128
Подгорський М. (1188)
Подлужный А. 1312
Подолян В. 1879
Позднов А.И. 413
Позняк П. 55, 133, 209, 210, 358, 414, 662, 663, 947, 1040, 1041, 1074, 1094, 1313, 1480, 1525, 1747, 1930, 1931, 2129, (2150), 2176, 2225, 2226, 2288, 2387, 2478–2482, 2497, 2498, 2514, 2515, 2557
Покровська Є.Ф. 1625
Полікарпов В.Г. 1371
Поліщук В. 1314
Полухін Л.К. 1932
Поль С. 1372
Поляченко В. 805
Пономаренко В. 806, 56
Пономаренко Л.А. 967, 2483, 2289, 2617
Пономаренко П. 2245
Попов А. 2290
Портнова Л. 880
Портной В. 2440
Поруцький Ю. 2388
Приворотський Ян. 807
Пригорницький Ю. 267
Приймак Б.І. (Б.И.) 57, 379, 415–421, 585, 664, 665, (1267)
Приймак В.В. 584
Приймак О. (691)
Прима А.А. 58
Присовский И. 2026
Приходнюк О.М. 1648
Пріцак О. 881
Пріцкер Б. 2292
Прожога Ю. 2068
Прожогін М. 1526
Прожогіна А. 588
Прокопчук С. 1934
Проценко Л.А. 2131–2146, 2177–2179
Прощаков В. 1482
Прядко О. 2230
Пузієнко Ю. 2147
Пустовіт Л. 2296
Пустовойт В. (114)
Путро О. 1271
Пуцко В.Г. 1644, 1815, 1816
Пучков А.О. (А.А.) 101, 107, 108, 211, (256), 257, 264, (362), 363, 364, 506, 526, 948, 1483, 1484

П'ятериков С. 424, 744, 1139

Равіта-Гавронський Е. 969,1935,
2180

Раєвський М. (2206)

Ражен М. (1039)

Разумний М. 2297

Ралле І.В. 995

Рамов А. 1140, 1316

Рапопорт О. 589

Раппопорт П.А. 470–473, 1043–
1045, 1686, 1759, 1760, 1857

Растреллі В.В. (335–340), (999),
(1000)

Резник А. 1209

Ременников В. 809

Реп'ях В. (Репях В.И.) 949, 1318,
1327

Рескін М. 2449

Реутов А. 1141

Речмедін І.О. 2241

Решетилів В. 2298

Ржевуський А. 212

Ржетицький П. 1485

Рибак Н. 1375

Рибаков М.О. (Рыбаков М.А.)
330, 745,

1076, 1210, 2145, 2148, 2149, 2299

Рыбаков Б.А. 1046

Рибальчик Д. 1936

Риков В.І. (341–343)

Риков В.М. 547

Рогинський М. 60

Роглев Х. 143

Рогович П.С. 2389

Рогоза Б. 882, 2181

Родічкін І.Д. (Родичкин И.) 2249,
2300, 2441

Рожен А. (1218), 1230

Розанова Н. (1095), 1527

Роздобудько А. 1319

Розенберг В.А., 769

Романчак О. 668

Романюк П.Й. 2150

Ромейко А. 213

Ромінський Е.. 590

Ромоданова І. (2143)

Ромс О.Г. 2354

Ротерт. 1432

Рочняк І. 2302

Рубан В. 345

Рубінштейн В.А. (1168)

Рубцов Л. (2415)

Рудківський Г.П. (Рудковский)
2303, 2341, 2391

Рудник В. 717, 2619

Рузінова Л. (Рузинова) 507, 1340,
1739, 1740, 2304

Румянцев-Задунайський П.О.
(2083), (2084), (2091), (2098)

Руссаковський М.Ю. 1142

Рута Л. 669

Ручко М. 1113

Рюриковы (2089)

Рябініна В. 305, 2560

Сабадаш Э. 1376

Савенко А.И. 970,1077

Савицкая О. 1320

Савицький І. 804

Сагайдак М.А. 1047–1049, 1078,
1095,1687–1689,1792, 1818, 1971,
1991, 2000, 2009–2011, 2014,
2620

Сасенко Р. (1915)

Сажин М. 2182

Сазонов В. 670

Сазонова Н. 1955

Сакович Л.Т. 1144

Салєпова О. 1448, 2200

Салій І.М. (Салий И.) 810, (1230)

Самойленко М. (Н.) 811, 2305

Самойлов В. 61

Самойлов Н. 1937

Самойловський І.М. (И.) 474,
1615,

1616,1634,1635,1690,1691,1761,18
19–1821,1938,1939, 2046, 2421

Саніна Л. 214
Сапожников Д. 1940
Саприкина Л. 2151
Сапунов В. 1350
Сапюлькін В.П. 2561, 2562
Сарбей В. 1941, 1942
Свирида Р.О. 486, 1106
Свичколат И. (1236)
Свищ О. (1556)
Святненко Т. 1263
Северин С. 2306, 2307, 2484
Северина О. (116)
Сегеда В.П. (2458)
Седак І. (И). 62–67, (1262)
Седик О. (117), 118, 266, 1231, 2517
Селезньов Д. 2450
Селівачов Н. 2620
Сельцер Н. 671
Семенькова И.Д. 386, 636
Семенюк С. 884
Семиволос П. (2266)
Сенгалевич Ф. див.
Бахтинський Ф.
Сенин М.И. 1395
Серапион, ієромонах. 2063
Сербулов В.І. (1203)
Сергиенко А. (1230)
Сергієнко О. 2308, 2309
Сердюк О. 1211
Серкиз О. 1243
Серпілін Л. 277
Сигал Б. 2513
Сигалов А. 475, 476
Сигалов И. 1459
Сигизмунд І (961)
Сидоренко А. (25)
Сидоренко В. 746
Сидоренко О. 477
Сидоров К.А. 68
Сидорова Е.И. 812
Сизальнев М.Л. 698
Сизоненко О. 2183
Сикорский И.И. (2213)
Силецький О.П. 69
Силин Л.П. (712)
Силін О.П.(Силин) 237–239, 672, 813, 1050, 1096, 1321, 1341, 1499, 1742, 1943, 1944
Симакович Г. 1822, 2392,
Симеон Олелькович (960)
Симиренкі (1198), (1214)
Симиренко Т. 1212
Симкович В. 2621–2623
Сингаївський М. 813
Синкевич Л. 885
Синькевич Е. 1460
Синякова С. 1213
Сирота О. 1352
Ситенко Л.Г. 1022
Ситкарьова О.В. 1051, 1052, 1079–1084, 1097
Ситник К. 2393
Сичевський Я. 804
Сымонович Э.А. 1641
Сікорська І. 2563
Сікорський Г. 2154
Сім Б. 1945
Сімзен-Сичевський О.М. 673, 1946, 2184
Сіренко І. (566), 581, 815, (1095), (1387)
Сірий Я. 996
Січинський В. 478
Скачков І. 423
Скиба Л.Є. 1642
Скибицкий Н.М. 1145, 1146
Скибицька Т. (Скибицкая Т.В.) 70, 215, 674
Скибицький Ю.А. (1894)
Скляренко Г.Я. 1147
Склярова Е.И. 1383
Скорик О. 2438
Скорый С.А. 1621, 1622
Скоробагатько С. 1947
Скоропадська В. 1948
Скрибченко О. 2310
Слабошпицький М. 1824

- Словинський Л.Г. (1158)
Слуцький Г. 2443
Слюсаренко Ф. 67, 1228,1433
Смик О.М. 950, 1148, 1149,
Смирнова И.И. 2550, (2558)
Снежко (1170)
Сніжин В. 2564
Сова В. 1460
Совик І. 2311
Сокол А. 1265, (2329)
Соколовський В.Б. 189, (309)
Соколовський О.І. 2409
Соловський В.В. (987)
Соломонов М. 1377
Сорокіна Д.О. (1491)
Сосфенов И. 951
Софронов В. 216
Соченко В.И. 1272
Спарро П.І. (344)
Спицын А.А. (1578), 1582,1594
Ставиский В.И. 1826
Старчевський Г. 2485
Старченко М. 1471
Старченко О. 1825
Стах Т. 2565
Шашевський С. 548, 591
Стеллецкий И. 2064
Стельмашенко М.Б. 2155, 2156
Стенник Л. 2141
Степанишин В. 1528
Степанов М. (345)
Степовенко М. 1827
Степовик Д. 217
Стефанов Б. 1353
Стефанович В. 1396
Стефанський К. 218
Стеценко М. 2355
Стецюк К.І. (К.И.). 789, 818–820,
1446
Стодоля Ю. 720
Столипін П.А. (2085)
Страшевич К. 1828
Стрельцова Т.Е. 971, 972
Стріленко Ю.М. 479
Стріхар М.М. (Стрихарь М.Н.)
2031, 2034
Строгов Н. 1382
Ступаченко В.С. (2458)
Судаков В.Е. 747
Сулема В. 721
Сургай Л. 219
Сургай О. 997,2185
Суржик Л. (2218), 2486
Суслов П. 1354
Суховєєв В. 106, 480, 1547, 1692–
1696, 1718, 1829–1831, 1858,
1950–1952, 2312
Сухота Н. (1194)
Сушицький Ф. 1953
Сущенко О. 1233
Съедин А.В. 660
Сьомка С.В. 1486
Талабан В. 953
Талаева Е. (627)
Тамара (1177)
Танюк Л. (1248)
Таранушенко С.А. (346)
Таранченко М. 1548, 2394
Тарапыгин Ф.А. 747
Тарасенко О. 2487
Тарасова М.В. (362)
Татаренко М. 2395, 2396, 2507
Татаренко С.А. 908
Тевлін Р. 998
Телегін Д.Я. (Телегин) 1549–1553,
1596, 1599, 1600, 1618
Телігульська О.М. 2397
Тельтевский П. 485
Тембель Є. 954
Теодорович Ю. 71
Тереножкин А.И. 1601, 1624
Терещенкі (1167)
Терещенко М. 1434, 2313
Терпило В. 612
Терпиловський Р.В. 1554, 1643
Терпугов М.(Н.) 592, 2508
Тертичний О. 821

Тиманович Є.В. (Тыманович Е.В.)
(347), 361, 425
Тимофієнко В. (Тимофеєнко
В.И.) 102,508,(897), 1006
Тимошенко В. 72, 1053, 1098,
2027
Тимошков В. 1234
Тимошук М. 2518
Тинченко Я. 1054, 1056
Титаренко М. 2398
Титова О.М. (2110)
Тихоненко В. 955
Тищенко Б.А. 1452
Ткаченко В. 409
Ткаченко Г.К. 426
Ткаченко О. 2314
Товстенко Т.Д. 909
Толочко Л. 1407, 1413
Толочко О. 2186
Толочко П.П. 823–825, 1487,1555,
1556, 1697–1702, 1706–1708,
1719, 1743, 1832, 1833, 1859,
(1894), 1972, 1973, 1976, 1981,
1988, (2001), 2013–2019, (2044),
2047–2049, 2187
Толстой В.А. 1954
Толстой Є.О. (348)
Топачевський А. 2315
Тревер К.В. 1834
Трегубова Т.А. 73, 1054, 1056,
1057, 1082, 1084
Третяк К.О. 675
Трибовський І. 220
Трикаш Н. 765
Трифонов О. 240
Тронько П.Т. 74, 700
Трубайчук А. 826
Т[улиц]а І. 2188
Туптала С. (1196)
Туркєня А. 827, 2473, 2488
Туроверов. 1435
Турчак І. 2316
Тустановсвий П.П. (349)
Тутковський П.А. 481,1511

Тутученко С.П. (350)
Тютин Н.А. 676
Тютюнник Т. 828
Тясто М. 2594

Уваров А.С. 1584
Удовєнко В.В. (1202)
Ульянов В. (808)
Усач В. (2241), 2317
Устенко Т.В. 677
Устюжанна О. (822)
Утевська П. 1955, 1956

Фамінський В. 427
Федоренко А.П. 2222
Федоренко М. 298, 299, 1626,1835
Федоришина М. 2513
Федорова Л. 230, 307, 324, 352,
2196
Федорова О. 1957, 1958
Федорчук В. 1322
Федрицький О. 1959
Фельбейн Н.А. 629
Фельдман І.А. (1394)
Фєненко І. (315)
Феофанова А. 1720
Фещенко О. 75
Фідман В. 1397
Фільваров Г.Й. (Фильваров Г.)
428, 593, 594
Фісун О. 312
Флойд (2182)
Фок Д. (2481)
Фомин И. 678
Фомін О.В. (2346), 2399
Формозов А.А. 1557
Форостівський Л. 886
Франко І. (2071)
Фрейгофер В. 1960
Фридлин С.Д. 1489
Фролкін М. 221
Фросевич Л. 2093, 2624, 2625
Фрумін Г. 1235, 1502, 2263, 2318
Фундуклей (1031)

Хамардюк М.І. 2626
Хандрос Б. 2566
Хандрос О. 1558
Ханенко Б.І. (1206), (1787)
Харламов В.О. (В.А). 482, 484,
971, 972, 1008, 1058, 1078,
1083, 1150, 1151, 1709, 2018,
2020, 2021
Харщевський В. (1790)
Хаустов П.П. 549, 550, 679–682,
956, 1355
Хвалін Ю.В. 887
Хвойка В.В. (1564), (1567),
(1578), 1579, 1585, 1586, (1645)
Хижняк З., 1446
Хінкулов Л. (Хинкулов Л.Ф.) 829,
1961
Хлебнікова З.Г. (1267)
Хмара С. 830
Ховавко І. 2400
Ходецький С.М. 2401
Ходорковський Ю.І. 2159
Хойновський І. 1860
Холостенко М.В. (Н.В.) 71, 241,
300, 313, 321, 339, 684, 1152,
1323, 1324
Хомчик М.О. 1619, 1620
Хорхот А. 1356
Хостновський І.А. 973
Хрієнко М. 2444
Хрущов М.С. (1204), (2293)
Хуторянський М. 683

Ц
Цапенко М. 494, 831
Цветков П. 1325
Цельтнер С. 595
Цівірко М. 974, 1326, 1836
Цюпа Ю. 723–725, 1529, 2161,
2189

Ч
Чавага К. 1962
Чегусова З. 1508
Чекалюк В. 1512

Чепелик В.В. 142, 246, 251–254,
483, 551–553, 910–912
Червінський О.С. (81)
Черевченко Т. 2422
Чередниченко Г. 2319, 2520
Черепенко А. 1891
Чериковер Л. 1378
Черкаський А.І. 1327, 1328
Черкаський О. 1153
Черненко М. 2402
Чернецький В.Ф. (1208)
Черниш О.П. 1587, 1595
Чернышев М.А. 2320
Чернов Є. 1379
Чижевський Д. 2050
Чирва А. 76, 77, (83), 429
Чубук М. 1559
Чудний В. 1837
Чумаченко О. 2162
Чуприна В.І. (1298)
Чухно Д. 2321, 2322, 2489

Ш
Шалацький С. 222
Шамраєва А. 999–1001
Шандра В. 359, 727
Шапоровський Г. 686
Шапошникова О.Г. 1617
Шарапов В.М. 30
Шарварко Б. 1329
Шарлеман Э.В. 2567–2569
Шарлемань М.В.[Н.В.] 223, (227)
Шаройко Я. 1963
Шафран В.І. 2331
Швець В. (1738)
Швець Г.І. 2627
Швидковський О. 1560
Шевелєв В.П. 1236
Шевцов И. 596
Шевцова Н. 1561
Шевченко Л.В. 741
Шевченко О. 1214
Шевченко Т. 2190
Шевчук О.М. 832, 1982
Шедель Й.Г. (351–353)

Шеляг-Сосонко Ю.Р. 2628
Шеремет Г. 702
Шереметкер М. (2237)
Шереметьев С. 78, 430
Шехонін М. (Н.) (1317), 1493
Шибок Т. 2490
Шило Л. 103
Шилов Е. 286
Шилова Т.А. 640
Шилок К. 686
Шимановский Я.Р. 383
Широбокова Д.Н. 2403
Широцький К. (1933)
Ширяев С.М. 2323, 2324
Шифман А. 1330
Шишов І. (2099)
Шищенко П.Г. 2629, 2630
Шіле О. (354), (355)
Шлаканийов Г.В. 1154
Шлейфер Г.П. (356–359)
Шмальгаузен М.Ф. 2404
Шмедрик А.Р. 2459
Шовкопляс Г.М. [А.М.] 1300,
1619, 1620, 1627, 1636–1639,
1649–1653, 1710, 1721–1724,
1838–1841
Шовкопляс І.Г. (1535), 1562,
1588, 1589
Шолуденко Н.М. (2068)
Шпаковская В.Т. 1494
Шпарик М. 1237, 1380
Штейнберг Я.А. 124, (360), 431,
(1317)
Штейнгель М.В. (1157), (1174),
(1183), (1203)
Штейнгель Р.В. (1157)
Шубич Б. 2433
Шудра (1491)
Шуленко І. 432
Шульга Ю.А. 688, 728, 729, 833–
839, 1255
Шулькевич М. 1530, 1531, 2191
Шумик М.І. 2274
Шуммер А.А. 2570, 2571

Шуневич В. 1215
Шушуріна Л. 136

Щегельський А. 2405
Щепець М. 2509
Щербак В.І. 2631
Щербак М. 2572
Щербаківський Д. 1331, 1332
Щербань В.К. 79
Щербачов В. 2325
Щербина В.І. 495, 1762, 1763
Щербина Г.Я. 511, 689, 730, 1744
Щеткина Е. 840
Щиголь Г.П. 554
Щітківський І. 134, 512, 1333,
2163
Щукин М.Б. 1842
Щукіна І. 2164

Юр М. 2326
Юрасов (361)
Юровський В. 949
Юрченко Н. 731, 1748
Юрченко П.Г. 109, 340, 433–435,
748, 1152, 1495, 2192
Юрченко Т. 1054
Юхимчук Д. 2327, 2332
Юшко І. 1964
Ющенко О. 2521

Яблонський Д. 690
Яворівський В. 2593
Яворовський П. 2333
Яворский Б. (2070)
Ягимовский Ф. (1239)
Якимів Ю. 2317
Яковенко Н.М. 975
Яковлев М. 44
Яловий В. 691
Ямпольський Б. 1436
Янішевський І. (808)
Янько Л. 13, 224, 225
Яралов Ю. 145
Я[ремич] С. 135

Ярмольник И. 597
Ярмолюк І. (И.). 692, 693, 2328
Ярослав, князь (465), (480),
(1013), (1027)
Ясинский Е.А. 2329
Ясинський В. (2091)
Ясинський Я. 2570
Ясієвич В.Є. (Ясиевич В.Е.)
110–112, 125, 226, 331, (362–364),
513, 514, 913, 957, 1244
Ясногурский П. 2165
Ясногурский Ф. 1602
Ястребов І. 2326
Ятко М. 1398
Яценко В. 227

Baye de-Baron 2066
Boniecki A. 152
Gerbinij J. 2035

Hewryk Titus D. 848

Kilesson S. 171

Łoza S. 188

Rawita-Gawroński F. 969, 1935,
2180
Romejko A. 213
Rzewuski A. 212
Skibicka T. 215
Stefański K. 218
Szałacki S. 222
Trybowski I. 220

Алфавітний покажчик назв книг та статей

- Археологічні** пам'ятки Української РСР 1535
Археологічні скарби України 1604
Археологія Києва: Дослідження і матеріали 1536
[Архітектор В.Н. Николаев] 322
Архитектура жилых зданий 366
Архитектура Києва 1
Архитектуру Києва – на уровень новых задач 3
Архітектура міста 2
Архітектура нового Києва 516
Архітектурне обличчя Києва 4
Архітектура Радянської України за 40 років 517
Актуальные проблемы и перспективы развития Києва 515
Архітектурні перлини Києва 915, 916, 1099, 1440, 1441
Астрономічна обсерваторія 1442
- Бароко** в архітектурі України 889
Більшовизм – це смертельний ворог всякої культури 844
Ботанический сад и парк на берегу Днепра 2406
Ботанічний сад Академії наук УРСР 2407
Ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна 2356
Будинок зв'язку в Києві 1267
Будівельні прем'єри 367
Будівництво концертного залу музичної школи 1278
Будови завітраннього дня 368
- В парках** культури [Києва і Вінниці] 2237
В поисках берестяных грамот 1985
В Совете Министров УССР 2424
Вивчення Івана Франка за матеріалами Київського некрополя 2071
Використання після реставрації Гостиного двору 1399
Випадок на Байковому 2072
Відбудування пам'ятників історії 845
Відвідання новобудов Києва 370
Відкрито Будинок кіно 1279
Відродження Золотих воріт 1875.
Візитна картка [Сади Києва] 2238
Во времена Ярослава 1795
Возрождение Золотых ворот 1876
Володимирська гірка 2491
Все починається з вокзалу 1418
Всеобщая история архитектуры 487
Втрачені пам'ятки Києва 846

Г.П. Шлейфер 356
Гарні ліси під Києвом 2242
Геть буржуазні пам'ятники 852
Гидропарк в Києве 2501
Головна наук. б-ка республіки 1002
Головні та міські архітектори Києва 1799–1999 81
Голосіївський парк у Києві 2426
Город физиков в Києве 1451
Городская больница Цесаревича Александра 1335
Гостиний двір: останні штрихи 1400
Градостроительные проблемы развития Киева 562
Гробниця Василя Григоровича-Барського в Києві 2078

Де Красний двір 1849
Дело о переподчинении Зверинецкого скита в ведомство настоятеля Скита «Пречистыя» 2054
Деятельность Киевского о-ва охраны памятников старины и искусства 706
Дід Мороз і ... чорна кішка 1245
Дім професора М. Грушевського у Києві 2203
До конкурсу на проект Київського вокзалу 1415
До старовини – з повагою і турботою 759
Добрий приклад 2586
Документи з історії НКВС УРСР 1158
Документи ЦДІА УРСР у . Києві про екон. розвиток ... у XIX і на початку XX ст. 564
Доля Нивки 2587
Доля пам'ятки сьогодні і завтра 763
Доходный дом в Києве по ул. Костельной 1238
Драма в Голосіїві 2428
Друге народження озера 2589

Еще один из киевских валов 1753

Єжов Валентин Іванович [Ежов Валентин Иванович] 256, 259, 260, 262

Жилищное стр-во в УССР 380
Житловий комплекс “Молодіжний” 1116

З нагоди 1500-річчя Києва на Лисій Горі закладено природний парк 2253
Заботливо охраняют исторические памятники 787
Завдання партії і уряду виконано:[План шк. б-ва за 1936 р.] 1463
Закінчено будівництво концертного залу 1289

Закладка Императорского дворца в Киеве 979
Заключение жюри по рассмотрению проектов крытого рынка 1003, 1384
“Замок Річарда” в небезпеці 1247–1249
Запитайте у “Вечірки” 2510
Запрошує Київський зоопарк 2533
Застройка Киева и охрана архитектурных памятников 768
Звідки походить ... [Назва «Золоті ворота»] 1888
Здание Бессарабского рынка 498
Зеленые зоны города Киева 2258
Змійові вали 1772, 1773
Знову сяють Золоті ворота 1889
Зодчі – ювілею Києва 87
Золотые ворота 1890
Зоологический сад 2535

Идеи, поиски, проекты 92
Из справки главного архитектора г Киева «О генеральном плане реконструкции г. Киева» 571
Известия о погребенных в Киеве князьях и княжнах рода Рюриков 2089
Императорский дворец в Киеве 980, 981
Институт технической информации в Киеве 1465
Исследование стоянки палеолитической эпохи 1576
История русской архитектуры 450

Йосип Юлієвич Каракіс 285

Іпсілантіївське подвір'я 2208
Історична пам'ять стародавнього міста 1251
Історичні й архітектурні скарби Києва 384
Історичні пам'ятки Києва 2209
Історія українського мистецтва 10

К вопросу об уничтожении Ярославова вала 1754
К 25-летию художественно-архитектурной деятельности В.Н. Николаева 326
К окончанию крытого рынка 1386
К постройке в Киеве нового вокзала 1419
К постройке нового здания пассажирского вокзала 1420
К развитию зоологического сада в Киеве 2536
К раскопке [Зверинецких] пещер 2056
К расширению зоологического сада 2537
К сооружению нового вокзала на станции Киев 1421
Каталог растений Центрального ботанического сада 2413
Каштани Києва 2220
Киев: Архитектурно-исторический очерк 170

Київ: Дом-особняк архитектора В. Городецкого 171
Київ строится 572
Киевская земля 452
Киевские древности 1893
Киевские пальмы 2372
Киевский зоопарк 2540
Київ недалекого майбутнього 9
Київ: Пам'ятки XI–XVIII ст. 453
Київ 1500 776
Київська будіндустрія 531
Київська старовина: Сторінка про Київ і про киян 1337
Київський ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна 2370, 2371
Київський гідропарк 2505
Київський зоологічний парк 2541, 2542
Київський зоопарк 2543
Київський палац дітей та юнацтва 1297
Київські експедиції Ін-ту археології АН УРСР 1672
Київські зруби [IX–X ст.] 454
Київські орхідеї 2416
Кирилловская стоянка. Верхний горизонт 1577
Кінотеатр «Київ» 1298, 1299
Клад в усадьбе Б.А. Орлова на Трехсвятительской ул. в г. Киеве 1804
Клад Михайловского монастыря 1805
Клад XI века в Киеве 1806
Кладбища в Киеве 2094
Клады в Киеве и его окрестностях 1807
Клуб і парк [Жовтн. р-ну Києва] 1303
Клуб культуры з-ду “Більшовик” 1304
Комплексний розвиток міста 390
Конкурсний проект експериментального житлового р-ну в Києві 391
Контрактовий дім 1412
Контури будущего Киева 642
Краса ботанічного саду 2374
Краткий очерк постройки здания Киевской конторы Гос. банка 933
Краткий очерк постройки земского дома 1911–1916 934
Краткое описание здания Упр. Юго-Западной ж.д. в г. Киеве 1426
Крематорій в Києві 2097

Максимально індустріалізувати і здешевити будівництво в Києві 397
Малороссийское барокко 904
Маріїнський палац 986, 987
Мартиролог утраченных культовых сооружений православной церкви 874
Места отдыха киевлян 2282
Методичний фонд ДержНДІТІАМ 9

Місто, багате на пам'ятки 42

Музика тиші: [Аскольд. могила] 2172

На склонах Днепра: [Парк возле мемор. комплекса «Укр. музей истории ВОВ»] 2475

На Щекавиці 1746

Найкласичніший класицизм: [Споруди архітектора Беретті] 132

Народный дом Киевского О-ва Грамотности в г. Киеве 1476

Находка клада в г. Киеве 2005

Находки в г. Киеве [на Нижней Юрковице и Трехсвятительской улице] 1597

Не варвари ж ми! 1738

Некрополі України 2110

Нема де на Либеді коня напоїти 2610–2612

Нове місто 1309

Новые находки стоянок первобытного человека в Киеве 1592

Новые работы киевских архитекторов 403

Новые работы украинских архитекторов 402

Новые следы допотопного человека на киевских высотах 1593

Новий концертний зал 1310

Новый дворец в Киеве 992

Нові будови столиці України 401

Нові проекти жилих і адміністративних будинків 944

Новое здание Караимской синагоги в г. Киеве 205

О доставлении военному губернатору сведений о последствии дела по устройству нового греко-российского кладбища 2116

О могиле Аскольдовой в Киеве 2174

О погребенных в Киеве владетельных князьях, бывших в Киеве и упоминаемых в летописях 2118

О постройке Александровской больницы 1339

О присвоении почетного звания заслуженного строителя УССР [А.В. Добровольскому] 244

О разрешении Надежде Клодницкой постройки часовни на Байковом кладбище в Киеве 2119

О ходе открытия древностей в Киеве 1545

Об отводе для лютеранских и католических кладбищ места в Киеве 2117

Об открытии [Лохвицким] Ярославовых Златых врат в Киеве 1921

Обговорюємо проблеми нового Києва 404

Обнови, обнови [Нові споруди в Києві] 406

Обнови ювілейного року 407

Озеленення Бульвару Тараса Шевченка 2284

Описание Киевского замка 1562 года 965

Освящение вновь отстроенного Императорского дворца 993

Особняк В.Ф. Чернецкого 1208

Павло Федорович Альошин 106
Палац піонерів і школярів у Києві 1479
Палеолитическая стоянка на Кирилловской улице в г. Киеве 1581
Пам'ятати і берегти 1262
Пам'ятки архітектури та містобудування України 52
Памяти Анатолия Владимировича Добровольского 245
Памяти Вл. Ясиевича 362
Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР 53, 207, 208
Пам'ятки часу 743
Пам'ять безсмертна 714
Пам'ять потрібна всім 2122
Парк Вечной Славы в Киеве 2476
Під знаком принципової критики: [Письмен. орг. Києва] 696
Плекаймо неповторність міста 715
Пленум Київської Міськ. Ради: Реконструкція столиці 659
Положення про Всеукраїнський фонд відтворення видатних пам'яток іст.-архіт спадщини 697
Положення про експлуатацію та утримання кладовищ м. Києва 2130
Положення про Нац. комісію з питань повернення в Україну культурних цінностей 879
Популярність Труханова острова 2516
Послание к Василию, архимандриту Печерскому XII столетия 1075
Постанова Президії Київської Міськради: [Про стан впорядкування та санітарії міста] 583
Постройка зданий Музея древностей и искусств 1315
Постройка казарм для войсковых частей 1043
Праці історії архітектури та буд. техніки України 54
Приречений ліс: [Про збереження Сирец. гаю] 2291
Природные камни Украины в архитектурных сооружениях Киева 59
Про відкриття республіканського стадіону 1373
Про впорядкування і санітарне утримання вулиць, майданів, базарів, садіб 586
Про допущені пошкодження зелених насаджень по вулицях Леніна і Енгельса в м. Києві 2293
Про заснування комісії по охороні пам'ятників архітектури 808
Про заходи по поліпшенню стану навколишнього середовища м. Києва 2294
Про зелені насадження м. Києва 2295
Про Київський замок. З королівської люстрації 1570 р 968
Про новий і старий Київ 545
Про реставрацію Золотих воріт 1933
Проблемы формирования Киева 546
Проект здания для б-ки Императорского ун-та святого Владимира 1005
Проекты забудови і благоустрою столиці України 587

“Пролісок”, туристичний комплекс 1374
Протоколы реставрационных заседаний императорской
Археологической комиссии ... 1481
Птицы Киевского зоопарка 2558
Путівник по Київському зоопарку 2556
Пятидесятилетие садоводства фирмы В. Кристер 2227

Раскопки на Верхней Юрковице в г. Киеве 1598
Реконструкція Держ. Академічного театру опери та балету 1317
Реконструкція зоопарку 2559
Реконструкція Києва – столиці квітучої Радянської України 666
Реконструкція столиці Радянської України 667
Ресторани і кафе Києва 1394
Розграбування Київської Печерської Лаври більшовиками 883
Розкопи в Києві на горі Киселівці в 1940 р. 1717
Роль ботанических садов в охране и обогащении растительного мира 2390
Рослинність урочища Лиса Гора 2301
Русские древности в памятниках искусства 1546, 1817

Сад над Славутичем 2420
Сборник строит. постановлений для г Киева 422
“Свідок трьох цивілізацій”: [Заповідник Китаєво] 1741
Скарб чи госпсклад? 2442
Скарби в Києві та його околицях [1856] 1823
Слово до земляків-киян 816
Слово – душа наша 699
Служити мистецтву 1264
Софія проти п’ятизіркового готелю 1232
Сохранят для потомков 1405
Статус історико-культурних заповідників і зон охорони пам’яток 817
УІІ пленум правління Українського т-ва охорони пам’яток історії та культури
718
Стерті імена людей з світовою славою шукайте на могильних плитах
Лук’янівського цвинтаря 2157
Стоянка на Кирилловской улице в Киеве. Нижний горизонт 1583

У старому Києві буд. катастрофи не були рідкістю 509
Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ – початку ХХ ст. 510
Учительський палац столиці 1488

Фонд, який стане фундаментом відродження нац. пам’яток-святинь 701

Художественная школа для детей 1490

Це наш дім 1491

“Це потрібно живим” 2160

Центральная площаь незалежимої України 685

Четверта школа Троєщини 1492

Що там у зоопарку? 2573

Основні скорочення Abbreviations

АН – Академія наук

ГЕС – Гідроелектростанція

ДАКО – Державний архів Київської області

ДВРЗ – Дарницький вагоно-ремонтний завод

ДНАББ ім. Заболотного – Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека ім. Заболотного

КДТУБА – Київський державний технічний університет будівництва і архітектури

КП(б)У – Комуністична партія (більшовиків) України

КПРС – Комуністична партія Радянського Союзу

МК – міський комітет

НАНУ – Національна академія наук України

НАУКМА – Національний університет «Києво-Могилянська академія»

НБУ НАНУ ІР – Національна бібліотека України Академії наук України. Інститут рукописів

НДІ – Науково-дослідний інститут

НДІТІАМ – Науково-дослідний інститут теорії і історії архітектури і містобудування

НКВС – Народний комісаріат внутрішніх справ

РСДРП(б) – Російська соціал-демократична робітничая партія (більшовиків)

СБУ – Служба безпеки України

УАН – Українська академія наук

УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка

ЦВК – Центральний виконавчий комітет

ЦДАВОВУ – Центральний державний архів вищих органів влади

ЦДАМЛІМ – Центральний державний архів музею літератури і мистецтва

ЦДА – Центральний державний історичний архів

ЦНБ АН УРСР – Центральна наукова бібліотека Академії наук УРСР

Основные сокращения

ВОВ – Великая Отечественная война

ГЭС – Гидроэлектростанция

КГБ – Гомитет государственной безопасности

КиевЗНИИЭП – Киевский зональный научно-исследовательский институт экспериментального проектирования

НА ИА НАНУ – Научный архив Института археологии Национальной академии наук

НИИ – Научно-исследовательский институт

РАТАУ – Радио-телеграфное агентство Украины

СССР – Союз Советских Социалистических Республик

ТЮЗ – Театр юного зрителя

УкрНИИТИ – Украинский научно-исследовательский институт научно-технической информации

ЦГИА – Центральный государственный исторический архив

ЦНБ АН УССР – Центральная научная библиотека Украинской Советской Социалистической Республики

ЮЗЖД – Юго-Западная железная дорога